

Tange miser Venas, & pone in pectore dextram;
Nil calet hic.

Neque enim venas agrotorum, sed arterias pertentamus. Celsus lib. 3. Si protinus venae conderint, & sepius eodem die: si inter plures accessiones vis perinde corporis deest. Dicta est autem Arteria ab eo, quod aer, hoc est, spiritus in ea fervetur, quasi *ἀερα τρεφει*. Aspera arteria, *αερα τρεφει*, est fistula exterior colli, ab ore prorepta ad pulmonem, per quam spiritus attrahitur & emittitur. Genere neutro Lucretius lib. 4. usus est, ubi an vox corporea sit, latius perquirat:

Corpoream quoque enim vocem constare fatendum est,
Et sonitum, quoniam possunt impellere sensus.
Præterea vadit vox fauces saepe, facitque
Asperiora foras gradiens arteria clamor.

Arteriis (pro arteriæ) pariete. Sueton. in Neron. cap. 25. Arteriace, Arteriaces, *αεραειαι*, medicamentum quod & Diacodion vocatur. Plin. lib. 20. c. 19.

Arterium, pro Arteria. Lucr. Sic Concordium antiqui, pro concordia dicebant.

Artesis, dicitur artuum morbus. Prudent. Nodosa quos podagra distorquet, & artesis.

Artericus, qui illo morbo laborat.

ARTHRITIS, idis, *ἀρθριτις*. GALL. *Goutte*. ITAL. *Infirmità à dolor di giuntura*. GERM. *Die Franchheit vnd schmerzen in gleden/ das Zipperle*. HISP. *Enfermedad de los artojos à articulos, podagra*. ANGL. *The Gouth*. Morbus articularis, ita dictus, quod *ἀρθρα*, hoc est; articulos & iuncturas infestet.

Arthriticus, *ἀρθριτικος*, *ἢ ἀρθριτικος*. GALL. *Goutteux*. ITAL. *Gottoso*. GERM. *Der das Zipperle/ oder podagram hatt*. HISP. *Enfermo de los artojos, podagro*. ANGL. *Sieche of the gouth*. Qui laborat arthritide, hoc est, morbo articulari, *ἀρθρι* enim apud Græcos articulum significat. Cic. ad Patum. Non enim arbitror cocum etiam te arthriticum habere.

Artigis, *ἀρτιγίς* Ptolomæo: Hispaniæ civitas, in tractu Bætico, alio nomine Alhama dicta.

Artio, iui, itum, apud Catonem, immitto, infero, adigo. Affine est Arteo *ἀρτιον*, apparo, paro, vel *ἀρτιζω* compono. Sed *artire* pro artare, vel arctare, dicebant veteres.

Artius, Gl. v. *ἀρτιος*, *διδασκαλος*. Fest. Artitus, bonis artibus instructus; ergo ab arte. ||

Artissa, vide *Arctissa*.

Artio, as, vide supra *Arcto*.

Artōchmēs, *ἀρτοχμης*, unus fuit à Xerxis ducibus, qui Darii filiam uxorem duxit, ut testis est Herod. lib. 7. c. 11.

ARTOCOPUS, Pistor, *ἀρτοκοπος*. GALL. *Boulangier, fournier*. ITAL. *Pistore, panatiere, fornaio*. GERM. *Ein brotbeck*. HISP. *Panadero, hornero que cueze en horno el pan*. ANGL. *A baker of bread*. Interdum & pro dispensatore accipitur, cui panis distribuendi officium incumbit. Iuven. Satyr. 5.

Salua sit artocopi reverentia.

ARTOCREAS, atis, neut. gen. sicut simplex *ἀρτος*, *ἢ ἀρτοκρεας*. GALL. *Pasté de chair*. ITAL. *Vivanda di pane & di carne*. GERM. *Ein pastel/ ein speiß von brot vn fleisch*. HISP. *El pastel de carne*. ANGL. *A pie or pastie of fleshe*. Cibi genus est ex pane & carne minutim concisa confectum. Quod quo pacto fieri consueverit, vide in eo libello qui *Apicii* nomine circumfertur: sunt qui inspeciant per primam inflexionem: an rectè, ipsi viderint: certè apud Apicium legitur nominativus *Artocreas*: ita etiam videtur exigere ratio analogiæ, quam habet cum *simplicibus*: quæ etiam obstat Persii autoritas Sat. 6.

oleum artocreasque popello

Largior, an prohibes?

Nam doctorum omnium iudicio Artocreas ibi est accusativus singularis neutri generis.

ARTOLAGANUS, i, *ἀρτολάγανος*. ANGL. *Fino cake breade, afflavene, custarde*. Panis genus delicatissimi, quod cum pusillo vino, lacte, & pipere coquebatur, ut placet Ruell. lib. 2. c. 14. Plin. 18. cap. 11. Panis ipsius varia genera persequi supervacuum videtur: aliàs ab obsoniis appellati, ut ostrearii: aliàs à deliciis, ut artolagani. Cic. *Pato* lib. 9. *epist.* De discenda sunt tibi sportellæ, & artolagani tui.

ARTOPTA, *ἀρτοπτα*. GALL. *Boulangere ou fourniere, qui cuit le pain*. ITAL. *Femina che cuoce il pane, ovvero instrumento da cuocerlo*. GERM. *Ein brotbeckin/ ein püsterin*. HISP. *Panadora, hornera que cueze en horno el pan*. ANGL. *A kneading troug*. A quibusdam dicitur mulier, quæ coquit panem in clibano, vel in furno: ab *ἀρτος*, coquo. Erat enim id officium mulierum: neque ante bellum Persicum (teste Plin. lib. 18. c. 11.) Romani pistores tuos habuerunt. Hunc morem hodie Pannonii observare dicuntur, qui virilia & muliebria munia sedulo distinguunt. Plaut. in *Mulise*. 5. a. 2. Ego hinc artoptam ex proximo utendum peto. At Pollux dicit esse instrumentum artocopi, in quo panes torrebantur. ANGL. *A rundell or rolling pinne that they use to knead with all*. Alii accipiunt pro vase in quo farina subigitur.

ARTOPTICIUS panis, qui ex fermento duriore conficitur, torreturque in artopta. Plin. lib. 18. cap. 9. Siliginæ farinæ modius Gallicæ viginti duas libras panis reddit: Italicæ duabus tribusve amplius in artoptio pane: nam furnaccis binas adjiciunt libras. Vide Ruell. lib. 2. c. 14.

Artredines, vocantur, quæ ab apibus sunt minores: harum meminit Aristot. qui inter crabrones collocat, etiam in veteribus exemplaribus *teuthodron* corruptè legatur, pro *artredon*.

Artotrogus, nomen Parasiti, apud Plaut. in *Manech*.

ARTOTYNTA, *ἀρτοτυντα*, populi, quibus oblatio eorum nomen dedit. Offerebant enim panem & caseum, dicentes à primis hominibus oblationes de fructibus terræ & ovium fuisse celebratas.

ARTVS, artuum, artubus, pluralis tantum numerus. *ἀρτια*, *ἢ ἀρτια*. GALL. *Membres*. ITAL. *Nodi*. GERM. *Glyder*. HISP. *Nudos, à miembros del cuerpo*. ANGL. *Members, of the bodie, or limmes*. Propriè dicuntur nodi in corpore animalis, ex duorum ossium coeuntibus extremita-

tibus resultantibus: ita dicti ab arctandis, hoc est, continendis, & colligandis ossibus. Virg. lib. 5.

Et magnos membrorum artus.

Quidam sic distinguunt Artus à membris, quod Artus ossa cum nervis & venis: membra autem propriè vocamus carnem artus tegentem. Unde membrana, superior membri pars, hoc est, pellis. Sed hæc sæpenumero confunduntur. Artus argumentorum nudi. Fab.

Seu vitiant artus agra contagia mentis.

Ovid. *Eleg. 8. lib. 3. Trist.* Apud Plaut. in *Men.* Artua dicuntur, à nominativo Artu. Ita mihi imperas, ut ego huius membra, atque ossa, atque artua comminam illo scipione, quem ipse habet.

artuo, as, ab Artus fit, *ἀρτιον*, à quo Deartuo, quod est per artus dicitur. Maternus. lib. 5. Ut sic artuatis viscerum partibus, membra omnia crudelis artificii præfidi proferantur.

Artivus, validis artibus, robustus. Plautus *Asinaria*.

Artivus, pro artavit. Non. ex Nevio.

Artuatus, laceratus, & quasi per artus conscissus. Artuatus, adverb.

Articulare, *ἀρτικω*, Apuleius *Florid. lib. 2*. Eò facilius verba hominibus articulatur, patientis plestro, & palato.

Articulus, diminutivum ab Artus, & ponitur pro junctura, sive nodi, vel parte membri. *ἀρτιον*, GALL. *Jointure, nud.* ITAL. *Nodo, giuntura*. GERM. *Stied*. HISP. *Nudo, artojo, articulo*. ANGL. *A joynte, a knote*. Articulis membra distinguit. Sed & in vite dicuntur articuli, nodi ex quibus gemma erumpit. Cic. in *Catone*. Itaque ineunte vere in iis quæ relicta sunt existit tanquam ad articulos sarmentorum, ea quæ gemma dicitur. Articulo molli tractare, Quint. Membra & articuli causæ & orationis. Idem, Commoditatis omnes articulos scio. Plaut. *Men. sc. 2. a. 1*. Mollis articulus Adversarii excipit cum fuentem. Quint. *cap. 12. lib. 2*. Necessè est deteratur fulgor & durecat articulus. Idem, Manus, pars digiti, digitorum articuli? Idem, Articulorum & digitorum usus in gestu. Idem, Articulos infringendi gestus. Idem, Articulos nosse. Seneca *Epist. 90*. Per eisdem articulos & gradus perducendus est, i. institutus. Suet. in *Claud. c. 24*. Articuli etiam montium dicuntur. Plin. in *calce operis*. Etenim contingit recurrentis Italiae positum in partem vtilissimam, & inter ortus occasusque mediam, aquarum copia, nemorum salubritate, montium articulis, ferorum animalium innocentia, soli fertilitate, pabuli ubertate. Ubi morum artibus videtur accepisse pro colliculis, & clivis molliter surgentibus: qui editioribus montibus veluti corpori membra, sunt annexi. Sic articulos fidei, tanquam membra religionis nostræ dixerunt. Interdum ponitur pro digito, ut apud

Ovid. lib. 2. de *Ponto*,

At reditu iam quisque suos amat, & sibi quid sit

Vtile sollicitis supputat articulis.

Eo sensu Sueton. in *Tib. cap. 68*. Interdum pro momento, *καίρις*, & tempestiva rerum faciendarum hora, sive puncto, *ἀκμή*, seu alicuius rei, aut temporis particula. Terent. in *Adelph.* Vide ut in ipso articulo (*ὡς ἡ τῆς καίρις*) oppressit eam. Pro themate factique specie proposita (casum vulgò appellant) in *l. non possunt 12. ff. de legib.* Item Articulus membrum est periodi, quod etiam à Græcis *καίρις* appellatur: de quo Autot ad Heren. lib. 4. Articulus habetur quum singula verba intervallis distinguuntur causa oratione. Similiter Articulus, *ἀρτιον*, à Grammaticis dicitur particula, quæ in declinandis nominibus discernendi generis causa præponitur: ejusmodi sunt apud Latinos, Hic, hæc, hoc: apud Græcos, *ὁ, ἡ, τὸ*. Quamquam est & aliud genus articulorum apud Græcos, quos illi subjunctivos vocant, eundem usum præstantes, quem relativa apud Latinos, *ὁ, ἡ, τὸ*.

articulāris, & hoc are, quod ad articulos pertinet. *ἀρτικω*. GALL. *Appartenant aux jointures*. ITAL. *Pertinente à giuntura*. GERM. *Das zu den gliedern gehört*. HISP. *Perteneciente à artojos à articulos*. ANGL. *That belongeth to the joyntes*. ut, Articularis morbus, *ἀρτιος*, ita dictus, quod per omnes artus vageretur. Hoc morbo Eulimius laborasse fertur. Serenus,

Si verò articulos tabes inimica per omnes

Haerit, ex sicu betas cum melle jugabis,

Vel pelagi larices, simul & Baccheia dona

Sumere curabis, nimio sed parcito vino.

Ennius ipse pater dum pocula siccat iniqua,

Hoc vitio tales fertur meruisse dolores.

Articulārius, a, um, idem. Plin. lib. 21. c. 20. Articularios morbos sedat, canisque morfus. Idem lib. 20. c. 9. Podagra autem, morbusque articularis illini cum rutæ, coriandri, & salis mica; hordei farina. Cato c. 157. Articularium morbum.

Articulārius, ri, substantivum, qui articulari morbo laborat. *ἀρτικω*. GALL. *Goutteux*. ITAL. *Gottoso*. GERM. *Der einen gleichen schmerzen hatt/ als Lame/ Krampff/ Podagram*. HISP. *Gottoso*. ANGL. *Seik of the gout*. Plaut. *Merè*. Nec podagricus, nec articularius est, quem rus ducunt pedes.

Articulātim, significat per articulos, separatim, scorsim. *ἀρτικω*.

GALL. *Par les jointures, de point en point, distinctement*. ITAL. *Per le giunture, à pezzo, di punto in punto, distintamente*. GERM. *Don glied zu glied/ stucktichig*. HISP. *De articulo en articulo, distincta y par didamente*. ANGL. *rome joynte to joynte, distinctlie frome poynt to poynt*. Plaut. in *Epist.* Hem istic homo te articulatum occidit senex. Cic. *de leg.* Quæ fuse disputabantur ac liberè, ea nunc articulatum & distinctè dicuntur.

Articulātè, distinctè. Inde dicimus Articulatè pronuntiare, id est, distinctè, & quibusdam veluti articulis. Articulatè loqui, Gell. *cap. 9. lib. 5*. Interdum ponitur pro clarè, apertè. Cic. *Att.* Valebis igitur, & puellæ saltè dices articulatè. Ita legit Passer.

Articulātio, nis, *ἀρτικω*, Plin. lib. 16. cap. 25. Clarèque tunc & certitur excrementum cacuminum articulatio: de germinatione & partu arborum loquens. Item morbus vitium, apud eundem Plin. lib. 27. c. 24. Vitibus præter vernicationem & syderationem morbus peculiaris articulatio, tribus de causis. Una, vi tempestarum germinibus ablatis: altera, ut notavit Theophrast. in lupinum excisis: tertia,

cultura

culturæ imperitiâ laxis. Omnes enim earum iniuriæ in articulis sentiuntur.

Articulōsus, i, plenus articulis. { ἀρθρώδης. GALL. Plein de jointures & de nœuds. ITAL. Articoloso. GERM. Doll gleich/ oder Knöpf. HISP. Llano de nudos. ANGL. Full of joints, that hath many knots or joints. } Plin. lib. 24. cap. 16. Alii radice longa, veluti signata, articulosâque monstravere, tribus omnino cauliculis. Quint. lib. 4. cap. 5. Evitanda utique maximè concisa nimium, & velut articulosa partitio.

Artynia, stagnum est minoris Asiæ, Olympo Myfiæ monti propinquum, & iuxta Miletopolim civitatem, ex quo Rhyndacus fluvius, antea Lycus denominatus effluit, Asiam & Bithyniam determinans. Plin. lib. 5. cap. 32.

Artymnellus, ἀρτυμνός, civitas Lyciæ, Xanthiorum colonia. Steph. **Arvalēs** fratres, dicti sacerdotes, quos Romulus primus instituit, sequē inter illos duodecim, fratrem appellavit: quorum officium erat Cere & Baccho pro frugum & vini ubertate ambarvales hostias mactare: quæ idcirco *Ambarvales* dicebantur, quod antequam mactarentur, ter circum Arva ducebantur. Virg. 1. Georg.

Terge novus circum felix est hostia fruges.

Ei sacerdotio Acca Laurentia, quæ postea populum Romanum hæredem instituit, Romuli nutrix, tribuit infulas albas, & spicam coronam pro religiosissimo insigni, quæ prima apud Romanos corona fuit. Et hic honos non nisi vita finitur, exulæque & captos comitatur. Ex Gell. cap. 7. lib. 6.

|| Arveho, adveho, antiq. Turneb. ||

Arvernī, ἀρβενοι Stephano, Galliæ populi ad Ligerim siti, qui multis hominum millibus, duce Vercingetorige, contra Cæsarem profecti sunt, quum prius adversus Maximum Æmilianum & Domitium Ænobarbum etiam ducentis hominum millibus conflixissent. Strab. lib. 4. Vulgò *Auvergne* & *Auvergnats*.

Arvina, aries. Varro de L. L. hinc Arvignus. lib. 4.

Arvinā, Durum pingue inter cutem, ut autor est Servius. { ארבינה. GALL. Graisse, saing doux. ITAL. Grasse, lardo. GERM. Schmat/ seiste. HISP. Grassa que esta puesta sobre la carne. ANGL. Suer, or tallo. } Virg. lib. 7.

*Pars laevis clypeos & lucida spicula tergent
Arvina pingui.*

Arvisium, Chii insulæ promontorium. Inde Arvisia vina. Virg. in Daph. *Vina novum fundam calathis Arvisia nectar.*

Nunc adjecta una litera, *Marvisia* dicitur.

Aruncā, urbs fuit antiquissima in Italia, ab Aufone condita.

Aruncūs, a, um. Virg. 7. Æneid.

*Atque equidem memini (fama est obscurior annis)
Aruncos ita ferre senes.*

Idem lib. 10.

— occurrit Halasus
Aruncæque manus.

Rectius scribitur Aurunca, & Auruncus.

Aruncūs, villus est à caprarum mento dependens. { αρίβη. GALL. Barbe de chevre. ITAL. Barbeta della capra. GERM. Geißbart. HISP. La barba de las cabras ò cabrones. ANGL. Agoates barde. } Plin. lib. 8. cap. 50. Dependet omnium mento villus, quem aruncum vocant.

ARUNDO, Aquaticus frutex. { ἄρουρα. GALL. Canne, roseau. ITAL. Canna. GERM. Ein Ror. HISP. Caña. ANGL. A reede, or cane. } Liv. 7. bell. Pun. Erant autem pleraque ex cratibus, aut tabulis facta, alia arundine texta, stramento intecta. ¶ Et quoniam ex arundinibus fiebant sagittæ, quandoque Arundo ponitur pro sagitta. Virg. lib. 7. Æneid.

— atque multo

Pérque uterum sonitu, pérque ilia venit arundo.

Arundinēus, a, um, quod est ex arundine. { αρίδιος. GALL. De canne ou roseau. ITAL. Di canna. GERM. Das vom dem Ror ist. HISP. Cosa toda de caña. ANGL. Of a reede, made of a cane. } Plin. lib. 10. cap. 29. Addita in transversas aquas fronde arundinea, Ovid. El. 1. lib. 4. Trist.

— Pastor

Fessus arundineo carmine mulcet oves.

¶ Scipioni arundineo inniti, apud Hebræos in proverbio fuisse videtur, 4. Reg. c. 18. Esai. c. 36. Ezechiel. c. 29. de eo qui spes suas figit in iis, qui non solum non possunt esse præsidio, verum etiam nocent destituto. Siquidem arundineus scipio non modò non sustinet innitentem, verum etiam manum penetrat ac vulnerat. Col. lib. 9. cap. 13. Arundineis infusi canalibus.

Arundinacēus, a, um, similis arundini, { καλάμοειδής. GALL. Semblable à une canne ou roseau. ITAL. Cosa che ha forma di canna. GERM. Einem Ror gleich. HISP. Cosa semejante à la caña. ANGL. Lyke a reede, lyke à cane. } ut, Folium arundinaceum. Plin. lib. 18. cap. 7. Frumentis folium arundinaceum, fabæ rotundum, & magnæ leguminum parti.

Arundinētum, Locus arundinibus abundans. { καλαμών. GALL. Le lieu où croissent cannes ou roseaux. ITAL. Luogo dove sono molte canne, canneto. GERM. Ein ort das vil Ror wachsen. HISP. El canaveral, lugar donde nacen cañas. ANGL. A place where reedes growe or canes. } Sicut Salicetum & Olivetum dicimus, pro locis in quibus magna est copia salicum, & olearum. Plin. lib. 10. cap. 32. Minores halcyones in arundinetis canunt. Col. lib. 4. cap. 30. Arundineti jugerum.

Arundinōsus, a, um, adject. Abundans arundinibus. { καλαμώνδης. GALL. Plein de roseaux ou de cannes. ITAL. Pieno di canne. GERM. Rorecht/ das vil Ror hatt. HISP. Llano de cañas. ANGL. Full of reedes or canes. } Catul.

Quaque Ancona, Cnidumque arundinosam colis.

Arundifér, adject. Ferens arundines. { καλαμώνφόρος. ANGL. That beareth or bringeth reedes or canes. } Ovid. 5. Fast.

Tibris arundiferum medio caput extulit alveo.

Arūns, Vates Tuscus fuit divinandi scientia insignis. Lucan. lib. 1.

*Acciri vates, quorum qui maximus arvo,
Aruns incoluit deserta mœnia Luna, &c.*

Est item nomen viri, qui Camillam occidit, de quo Virg. lib. 11. Æneid. ¶ Fuit etiam nomine Tarquini Superbi filius natu maximus, qui in ea pugna, quæ ad Regillum lacum facta est, Iunium Brutum interemit, & ab illo vicissim (dum uterque hostis potius ferendi, quam corporis sui tegendi rationem habet) hasta trajectus est. Vide historiam apud Livium lib. 2. ab Urbe. Aruns filius Porfenæ. Plaut. in Public.

Arupenum, Iapodum oppidum in confinio Istriæ, & Illyrici: cuius meminit Strabo lib. 4. & 7.

Arupinus, est Pannoniæ urbs, cuius meminit Strabo lib. 7.

Arus fluvius, vide Drys.

arūspēx, { ANGL. A divinour, à coniectour of things to come. } Vide infra in dictione *Haruspex*, ἱεροσκοπος.

Arutena, sive Artena, vas ab hauriendo ita dictum. Lucil. apud Charit. lib. 1. Arutena & aqualis. Vide *Arytena*.

Arvum, i, ab Arando dictum. Ager aratus, necdum satus, qui tamen sementi datur. { ארבה sabbih, ארבע. GALL. Champ labouré, terre labourée, semée ou à semer. ITAL. Campo. GERM. Ein Feld das schon zu dem sayen gerüst ist. HISP. Campo que se labra, y siembra. ANGL. A tilled feild, followed feild, land eared to be sown. } Varro 1. de re rustic. cap. 39. Arvum, quod aratum, nec satum est. Salust. Quia Numidæ pabulo pecoris magis, quam arvo student.

Non illic colit arva Deus Bacchusve, Ceresve.

Tibul. lib. 4.

— Vicinus Phæbo tenet arva Padæus. ibid.

Pro eodem etiam dicitur Ager arvus. Plaut. Truc. Non arvus hic qui arari solet, sed pascuus est ager. Arvo aliquem pascere, id est, frumento & iis quæ in arvo nascuntur. Horatius lib. 1. epist. 17.

Ne perconteris, fundus meus, optime Quinti

Arvo pascat herum, an baccis opulenter oliva.

¶ Arvum genitale, pro muliebribus locis.

Arva, arum, pro Arva, orum. Nonius ex Pacuvio, & Nævio.

Arx, ab Arceo, quia arceat, id est, prohibet hostes accedere castellum.

{ ארש misghab, ἀκρόπολις, ἀρεξ. GALL. Forteresse, chasteau de defense, haute tour. ITAL. Fortezza, castello, difesa. GERM. Schloß/ ein Feste/ ein Burg. HISP. Fortaleza, roquera, ò alcazar de cuidado. ANGL. A castell, à forteresse, à high tower. } Est enim locus ubi in monte situs naturâ munitus. Inde etiam summitates montium & cuiuscunque altitudinis, ex quibus facile possunt depelli hostes, Arces dicuntur. Vel (ut Solinus inquit) ab Arcadibus dicta est Arx, qui munitissimos quosque colles sub Evandro tenuerunt. Virg. 2. Æneid.

Quo res summa loco Pantheu? quam prendimus arcem?

Cic. in Paradox. Hoc opus in apertum ut proferas, nihil postulo: non enim est tale, ut in arce poni possit, quasi illa Minerva Phidiæ: sed tantum ut ex eadem officina exisse appareat. Non mœnia Troiæ, verum etiam summas arces intrare. Ovid. 13. Metamorph.

Nec comes hic Phrygiæ unquam venisset ad arces.

Arce[m] musicæ possidere. Prisc. Inter arce[m] & Capitolium. Gell. cap. 12. lib. 5. An meus Ulysses habeat signum ex arce. Plaut. Pseud. sc. 6. a. 4.

Sævum prælustri fulmen ab arce venit.

Ovid. El. 4. lib. 3. Trist. Ex arce cælesti (i. Cælo.) Sen. cap. 26. da conf. ad Marc.

Ipse quoque atherias meritis investus in arces.

Ovid. Eleg. 4. lib. 5. Trist. Cicerone arce[m] eloquentiæ tenente, Quint.

Inde potes arce[m] (i. Capitolium.) Ovid. Eleg. 2. lib. 4. Trist.

— Ætheriam cingens amplexibus arce[m].

Idem Eleg. 3. lib. 4. Trist. ¶ Translatè hac voce utimur quum tutissimum ac validissimum præsidium significamus. Cic. in Verr. a. 6. Idem ad vos privatim, iudices, confugit: utitur hac lege, qua iudicium est communis & privatæ rei sociorum. Et paulò inferius: Hic locus est igitur unus quò perfugiant, hic portus, hæc arx, hæc ara sociorum. Idem pro Rosc. Com. Idem pro Sylla. Idem in Epist. fam. ad Lentul. quod erat in causa præcipuum, arce[m] vocat. Non potuit, inquit, magis in arce[m] causæ illius invadere. ¶ Arce[m] ex cloaca facere, proverbialiter dicuntur, qui rem hominè[m]ve nihili laudibus magnificis attollunt. Cic. pro Cn. Plancio, Nunc venio ad illud extremum quod dixisti, dum Plancii in me meritum verbis extollerem, me arce[m] ex cloaca facere, lapidem è sepulchro venerari pro Deo; neque enim insidiarum periculum ullum, neque mortis fuisse. In cuius verbis & illud proverbii figuram habet, lapidem è sepulchro venerari pro Deo, quod tum locum habet, quum aliquem laudamus & extollimus, qui laude dignus non est. ¶ Arx, pro Roma, vulgare est. Prudent. & Cicero.

Arxata, urbs Armeniæ, de qua Strabo lib. 11.

Aryandes, ἀρυάνδης, Ægypti prætor fuit à Cambyse constitutus, qui aliquanto post tempore, quum æmulari Darium vellet, ab eo est interfectus. Autor Herod. lib. 4.

Arycanda, ἀρυκανδου, civitas Lyciæ. Steph.

Arype ἀρυπη, civitas Ægypti, cuius cives Arypes. Steph.

A S

As, terminatio Genitivi antiquorum, præcipuè apud poetas.

As, assis, libra. { ἄσος maneb, à Græcis μνά, μνα. ANGL. A pound wei. } Volusius & Priscian. semper dicunt As, nunquam assis. Plinius lib. 33. cap. 3. Libralis appendebatur assis. Nora, Assis libralis, in nominativo. Mina à nostris, interpositione i, literæ, quæ ex nonaginta sex drachmis conficitur, sive duodecim uncias, ἀσάβειον. Asses decem denarium faciunt. Plaut. in Camil. Uncia verò ab uno dicitur ἄστω. ¶ Sextans, uncia duæ, quasi sexta pars assis, ἡκτημόβειον. ¶ Quadrans, uncia tres, quarta pars assis, qui & Triuncium dicitur, πλωτρυβείον. ¶ Triens, quatuor uncia, tertia pars, τετράμωβειον. ¶ Quincunx, uncia quinque. ¶ Semis, uncia sex, dimidium assis, sive scilicet, id est, media pars librae

librae, quasi semias, ἡμιλίβριον. § Septunx, uncia septem. § Bes, uncia octo, dempto triente ab asse, quasi Des, δολιρία. § Dodrans, uncia novem, ab asse dempto quadrante, quem & Novuncium dicimus, τετραμυρία. § Dextans, uncia decem, dictus quod assis desit sextans, hoc est, uncia duae. § Deunx, uncia undecim, quasi unica dempta ex asse uncia. Asses olim librarii fuerunt. Gell. cap. 1. lib. 20. Et viginti quinque aëris, & viginti quinque asses. Idem Gell. cap. 1. lib. 20. Asses porrigentibus manum præbere paulò ante stipem, Sueton. in August. c. 91. § Aëris autem minima pars Sextula dicitur, quod sit sexta pars uncia. § Semuncia, dimidia pars uncia. § Sicilicum, semunciae dimidium, ita dictum quod semunciam fecerit. Sicilire enim antiqui dicebant, quod nos Dividere: unde etiam Sicilia nomen mansit. Et sciendum, quod veteres volentes aliquid dividere in partes aequales, ut hereditatem & quidvis simile, id Assem appellaverunt, & partes Uncias. Unde illud Plinii de Luna, lib. 2. c. 14. Haud dubium est lucere dodransis fuvuncias horarum ab secunda adjicientem usque ad plenum orbem. § Unde etiam habemus, Ex asse heredem fecit, ἐξ ἄλλυ ἀλίου, i. totius hereditatis. Suet. in Cæsare; Novissimo testamento tres instituit heredes sororum nepotes, Octavium ex dodransis, Pinarium & Pedium ex quadrante. § Interdum etiam As dicitur numus æreus libralis, quod esset unius librae; ita dictus ab ære. Horat.

Quem si diminuas, utilem redigatur ad assem.

Valebat autem as (inquit Budæus) quaternos denarios nostros paulò pluris. Inde dupondius, ex duabus libris. Et Sestertius, duarum librarum & semissis. Interdum Triens, Quadrans, Quinctunx, & similes partes assis apud Poetas accipiuntur pro calicibus, aut mensura poculorum. Propertius,

Quum fuerit multis exacta trientibus hora.

Martial.

Te convivæ leges mixto quincunce.

§ Componitur autem as cum eo quod est Tres, & fit Tressis. Petrus, Hic Dama est, non tressis agaso.

§ Ex Octo & As, fit Octussis. Plaut. Quanti empta? Parvi. Quanti ergo? Octussibus. Et sic per omnes numeros usque ad centum, ut Centussis, Petrus.

Et centum Græcos curto centusse licetur.

Assarius, ἄσαρος, numus, sive genus ponderis. Ioseph. Quatuor drachmis venderetur assarius.

Asa, apud antiquos dicuntur, quæ nobis Asæ. Terent. Saur. de Ortho. r.

Asa, ἄσα, vicus est Peloponnesi in agro Corinthio, non præcua à Geheia civitate, ut autor est Stephanus.

Asachæi, populi sunt in montibus Æthiopiæ, qui abesse à mari dicuntur dierum quinque itinere, viventes elephantorum venatu: de his Plin. lib. 8. Asachæi vocantur Æthiopes, apud quos maximi nascuntur dracones.

Asacus, fluvius est Heracleam alluens civitatem, sitam ad radices montis Oetæ, teste Livio lib. 5. de bell. Maced. Plin. lib. 4. c. 10. Apylam vocat.

Asca, ἄσκα, nomen proprium montis. Autor Suidas.

Ascus, ἄσκος, Vnus ex principibus Græcorum, interfectus ab Hercule. Autor Homi, lib. 11. Iliad.

Asander, ἄσανδρος, nomen viri proprium, apud Strab. lib. 7. qui Tauricam Chersonesum à continente separavit, ducto per eius Isthmum muro à sinu Carcinitico usque à Mæotim paludem.

Asaris. Fluvius est Heracleam Oetam alluens.

Asarotum, ἄσαροτον. ANGL. Paving tile of divers colours, smelie seil with figures of birds or other things, or having like pictures carved upon them. § Pavimentum picturæ arte elaboratum, à Græcis inventum: sic dictum, quod verti non debeat. Nam deducitur ab ἀσάρω, particula, & πᾶρω, verro, purgo scopis. Scopæ quoque à Græcis σάρα, dicuntur. Solebant quippe purgamenta cœnarum, quæ ἀσάρω vocantur, è pavimento everri, dum subtegulanea pavimenta in usu erant. Postea asarotis inventis, passavit usus scoparum, manibulque colligi purgamenta cœperunt, pavimenta verò spongias mundari. Xenodorus primus claruit in faciendis asarotis, quæ miro artificio parvulis testulis in variis coloribus tinctis, & imagentes pictas stravit. Nam Pergami in asaroto columbam effecit libentem, quæ aquam capitis umbra offuscabat, alia sibi escam eripiente. Papinius lib. Sylvarum.

— Varias ubi picta per arteis

Gaudet humus, suberantque novis asarota figuris.

De hoc vide plura apud Plin.

Asarum, ἄσαρον. GALL. Cabarat. ITAL. Asaro. GERM. Haselroum.

HISP. Asarabacara. § Macer Asarum, Latine vulvaginem dici scribit, teste Plinio lib. 12. cap. 13. Herba est folia habens similia hederæ, rotundiora tamen & molliora, florem purpureum, radicem Gallicanardi, sementem acinosam, saporis calidi, & vinosi. Hæc herba etiam hodie (si Ruellio credimus) Gallorum lingua Asarum appellatur, Bacchara ἢ Cabara. Id certum est vel Dioscoridis testimonio, eandem herbam esse cum ea, quæ alio nomine Bacchar, sine aspiratione dicitur: at Baccharis aspiratè alia herba est, quam describit Diosc. lib. 13. cap. 51. quæ in coronis expetebatur.

Asasobas, ἄσασοβας, fluvius Æthiopiæ, iuxta Meroën. Heliodorus Æthiopicæ historia lib. 16.

Asalus, fluvius est Thessaliæ iuxta Heracleam urbem, quæ est in radicibus Oetæ montis, effluens. Hunc Plin. Apylam vocat.

Asbestæ, Libyæ populi, ubi Ammonis oraculum fuit, autore Volaterrano.

Asbyta, vide Hasbyta.

Asbestinum, ἄσβεστον. GALL. Vne sorte de lin qui ne brusle point. ITAL. Lino che non si abbrugia. GERM. Ein gattung des stachs/ der von dem feur nicht mag verzehret werden. HISP. Cierro lino que no se quemna. ANGL. A sort of line or flaxe that burneth not. § Genus est lini, quod ignibus non absumitur. Vivum id vocant, ardentisque in focus conviviorum ex eo vidimus mappas, sordibus exustis splendescentes

Calopini Paris I.

igni magis, quam possent aquis. Vocatur autem à Græcis ἄσβεστον ex argumto naturæ. Hæc Plinius lib. 29. cap. 1.

Asbestus, inextinguibilis. ἄσβεστον. GALL. Chose qui on ne peut estaindre. ITAL. Cosa che non se può stegnere. GERM. Dnerischlich. HISP. Cosa que no se puede apagar. ANGL. That can no be quenched. § Nomen lapidis est ferrei coloris, in montibus Arcadiæ nascens, qui quum ignem non habeat proprium, tamen sic ardet, ut non possit extinguui. De hoc Plin. lib. 37. cap. 10.

Asbölus, numeratur ab Ovid. 3. Metam. inter canes Actæonis. Nomen est fictitium, dictum à colore pilorum fuliginem referentè, ἄσβολον enim apud nos fuliginem sonat.

Asbötus, ἄσβωτος, urbs Thessaliæ. Steph.

Asbylus, Crotoniata, cuius meminere Pausanias, & Plato in libris de Republ.

Asca, oppidum est Arabiæ, apud Strab. lib. ult.

Ascalabotes, ἀσκαλαβώτης, animal venenatum, ex genere stellionum, lentigine plenum, acerbi stridoris. Diversum ab eo, quod Itali sua lingua Tarantulum vocant. Vide Plin. lib. 29. cap. 4. Dicitur autem putatur Ascalabotes, παρὰ τὸ ἀσκαλαῖος, τὸ ἡχηθῆς, ἢ τὸ βῆ, ἢ πλινισμαῖος.

Ascalaphus, ἀσκαλαφός, Acherontis & Orphnes Avernalis nymphæ filius fuit, postea à Proserpina in bubonem mutatus. Nam post raptam à Plutone Proserpinam, quum Ceres filiæ suæ reditum à Iove ea lege impetrasset, si nihil apud inferos gustasset cibi, Ascalaphus eam prodidit, quod decerptum ab arbore malum comedisset. Indignata itaque Proserpina, sibi Ascalaphi indicio negatum esse reditum, convertit eum in bubonem avem funestam, & tritium semper rerum nuntiam. Ovid. 5. Metam.

Ascalingium. Prol. urbs Germaniæ, hodie Hildesheim.

Ascalon, ἀσκαλον, civitas Palæstinae, ab Ascalo Hymenæi filio condita: à qua Ascalonitæ, ἀσκαλωνίται, homines in ea nati. Vulgò Escalona.

Ascalonia, sive Ascalonium, ἄσκαλωνιον κρῶμιον. GALL. Eschallotte, une sorte d'oi non, appetit. ITAL. Scalogna. GERM. Ein gatting der zwoybiten. HISP. La ascalonia, sebolla para semiente. ANGL. A sort of ony non called ascalon. § Cæpæ genus, quod in Ascalone plurimum nascitur. Plin. lib. 19. cap. 6.

Ascalus, Tantalii frater fuit, Hymenæi filius, ut scribit Xant. Steph. in Ascalon.

Ascânîa, ἀσκανία, insula est una Sporadum, non præcua ab Anaphe, & Astypalæa, de qua Plin. lib. 4. cap. 11. § Est & Ascania, Phrygiæ locus, de quo Plin. lib. 5. cap. ult. § Item alius in superiori Mysia, sive Bithynia, iuxta Ascanium lacum: quam Mysiacam vocat Strabo, ad differentiam superioris, quam Phrygiam appellat. Vide ipsum lib. 14. c. 14.

Ascânîus, ἀσκανίος, Enceæ filius, teste Virg. ex Creüsâ regis Priami filia, fugæ, laborumque, in quaerendis sedibus, patris socius. Liv. lib. 1. ab urbe condita, dubitat Creüsæne, an Lavinia filius fuerit? Sed poetæ omnes & ceteri historici cum Virgilio, Creüsæ filium fuisse affirmant. Dicitur est autem primùm Ascanius ab Ascanio Troiæ fluvio, deinde Iulus ab Ilo Troianorum rege, postea Iulus à prima barbæ lanugine. Unde Virg. 1. Æneid.

At puer Ascanius, cui nunc cognomen Iulo

Additur: Iulus erat dum res stetit Iliæ regno, &c.

Huic quum avus & pater, iam diruta Troia, de fuga disceptarent, flammula quædam in capitis vertice apparuit, quæ tamen nihil læsionis intulit, neque etiam manibus extingui potuit: unde illi futuri imperii omen sumpserunt. Post hæc, cum patre post multos errores in Italiam venit, ubi Turno occiso, & patre etiam mortuo, quum apud Lavinium 30. annis regnasset, Albam longam condidit, restituta tamen prius in regnum noverca, quæ antea ob timorem in sylvas aufugerat. Tandem quum universis 38. annis imperii gubernacula tenuisset, iam moriens, quum videret filium Iulum Sylvium regno non satis aptum, Sylvium Posthumum fratrem, sed ex diversa matre, pietate & iustitia præstantem, regni heredem reliquit. § Est præterea Ascanius Mysiæ superioris, sive Bithiniæ lacus, fluvium emittens ejusdem nominis, qui circa Eribæam in Propoatidem illabitur. Virg. 3. Georg.

— trans Gargara, transque sonantem

Ascanium.

Vide Strab. lib. 12. c. 14.

Ascarides, ἀσκαρίδες, vermes sunt exigui ex genere lumbricorum: de quibus Galenus lib. ult. Methodices.

Ascaulus, ἄσκαυλος, tibia utre abdita, ab ἀσκος uter, & αὐλός tibia. Aliter ἀσκαύλης, ascaula utricularius, qui instigans ventum conceptum, examinat utrem, ac velut exprimit cubito. §

Ascella, idem quod axilla,

Ascendō, is, ex Ad & Scando, sed d, abijcitur: significat sursum, sive ad aliquid scando. ἄσκαλον. GALL. monter. ITAL. Ascendere salire, montare. GERM. Aufsteigen / hinauf gehn. HISP. Subir arriba. ANGL. To go up, to ascende. § Terent. in Adelph. Navem ascendit. Ascendere in concionem, hoc est, in eum locum unde oratio solent haberi ad populum. Cic. ad Attic. Cum subito ille in concionem ascendit, quam Appius ei dedit. § Ascendere in rostra, pro eodem: apud Livium bell. Pun. Publius Ælius Prætor, Senatu misso, & concione inde advocata, cum E. Lælio in rostra ascendit. Ascendere pulvinum. Senec. cap. 15. de cons. ad Marc. In id eventus Pompeius supra quod ascendendi non potest. Velleius. § Item Ascendere in curtum, & inscendere curtum. Plaut. Men. sc. 2. a. 5. Ascendere equum, & in equum. Liv. Ascendere gradum dignitatis, Cic. 2. Offic. Ascendere ad honores, & in honorem. Idem, Vox etiam ascendere dicitur apud eundem 3. de Orat.

Ascensorium, scala brevis, non laboriosa. Bl. senf.

Ascensus, pro ascendendi actu. ἄσκασις. ANGL. Going or climbing up. § Cic. pro domo sua. Homines audaces ab eius templi aditu atque ascensu prohibuisti.

Asceteriâ, ἄσκησις. ANGL. Monasteries, ministers. § Vocantur monasteria in Cod. Justiniani, à verbo ἀσκάω, quod est mentem exerceo

in contemplatione rerum divinarum. § Ascetria, monialis.
 Ascetes, pugil est, & athleta, verè exercitator.
 || Ascetrix, mulier Deo psallens, & funera curans. Lex. gr. b. ||
 Ascchalitæ, ἀσχαλίται, populi iuxta Indicum sinum. Stephanus in Ἀσχαλίται.
 Ascium, ἄσιον, civitas Achaia. Steph.
 Ascia, fabri lignarii instrumentum est, quo fabricæ materiæ dolantur.
 § חֶשֶׁבֶת chaschschil, חֶשֶׁבֶת makaschab. ἄσιν. GALL. Une cognée ou hache, doleire. ITAL. Ascia. GERM. Ein beitel/ hobel. HISP. El seguron ò auela para dolar. ANGL. A chippe axe. § Plin. lib. 16. cap. 40. Mollissima tilia, eadem videtur & calidissima: instrumentum afferunt, quod citissime ascias retundat. Huius diminutivum est Asciola. Pallad. lib. 1. c. 14. Ascia calcem quasi lignum dolabis.
 Asciburgium, urbs est inter Germanos, quam illi sua lingua Emerich vocant.
 Ascio, Ascia cædo. § πλινκίζω. GALL. Doler, hacher avec une cognée. ITAL. Asciare, polire. GERM. Behaven/ zimmeren. HISP. Dolar. ANGL. To hew or chippe. § Virg. lib. 7. cap. 2. Sumatur ascia, & quemadmodum materia dolatur, sic calx in lacu macerata asciaur. Sic Exascio, as: unde Exasciatum opus dicitur à Plauto pro polito, perfectoque λαξίζω.
 Ascisco, is, ivi, itum: vel etiam (ut quibusdam placet) Ascio, is, Advoco, aliunde fumo, accerso, expeto, adscribo, adjungo || q. sit ab Ad & Cio. Sed malo à scilio, i. e. scio, ordino, ut sit Suordnen/ προσιμίον. || § לקח lakach, לקח חֶבֶבֶת chibbat. ἰσχύω, προσίζω, εὐαγγέλιον, προσελάω. GALL. prendre, ou appliquer à soy, s'attribuer, usurper & prendre pour soy. ITAL. Attribuire, chiamar a s. GERM. Annehmen/ an sich nemmen/ zu sich beruffen. HISP. Attribuyr, llamar ò traher de lexos. ANGL. To usurpe, to tak to him as his own, to clayme to him. § Accusativum post dativum semper postulat. Quint. lib. 8. Quo in genere idem præcipuè custodiendum, ne id quod similitudinis gratià ascivimus, aut obscurum sit, aut ignotum. Cic. pro domo sua: Istam sapientiam mihi non ascisco. Lactant. lib. 4. Et illos qui temerè sapientium sibi nomen asciverunt, erroris, stultitiæque damnarunt. Cic. pro Arch. Quod si mihi à vobis tribui, concedique sententiam, perficiam profectò, ut Aulum Licinium non modò non segregandum (quum sit civis) à numero civium, verum etiam, si non esset, putetis asciscendum fuisse, id est, donandum civitate. § Dicitur & Ascisci in civitatem, pro Donati civitate. Liv. 6. ab Vrbe. § Asciscere, pro Appetere. Cic. 3. de finib. Eas ipsas cognitiones per se asciscendas arbitramur, quòd habeant quiddam complexum & continens veritatem. Budæus. Ascitus, Participium & Nativus. Corn. Nepos in vita Attici, Atticus Græcè loquebatur, ut Athenis natus videretur. Tanta autem erat suavitas sermonis Latini, ut appareret in eo nativum quendam leporem esse, non ascitum. Item pro longè accersito. Ovid. 6. Fast.
 Prisca Den est, aliturque cibis quibus antè solebat,
 Nec petit ascitas luxuriosa dapes.
 Ascitæ, ἀσπίται, Arabes dicti sunt ab utribus, quos Græci ἀσπίτα vocant: quoniam bubulos (ut Plin. lib. 5. cap. 29. inquit) utres bonos sternerentes piraticam exercent.
 Ascites, ἀσπίτης, species est aquæ subter cutem fusæ, in qua plus sese humoris promit, spiritus autem minùs. Cui opponitur Tympanites, in quo plus spiritus est, quàm aqua. Vide Cels. lib. 3. cap. 21.
 || Ascilabotus, liber contra Strabonem. Lex. gr. b. ||
 Asclepiades, ἀσκληπιάδης, nomen historici Cyprii, qui floruit eodem tempore quo Pygmalion regnabat in Oriente: quo etiam tempore scribit esum carniùm in usu non fuisse. § Alius fuit Philosophus cæcus, quem ferunt (ut Cic. lib. 5. Tusc. quæst. ait) quum quidam quæreret, quid ei cæcitas attulisset, respondisse, ut puero uno esset comitator. § Fuit & alius Asclepiades Prusienis Medicus, qui lapsu scalarum interijt. § Fuit & alius Asclepiades poëta, à quo carmen Asclepiadeum dictum est.
 Asclepias, ἀσκληπιός, herba est ramos oblongos, & hederæ folia habens, & radices numerosas: ita dicta ab Asclepio inventore. De hac Diosc. lib. 3. & Plin. lib. 26. cap. 5.
 Asclepiodorus, ἀσκληπιόδωρος, nobilis pictor fuit, quo nemo felicius simmetriam membrorum observavit. Autor Plin. lib. 35. cap. 10. § Fuit & Asclepiodorus Alexandrinus, singulari ingenio ad omnia mathematica, ad inquisitionem cognitionemque herbarum & lapidum, inquit Suidas.
 Ascletarion, ἀσκληταρίων, Mathematicus fuit temporibus Domitiani, qui aliquando dixerat se discerpsum iri à canibus: ea propter à Domitiano iussus est interfici, accuratissimè sepeliri, ut vanitas eius artis redargueretur. Sed repentina tempestate disiecto funere semiustum canes discerpserunt.
 Ascodabla, ἀσχοδάβλα, ascium.
 || Ascoliastus, ἀσκολιαστὸς, Empusæ ludus: ἀσκολιάζω, per utres, ἀπὸ πύθου, uno pedesalto. ||
 Asconius Pædianus, Grammaticus fuit & Historicus sub Nerone clarissimus, qui in Ciceronis orationes reliquit commentarios, quorum nonnulla extant fragmenta. Hic LXXIII. ætatis anno captus luminibus, XII. postea summo cum honore, & hominum gratia vixit annos, autore Eusebio.
 || Ascopa, legitur Judith 10. 5. Hugo Card. dicit esse nomen mensuræ. In Græcè est ἀσχοπιτήνη, quæ est uter, ut lagena, vas vinarium. ||
 Ascoperia, § חֶשֶׁבֶת chis, חֶשֶׁבֶת tseror. ἀσχοπιτήνη. GALL. Une pochette ou sachet de cuir. ITAL. Sassetto, borsa di cuoro. GERM. Ein laderin seckel. HISP. Sacco pequeño, ò coñal de cuero. ANGL. A bagge of le ather, purse, poche. § Sacculus pelliceus, marsupium: dictum ab ἀσχο, & πήνη. Suet. in Ner. Alterius collo ascopera deligata. Ex quo datur intelligi, culci symbolum fuisse deligatum Neronianæ staturæ: quoniam matriçida fuit.
 Ascræ, ἄσκρα. Vicus Bœotia in aspero, & sterili loco, in dextra parte Heliconis, Hesiodi patria, de quo Gell. lib. 2.
 Ascræm rui miserum panes hic Helicon colebat,
 Hyberno dirum, triste astu, optabile nunquam.

Ascræus, a, um, adie. ἀσκραίος. Virg. 2. Georg.
 Ascræumque cano Romana per oppida carmen.
 Et Ovid. 9. Fast.
 Ascræoves.
 ASCRIBO, pñ, ptum, ex Ad & Scribo, Subscribo, hoc est, ad scriptum aliquod nomen, vel sententiam meam subjungo. § חֶשֶׁבֶת chathab hal. προσγράφω ἢ προσοπτω. GALL. Adjoindre à ce qui est écrit, attribuer. ITAL. Sottoscrivere, attribuire. GERM. Herzuschreiben/ zumesen. HISP. Escribir matriculando, atribuyr y escribir persona para alguna cosa. ANGL. To subscribe, to write to more to that which is written, to number and put to the ranks of others. § Cicero. de Leg. 1. Ascribo me fratris sententiæ: & de opt. gen. Orat. Qui Thucydidem laudavit, ascribet suæ nostram sententiam. Idem Attico: Nam quòd me non esse ascriptum vides, id est, nomen meum. Sic ad Qu. frat. In qua primùm erat, quod antiquior in tuis fuisset adscripta literis, quàm in Cæsaris. Idem ad Attic. Igitur tu quoque salutem utriusque ascribas. § Significat quoque ascisco. Cic. pro Archia, Venit Heraclæam, quæ quum esset civitas antiquissimo iure ac fœdere, ascribi se in eam civitatem voluit, id est, civis fieri voluit, & aliis civibus adiungi: dicimus autem ascribere civitati, in civitatem, vel in civitate. § Interdum Ascribere, est attribuire, adungere, & vel dativo, vel accusativo cum præpositione in, vel ad, iungitur. Cicero. Quod vulgò hominum opinio locum me ascribat tuis laudibus. Ubi cum dativo poni vides. § Idem Offic. lib. 3. Admiratus eorum fidem tyrannus, petivit ut se in amicitiam tertium ascriberent. Et ad Qu. frat. Hunc ad tuum numerum libenter ascribito. Senec. cap. 16. de consol. ad Helv. Novatillam mihi ascripseram, i. pro mea habebam. Interdum imputare, προσήμα, ἀσκήδω. Cic. Neque mihi negligentiam velim ascribas. § Ab Ascribo, Ascripti dicebantur, qui in colonias nomina dedissent, ut cæteris coloni adderentur. § Item Adscripti milites, qui suppleendis legionibus ascribebantur: quos etiam Accensos dicebant, quòd ad legionum censum essent ascripti. Et Velatos, quia vestiti inermes sequebantur exercitum. Et Ferentarios, quia fundis præliaturi, ea ferrent, quæ in hostes iacerent. Et Rorarios, quòd id hominum genus antequam acies coirent, in modum rorantis tempestatibus dimicarent.
 Ascriptitius, Allectus, qui ad aliquam rem ascriptus est. § חֶשֶׁבֶת chathub. παρὶς τῆς ἀσπίδος, προσγεγραμμένος. GALL. Enregistré, escrit, comme un Officier nouvellement créé, & adjoussé au nombre ancien. ITAL. Colui che è ordinato à qualche cosa. GERM. Ein geschriben/ angenommen. HISP. persona escrita para alguna cosa. ANGL. That is written and chosen to any office mangis the rest, registre dor enrolled. § ut qui vulgò in collegiis magistratuum Extraordinarii vocantur. § Et Dii adscriptitii, qui diis majorum gentium opponuntur: de quibus Budæus in Pandectis. § Item cives adscriptitii, quòd naris civibus adjuncti, se iam in alterius imperium dediderunt. § Adscriptitii dicuntur illi, quos villanos vocamus, quòd villæ (unde villici dicti) ascripti, & coloniarie conditioni addicti aut ipsi sunt, aut eorum majores fuerunt. Budæus. Idem alio loco, Adscriptitius non multum à servo differebat, qui scilicet cum terra & possessionibus vendi poterat, ut servus cum peculio, l. ne diutius, de agricolis & censitis, lib. 11. C.
 Ascriptor, oris, qui rei alicui nomen suum adscribit, alteriusve acta approbat. § ἀσχοπιτήνη. ANGL. whith subscrivesth to any thing, à registrar or enroller. § Cic. pro domo sua, Denique ille novitius Ligur venalis ascriptor, subscriptor tuus, quem M. Papirii sui fratris esse testamento & iudicio improbat, mortem eius se velle persequi dicit. Idem ad Quir. post red. Itaque is fuit non modò salutis defensor, verum etiam ascriptor dignitatis meæ, id est, fautor.
 Ascriptivus, idem est, quod Ascriptitius. § ANGL. Registered, enrolled with others. § apud Plautum in Menach. Idem istuc aliis ascriptivis ad legionem solet. Dicebantur inermes ascripti, qui succederent armatis militibus, id est, si quis eorum deperisset. Varr. lib. 6. de Ling. Lat.
 Ascilum, ἀσκιλον, oppidum est Piceni memorandum clade illata Pyrrho à Curio & Fabricio Romanis consulibus, ut latè ostendit Plutarchus in vita Pyrrhi.
 || Ascua. Lex. Græcol. v. habet, ἀσκούη, ascua. Sonat quasi utris caudam habens. ||
 Ascurium, ἀσκούριον, urbs Liburniæ Ptolemæo. Plin. lib. 3. c. 22. Ascrivium appellat.
 Ascus, ἀσκος, Gigas, quem quomodo Dionysius vincum cum Lycurgo in fluvium coniecerit, vide apud Stephanum in Damasco.
 Ascyron, ἄσκυρον. § ANGL. Great S. lobnes wort. § Herba est hyperico similis, comas habens, quæ manibus trita, succo sanguineo manant: unde & Androsæmon appellatur. Fab. ἀσπὸς αίμα, id est, hominis sanguis. Vide Plin. lib. 27. c. 4.
 Asdrubal, ἀσδρούβαλ. Gener Amilcaris, patris Annibalis fuit, qui post eius mortem septem annos imperium tenuit, favente factione Barchina: demùm à servo barbaro, cuius dominum occiderat, interfectus est in medio suorum. Comprehensus deinde à circumstantibus servus, haud facti pœnitens, inter cruciatum & tormenta speciem semper ridentis præbuit. Autor Liv. lib. 21. § Asdrubal item alius fuit Annibalis frater, qui quò in Italiam trajecisset cum magnis copiis, ut fratri suppetias ferret, iuxta Trasimenum lacum à Cl. Nerone, & M. Livio Salinator Consulibus victus, occisus, caputque eius præciturum in Annibalis castra projectum est. Historiam hanc vide latius apud Liv. in 2. bell. Pun. & Plutarchum in Annibale. & Sueton. in Tibor. c. 2. § Fuit præterea Asdrubal, cui Calvo cognomen erat, qui in Sardiniam dux classis missus, tempestate rejectus est ad insulas Baleares, ubi tantisper, quoad quassas reficeret naves, resedit: de quo plura apud Livium. § Asdrubal, præter hos, alius fuit dux in bello tertio Punico, à Scipione Æmiliano tanta clade superatus, ut mox civitatis sequuta sit deditio. Huius uxor, quum paucis antè diebus à viro impetrare non potuisset, ut ad victorem transfugeret, in medias urbis flammis sese cum filiis iccit. Autor Livius lib. 35. § Asdrubal item, Gliconis filius, cujus meminuit Plutarchus in vita Scipionis.

signo Cancrī. Plin. lib.8. cap.35. Sunt in signo Cancrī duæ stellæ parvæ Afelli appellatæ.
 Afellâ, diminutivum ab Afina, sicut Afellus, ab Afinus. Ἰσημῶν ἀθρόν. GALL. Petite asnesse. ITAL. Asinella. GERM. Ein eselin. HISP. Asnilla, pequena Asina. ANGL. A little se asse. } Ovid.3. de arte, Ut rudis à scabra turpis asella mola.
 Asinarius, adjectivum, quod ad asinos pertinet. Ἰσημῶν. GALL. D'asne, appartenant à un asne. ITAL. Cosa pertenente ad asino. GERM. Das zu dem esel gehörr. HISP. Cosa que pertenece à asno, de asno. ANGL. Off asses belonging to an asse. } ut, Mola asinaria, quam circumagunt asinus. Et Asinaria Plauti comædia, ita dicta, quod de asinorum venditione tractet.
 Asinariûs, ij, qui asinos pascit, vel custodit. Ἰσημῶν. GALL. Asnier. ITAL. Asinato. GERM. Ein eselhirt / ein eseltrayber. HISP. Asnero. ANGL. The pascour of asses. } Cato de re rust. cap.10. Operarios quinque, bubulcos tres, subulcum unum, asinarium unum. Suet. in Aug. Apud Actium descendenti in aciem asellus cum asinario occurrit.
 Asiniga, asinum ageus. Turneb. ||
 Asininus, a, um, adject. quod est asini. Ἰσημῶν. GALL. D'asne. ITAL. Di asino. GERM. Das des esels ist. HISP. Cosa de asno. ANGL. Of an asse. } ut, Pullus asininus, Varro 2. de re rust. cap.8. } Lac asinum. Plin. lib.28. cap.10. Asinino lacte potio venena restinguuntur. Asinallis, apud Apulcium.
 Asionis, Ἰσημῶν. ANGL. A bustarde, or bislarde, abir de so called. } Avis est ex genere noctuarum, minor bubone, plumas rectas habens aurium modo. Plin. lib.10. cap.23. Oris bubone minor est, noctua major, auribus plumeis eminentibus, unde & nomen illi: quidam Latine Asionem vocant.
 Asis, idis, supra, post Asiaticus.
 Asium, vide Aesissum.
 Asius, Ἰσημῶν, filius fuit Dymantis, & frater Hecubæ, sed ex diversis patribus, & Hectoris avunculus. Hic etiam Priamò adversus Græcos auxilium tulit, ut Hom.2. Iliad. tradit. Fuerunt & alii huius nominis, quorum passim meminit Homerus. } Est & Asius Ptolemæo, Senonum fluvius, iuxta Senogalliam in mare Adriaticum influens, idem (ut opinor) cum eo, quem Plinius Aesim appellat.
 Asius, campus, sive Asium pratum, Ἰσημῶν. Campus est uliginosus, iuxta Caystrum Mysiæ fluvium, de quo supra in dictione Asia.
 Asizatio, scissiones iudicum in municipiis. Lex. gr. b. ||
 Asmatographi, Ἰσημῶν, dicti sunt Poëta, qui ad barbiton, citharâ, aliudve musicum instrumentum canticum conscribebant: cuiusmodi fuere Automedes, Demodocus, & Lares Corycei, & Ithacensis Phe-mius, ut post Demetrium refert Cæl. Rhod. lib.7. cap.4.
 Asomatus, Ἰσημῶν, Ἰσημῶν. GALL. Sans corps. ITAL. Senza corpo. GERM. Ohn ein Leib. HISP. Lo que no tiene cuerpo. ANGL. without a bodie, bodielesse. Id est, sine corpore, & impalpabilis. Cic. 1. de nat. deor. Quod verò sine corpore ullo deum vult esse, ut Græci dicunt, ἀσώματος, id quale esse possit, intelligi potest. Sic è converso Origenes, σωματικῶν appellat id, quod solidum, & palpabile est.
 Asopiades, patronymicum masculinum, Ἰσημῶν, quod apud Poëtas accipitur pro Æaco Asopi nepote, qui pater fuit Æginæ matris Æaci. Ovid. lib.7. Metam.
 Huic Asopiades, Petis irrita, dixit, &c.
 Asopis, idis, Ἰσημῶν, Regiuncula est Peloponnesi, in tractu Achaïæ proprie dictæ, circa Phlyntem: ita dicta ab Asopo fluvio, cui adjacet. Ab Homero Araxthra dicitur, teste Plin. lib.4. cap.5. Strab. lib.8. etiam Asopiam appellat.
 Asopus, Ἰσημῶν, fluvius Peloponnesi, è Chronio monte mediam præterfluens Corinthi regionem in sinum labitur Corinthiacum. } Est & alius ejusdem nominis fluvius in Bœotia, qui Thebas, Plateas, & Tanagran præterfluit. } Tertius etiam in Asia proprie dicta, qui unâ cum Capro fluvio Laodicem urbem celeberrimam alluit, Lyco flumini impositam. } Est & quartus in Paro insula. Horum omnium meminit Strab. in lib.6. } Hinc asopis, idis, Ἰσημῶν, patronymicum femininum, quo Poëta utuntur pro Ægina Asopi filia.
 Asorus, fluvius est, teste Livio lib.6. dec.4. alluens Heracleam civitatem, sitam in radice montis Oetæ. Hunc esse conjici potest, de quo Plin. lib.4. cap.10. In ora Heraclea flumen Apylas. Hic à Boccatio Alassus, ab alius Asarus vocatur.
 Asotia, lusus, luxus, alius nequitia, ab Ἰσημῶν, Ἰσημῶν. GALL. Intemperance, luxure. ITAL. Incontinentza, lussuria. GERM. Unmäßigkeit / murwill verschwenderey. HISP. Luxuria. ANGL. Riotousnesse, prodigality. } Gellius, lib.19. cap.9. Cedere equidem vobis debui, ut in tali asotia (id est, lexu, prodigalitate atque nequitia) artium nos vinceretis: ex a, Ἰσημῶν, scervo. Idem lib.10. c.17. Dives avarus sumptum plurimum asotiamque adolescentis filii deplorans.
 Asotus, Prodigus, luxuriosus, helluo. Ἰσημῶν. GALL. La sif, prodigue. ITAL. Lascivo, prodigo. GERM. Ein unmäßig vergeuder / verschwender. HISP. Prodigio, gastador, y luxurioso. ANGL. An riotous end prodig all persone a reveller, spendgood. } Cic. de nat. deor. Possit asotos ex Aristippi, acerbos ex Zenonis schola exire. } Inde adverbium Asotus, Ἰσημῶν, idem significans quod incontinenter & nequiter. Martialis, Vivis asotus, id est, lascivè, incontinenter.
 Aspalathus, Ἰσημῶν. GALL. Bois d'aloës de Rhodes. ITAL. Logno aloës de Rhodes. GERM. Rhodis holz. HISP. Alarguez. } Spina est candida, teste Plin. lib.12. cap.24. magnitudine arboris modicæ, flore rosæ, cuius radix unguentis expetitur. Putatur idem esse cum eo, quod hodie officinæ Lignum Rhodium appellant. Vide Ruell. lib.1. cap.28.
 Asphaltion, Ἰσημῶν, species est trifolii, apud Dioscorid. lib.3.
 Asphaltites, Ἰσημῶν, lacus saluginosus ille, qui nunc implet eam vallem, quæ olim amenissima, & fertilissima erat, in qua Sodoma & alix quædam urbes erant sitæ. ||
 Asparagus, i, Ἰσημῶν. GALL. Asperges. ITAL. Sparagi. GERM. Spargen. HISP. Esparagos, de esparaguera. } Herba est fœniculi folio, baccisque, quum maturuerint, tubris: tam hodie in seplasiariorû

officinis, quàm usu vulgi, indubitata veteris nomenclaturæ vestigiâ retinens. Duo eius sunt genera, alterum sativum, sive altile, quod propriam sibi asparagi appellationem vendicavit. } Alterum sylvestre, quod peculiari vocabulo Corrudam vocaverunt. Plin. lib.59. cap.4. Sylvestres fecerat natura corrudas, ut quisque demeteret passim: ecce altiles spectantur asparagi. } Dicitur autem asparagus, quod qui sunt in his præcipui non seruntur, ut Athenæus dixit. } Huius herbæ summa priusquam durecant, leviter coquantur, tantum ut cruditas ablit. Hinc locus factus proverbio, Citius quàm asparagi coquantur, de re vehementer properata, Sueton. in Tranq. } Asparagus etiam planta spinosa absque foliis est, de qua ex Theophrast. histor. lib. cap.6. Plin. lib.21. cap.15. in hunc modum scribit: In totum spina est asparagus Scorpio, nullum enim folium scribit.
 Aspargo, inis, Ἰσημῶν, vitium ex pluvia undâve contractum. Callistrat. in l.4. ff. ad leg. Rhodiam de iact. Si vicenûm merces duorum fuerunt, & alterius aspargine decem esse cœperunt. Alii libri legunt Aspergine. In vetustis autem plerisque Conspargo, & Aspargo legitur.
 Aspasia, Ἰσημῶν, mulier Milesia fuit, acutissima sophistria, & (quod in eo sexu rarissimum est) Rhetorices peritissima. Hanc ab Atheniensibus captam Pericles duxit uxorem, inausulto patriæ matrimonio, utpote quod duorum maximorum bellorum, Peloponnesiaci, & Samii originem præbuit.
 Aspasius, Ἰσημῶν, Sophista fuit Ravennas, Demetrianus filius, adjutor Paulanæ & Hippodromi, qui Romæ docuit sub Alexandro Severo. Scripsit contra Aristonem & maledicos diversas orationes: de hoc multa Philostratus. } Fuit item Aspasius cognomento Byblius, qui de Byblo patria sua librum condidit, ac artem Rhetoricam scripsit, & Panegyricum in Adrianum principem, cuius temporibus floruit. Autor Suidas. } Præterea Aspasius quidam fuit Tyrius historicus, qui de Epiro variam historiam scripsit, ut idem autor Suidas.
 Aspathines, Ἰσημῶν, ex Persis unus, qui cum Dario in Smerdim Magum conjurarunt. Herod. lib. hist.3.
 Aspello, is, Amoveo, abigo, arceo, ex abs & pello. Ἰσημῶν. GALL. Repousser, chasser arriere de soy. ITAL. Rimovere. GERM. Don dânnen treiben / hinder sich stossen. HISP. Echar de algun lugar. ANGL. To drive or chaffe away. } Plaut. Capt. sc.3. a.3. Neque exilium exitio est, neque aded spes, quæ mihi hunc aspellat. Cicer.3. Tuscul. Sed longè à lato numine aspellor Iovis: id est, expellor, arceor.
 Aspella, unum ex Cyprî insulæ nominibus, apud Plin. lib.5. cap.31.
 Aspëndius, citharcedus, Ἰσημῶν, κίθαρις, proverbio dici solet in eos, qui rei nullius, quàm suæ privati sui compendii rationem habent. GERM. Eigenutzige leuth / die in allen dingen iren nutz vnd wortheil suchen. Tractum ab artifice quodam Aspendio, qui tam leviter sinistra manu citharæ suæ chordas movebat, ut sonus ad ipsum tantum citharcedum, aut certè ad proximè astantes perveniret. Cicer.3. Verr. Atque etiam illum Aspëndium citharistam, de quo sæpe audistis id, quod est Græcis hominibus in proverbio, quem omnia intus canere dicebant, sustulit, & in intimis suis ædibus posuit, ut etiam illum ipsam artificio suo superasse videatur. In quo Ciceronis exemplo, Intus canere proverbialiter dictum est, pro eo quod est, omnia privato metiri emolumento.
 Aspëndus, Ἰσημῶν. Stephano Pamphylia urbs, Argivorum ædificium, teste Pomp. lib.1. Hic Veneri suis sacrificabant, eo quod autor eius urbis Mopsus ex Argis huc proficiscens, primum obvium sacrificare voverat: occurrit autem sus.
 ASPER, a, um, quod visu, vel gustu, vel tactu, aliòve sensu insuave est, ut inquit Sipontinus, Scaber, durus, } & Lactu, levius. Ἰσημῶν. GALL. Schabir. ANGL. Aspre est rude à voir, ouir, goustier } toucher, rabouteux. ITAL. Aspero, insuave. GERM. Rauch / herb / vns lieblich. HISP. Aspero. ANGL. Rough, rude unpleasant avoill: the sigh as the other senses. } Videtur deductum à Græco ἀσπερον. Hinc asperam arteriam vocat Plinius, atque aded medicè omnes, quam Græci αἰχμαίον, propter multorum semicirculorum asperitatem. Cic.2. de Finib. Sensus iudicat dulce amarum, lene asperum, propè longè, &c. Cic. in part. orat. In locis autem & illa naturalia, læves an asperi, salubres an pestilentes, &c. } Aspera signis pocula. Virg.2. Æneid.
 Cymbiaque argento perfecta, atque aspera signis Pocula ἀνάλοφα. } Transfertur & ad alia quæ dura sunt, αἰχμαίον. Terent. Asperum pater hoc est, aliud fodes para. Unde & pro nocente quâdoque capitur. Virg.3. Georg.
 Asper, acerba sonans.
 Sed licet asperiora cadant, spolièrque relicta, Tibul. lib.4.
 Nec quadrupes densas depascitur aspera sylvas, ibidem. Asperi & montani homines, Cic. lib.1. de bell. civ. Forstian & nobis minus asper, id est, iratus. Ovid. Eleg.1. lib.3. Trist.
 Aspera militia invenis certamina fugi, idem Eleg.1. lib.4. Trist. Asper meus est victus, Plaut. Capt. sc.2. a.1. Redibo adhuc ad senem ad cenam asperam, ibid. sc.1. a.3. Aspera leniuntur ferendo placidè, Senec. cap.12. de consol. ad Marc. Asperiorcm frontem habet. Asperæ sunt eæ urbes ut tuus victus, Plaut. Capt. sc.1. a.4. Aspergere infamia, Suet. in Ner. cap.3. Aspergere suspitione, Liv.3. bell. Pun. Asperius audiriuncula. Gell. cap.17. lib.13. Et pro iniquo. Virg.1. Æneid. Quis aspera Iuno. Cic. pro Cn. Planc. Eodemque adjungas quod naturâ putes asperos, atque omnibus iniquos. } Pro fastidioso, & ingrato. Virg.8. Æneid.
 Rebusque veni non asper egenis.
 } Aspera & horrida oratio. Cic. in Orat. Quod ipsum alii aspera, tristi, horrida oratione, neque perfecta, neque conclusa, &c. } Aspri, pro Asperi, synæresis usitata Poëtis. Virg.2. Æneid.
 Impravisum aspris voluti qui sentibus anguem Pressit.
 Aspër nummus dici putatur, qui recenter cufus signatusque est, quod plusculum habeat asperitatis, quàm ille, qui iam manibus tritus est. Perf.

quod

quid asper
Vtile nummus habet.

Sueton. in Neron. Exigitque ingenti fastidio & accibitate nummum asperum.

Asperitas & lenitas, { ἄσπερος ἁπλοῦς. GALL. Aspreté, rudesse, austerité. ITAL. Asprezza. GERM. Harde rauhe, unmiltigkeit. HISP. Asperexa. ANGL. Roughness unpleasantness to the senses rudeness. } Cic. 4. de Fin. Quam illorum tristitiam atque asperitatem fugiens Panætius, nec acerbiter sententiarum, nec differendi spinas probavit. } Asperitas animi, sive animæ, pro difficultate spirandi. Plin. lib. 22. cap. 24. Ergo & hæc animi asperitas, seu potius animæ, dulciore succo mitigatur.

Asperè, adverb. Durè, & insolenter. { ἀσπερίως, ἀδυσπῶς. GALL. Asprement. ITAL. Aspramente. GERM. Naechlich, onlieblich. HISP. asperamente. ANGL. Roughly, churlish. } Cic. de amic. Ut igitur & inonere, & moneri proprium est veræ amicitia, & alterum liberè facere, non asperè; alterum patienter accipere, non repugnantè: ita, &c. Idem 1. de Orat. M. Cato Galbæ est quare acer inimicus, asperè apud Pop. Rom. & vehementer est locutus.

Asperitèr. { ANGL. Rudely churlishly. } pro eodem apud Nævium in Pullis. Ubi tu nequaquam cubares asperitèr. Nonius. Item Plaut. apud Priscian. lib. 15.

Asperò, as, Asperum facio. { ἄσπερον ἁπλοῦς, ἄσπερον ἁπλοῦς. GALL. Faire aspre & rude. ITAL. Inasprire. GERM. Rauch und grob machen. HISP. Asprar, azer aspero. ANGL. To mak rough, or rude or churlish. } Colum. lib. 9. Iunctis parieti modicis asserculis, qui paulum formatis gradibus asperantur, ne sint volantibus lubrici; Virg. pro Coagulo, sive durum facio, posuit Aeneid. 3.

Et glacialis hyems Aquilonibus asperat undas.

Aspratura, æ, in vetusto Lexico exponitur ἀσπράζω, quod qui pecuniam permutabant, pro trita, & lævi asperam habere vellent.

Aspritas, Asperitas, ἄσπερος. Cell. lib. 9. cap. 27. Interdum simile his quæ vocant Græci ἀσπρίτης, aspredine quadam & magnitudine sua.

Aspritudo; inis, ἀσπρίτης. Cell. lib. 6. cap. 6. Atque alia quoque utilia sunt, quæ ad extenuandam aspritudinem fiunt, de qua protinus dicam.

Aspretum, i, Locus asper & abruptus. { ἀσπρόν. GALL. Lieu aspre & mal uni. ITAL. Luogo aspro. GERM. Ein rauch orth. HISP. Lugar aspero, spinal. ANGL. Arough plane broken likt rokes and stippe doune. } Liv. 9. ab Urb. Ad hæc laxa erant, & temerè jacentia (ut fit) in asperis. Idem 3. bell. Maced. Tabernacula statuere in aspretis, & inæquali solo difficile erat.

Aspergo, is, si, sum, ex Ad, & Spargo, quasi ad aliquid spargo, respergo. { ἄσπερον ἁπλοῦς, ἄσπερον ἁπλοῦς. GALL. Arrousser, asperer. ITAL. Spargere, spruzzare. GERM. Besprengen/ besprengen. HISP. Derramar, & rociar. ANGL. To sprinkle upon, to water. } Regit autem vel accusativum solum. Plautus, Asperisti aquam, iam rediit animus. Metaphora sumpta ab iis, qui in deliquio, quod Græci ἀσπρίτης vocant, aspersa in faciem aqua, ad sui sensum revocantur. } Aspergere aliquid in epistolis dicimus, quum pauca de re aliqua scribimus. Cicer. ad Calium lib. 2. Epist. Hæc aspersi, ut scires me tamen in stomacho solere ridere. } Vel accusativum cum dativo. Virgil. lib. 3. Georg.

Ant recto assuetus coluber succedere, & umbra,
Pestis acerba boum, pectorique aspergere virus.

Vel accusativum cum ablativo. Plaut. in Epid. Ah, guttula pectus mihi ardens aspersisti. } Vel ablativum cum præpositione Ex. Cicer. fam. 6. Quæ est iugiter (inquit) spes ab irato, cædem fonte se hauriturum intelligit laudes suas, è quo sit leviter aspersus.

Aspersio, nis, Resperio. { ἄσπερον ἁπλοῦς, ἄσπερον ἁπλοῦς. GALL. Aspersio, arrousser. ITAL. Spruzzo. GERM. Besprengung. HISP. Aquella obra de derramar & rociar. ANGL. Sprinkling, watering, casting of licour. } Cic. 2. de Legib. Nam illud vel aspersione aquæ, vel dierum numero tollitur.

Aspergo, inis, significat actum ipsum aspergendi, vel madefactionem, { ἄσπερον ἁπλοῦς. ANGL. sprinkling, watering. } Virg. Aeneid. lib. 3. salsa spumant aspergine cautes.

Plin. lib. 36. cap. 22. Aspergine & gelu pruinaeque rumpuntur in testas. Aspersus, huius aspersus, nomen. ἄσπερος. Plin. lib. 11. cap. 53. Quæ infecta appellavimus, omnia olei aspersu necantur.

Aspergillum, { ἀσπρίτης. GALL. Asperfoir ou guepillon. ITAL. Aspergolo. GERM. Ein spruzwadel. HISP. Rociadero. ANGL. Asprinkling, instrument a holie water flicke. } Novum quidem, sed non inelegans vocabulum videtur: significat instrumentum, quo aqua nos aspergere solemus. Sipontinus.

Asperiores aquæ qui sunt in Lathletis, ff. de iis qui not. infam. non nihil dubitationis habet. Et divinaci quadam coniectura, vera tamen Accurf. eos esse interpretatur, qui in stadio positi, quo celerius in equestri certamine refocillati equi current, velociusque metam attingerent, equis frigidam aquam suffundebant & aspergebant.

Aspernor, aris, compositum à Serno, Recuso, averror, non agnosco, fastidio. { ἄσπερον ἁπλοῦς, ἀσπρίτης. GALL. Mespriser, rejeter, rebuter. ITAL. Sprezzare. GERM. Verachten/ verwerffen. HISP. Menospreciar. ANGL. To refuse, to reject, to contemne. } Terent. in Phorm. quam is aspernatur nunc tam liberaliter. Eius complexum nihil motor, meum autem complexum aspernatur. Plaut. Asin. sc. 3. a. 3. Quid pro ignoto me aspernaris. Idem Capt. sc. 4. a. 3. Quidvis expectes alios omnes aspernaris. Idem, id. sc. 3. a. 1. Qui habet fatid, appetitur: qui est pauper, aspernatur, id est contemnitur. Cic. apud Priscian.

Aspernabilis, qui est dignus ut aspernetur. { ἀσπρίτης, ἀσπρίτης. GALL. Mesprisable, refusable. ITAL. Degno d'essere sprezzato. GERM. Das verachtens wärt ist. HISP. Digno de ser menospreciado. ANGL. wortie to be rejected and contemned, which ought not to be regarded, refuseable. } Gellius lib. 11. c. 3. Nonnunquam apud me ipsum soleo res ejusmodi parvas quidem minutasque & hominibus

non bene eruditis aspernabiles, &c. Tetra & aspernabilis Dialectica Gell. c. 8. li. 16. Item Accubus, apud Non.

Aspernante habere, l. 6. §. 3. C. de postuland. Aspernatio, contemptus. { ἄσπερον ἁπλοῦς, ἀσπρίτης. GALL. Mespris, & reiettement. ITAL. Dispreziamto. GERM. Verachtung. HISP. Menosprecio. ANGL. Contempt, despite, despising. } Cic. 4. Tuscul. Quorum omnes morbi & perturbationes ex aspernatione rationis eveniunt.

Asphaltites, ἀσφαλτίτης, lacus est Iudææ; bitumen gignens: unde & nomen habet, ἀσφαλτός; enim bitumen significat. Nullum corpus vivum in eo submergitur: unde & mare mortuum dicitur. } GERM. Das todte Meer. } Authior est Plin. lib. 5. cap. 15. & 16. & Justin. lib. 26.

Asphodelus, i, { ἀσφόδελος. GALL. Aphrodille. ITAL. Asfodello. GERM. Goldwurz. HISP. Gamonito. } Videtur autem lilium cynoirhodori dictum Plinio lib. 21. c. 1. & lib. 25. c. 2. Heiba est quæ alio nomine Anteticum vocant, quæ Lucianus fingit Manes velci apud inferos Eius duæ sunt species sexu discretæ. Marem Albicum nominant; feminam Hastulam regiam: quod dum floret, regii sceptri effigiem referat. Vide Plin. lib. 20. cap. 17. & Ruell. lib. 2. c. 99. Gell. c. 2. lib. 18. Asphodelum in neutr. gener.

Aspicio, is, ex Ad, & Specio, antiquo verbo (teste Varrone) e, in i3 mutata. Intueri; oculos in rem aliquam intendere. { ἄσπερον ἁπλοῦς, ἄσπερον ἁπλοῦς. GALL. Regarder, aviser. ITAL. Vedere, guardare. GERM. Ansehen/ anschauen. HISP. Mirar. ANGL. To beold, to looke, on to see. } Plaut. in Asin. Si quem alium aspexerit, cæca continuo fiet. Terent. in Andr. interea inter mulieres quæ ibi aderant, fortè unam aspicio adolescentulam; Ex quibus locus locis appetè quoque intelligitur id quod traditur à Cornel. frontone in diff. vocab. Aspiciere esse de rebus improvisis: de qua re infra in verbo Cerno. } Aspiciere ad. Cic. de Arusp. resp. Et simul ad Cn. Lentulum eos: aspexit. } Aspiciere aliquem, item pro iuvare. Virg. 2. Aeneid.

Iuppiter omnipotens, precibus si flecteris vllis, Aspice nos.
Vbi Servius, Aspice nos, quia intuentes dii adjuvant.

Aspèctus, us, visus & intuitus cujuscunque animalis. { ἄσπερον ἁπλοῦς, ἄσπερον ἁπλοῦς. GALL. Regard, veue. ITAL. Aspetto, veduta. GERM. Angesicht, anschawung. HISP. Aspecho & vista. ANGL. The sight. } Virg. 1. Aeneid.

propius res aspice nostras.
Neque ego te visa frater amabilior aspiciam posthac.

Catull. ad Ortalum.
Aspiciunt oculis superi mortalia iustis.

Ovid. 13. Metam.
sunt & mihi vulnera cives, Aspiciete.

Idem 13. Metam. Ubi iuram aspicias, dicas gerere posse crassas compedes. Plaut. Pseud. sc. 7. a. 4. Quid ego oculis aspicio meis? Idem Men. sc. 6. a. 5. At faciem eorum cum aspicias, haud videntur mali. Idem Pseud. sc. 2. a. 1. Video illam, ubi me contra aspexit. Idem Milit. sc. 1. a. 2.

Quorum hic aspicitur, creditur ille Deus.

Ovid. Eleg. 4. lib. 4. Trist. Aspiciere ad aliquem. Gell. cap. 16. lib. 4. Aspiceres nudos sine fronde, sine arbore campos.

Ovid. Eleg. 10. lib. 3. Trist. Quocunque aspiceres planctus, gemitusque sonabant.

Idem Eleg. 3. lib. 1. Trist. Item, Aspicias ut veniant, &c.

Ibid. Eleg. 8. lib. 1. Aspicias ut summa cortex levis innatat unda.

Ibid. Eleg. 4. lib. 3. Aspicias læticia gestientes, Plaut. Aul. sc. 1. a. 5. Omnia mala ingerebat, quemque aspexerat. Idem Men. sc. 1. a. 5. Si quem alium aspexit, &c. Idem Asin. sc. 1. a. 4. Herumne ego aspicio meum? Agedum aspice ad me. Idem Capt. sc. 4. a. 3. Ubi ea te aspexerit, narrabit ultro, quid sese velis. Ibid. sc. 4. a. 2. Age me aspice (sup. indutum palla.) Idem Men. sc. 2. a. 1. Aspiciere res sociorum, pro inspiciere. Liv. lib. 9. d. 4. Cic. 1. Tusc. Quod iis sæpe usu venit, qui quam acriter oculis deficientem solem intuerentur, ut aspectum omnino amitterent: sic mentis acies seipsam intuens nonnunquam hebescit. Idem de univers. Qua ex conjunctione cælum ita actum est, ut sub aspectum & tactum cadat. } Atticus aspectus, ἄσπερον ἁπλοῦς, perinde est quasi dicas, os impudens. In eos dicebatur, qui vultu ipso præ se ferebant impudentiam, dicendique confidentiam. Nam hoc vitio notati sunt Atticorum mores. Aristoph. in Nub. } Titanicus aspectus, Τιτανικός βλέπων, id est, Titanicum tueri, hoc est, vultu Titanico obtueri. Titanicum autem torvum vocant, ac cujusmodi fuisse feruntur veteres illi Titanes. Lucian. in Timone.

Aspècto, as, Fixis oculis aliquem intueor. { ἄσπερον ἁπλοῦς, ἄσπερον ἁπλοῦς. GALL. Regarder souvent. ITAL. Guardare fissa. GERM. Eben und mit stieß sehen. HISP. Mirar à menudo. ANGL. To beold much, to gaze upon, to stare. } Plaut. in Amph. Cælum aspectat, obfervabo quam rem agat. Quid me aspectas stolidè? Virg. 1.

adversusque aspectat de super arces.

ibid. Hem aspecta, rideo. Plaut. Asin. sc. 1. a. 5.

Aspèctabilis, e, dignum quod aspiciatur. { ἄσπερον ἁπλοῦς, ἄσπερον ἁπλοῦς. GALL. Digne d'estre veu & regardé. ITAL. Cosa degna di essere mirata. GERM. Beschawens wärt. HISP. Degno de ser mirado. ANGL. wortie, to be looked on. } Cic. de Vniversit. Deus animalium aspectabile, in quo omnia animalia continentur, efficit. } Interdum id quod videri potest, quod sub visum cadit. Idem ibidem, Corporem, atque aspectabile, itemque tractabile omne necesse esse quod natum est.

Aspèctabilior, compar. Spectatione dignior, ἄσπερον ἁπλοῦς. Apuleius in Apologia: An tu ignoras nihil esse aspectabilius homini nato, quam formam suam.

Asphodelus, ἀσφόδελος, planta, hastula regia. Dicitur & σφόδελος, Erymol. teste: ||

Aspidisci, ἀσπίδισκος, brevia sunt scuta, & in scuti modum orbiculata ornamenta. Cael. lib. 13. cap. 16.

Aspilates, ἀσπίλατος, gemma est ignei coloris, quam Democritus tradit in Arabia gigni, & in avium quarundam nido inveniri: traditque eam ex cameli pilo splenicis alligatam, malo illorum mederi. Est & altera eodem nomine argentei coloris, lymphatis utilis. Utriusque meminit Plin. lib. 37. cap. 10.

ASPIRO, as, idem quod afflo, ex Ad, & Spiro, sed d, abjicitur: idem aliquando quod simplex Spiro. פרוץ puach, פשוש schaph, פנפנ naphach, פנפנ פנפנ. GALL. Souffler, aspirer, respirer. ITAL. Spirare, favore. GERM. Anblasen/ anhauchen/ anwayen. HISP. Dar aliento y favor a otro. ANGL. To blow upon to aspire, to cometo, to have accessse, to at-taine. } Virg.

Aspirant aura in noctem.

Cic. de Natur. Pulmones tum se contrahunt aspirantes, tum spiritu dilatant. Ponitur interdum pro auxiliium præbere, favere, ἰσχυρίζω, ἰσχυρίζω. ANGL. To helpe, to aide. } Virg. 2. Æneid.

Aspirat primo fortuna labori.

Tractum à navigantibus, quibus spirantes auræ favent. Interdum pro Incumbere, & quasi toto spiritu intentum esse, ἐπιειδῶς: ut, Scipio aspirat ad Consulatum. Interdum accedere, prævenire, ἐπιειδῶς. Gell. lib. 2. c. 23. Ad horum autem synceritatem veritatemque verborum an aspiraverit Cæcilius, consideremus. Cic. Trebatio, Vtrod' etiam accersitum ab eo, ad quem cæteri non propter eius superbiam, sed propter occupationem aspirare non possunt. Accedere (inquit Alconius) est proximum fieri: Aspirare, in eam partem qua quid questum est, vultum & oculos, & spiritum oris advertere. Aspirare, tamen (inquit Servius) Æneid. lib. 12. Accedere significat, ut 4. Verr. Quando aspirabat in curiam. Gell. cap. 3. lib. 14. Aspirat ad eos contagium. Ad eius vim nec aspiravit Gracchus. Idem cap. 3. lib. 10.

ASPIRATIO, nis, verbale, Afflatus, halitus, exhalatio. פרוץ neshamáh, פרוץ. GALL. Aspiration, soufflement, respiration. ITAL. Aspirazione, soffio. GERM. Anblasung/ anwayung. HISP. Obra de dar aliento a favor. ANGL. Blowing or venting on. } Cic. 2. de nat. Deor. Animantes autem aspiratione aëris sustinentur. Idem de Divinat. Nam si obscurior, quasi que caliginosa stella extiterit, pingue & concretum esse cælum, ut eius aspiratio gravis & pestilens futura sit. Est item aspiratio, spiritus asper, quo literas qualdam vegetiore sono efferimus. δασύα. Cic. 3. de Orat. Maiores nusquam nisi in vocali aspiratione utebantur.

ASPIIS, idis, פתח péthen, ἀσπίς. GALL. Serpent nommé Aspice. ITAL. Aspe, aspide. GERM. Ein schlang Aspis genant. HISP. Bivora. ANGL. A kind of most venenous serpent. } Serpens parvus, tardi visus, tam præsens habens venenum, ut nullum sit morsis remedium, nisi ut vix unquam sine compare vegetur. Itaque si quis alteram interemerit, tanta est alteri ultionis cura, ut interfectorem persequatur, unumque cum in quanto vis hominum agmine agnitum infestat: pertumpit omnes difficultates, permeat spatia, nec nisi annibus arcetur, aut præceteri fuga. Hæc Plin. lib. 8. c. 28. Aspisis, si Lucano credimus, in sola Africa nascitur, quamvis & in nostrum orbem avaritia invehit. Ita enim de ea ait lib. 9.

Ipsa caloris egens gelidum non transit in orbem Sponte sua, Nilque tenuis metitur arenas. Sed quis erit nobis lucri pudor? inde petuntur, Huc Libyca mortes, & fecimus aspida merces.

Sunt autem plures aspidum species, disparésque effectus ad nocendum: de quibus vide Ælian. lib. 9. à c. 26. usque ad 29. Est & Aspisis, insula in mari Lycio, de qua Plin. lib. 5. c. 31. Est item Aspisis promontorium in litore Africa, à forma clypei dictum, urbem habens ejusdem nominis, quæ à Latinis Clypea dicitur. Silius:

In clypei speciem curvatis turribus Aspisis.

Strab. lib. 6. Cosura insula est ante Aspidem sita, & Carthaginensem urbem, quam Clypeam vocant.

Aspita, ruina. Vita Joannis Eleemosinarij capite 51. Vno hinc, & altero hinc aspirantibus. Ita MSS. ubi editi, assistentibus. Ita & Glossarium MS. Camberonense: videndum tamen num pro ruina legendum sit veruina. Certè spiritum dicitur veru. Glossarium Camberon. Assium, veru, id est pitum.

ASPLEDON, ἀσπλῆδων, Phocensium urbs, ut tradit Pausanias. Hanc Eustathius vocatam Apricam dicit, tum quod hibernationi locus amœnus sit, tum ad differentiam alterius, cuius meminit Homerus in catalogo, lib. 2. Iliad.

ASPLENUM, i, ἄσπλον. GALL. Ceterach. ITAL. Scolopendria. GERM. Hirtzenzung. HISP. Doradilla. ANGL. An hearbe which diminisheth the milke. } Herba ita dicta, quod lienem imminuat: de qua Plin. lib. 27. cap. 5. Hanc alii Scolopendrium, vel Scolopendram vocant: Arabes Ceterach, quod nomen vulgus pharmacopolarum adhuc retinet. Quam autem Pharmacopolæ falso Scolopendram vocant, est ea quam Dioscorides Phyllitum appellat.

ASPOREUS, ἀσπορεύς, mons est prope Pergamum Asiae urbem, ab asperitate & sterilitate dictus. Habet celebre Cybeles templum, quod ab eo etiam Asporenum, & dea ipsa Asporena dicitur.

ASPORTARE, auferre, quasi hinc aliò portare, פרוץ tsaháh, פרוץ tsahan, פרוץ nasá, פרוץ títel. in fipen. GALL. Transporter d'un lieu à un autre. ITAL. Levare da un luogo, & portar à un altro. GERM. Hinweg tragen/ an ein ander orth tragen. HISP. Llevar de algun lugar. ANGL. To transporte or carie frome one place to another. } Terent. in Phorm. Quoquò hinc asportabitur terrarum, certum est persequi. Cic. in Parad. Multa de suis rebus secum asportarent. Virg. 2. Æneid.

nec comitem te hinc asportare Creusam.

Importare, afferre. Asportare aliquid ut intereat, deportare ut mutet locum. Alconius. Si quæ asportassent, redderent. Plaut. Amph. sc. 2. a. 1.

ASPORTATIO, nis, verb. Asportandi actus. פרוץ masseéh, פרוץ tal teláh, פרוץ. GALL. Transport d'un lieu en un autre. ITAL. Il portare una cosa da un luogo a un' altro. GERM. Hinweg

tragen. HISP. Obra de llevar de lugar. ANGL. Transporting or carrying or frome one place to another. } Cic. in Verr. His pulchritudo periculo, amplitudo salutis fuit, quod eorum demolitio atque asportatio difficilis videbatur.

ASPRATILIS, genus lapidis finalis.

ASPRATURA, ἀσπράτου. Gloss. v. Græcis posterioribus est ἀσπρον, album λ. υ. υ. } Est quoque nummi genus, ut album weispennig. Gloss. Græcol. ἀσπράτου λ. υ. υ. } asprum. Hinc aspratura nomen habet. Vide Meursi Gl. gr. b. nempe pecunia ut plurimum est argentea, h. e. alba. }

ASPRENAS, nomen patrum. Suet. in August. cap. 43.

ASPRETUM, Livio, i. e. salebra, asper & inæqualis locus, quem sine saltu non possis transmittere.

ASPRODONTA, albos dentes habentes. Gl. gr. b. }

ASPURGIANI, ἀσπυργιαί, circa Maxotim paludem. Steph.

ASSA, civitas iuxta Athon: item vicus Scythiæ. Steph.

ASSA, vox, ut Nonius scribit, ore tantum prolata, nullis tibiatur, aut aliorum organorum vocibus admistis. Varro in Caton. de lib. educand. Melos alterum in cantibus bipartitum: unum, quod est in assa voce: alterum, quod vocant organicum. Bud. in Pand. Idem Varro de vita pop. Rom. In conviviis pueri modesti cantabant, & assa voce, & cum tibicine. Ex Nonio.

ASSA in neutro genere, vel assæ carnes, eadem ratione dictæ sunt, qua vox assa, ἄσπια, ἄσπια. Assum enim apud veteres solum significat, vel merum: vel quod solo igne sine aliquo liquore coctæ essent, vel quod sine condimento aliquo, aut adjumento alieni saporis solent edi. Eadem etiam figura Merum dicimus vinum solum & purum, quod nihil aquæ habeat admistum. Sic etiam vox Assa dicitur, vox sola, quæ nulla organorum symphonia adjuvatur. Assa item, locus in balneis, ubi tantum sudant, non etiam lavant. Seneca, Sudatoria vocat. Cicer. Quint. In balneariis assa in alterum apodyterii angulum promovi.

ASSA, asfarum, nutrices dicuntur, ob id quod adsunt iis quos nutriant, nec vel exiguo divellantur. Ex Nonio.

ASSACANI, Indiae regio est, in qua est Magosa civitas regionis totius caput. Strabo lib. 15.

ASSAMENTA, orum, neutrum plurale. פרוץ luách, פרוץ kéresh, פרוץ. GALL. Ais de bois de sente, membrures. ITAL. Tavola da segare. GERM. Dilen/ laden/ bretter. HISP. Entabladura. ANGL. Sawed boardes. } Tabulæ sunt scabiles, quæ asses, sive potius asseres aliàs dicuntur, non ab similes scandulis, quibus tecta regularum vice aliquando tegi solent. Plin. lib. 16. c. 40. Rigorem fortissimè servat ulmus, ob id cardinibus, assamentisque portarum utilissima.

ASSARACUS, ἀσάρακος; Trois filius fuit, avus Anchisæ, & pater Capys. Virg. 3. Georg. Assaraci proles. Ovid. 4. Fast.

ASSARADON, ultimus Assyriorum rex, & Sennacherib filius.

Asscisco, vide Ascisco. }

Assedones, vide Eshedones.

ASSARATUM, autore Festo, potionis genus erat ex vino & sanguine temperatum, quod Latini præsci Sanguinem Assir vocabant: alii legunt Assiratum.

ASSECLÀ, asseclator. פרוץ holéh achar, פרוץ madhbik, פרוץ. GALL. Page, ou serviteur allant après son seigneur, suivant. ITAL. Seguitatore. GERM. Der auff einen wagt vnd im nachtritt. HISP. Aquel que ac compañía seguiendo. ANGL. A page, a servand whitb followeeth and waiteth ou his maister. } Livius lib. 5. Et eò devolvi rem, ut aut Patricii, aut Patriciorum asseclæ habendi Tribunis plebis sint. Cic. in Salust. Sed tu omnium mensarum asseclæ, omnium cubiculorum in ætate pellex, & idem postea adulter. Assæclæ autem distinguitur à sodali & comite, quod Sodalis dicitur amicitia: Comes is, qui unà iter facit: Assæclæ verò qui sequitur potentiorum. Ita ut comes comiti securitatem, sodalis amico amicitia, asseclæ verò officii ius præstet superiori. Cornelius Fronto.

ASSENTIO, is, si, sum, & Assentior, iris. פרוץ jaath, פרוץ rat sath, פרוץ hodháb, פרוץ. GALL. Consentir, s' accorder. ITAL. Consentire. GERM. Der willigen/ mitstimmen/ einer meinung sein. HISP. Consentir con otro. ANGL. To consent, to agree. } Idem quod consentio, sive in eadem sum sententia. Cic. L. mulo lib. 1. Epist. Nam advertebatur, Pompeii familiares Volcatio assentire. Idem 2. de Orat. Tibi Senatus breviter impolitè que dicenti maximis est de rebus assensus. Accius apud Non. Assensus silens. Assensum est, imperfonale. Cic. ad Lentul. lib. 1. Quatenus de religione dicebat, eique rei iam obstiti non poterat, Bibulo assensus est. Assensus, a, un. Particip. pass. Cic. 4. Acad. Etenim is quoque, qui à vobis sapiens inducitur, multa sequitur probabilia, nec comprehensa, nec percepta, neque assensa, sed similia veri: quæ nisi probet, omnis vita tollatur. Mihi quoque adsunt testes, qui id quod dico, assentiant. Plaut. Amph. sc. 3. a. 2. Assentiant. Liv. lib. 1. d. 5. Assentio pro Assentior, Sifenna unus in Senatu dicebat, inquit Gell. cap. 25. lib. 2. Et assentiendum quicquid hic, &c. Plaut. Mil. sc. 1. a. 1.

ASSENSUS, us, verbale, Approbatio, consensus. פרוץ ratson, פרוץ. GALL. Consentement, accord. ITAL. Consentimento. GERM. Der willigung/ mitstimmung. HISP. Consentimiento con otro. ANGL. Consent, accord. } Cic. 4. Acad. Quare qui aut visum, aut assensum tollit, is omnem actionem tollit à vita.

ASSENSIO, nis, aliud verbale eiusdem significationis. Cic. 4. Acad. Neque peccare quenquam, nisi assensione. Idem lib. 1. Acad. Sed ad hæc quæ visa sunt, & quasi accepta sensibus, assensione adjungit animorum, quam esse vult in nobis positam, & voluntariam.

ASSENSOR, qui alicui assentit. פרוץ ratséh, פרוץ. GALL. Qui consent. ITAL. Chi consente. GERM. Ein verwilliger/ Der etwad zu sein willen vnd stimb gibt. HISP. El que consiente. ANGL. That consenteth to any thing. } Cic. Traiano, Quotidie commemorabam te in tanto exercitu fuisse assensorem, & me tibi.

ASSENTOR, aris, Adulator, blandior. פרוץ hechelik, פרוץ. GALL. Flater. ITAL. Adulare. GERM. Schmeichlen/ flatteren. HISP. Halagar y li songear. ANGL. To flatter. } Significat (ut scribit Valla lib. 5. cap. 38.) infidiosè, & conciliandæ alicuius utilitatis gratia, effulius.

effusius, & plerumque falso quempiam laudo. Ex assentandi consue-
tutine parasitica. Et proprie assentamur voce, adulamur gestu, blan-
dimur tactu. ¶ Ponitur autem aliquando absolute. Cic. Ne assentari
viderere. ¶ Aliquando cum dativo. Idem in Bruto, Cur ita sentiam,
non dicam, ne me tibi assentari putes. ¶ Aliquando cum accusativo,
Ter. in Eun. Postremo imperavi egomet mihi omnia assentari. Vera
volo loqui, te nolo assentari mihi. Plaut. in Amph. & Most. sc. 3. a. 1.
Assentabor, quicquid dicet, mulieri. Idem Men. sc. 4. a. 2. Corpi assen-
tari, quicquid dixerat idem ego dicebam, ibid. sc. 2. a. 3. Ne vapulem,
tibi assentabor, pro assentari. Idem Most. sc. 3. a. 1.
Assentatio, nis, verb. Adulatio, blanditæ. חַלְלַקְלַקְלָהּ chalakkalah.
αδολακία, ηδαια. GALL. Adulation, flaterie. ITAL. Adulatore. GERM.
Schmeichlung. HISP. Halago, lisonja. ANGL. Flatter-
ing. Liv. 1. bell. Maced. Assentatione immodica pudorem oner-
antis. Cic. de Amic. Semper auget assentatio id quod is, cuius ad vo-
luntatem dicitur, vult esse magnum.
Assentatiuncula, diminutivum ηδαιουκουλων. Cic. ad Lucceium, Verebor
ne assentatiuncula quadam aucupari tuam gloriam videar.
Assentator, is, qui assentatur, ad voluntatem loquens. חַלְלַקְלַקְלָהּ mecha-
lik. χιλακ. GALL. Flatteur, amadonneur. ITAL. Adulatore. GERM.
Ein schmeichler/ flatterer/ dellerschlaeker. HISP. Lisonjero. ANGL. A
flatterer. Cic. 1. Offic. Non benefici, neque liberales, sed perniciosi
assentatores iudicandi sunt. Assentatrix scelestæ est. Plaut. Most.
sc. 3. a. 1.
Assentatoriæ, adverbium. ηδαιουτικως. GALL. Par flaterie, flater-
ment. ITAL. Con adulatione & lusinghe. GERM. Schmeichlerisch/
lieblosen und flatteren. HISP. Con alagos y lisonja. ANGL. By flat-
tering. Cic. ad Quint. frat. Dubitare te, non assentatoriæ, sed
fraternæ volo.
Assesqvor, eris, Consequor, nansciscor. חַשִׁיבִּיחַּ bidh-
bik. ησασαλακωδω. GALL. Sui vire & atteindre, parvenir iusques
à quelque chose. ITAL. Giungere, arrivare, acquistare. GERM. Et nem
nachfolgen/ einen erlauffen/ eraylen/ erlangen. HISP. Consequir y al-
cançar. ANGL. To followe and attene or come to by following. Cic.
Att. lib. 1. Ad te quid scribam, nescio. Si enim es Romæ, iam me
assequi non potes: sin es in via, quum me fueris assecutus, coram
agemus. ¶ Per translationem accipitur pro æquare. Cic. 1. de Legib.
Quem imitaris, nunquam assequere. Idem Lentulo, Nullam partem
tuorum erga me meritorum videar assequutus. ¶ Quandoque pro
acquirere, ησασαλακωδω. Seneca cap. 1. de consol. ad Marc. Assequi dolo-
rem per obsequium. Quod assequi non potest, sequi desit ingenium.
Vell. Reprehendit hominem, assequi. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 2. Idem
post reditum ab exilio: Vestros denique honores, quos etanus gra-
datim singulos assecuti.
Assessor, aris, Alteri honoris gratiâ assidue me comitem præsto. חַרְבִּיקִי
bidhbik. חַרְבִּיקִי halach actan. ησασαλακωδω. GALL. Sui vire souvent
aucun, accompagner par honneur. ITAL. Seguir, seguirare. GERM.
Einem befeiten/ Einem nach folgen. HISP. Acompañar siguiendo.
ANGL. To keep companie with any for honours cause. Cic. de
Orat. Quum ædilitatem Crassus peteret, eumque major natu, & con-
sularis Sergius Galba assectaretur, quod Crassi filiam Cn. filio suo
despondisset. Assectari lecticam. Sen. cap. 12. de tranquil. ¶ Assectari
prætextatum, aut prætextatam, à Iustin. lib. 4. Instir. dictum est, pro
Pudorem pueri ingenui, aut puellæ sugillare, & notam infamiæ, tan-
quam scorto, masculo, foemineoque iniurere. Budæus.
Assessatio, nis, חַשִׁיבִּיחַּ bidhbik. ησασαλακωδω. GALL. Sui e ordinaire, ac-
compagnement, con voy. ITAL. L'accompagnare, il seguire. GERM.
Nachfolgung/ befeitung. HISP. Obra de assi acompañar. ANGL. Ac-
companying and convey. bind of another, following er waiting on. Cic.
pro Muren. Hanc in nostris petitionibus operam atque assecta-
tionem, &c. Assectatio cœli. Plin. lib. 2. cap. 20. latet plerisque, magna
cœli assectatione compertum à principibus doctrinæ viris, superno-
rum trium syderum ignes esse: id est, observatione.
Assessator, ris, qui assectatur, qui comitem se præstat. חַרְבִּיקִי
bidhbik. ησασαλακωδω. GALL. Qui fait compagnie à un autre par le chemin
ou en la ville, Sui vant. ITAL. Chi accompagna un'per cammino ò per
la città. GERM. Ein nachfolger/ Der von geselchafft wegen mit einem
geht. HISP. Aquel que assi acompaña à otro. ANGL. A conveyer. Cic.
7. Verr. Quum ab eo, &c. auditam assectator ex numero ami-
corum; ησασαλακωδω. ηδαια, urbs Chalcedensium, Steph.
Asserēs, tabulæ scetiles, dicti ab assilendo, quod admoveantur; hæreant-
que parietibus, trabibusque. חַרְשִׁים kerachim, חַרְשִׁים lucBorb.
σκιαιδης. GALL. Ais, membrures de bois fendu ou scié. ITAL. Tavole-
lette segate. GERM. Dissen/ tasten/ bretter. HISP. Tablas cortadas.
ANGL. Boardes plankes, oyses. Huius nominativus singularis est
Assis, asseris, sicut pulvis, sive etiam Asser. Plin. Vernis que asseribus
contabulare pavimenta oportet. Hinc also, as, de quo infra. Palladius
asseret quernas dixit. ¶ Asserum structuram, Coassationem voca-
mus, ut à tabulis Tabulationem: ¶ Interdum Asseres accipiuntur
pro lignis, quibus utebantur lecticarii: Suet. in Calig. cap. 5. Ad pri-
mum tumultum lecticarii cum asseribus accurrebant. Ligna apud nos
nulla sunt: sunt asseres: sunt igitur ligna. Plaut. Aul. sc. 3. a. 2. ¶ Di-
tatur & Assis, is, pro eodem: unde & diminutivum Assiculus. Colum.
lib. 6. cap. 18. Assibus roboreis compingitur solum: Et paulò post. Nec
exire alia parte, prohibentibus advenis assiculis. ¶ Hinc fit Assula di-
minutivum. ¶ Prolibando pedibus perennis assiculi. Plaut. Mostel.
sc. 2. a. 2. ¶ Asserculus autem diminutivum est ab Asser, is, variis.
Colum. lib. 1. 2. cap. 50. Itaque quum lacus extruxeris, is, servulos in-
ter se distantes semipedalibus spatii supra solum ponito;
Assularim, adverb. ab Assula, vide Asseres. Plaut. Caps. sc. 1. a. 4. Assula-
tim foribus exitium asseram.
Assero, is, assevi, assitum, Iuxta semino, vel iuxta planto. חַרְבִּיקִי
natáh. ησασαλακωδω. GALL. Semer, planter, ou enter auprès. ITAL.
Seminare appresso. GERM. Etwar zu säyen/ etwar bey pflantzen. HISP.
Sembrar cerca algun lugar. ANGL. To sowe or plant nighly others. Cic.
Calepini Pars 6

Cato de re rust. Arborea facito, uti bene maturatae sint, vitelque uti
fatis multæ asserantur. Catull. Arbor viri assita.
Assero, is, rui, certum, significat affirmo, ab Ad, & Sero, i. ordine. חַרְשִׁים
kijam, חַרְשִׁים hekim, חַרְשִׁים hechin, חַרְשִׁים amar, חַרְשִׁים jabadh. ησασα-
λακωδω, ηδαια, ηδαια. GALL. Assurer, affirmer, acertener. ITAL. Af-
firmare, approvare. GERM. Bestätigen/ Für gewis sagen. HISP. fir-
mar porfiando. ANGL. To alledge, to affirm. Cic. Off. 3. Quod si
qui proferunt villam bonam (ut ipsi asserunt) benèque ædifica-
tam. ¶ Asserere item iuris verbum est, idem significans quod vindica-
re, suum esse dicere. ησασαλακωδω, ηδαια, ηδαια. ANGL. To
claime or chalenge to him self. ¶ Unde asserere in libertatem, est
assumere aliquem, qui servus creditur, esse liberum, ησασαλακωδω, ηδαια
ηδαια. Contra; Asserere in servitute, Suet. in Tib. cap. 1. est
aliquem qui pro libero se gessit, tanquam servum suum vindicare.
Liv. lib. 3. ab Urbe condit. M. Clodio clienti negotium dedit, ut vir-
ginem in servitute assereret, hoc est, vindiciarum iudicio pro serva
vindicaret. ¶ Asserere sibi divinam majestatem. Suet. in Calig. c. 22.
Asserere dignitatem. Idem in Cas. cap. 16. Asserere libertatem. Suet.
in Claud. cap. 10. ¶ Sic etiam dicimus, Asserere se ab injuria morta-
litate, aut oblivionis, pro eo quod est, rerum gestarum, aut scripto-
rum monumentis à quadam oblivionis, aut mortalitatis servitute,
cui alioqui sumus obnoxii, se vindicare. ¶ Frequens etiam locutio
est apud veteres, Asserere manu, pro eo quod est, in libertatem vin-
dicare. Terent. in Adelph. Nam ego illam liberali causa manu
assero. Vbi Donatus: Verba, inquit, sunt iuris. Nam & Assertores di-
cuntur, vindices alienæ libertatis: & ipsa causa liberalis dicitur,
quæ actionem in se continet libertatis. Item apud Plaut. in Cure.
sc. 2. a. 4. Memento promississe te, si quisquam hanc liberali causa
manu assereret, mihi omne argentum redditum iri. Si quisquam eam
liberali causa asseruisset manu, ibid. sc. 2. a. 5. ¶ Legimus etiam
Asserere se, absolute dictum, pro vindicare se in libertatem. Ovid.
lib. 3. Amor.
Scilicet asserui iam me, fugique catenas.
Illum gens sua cælo asserat. Senec. cap. 12. de cons. ad Polyb. Item
Asserebant fata conditorem Romani nominis (i. ad Reip. guberna-
cula vocabant.) Velleius.
Assertor, ησασαλακωδω. ANGL. Hevohich claymeth or chalengeth any
thing. Dicitur is qui aliquem in servitute, aut etiam in liberta-
tem vindicat. Prioris exemplum est apud Liv. lib. 3. ab Urb. cond. Af-
sertor nihil opus multitudine concitata ait, se iure grassari, non vi.
Vbi Assertorem intelligit M. Clodium, qui ab Appio Claudio sub-
missum in servitute in libertatem petebat. Posterioris exemplum passim
occurrit. Assertores populo flagitante ac detrectante domina-
tionem. Suet. in Cas. cap. 30. Assertores dignitatis. Suet. in Tib. cap. 2.
Mart. lib. 1.
Assertor venias, satisque præstes.
Item alibi,
Qui Curios loquitur, assertoresque Camillos.
Vocat autem Camillum assertorem, hoc est, publicæ libertatis vin-
dicem, quod populum Romanum à Gallorum servitute in libertatem
vindicaret. Contrarium eius est Desertor, qui patriam, Principem,
aut clientem in periculo deserit.
Assertio, ησασαλακωδω. Cic. 1. Acad. Quibus de causis nihil oportere
neque profiteri, neque affirmare quemquam, neque assertionem appro-
bare. ¶ Inventur nonnunquam positum pro ipsi vinculis, sive libe-
rali iudicio. Fabius lib. 3. cap. 8. Sitne liber, in assertionem est. Vnde
assertio prima, secunda, tertia. Assertio prima erat, quum quis ali-
quem liberum esse assereret: qui si prima assertionem liber non fieret,
secundò assereretur; ac item tertio, si secundò victus esset; & hæc
dicebatur secunda & tertia assertio. Nam assertiones bis terque apud
priscos fiebant.
Asservio, is, ire, Inservio, obsequor. חַרְשִׁים jabadh. ησασαλακωδω. GALL.
Servir à quelque chose, s'y addonner. ITAL. Servire. GERM. Dienen/
Mit dienen. HISP. Servir en favor de otro. ANGL. To serve, to obey,
to employe him self in serving another. Cic. 4. Tuscul. Qui vo-
lunt exclamare magis, toto corpore contentioni vocis asserviant.
Asservo, as, Servo, custodio. חַרְשִׁים schamár. ησασαλακωδω. GALL. Contre-
garder, garder. ITAL. Conservare, custodire. GERM. Behalten/ be-
wahren. HISP. Guardar. ANGL. To keep, to warrant. Cic. 3. Ver.
Tum iste imperat, dum res iudicaretur, hominem ut asservata esse
dicerentur. ¶ Asservare, pro observare. Plaut. Mercur. Asservabo
hinc quid rerum gerat: nihil mihi cum eo negotii est, tamen asser-
vabo (i. observabo hominem.) Idem Curc. sc. 1. a. 4. Men. sc. 1.
a. 5. Asserventur magnâ diligentia captivi. Idem Capt. sc. 2. a. 1.
Quem tu asservare rectè, ne aufugiat, voles. Idem Men. sc. 1. a. 1. Af-
servate istum servi. Ibid. sc. 3. a. 4. Asservatore hoc sultis. Ibid. sc. 2.
a. 2. Facile asservabis, ibid. sc. 1. a. 1.
Assesus, ησασαλακωδω: Vrbis est Milexia, Steph.
Assetula, nuga est apud Fulbert. epist. 79.
Asservo, as, Constantet & severe affirmo, confirmo. חַרְשִׁים kijam,
חַרְשִׁים hekim, חַרְשִׁים hechin, חַרְשִׁים amar. ησασαλακωδω, ηδαια, ηδαια.
GALL. Assirmer, assureur, acertener. ITAL. Affirmare, appro-
vare. GERM. Bestätigen/ etwas gewis und bestendigtlich sagen. HISP.
Afirmar porfiando. ANGL. To avowe, to affirme boldly, to vouche. Cic.
1. Acad. Nemo ulla de re potest concedere, neque asseverare,
sine certa aliqua vires rei & propria nota. Idem de claris Orat. Magni
interest coram videre quemadmodum adversarius de quaque re as-
severet.
Asservor, passivum. Cic. 4. in Verrem, Quæ est ista defensio: utrum as-
severatur in hoc, aut tentatur?
Asservorantèr, & Asseveratèr, adverbia. ησασαλακωδω. GALL. Assurement,
en affirmant. ITAL. Affirmamente. GERM. Distinglich/ gewislich.
HISP. Con afirmacion porfiando. ANGL. By affirming and alledging
boldly. Cic. ad Attic. Staius scripsit ad me, loquutum se-
cum esse Qu. Ciceronem valde asseveranter, se hæc ferre non posse.
Idem

Idem 4. Acad. Multo etiam asseverantiùs in Syria, quàm esset mecum, & paulò antequàm esset mortuus. Gell. lib. 7. cap. 5. Tragedias Poëtarum nobilium scitè atque asseveratè actitavit.

Assévératio, verbale, Affirmatio. { *βεβαιωσις*. GALL. *Affirmation, assurance*. ITAL. *Affirmazione*. GERM. *Ein bestatigung*. HISP. *Obra de afirmar*. ANGL. *Assuring, couching*. } Quint. lib. 4. cap. 2. Quum præsertim quorundam probatio sola sit in asseveratione & perseverantia, &c. Plin. lib. 9. cap. 4. Tanta autorum asseveratione commendatur. Asseveratione dicentis adjuvari, i. pronunciatione. Quint. Omni tibi asseveratione affirmo. Cic.

Assicco, as, Sicco. { *חחרב* *hecherib*, *חריב* *hobisch*, *חריב* *hobisch*. GALL. *Faire secher diligemment*. ITAL. *Seccare*. GERM. *Steyfig trucknen*. HISP. *Secar*. ANGL. *Tomak drie*. } Col. lib. 12. cap. 11. Tum rursus in sole assiccant. Assiccandæ tibi tuæ lacrymæ, Senec. de cons. ad Polyb.

Assiccescō, is, Siccus fio. { *חרב* *charab*, *חריב* *jabesch*, *απαραιστος*, *ἀπαραιστος*. GALL. *Devenir sec, se echer*. ITAL. *Seccarsi*. GERM. *Trucken werden*. HISP. *Secharse*. ANGL. *To waxe drie*. } Colum. lib. 12. cap. 6. Expressos in cratibus pandere dum assiccant.

Assidelæ, mensæ ad quas sedentes Flamines sacra faciebant. Festus.

Assidéo, es, compositum est à Sedeo, iuxta sedeo. { *ישב* *jaschab* *hal*, *καθίστημι*. GALL. *Esre assis auprès, ou joignant*. ITAL. *Sedere, assidere*. GERM. *Beysitzen*. HISP. *Assentarse cerca de otro, como por dar consejo*. ANGL. *To sitt by or nigh another, to be continuallie at sitting in doing anything*. } Verbum est neutrum, sicut suum simplex. Cic. pro Plancio. Huic assident, pro hoc laborant. Habet etiam interdum accusativum virtute præpositionis, ex qua componitur. Salust. in Jugurth. Adherbalem dextra assedit. Quamquam hoc aliqui velint esse ab Assido. Habet etiam passivè protulit, Oppidum amissum assideri, eodem modo sicut dicimus, Obfideri & Circumfideri: quod certè rarissimum est. Assidere oppidum, & obfideri, Gell. cap. 1. lib. 7. Assideo etiam accipitur pro Similis sum. Horat. Parcus ob hæredis curam, nimiumque severus, assidet infano: id est, similis est infano.

Asselsio, nis, verb. { *שבת* *schébeth*, *παροισία*. GALL. *Assistance*. ITAL. *Assistenza*. GERM. *Beysitz*. HISP. *Obra de estar assentado cerca de otros*. ANGL. *Sitting by and giving counsell, or counseling*. } Cic. Mario, Quæ tua fuerit assessio, oratio, confirmatio animi mei, &c.

Asselsōr, Assedo, onis. Vide Confedo, onis. Nonius. Nomen verbale ab Assideo, cuius officium est assidere Præsidi, atque consulere in causis, cognitionibus, postulationibus, libellis, edictis, decretis, epistolis. { *ἀσσησώρ*. GALL. *Assesseur, ou Conseiller*. ITAL. *Assessore*. GERM. *Ein beyseher, in den ratschlegen*. HISP. *Assessor, que cerca de otro se assienta, como por dar consejo*. ANGL. *which sitteth by another and helpeth in counsell*. } Cic. 1. de Divin. Lacedæmonii regibus suis Augurem assessorem dederunt. Assessores Prætoris. Senec. cap. 3. de tranq. Ex assessore præfectus factus es. Suet. in Galb. cap. 14.

Asselsūrā, æ, { ANGL. *Sitting, or being continuallie at a thing*. } Ulp. l. 3. de proxenetis, Facilius quod Græci *ἰπποδρόμιον* appellant: peti apud eos poterit, si quis fortè conditionis, vel amicitia, vel assessoræ, vel alicuius alterius huiusmodi proxeneta fuerit.

Assēstrix, fœm. verb. quæ iuxta sedet. { *ἀσσηστρίς*. } ANGL. *She that sitteth nigh another*. Afranius, Dimittit iam assēstricem, me ad sese vocat. Nam verbalia fœminina si formentur à supinis in sum desinentibus, assumunt literam t, ut Expultrix, Tonstrix, Assēstrix: & non temerè aliud invenias verbale in Trix, præter hæc tria, cuius masculinum terminetur in for.

Assido, is, quemadmodum & suum simplex Sido. Idem penè significat quod Assideo, sed cum motu quodam, ut sit quasi ad assidendum me demitto. { *ישב* *jaschab* *hal*, *καθίστημι*. GALL. *S'asseoir, se mettre auprès*. ITAL. *Porfi à sedere*. GERM. *Herzussitzen*. HISP. *Poner sitio à cerco à lugar, y assentarse juntamente*. ANGL. *To sitt doune, or nigh by another which before did stand or go*. } Caret proprio præterito & supino. Capit autem præteritum à verbo Assideo, propter significationis affinitatem, & temporum similitudinem: quæ vix alia ratione, quàm accentu dignoscas. Unde in illo Salustiano, Adherbalem dextra assedit, Priscianus vult esse præteritum ab Assido: non proprium tamen, sed mutuatum à verbo Assideo. In ara hîc assidam sacra. Plaut. *Aul. sc. 1. a. 4.* Datin' sellam ubi assidat. Idem *Cure. sc. 3. a. 2.* Nescio quid hîc somniarint, qui hoc verbum Assido, & simplex Sido activum esse voluerunt, quibus significationis natura refragatur. Nihil enim aliud significant, quàm ad sedendum, vel assidendum descendendo. Neque statim sequitur, si Assido accusativum habere inveniat, esse verbum activum, quum etiam accedo eadem ratione esset verbum activum. Hoc enim fit ex natura duntaxat præpositionis. Neque etiam levius peccaverunt qui penultimam huius verbi corripere voluerunt: quod certè falsum est, quum simplex & reliqua composita eandem producant. Virgil. 6. *Æneid.*
Sedibus optatis, gemina super arbore sidunt.
Ovid. lib. 1. *Metam.*
Iussit extendi campos, subsidere valles.
Multa alia hoc in loco congesta erant, quæ quòd partim falsa essent, partim inutilia, omnia resecimus.

Assidūus, quasi ab assidendo: quod tamen Sosipater reprehendit, cuius verba, quoniam nominis huius vim planè explicant, subscribam. Quum à Servio Tullo populus in classes esset distributus, ut tributum prout quisque possideret, inferret: ditiores, qui asses dabant, assidui dicti sunt: & quoniam soli negotiis publicis frequentes aderant, eos qui frequentes adsunt, assiduos ab assibus dixerunt. Hæc Sosipater. Quæ etiam confirmat Gel. lib. 16. cap. 10. Atque hinc factum est, ut assiduos diceretur, iugis, continuus & diligens. { *תמיד* *toredh*, *תמיד* *tamidh*, *αεὐροπρωτος*, *συνεχης*. GALL. *Assidu, continuel*. ITAL. *Assiduo, continuo, frequente*. GERM. *Steyfig/ embfig/ on vns detasf*. HISP. *Cosa continua, y acostumbrada*. ANGL. *Continuall, often, and ever without ceasing*. } Liv. lib. 3. de bell. Maced. Accedebat, quod alter decimum iam propè annum assiduos in oculis hominum fuerat. Assiduam operâ dedi foro, Plaut. *Asin. sc. 4. a. 2.* Isthoc me

assiduo victu delecto domi. Idem *Capt. sc. 2. a. 1.* Etsi me assidua confectum cura, dolore, &c. Catul. *ad Orat.* Item assiduos scriptor, non proletarius. Gell. cap. 8. lib. 9. Assiduos circa scholas, Suet. in Tib. cap. 11. Assiduos quis in XII. Tab. Gell. c. 10. lib. 16. Vide infra *Classicus*, qui idem est atque Assiduos.

Assiduior. Varro. lib. 2. cap. 9. Villatico gregi servando satis est duo canes, & id marem & fœminam: ita enim sunt assiduior. Item lib. 2. cap. 10. Eosque assiduior faciant.

Assiduisimùs, superlat. Suet. in Aug. cap. 71. Et mox vasa aurea assiduisimò usû conflagravit omnia.

Assiduitas, Diligentia, { *תמיד* *tamidh*, *התמדה* *bathmadhâh*, *το συνεχης*. GALL. *Assiduité, diligence*. ITAL. *Assiduità, diligenza*. GERM. *Steyfig/ embfigtet*. HISP. *Continuacion y diligencia*. ANGL. *Diligence without ceasing*. } Cic. 1. Acad. Quam partim exercitationis assiduitate, partim ratione formabant. Cic. 2. de nat. deor. Assiduitate quotidiana, & consuetudine oculorum assuescunt animi: neque admirantur, neque requirunt rationes earum rerum, quas semper vident. Assiduitas dicebatur eorum, qui honoris & officii causâ aliquem observabant & assectabantur. Quæ quidem observatio magistratum petentibus testimonio erat amicorum copia & multitudine: ut Qu. Frater semel atque iterum in lib. de petit. Consulatus usurpat. Assiduitatis fastidium. Suet. in Tiber. cap. 10. Desides, segnes & otiosi.

Assidue, Frequenter. { *תמיד* *tamidh*, *εὐροπρωτος*, *συνεχης*. GALL. *Continuellement, ordinairement*. ITAL. *Assiduamente, diligentemente*. GERM. *Embfigtich/ on vnderstâtlich/ Steyfigtich*. HISP. *Continuamente*. ANGL. *Often, ever, without ceasing*. } Virg. 2. *Ecl.*
Tantum inter densas, umbrosa cacumina, sagos Assidue veniebat.
Terent. in *Heaut.* Quid te futuram censes, quem assidue excedent. Cic. de clar. *Orat.* Assiduisimè autem fuit Dionysius.

Assiduo, idem quod assidue. { ANGL. *Often, ever*. } Plaut. *Mil.* Dum tales facies, quales assiduo edes, Communicabo te semper mensa mea.

Assignificare, i. significare. Gell. cap. 81. lib. 10.

Assigno, as, Attribuo, constituo. { *נחן* *nathan*, *חלק* *chalâl*, *ἀσσησιμ*. GALL. *Assigner, bailer par assignation*. ITAL. *Assegnare*. GERM. *zugâben/ zuordnen*. HISP. *Assignar à constituir*. ANGL. *To assigne, to give by assignation, to deput, to lay the fault on another*. Cic. pro domo sua, Inferiorem ædium partem assignavit genti suæ Clodiar. Idem 3. *Verr.* Hoc quoque attendite, apparitores à Prætoribus assignatos habuisse decumanum. Interdum idem quod imputo, tribuo. Autor ad Heren. lib. 1. Sed si tardius hæc, quàm studes, absoluerit, tum rerum magnitudini, tum occupationibus assignare debet. Persius usus est pro Obsigno: Marcus dixit, ita est: assigna Marce tabellas, nisi fortassis ibi melius *obsigna*, legendum videretur.

Assignatio, verb. idem significans, quod attributio { *מחלקות* *machaloketh*, *ἀσσησιμ*, *δίδωμι*. GALL. *Distribution, assignation*. ITAL. *Distribuzione, assegnatione*. GERM. *Zugbung/ verordnung*. HISP. *Obra para assignar*. ANGL. *Assignment, appoynting*. } Cic. Quum Cæsar Syllanas venditiones & assignationes agrorum esse velit, quo firmiores existimentur suæ. Sic assignationes agrorum, apud eundem 4. *Philipp.* & de lege *Agraria*.

Assilio, is, assilui, & assilivi, assultum, ex Ad & salio, Aggredior. { *דלג* *dalâh*, *רקד* *rakâh*, *ἐπιπηδῶ*. GALL. *Saillir contre quelque chose*. ITAL. *Assalire, assaltare*. GERM. *Herzusspringen*. HISP. *Saltar hazia alguna cosa, acometer con impetu*. ANGL. *To leap upon, to invade, to assault, to leape fort or against some thing*. } Cic. 3. de *Orat.* Nec assiliendum est statim ad illud genus.
Et metuit tactus assilientis aqua,
Ovid. 5. *Fast.*
Perque assilientia lonè Æquora,
idem *Eleg. 9. lib. 1. Trist.* Accipitur pro Oppugno, invado, aggredior. Idem lib. 11. *Met.*
Quum saepe assiluit defensa moribus urbis.
Assilientes hostes. Senec. cap. 1. de *Tranq.* Etiam Assilire dicitur de animalibus maribus quum fœminas incunt. Col. lib. 7. Nam nisi prius ea marem concivit, assilientem admittarium calcibus perturbat.

Assultus, us, ui, verbale. Actus assiliendi. { *רקיה* *rekiah*, *επιπηδῶ*. GALL. *Assault*. ITAL. *Assalto*. GERM. *Ein herzusspringung/ Anspringung*. HISP. *Obra de saltar assi, à acometer con impetu*. ANGL. *Assaulting, leaping upon, an assault*. } Virg. 5. *Æneid.*
Nunc hos, nunc illos aditus, omnemque pererrat
Arte locum, & variis assultibus irritus urget.

Assulto, as, are, frequentativum. { *ἐπιπηδῶ*. GERM. *Anspringen*. ANGL. *To assault often*. } Plin. lib. 9. cap. 42. Assaltant illi protinus. Idem lib. 4. cap. 40. Mox ingruit assultans, contraque bellam exurgens. Cum accusativo, Silius lib. 7.
Iam carnes Libycum huic vallo assultare leonem.
Cum dativo Tacit. lib. 2. Assultatum est castis sine coniectu testi. Statius 11. *Thebaid.*
Portarumque moras franis assultat & hastis.

Assultim, adverb. Per saltus, vel more salientium, *κατ' ἐπιπηδῶν, ἐπιπηδῶν*. ANGL. *By leaping and jumping*. } Plin. lib. 11. c. 24. Phalangia ex his appellatur, quorum noxii morsus, corpus exiguum, varium, acuminatum, assultim ingredientium.

Assimilis, e, ex Ad, & similis. Similis. { *דומה* *domêh*, *ὁμοιος*. GALL. *Fort semblable, bien ressemblant*. ITAL. *Simile, assimigliante*. GERM. *Steygtich*. HISP. *Semejante*. ANGL. *Very lyke to another*. } Cic. 2. de nat. deor. In pulmonibus autem inest raritas quædam, & assimilis spongiis mollitudo, ad hauriendum spatium aptissima. Plaut. *Merc.* Quasi tu nunquam quicquam assimile huic facto feceris.

Assimiliter, adverb. Similiter. { *כן* *chen*, *כמות* *chemóchen*, *ὁμοιος*. GALL. *Semblablement*. ITAL. *Similmente*. GERM. *Steygtich/ omittlich*. HISP. *semejantemente*. ANGL. *In like maner lykewise*. Plaut. *Bacchid.* Assimiliter hodie mihi obigit.

Assimilo, as. Similem facio, comparo. { חָמַדְתִּי *dimimáth. iugia. GALL.* Comparer, parangonner, rendre semblable. **ITAL.** Assimigliare. **GERM.** Vergleichen. **HISP.** Seméjar. **ANGL.** To compare, to resemble. } Cic. *Verr.* Literæ, literæque omnes assimilata & expressæ, de tabulis in libros transferuntur. **Ovid.** *Eleg. 5. lib. 1. Trist.*

*Assimilémque sui longa assuetudine fecit,
Grandia si parvis assimilare velis.*

Assimilare naturam, i. simili quodam exprimere. **Suet.** in *Tib. cap. 57.* ita assimilavit se quasi Amphitruo fiet. **Plaut.** *prolog. Amph.* Amphitruonem me, ut occcepi, scincl esse assimilabo. **Idem** *Amph. sc. 1. a. 3.*

Assimulo, as. Fingo aliquid esse, quod revera non est, Simulo. { חָמַדְתִּי *chaanéph. חָמַדְתִּי, חָמַדְתִּי.* **GALL.** Simuler, feindre ce qui n'est point, contrefaire. **ITAL.** Simulare, fingere. **GERM.** Gleichen/ Der gleichen thun als ob etwas wäre das mit ist. **HISP.** Fingir lo que no es. **ANGL.** To faine that is not, to counterfaine. } **Terent.** in *Andr.* Nunc tuum est officium, has bene ut assimulas. **Cic.** 3. *Offic.* Vlysses furorem assimulavit, ne quod iret. Me esse servum tuum assimulo. **Plaut.** *Capt. sc. 1. a. 2.* Hic servum se assimulabat, *ibid. sc. 5. a. 3.* Ut assimulem me insanire. **Idem** *Men. sc. 2. a. 5.* Et assimulabat me esse Sauream. **Idem** *Asin. sc. 3. a. 3.* Scio cur me patrem assimules. **Idem** *Capt. sc. 4. a. 5.* Assimulari passivè. **Ter.** *Eunuch.* Tum pol ego is essem verè, qui assimulabar. Alia esse assimulabatur. **Plaut.** *Mil. sc. 1. a. 2.* Assimulare, pro adumbrare & representare. **Quint.** *lib. 7. c. 11.* Pictor accepta semel imitandi ratione, facillè assimulabit quicquid acceperit. Assimulare literas, pro adulterare & confingere, apud **Tacitum.** *Ecquid assimulo similiter.* **Plaut.** *Men. sc. 1. a. 1.* pro Similis videor.

Assimulatio, verbale. { חָמַדְתִּי *assimulatio, חָמַדְתִּי.* **ANGL.** Faying of that which is not counterfaying. } **Plin.** *lib. 11. cap. 49.* Contra mulierum paucis prodigiola assimulatio, id est similitudo.

Assipondium, Pondus unius assis, sive libræ. { חָמַדְתִּי *assipondium, חָמַדְתִּי.* **GALL.** Le pois d'une livre. **ITAL.** Il peso d'una libra. **GERM.** Ein gewicht eines pfunds. **HISP.** Libra ensera de doze onças. **ANGL.** Pondium dicebatur, id ideo, quod as erat libræ pondus.

Assir, sanguis: unde Assiratum, porus sanguine temperatus, de quo **Virg.** *lib. 3. Georg.* Fertur in assiratum.

Assis, is, tabula scetilis. { חָמַדְתִּי *assis, חָמַדְתִּי.* **GALL.** Un assis. **ITAL.** Tavola, esse. **GERM.** Ein disen/ tafel/ bret. **HISP.** Tabla à ripia à cabrio. **ANGL.** A planche, a board. } **Plin.** Quernisque assibus contabulare pavimenta oportet. Vide supra in dictione *Asseres.*

Assulâ, diminut. ab Assis. Tabella, *אֲסוּלָא.* **Plaut.** in *Meré.* At etiam cesslo foribus facere his assulas.

Assula, **Plin.** Vitruv. & aliis, honesta vox est, qua primùm significant, quæ marmorarii in cædendo marmore fragmenta dissecant, & quæ in frangendis aliis rebus in longitudo, magisque in latitudine fragmenta disjiciuntur. Item **Dioscoridis** interpres, significatur radicem concisionem, utuntur ea voce *אֲסוּלָא*, quod scilicet radices interdum assulose, sive assulatim iubeat concidi.

Assulatim, id est, minutatim. { חָמַדְתִּי *assulatim, חָמַדְתִּי.* **GALL.** Par esclats, en menuës piéces. **ITAL.** Minutamento. **GERM.** Stuckechtig/ oder wie die ten. **HISP.** Astilla à astilla. **ANGL.** Little and little, by little peeces. } **Plaut.** in *Men.* Faciam quod iubes, securim capiam ancipitem, atque hunc senem exossem reddam: dedolabo assulatim viscera.

Assulose, adverb. idem quod assulatim. **Plin.** Calamus melior qui assulose potius quam raphani more frangitur.

Assisia; apud **Milios** Pallas vocatur.

Assisii, beneficiarii, qui tamen **Canonici** non sunt, serviuntque **Ecclesiæ**, *c. pen. de cler. non resid.* sic autem dicuntur, quasi assidui. **Idem** & **Mansionarii** dicti.

Assisium, Umbriae urbs est, quam **Ptolomæus** **Ælisium** vocat, *Assiesei.*

Assisto, is, Adsto. { חָמַדְתִּי *assisto, חָמַדְתִּי.* **GALL.** Assister, estre auprès. **ITAL.** Stare, essere presente. **GERM.** Beystehn/ zugegen stehen. **HISP.** Assistir. **ANGL.** To stand by. } **Ter.** in *Adelph.* Hic propter hunc assiste. Assistere malo, pro assistere dolôri, vel adesse & consolari. **Sen.** de *cons. ad Polyb. cap. 12.*

Vmbra cruenta Remi visa est assistere lecto,

Ovid. 5. *Fast.* Assiste altrinsecus, & onera hunc maledictis. **Plaut.** *Pseud. sc. 3. a. 1.* Assistere tribunali. **Gell.** *cap. 21. lib. 1.* Assistere, de eo, qui iuvat accusationem. **Apul.** *Apolog. 1.* Assistentes (de corona populi, & iis qui adsunt & audiunt.) **Quint.** Aliquando significat patrocinari, quod prius adesse dicebant. Sic enim eleganter dicimus, Tibi adsum, & Tibi assisto, pro eo quod est **Advocatus** sum, causamque tuam defendo.

Assiûs, vide *Assius.*

Assio, as, Tabulis sterno, vel operio. { חָמַדְתִּי *assio, חָמַדְתִּי.* **GALL.** Plancher, ou paver d'ais. **ITAL.** Intavolare. **GERM.** Tafeln/ mit disen uberschleissen oder bedecken: item Brâtern. **HISP.** Entablar, assar. **ANGL.** To cover with plankes, or bardes. } A quo **Coasso**, pro contabulo. **Vitruv.** Quum assatum fuerit, super altera coassatio struatur, clavisque fixa, duplicem præbeat contignationi loricationem. Item **Assare** etiam utimur pro cibum ad ignem torrere. **Vnde** in *Assare.* **Plin.** *lib. 30. cap. 10.* Alii in cibo, in ligneis veribus inassatum.

Assarius, a, um, Assus, { חָמַדְתִּי *assarius, חָמַדְתִּי.* **GALL.** Rossi. **ITAL.** Arrostito. **GERM.** G. braten. **HISP.** Assado. **ANGL.** Roasted. } **Cato** de *re rust. cap. 132.* Daps Iovi assaria pecuina, urna vini Iunoni casta.

Assaturâ, carnes assæ: { חָמַדְתִּי *assatura, חָמַדְתִּי.* **ANGL.** A rost. } **Flavius Vopiscus** scribit **Aurelium** Imperatorem convivium de assaturis maximè dedisse.

Associo, as, are, Socium me adjungo. { חָמַדְתִּי *associo, חָמַדְתִּי.* **GALL.** Associer. **Accoupler, joindre pour compagnon. **ITAL.** Accompagnare. **GERM.** Zugesehen, **HISP.** Asociarse, acompañar al ygnal. **HISP.** To make him self a companion with others. } **Strab.** 1. *Theb.***

*solers tibi cura futura
Amphiaræ datur: iuxtaquæ Amythaone cretus*

Associat passus.

{ Significat & adaptare, & conjugere. **Claudianus,**
cornua summis associant malis.

Assolêt, Solet. { חָמַדְתִּי *assolêt, חָמַדְתִּי.* **GALL.** La coutume est, on a de coutume. **ITAL.** Suole. **GERM.** Man ist also gewont/ es ist brèuchig. **HISP.** Es de costumbre, se suele. **ANGL.** It useth, it is customary. } **Legitur** autem in tertiis tantum personis, & ferè impersonaliter. **Cic.** de *Amic.* Quum in hortos **D. Brutii** commentandi causa (ut assollet) venissemus. **Liv.** 1. *ab Vrbe,* Vbi illuxit paratis omnibus, ut assollet, vocari ad concionem utrumque iubet. **Cic.** 2. *de nat. deor.* **Gracchus** ad **Senatum** retulit, **Senatus** ad quos assollet, referendum censuit. **Nonnunquam** etiam personaliter. **Terent.** in *Andr.* **Adhuc** **Archillis**, quæ assolent, quæque oportet signa ad salutem esse omnia, huic esse video.

Assono, as, Sonitum reflecto, vel sono respondeo: { חָמַדְתִּי *assono, חָמַדְתִּי.* **GALL.** Resonner, retentir, sonner avec. **ITAL.** Ribombare. **GERM.** Zuschnnen/ zutönen. **HISP.** Hazer retumbary resurir la voz. **ANGL.** To sound with another, to sound againe. } **Petrus Satyr.** 1. *Evyon ingeminat, reparabilis assonat Echo.*

Ovid. 3. *Metam.*
Planxerunt Dryades, plangentibus assonat Echo,
id est, velut respondet.

Assorum, *ἀσσορῶν,* mons **Sami**, à quo fuit **Amphilysus.** **Steph.**

Assorium, vel assorum, *ἀσσορῶν,* à *ἀσσορῶν,* civitas **Siciliæ.** **Steph.**

Asserus, sicut testatur **Iosephus**, fuit **Cyrus**, **Xerxis** filius, qui post **Darium** patrum **Persidis** rexit imperium. **Hunc** **Cyrum** idem dicit **Artaxerxes** apud **Græcos** vocatum fuisse, cognomento **Longimanus**, qui regnavit quadraginta annis.

Assuesco, is, ex **Ad**, & **luesco** compositum, **Consuetudinem** capio, in consuetudinem venio. { חָמַדְתִּי *assuesco, חָמַדְתִּי.* **GALL.** S'accoustumer, se duire, avoir de consume. **ITAL.** Avezzarsi, assuefarsi. **GERM.** Gewonen mit langem brauch. **HISP.** Accostumbrarse. **ANGL.** To come in use or accustomme, to practise by long custome to do a thing. } **Assuescere** reipub. **Suet.** *August. cap. 38.*

Assuescunt oculi multa pudenda pati.
Ovid. *Eleg. 3. lib. 2. Trist.* Assuescat tuis sermonibus. **Sen.** c. 6 *de cons. ad Helv.* Si nunquam (studiis) assuecscs: idem *ibidem.* cap. 16. **Au-**
ceps offundit cibum, aves assuescunt. **Plaut.** *Asin. sc. 3. a. 1.*

Nec aquis assuevimus istis.

Ovid. *Eleg. 3. lib. 3. Trist.* **Cic.** 5. *de Fin.* Quo in loco ad fluctum, aiunt, declamare solitum **Demosthenem**, ut fremitum assuesceret voce vincere. **Virg.** 8. *Æneid.*
tua cernere facta Assuescat.

Cum dativo. **Celsus** *lib. 8. cap. 10.* Atque ita deligando, assuescere iterum vetustæ sedi cogit. Loquitur de osse reposito in sedem suam. **Assuescitur**, impersonale. **Liv.** 2. *ab Vrbe*, **Charitatisque** ipsius, soli, cui longo tempore assuescitur, animos eorum consociasset.

Assuetus, Vritatus. { חָמַדְתִּי *assuetus, חָמַדְתִּי.* **GALL.** Accoustumé, usité, & duit. **ITAL.** Assuefatto, avezzo. **GERM.** Gewont/ oder gewohn. **HISP.** Acostumbrado. **ANGL.** Used, accustomed, broght in use, wonted. } **Plin.** Assuetis eò dona mittere iam & regibus Romanis. **Cic.** *pro Plancio*, Vicinitas non assuetas mendacis! **Assuetus** labore assiduo, idem *de Orat.* Non assuetas ad sceptra manus, post terga dabit. **Senec.** in *Troa.* Assuetus in iura, **Liv.** 4. *bell. Pun.* Et iam inde à puero in omnia familiaria iura assuetum. Et apud eundem 8. *bell. Mac.* cum genitivo: Romanis Gallici tumultus assuetis, etiam vanitates notæ sunt. **Assuetior**, comparat. **Liv.** 2. *bell. Pun.* Ea assuetior montibus, & ad concursandum inter saxa, rupesque aptior ac levior.

Assuetudo, Consuetudo. { חָמַדְתִּי *assuetudo, חָמַדְתִּי.* **GALL.** Accoustumance, usage. **ITAL.** Usanza, consuetudine. **GERM.** Gewohnheit. **HISP.** Costumbre. **ANGL.** Use, accustome. **Ovid.** 2. *de arte.*

Nihil assuetudine maius.
Idem 1. *de Tristibus,*
Assimilémque sui longa assuetudine fecit.

Tacit. *lib. 18.* Degenerabat à labore ac virtute miles assuetudine voluptatum, & contemptu ducis.

Assuefacio, is, ex **Ad**, præpositione, & duobus verbis, nempe **Sueo**, **sues**, & **facio**, compositum: **Ufu** **dæco**, in consuetudinem induco. { חָמַדְתִּי *assuefacio, חָמַדְתִּי.* **GALL.** Accoustumer, duire. **ITAL.** Assuefare, avezzare. **GERM.** Gewohnen. **HISP.** Acostumbrar à otro. **ANGL.** To teach or accustome by use, to wont him self with anything. } **Cic.** *de provine. Conf.* Imperio populi Romani parere assuecit. Huius passivum est **Assuefio**. **Cic.** 3. *de Orat.* Quorum sermoni assuefacti qui erunt, non poterunt non lautè loqui. **Liv.** 2. *bel. Pun.* Ea secretis viri alieni assuefacta sermonibus, & lanificio. **Suet.** in *Aug. cap. 64.*

Assum, **Plaut.** *Pseud. sc. 1. a. 4.* Ut ille palam ibidem affiet, qui adest à milite. **Ibid.** *sc. 7. a. 4.* Ne cum affiet (herus) metuam. Assum, solum & merum: unde **Assare** veteres poëta dicebantur, cum in solum hominem Poëmata condebant, quæ & **Assamenta** dicta: ut est maxima pars **Sylvarum** **Statii**, & **Saliorum** carmina fuerunt olim.

Assumo, is, Suscipio. { חָמַדְתִּי *assumo, חָמַדְתִּי.* **GALL.** Prendre vers soy, retirer vers soy, s'attribuer. **ITAL.** Assumere, prendere. **GERM.** Herzu nemmen/ annemmen. **HISP.** Tomar a su cargo. **ANGL.** To attribut te him self; to tak to him. **Cic.** Neque id onus invitus assumpsit. Interdum ponitur pro attribuo, arrogo, *ἀσσομῶν, ἀσσομῶν.* **Idem** 1. *Offic.* Si id mihi assumo, videor id meo iure quodammodo vendicare. Assumere aliquem. **Plin.** junior, Assumo te in consilium rei familiaris, ut soleo. Assumere, pro estare & cibum sumere. **Celsus**, Iuvenum minus interest, quæ assumant, & quo modo curentur.

Assumpse, nis, verb. **Acceptio**. { חָמַדְתִּי *assumpse, חָמַדְתִּי.* **GALL.** Preinsse. **ITAL.** presa. **GERM.** Ein annemmen/ aufnehmen. **HISP.** Tomamiento. **ANGL.** Attributing, or thaking to him self. **Cic.** 3. *de Fin.* **Aites** etiam ipsas propter se assumendas putamus: tum quia sit in his aliquid dignum assumptione: tum, &c.

Assumptivus, verb. quod assumit. Cic. I. *de Invent.* Ac iudicialis quidem ipsa in duas distribuitur partes, absolutam, & assumptivam. Et paulo post: Assumpta est, quæ ex se nihil firmi dat ad recusationem, &c.

Assumptus, a, um. Assumpta verba. Quint.

Assum, vide *Adsum*.

Assuo, is, ui, utum, Suendo annecto. { *אָפּן taphar. פּענען פּאַן*. GALL. *Coudre à ou sur un autre, rapetasser, rapiecer.* ITAL. *Cuccire una cosa all' altra.* GERM. *Herzu sticken/ ansetzen.* HISP. *Coser una cosa à otra, remendar.* ANGL. *To sew to, to together.* } Horat. in *Art. poet.*

Purpureus latè qui splendet unius, & alter, Assuitur pannus.

Assura, assiduitas est & diligentia in nutriendo, curando, habendo. Nam Assæ, nutritrices dicuntur, quod ferè semper assunt iis, quos nutriunt, ex Turneb. *adversar. lib. 24. cap. 22.*

Assurgere, is, exi, est & honoris vel benevolentie causa surgo. { *אָפּ kam. אָפּוואַרען, אָפּוואַרען*. GALL. *Se lever, se dresser contre, se lever devant quelqu'un par respect.* ITAL. *Levarsi.* GERM. *Aufstehen/ einem ehr erbieten mit aufstehen.* HISP. *Levantarse à otro por honrarlo, dlevantarse*, simpliciter. ANGL. *To rise for to honour to another.* } Virg. *Eclog. 5.*

Vtique viro Phœbi thortus assurrexerit omnis.

¶ **Ausonius**,

Assurgit Musa nostra Camœna tua.

Virg. 3. *Georg.*

Tmolus & assurgit quibus & rex ipse Phanaeus.

¶ **Accipitur & pro excreto**, & altus fio. Idem 3. *Georg.*

Sed iacet aggeribus niveis informis, & alto Terra gelu latè septemque assurgit in venas.

¶ Hinc & plantas dicimus assurgere, quum crescunt, & in altitudinem accipiunt incrementum. ¶ Colles quoque assurgere dicuntur, qui non ardui sunt, sed acclives, quique paulatim in altitudinem tendunt. Col. 2. Collem molliter assurgentem, montem sublimem, & asperum, sed nemorosum & herbidum maximè probaverunt. ¶ Assurgere ex morbo, id est, convalescere. Liv. & Tacit. ¶ Assurgere dicitur Orator, qui sublimiter loquitur. Quint. Rarò assurgit Herodotus.

¶ **Assurrectio**, cum assurgitur honoris gratia. Cerd. ¶

Assus, is, geminato s, { *אַסוס*, urbs est Troadis, teste Strab. lib. 13. & natura, & arte munita, ab ea parte qua mare spectat, arduum & erectum ascensum habens. Unde factus est locus vulgatissimæ illi Stratonici sententia, Qui celeri passu Assum it, magnum vitæ periculum adit. Circa hanc urbem sarcophagus effodiebatur, à quo cadavera omnia in eo condita intra quadragesimum diem, solis dentibus exceptis, absumentur. Autor Plin. lib. 36. cap. 17. Ex hac urbe ortum traxit Cleantes Stoicus philosophus, qui Zenoni in schola successit, quam ipse Chryssippo tradidit. ¶ Assus autem unico s, sive (ut apud Plin. legitur) Assum, Cretæ oppidum est: de quo infra suo loco.

Assius, a, um, { *אַסיוס*, adjectivum est ab ea urbe deductum: unde Assius lapis, quoddam sarcophagi genus, in quo condita cadavera, intra dies quadraginta, unâ cum ossibus, solis dentibus exceptis, consumuntur, ut jam dictum est. Vide Plin. lib. 36. cap. 17.

Assus, a, um, Torrefactus, aridus, eo quod igni assuecit (ut Varroni placet lib. 4. de L.L.) Sudando enim assum distillat ob calorem. { *אַסוס tsali. אַסוס*. GALL. *Rosti.* ITAL. *Arrosto, arrostito.* GERM. *Das gebraten ist.* HISP. *Cosa assada.* ANGL. *Rosted.* } Plaut. *Asin. sc. 3. a. 1.* Panis & assa bubula. Idem *Curc. sc. 3. a. 2.* Piscem quovis pacto condias, vel patinarium, vel assum. ¶ Vel dicitur assum (ut Nonius mavult) quasi solum, quemadmodum merum, solum dicimus: quoniam in opsois, sine pigmento saporis alieni assæ carnes inferebantur. Vide *Assa*.

Assyria, { *אַשּׁוּר אשכּחור, אַשּׁוּר*. Regio est majoris Asiæ, quam Ptolemæus ab ortu Mediæ parte terminat, ab Occasu Mesopotamiæ, à Septentrione parte minoris Armeniæ, iuxta Niphatem montem, à Meridie Sufania. Plin. lib. 5. cap. 11. Assyriam docet Syriæ partem esse, quæ postea vocata est Adiabene. Strabo autem longè latiores Assyriæ fines assignat, eo nomine comprehendens Babyloniam, & maximam circumjacentium regionum partem. Eadem & Syria à Græcis vocata est, teste Iustin. lib. 1. & Herod. lib. 7. quanquam multò latiores Syriæ fines fuerunt, quam Assyriæ. ¶ Dicta est autem Assyria, teste August. lib. 15. de Civit. Dei, ab Assur filio Sem. ¶ Assyrius, adjectivum, qui est ex Assyria: ut ammomum Assyrium. Virg. 4. *Eclog.* & Catull. de com. *Beren.*

Vastatum fines iuvat Assyrios (Rex Ptolemæus.)

¶ **Assyrius** sermo, pro Assyrius, l. i. §. ult. de verb. oblig.

Ast, Coniunctio est, qua Poëtæ Carminis gratia utuntur, pro At, sive Sed. { *אַס chiim, אַסבאל. אַסבאל*. GALL. *Mais.* ITAL. *Ma.* GERM. *Aber.* HISP. *Però.* ANGL. *But.* } Virg. 1. *Aeneid.*

Ast ego, qua divum incedo regina.

Vruntur & Oratores. Cic. *Attico lib. 1. epist. 11.* Tu si uno in loco es futurus, crebras à nobis litteras expecta: ast plures etiam mitto. Item Comici. Plaut. *Capt. sc. 5. a. 3.* Si ego hîc peribo, ast ille huc non redit. Vide quis sit usus huius particulæ in eo genere loquendi, Bellona si nobis victoriam duit, ast ego templum tibi voveo. Livius lib. 10. ab *Vrb.*

Astæ, { *אַסא* civitas est Bœotiæ, inter sacrum promontorium, & Herculeas columnas, de qua Plin. lib. 2. cap. 1. ¶ Est & Asta, Insubriæ urbs, non longè à Novaria distans. De hac Claudianus,

— nec plus Pollentia rebus

Contulit Ausoniis, aut mania vindicis Astæ.

Meminit Plin. lib. 35. cap. 12.

Astaboras, vel Astabores, teste Plin. lib. 5. cap. 9. alter est ex alveis Nili, qui Meroën insulam à sinistra alluit: ille verò, qui à dextra parte est, Astusapes appellatur. Strab. verò Astaborem fluvium esse docet diversum à Nilo, circa Meroën insulam, in Nilum influentem.

Astaces, { *אַסאַס*, fluvius est in Ponto, Asiæ regione, cuius aquis irri-

gati campi oves pascunt nigro lacte æcolas alentes. Autor Plin. lib. 2. cap. 103.

Astaci, { *אַסאַס*, è genere sunt cancrorum, apud Plin. lib. 9. cap. 31.

Astacum, Plinio, sive Astacus, { *אַסאַס*, Stephano & Straboni, Bithyniæ oppidum fuit, ita dictum ab Astaco quodam Neptuni, & Olbiæ Nymphæ filio. A quo vicinus sinus Astacenus appellatus est, testibus Plin. lib. 5. cap. ult. & Strab. lib. 12. ¶ Fuit & altera ejusdem nominis urbs in Acarnania, quæ & ipsa propinquo sinui Astaceno nomen fecit, teste Strab. lib. 10.

Astaliium, ab astu, idem quod feloniam. Hinc Astaliium facere, id est, frustrari & decipere, in l. 6. *Lang. de malef. & publ. crim. Prat.*

Astanda, Regum in Perfide nuntios angaros nuncupatos, à doctis observatum est, atque illarum gentium esse vocabulum Herodoto videtur. Sicut Astandæ, ferè notionis ejusdem, h. e. Grammatophori, sive tabellarii, qui certis itinerum spatiis permutarentur. Plutarchus in lib. 2. de *Alexandri fortuna*, scribit, Darium Perfarum Regem fuisse quandoque regis astandam.

Astaothia (quod hîc hætenus corruptè lectum est.) Vide *Astyochia*.

Astapæi, Libyæ populi, Steph. *אַסאַס*.

Astaphylinos, Pastinaca sylvestris, quæ & Staphylinos dicitur. Vide Ruell. lib. 3. cap. 41.

Astapus, Straboni fluvius est circa Meroën, in Nilum influens, qua in re à Plinio nonnihil videtur dissentire. Plinius enim Nilum ipsum supra Meroën Astapum asserit vocari, quod sæpe terra receptus velut à tenebris in lucem erumpat (sic enim vocant Ægyptii aquas tenebris emergentes.) Nili autem nomen antè non assumere, quàm se concordibus aquis iunxerit. Vide Strab. lib. 17. & Plinium lib. 4. cap. 9.

Astaphis, dis, { *אַסאַפּיס tsimmukim. אַסאַפּיס*. GALL. *Raisin confit, passifera, passerilles.* ITAL. *Vva passa.* GERM. *Meertrauben.* HISP. *Vva passa.* ANGL. *A confite or raisin confected.* A nobis vva passa vocatur. Plin. lib. 23. cap. 2. Uva passa, quam Astaphida vocat, stomachum, ventrem, interanea tentaret, nisi pro remedio in ipsi acinis nuclei essent. ¶ Viri senis astaphis calvaria, *אַסאַפּיס קאַפּאַס אַסאַפּיס*, id est, viri senis velut uva passa cranium. Admonet adagium, invalidum & flaccidum esse senile corpus, exhausto succo carnibusque adesis.

Astaphis agria, { *אַסאַפּיס אַגריאַ*. GALL. *Staphisagria.* ITAL. *Staphisaria, semenza de frutti.* GERM. *Staphisagria/ Leussamen.* HISP. *El havaraz.* ANGL. *Stavis agre.* } Herba est cauliculis nigris, rectis, foliis labrafæ: fert folliculos verius, quàm acinos, virides, similes ciceri. Plin. lib. 23. c. 1. Hæc à Romanis, teste Dioscoride, Pedicularis herba dicebatur, eo quod nucleos haberet phtiriasi curandæ utiles. Vocatur & Staphis agria, prima vocali à capite sublata. Nam quam *אַסאַפּידאַ* Attici, reliqui Græci *אַסאַפּידאַ* appellant. Quinetiam hodie ab Officinis Staphis agria dicitur.

Astarium, ubi venduntur bona proscriptorum. Lege *Hastarium*, quia hæc hæc subjecta.

Astaroth, { *אַסאַרּוּת tsashtaroth*, antiqua civitas Og regis Basan, in qua habitaverunt gigantes, & postea cecidit in sortem tribus Manasses, regionis Bethaniæ. Sunt autem castella in Bethania hoc vocabulo novem inter se millibus separata, inter Aderam & Abellam urbis.

Astarte, { *אַסאַרּתּ tsashtoreth. אַסאַרּתּ*. } Syriorum Dea erat, quam alio nomine Atergatim aut Derceto nominatam volunt. Cic. 3. de *nat. deor.* vult fuisse Venerem, quæ Adonidi nupsit. Hanc sacræ literæ Astartem Sidoniorum deam vocant, cui Salomon rex uni pellicum suarum obsequi volens, altaria condidit.

Asteismus, Urbanitas. { *אַסאַיזמוס tschéphar. אַסאַיזמוס*. GALL. *Gentillesse, civilité, courtoisie.* ITAL. *Gentilezza, urbanità, civiltà.* GERM. *Höfigkeit/ suttigkeit.* HISP. *Nobleza, hidalgua, civilidad.* ANGL. *Civilitie, courtesie, good maner, gentleness in speech and behaviour, pleasant jesting.* } Est tropus multiplex, numerosæque virtutis. Nam Asteismus putatur quicquid rustica simplicitate caret, & facta satis urbanitate exponitur, ut apud Virg. 3. *Ecl.*

Qui Bavium non odit, amet tua carmina Mævi.

Id est, pro pœna ei contingat & diligit Mævium pejorem Poëtam.

Atque idem iungat vulpes, & mulgeat bircos.

Id est, faciat ea quæ contra naturam sunt. Nam *אַסאַיזמוס*, Urbanus, *אַסאַיזמוס*. Urbanus sum.

¶ **Astelæ**, vel Astillæ, { *אַסאַל*, q. corbulæ ex iuncis plexæ. Hef. vide Gloss. Græcol. Meurf. ¶

ASTER, & Astrum, { *אַסטר chochab. אַסטר, אַסטר*. GALL. *Estoile.* ITAL. *Stella.* GERM. *Ein stern.* HISP. *Estrella ò planeta.* ANGL. *Astare.* } Hoc modo inter se differunt, quod hoc congregationem significat stellarum, vel signum ex stellis coactum, ut est Leo, Libra, &c. illud verò unam tantum stellam. Apud Græcos etiam eadem observatur differentia: *אַסטר* enim apud illos unam tantum stellam, *אַסטר* sydus totum significat. Suidas. Cicer. Quum autem ver esse cœperat, cuius initium iste non à Favonio, neque aliquo astro notabat, &c. Idem de *Vnivers.* Has igitur ob causas nota sunt astra.

Asteriscus, { *אַסטריוס tsastriox*, diminutivum, Signum est ad parvæ stellæ similitudinem, quo utimur quum aliquid in scribendo omissum est, vel quum variant exemplaria. Hieronym. Qui editioni antiquæ Theodosionis miscuit asteriscos & obelos.

Astricus, a, um. Adject. Varro *Marcipore* (apud Nonium.) Cum pictus aër fervidis lacte ignibus cœlis choreas astricas ostenderet.

Astrifer, ri, ferens astrum. { *אַסטריוס tsastriox*. GALL. *Qui porte astres, ou estoiles.* ITAL. *Chi porta le stelle.* GERM. *Sterntrager.* HISP. *Cosa que tiene en si estrellas.* ANGL. *Which beareth or hath starres.* } Mart. lib. 8.

Antua multitudine numeravit lana Timarum,

Quem prius astrifero Cyllarus ore bibit.

Aster Samius, { *אַסטר סאַמיוס tsastri samios*, species est terræ cujusdam ad multos medicinæ usus conducentis, quæ in Samo insula effoditur: ita dicta à stellæ imagine, quæ illi imprimi sigillo confuevit. Huius terræ meminit Galen. lib. 9. *simpl.*

Aster Atticus, vel æticus potius, q. d. littoralis, non invenitur nisi in littoribus. Astragalus, cicer rusticum, vel montanum. Cic. Sic dicta est

est herba, quod radicem crassam & astragalo offi similem habeat, *ἀστράγος*. Herba est Plinio, quæ quod præsens est in quibus remedium, à Romanis Bubonium dicitur, & vulgò Inguinalis. Vide Plin. lib. 27. cap. 5. de Astragalo lib. 26. c. 14.

Asteria, *ἀστέρια*, vel Asterie, es, *ἀστέρια*, nomen Latonæ fororis proprium. ¶ Est & Asteria Deli, & Rhodi insularum nomen, teste Plin. lib. 4. cap. 12. & lib. 5. cap. 31. ¶ Significat & gemmam, inclusam quandam lucem pupillæ modo continentem, quæ opposita Soli, radios regerit candicantibus. Plin. lib. 37. cap. 9.

Asteria, filia fuit Cei, Titanis filii, ut Theophrasto placet. Hæc autem, ut ait Fulgentius, post vitiatam Latonam, à Iovè dilecta est, à quo in Aquila versa oppressa fuit, eique ex eo concubitu Herculem peperit. Quæ tandem, ut quibusdam placet, adversus Iovem sentiens, & eius fugiens iras, deorum miseratione in coturnicem versa est, quæ Græcè vocatur *ἀστέρια*: nomenque dedit insulæ, in quam aufergerat, ubi à Iovè in lapidem mutata est, undisque demersa, & ab eisdem huc illuc agitata, quæ tandem ob susceptam Latonam firmata est. Ex Bocatio. Hæc insula ob susceptam Latonam superata est: & primò Neptuno ac Doridi consecrata est: postea Delos dicta, in qua insula Latona Apollinem & Dianam peperit.

Asterias, *ἀστέριας*. Avis ex genere ardeolarum, à fulgore astorum. Plin. lib. 10. cap. 60.

Astericum, *ἀστέρικον*, vulgò volubilis minor, & campanula. Herba est ocymi folio, quæ & Helxine dicitur, *δένδρον ἡλικία*, eo quod asperitate sua tenaci nexu vestes quibus hæserit ad se trahat: & Urceolaris herba, eo quod vitreis urceolis detergendis in primis sit idonea. Nascitur in tegulis parietinisque: unde & Parietaria, & Muralis herba vulgò dicitur. De hac Plin. lib. 22. c. 17.

Asterion, *ἀστέριον*, civitas Thessaliæ, sic dicta, quod in alto sita monte velut astrum quoddam procul aspicientibus fulgere videatur, ut tradit Stephanus, qui eam sua ætate Pyresiam vocatam asserit. ¶ Est & altera urbs eius nominis in Syria. ¶ Est & fluvius Achaiæ, in Nemeæa sylvâ leniter fluens, fructum iuxta ripam abundantissimum, ut testis est Lactantius. ¶ Item mons Peloponnesi, ad sinum Argolicum, de quo Plin. lib. 4. c. 5. ¶ Est herba quædam hoc nomine apud Pausaniam, in agro Argivo nascens, ad ripam fluvii ejusdem nominis, cuius folia Iunoni sacra accolæ in coronas neclunt: { GERM. Schattenbaum/ oder Sternkraut. ¶ Asterion item, *ἀστέρων*, Comæ filius, qui Iasonem Colchos navigantem secutus est; ut habet Apollonius. Valer. lib. 1. Argonaut.

— *celer Asterion, quem matre carentem Clenaus gemino fovit pater amia Cometes.*

Asterion, *ἀστέρων*. { ANGL. A sort of spider. } Species est aranei, cuius morfu genua labefactantur, ut tradit Plin. lib. 29. c. 4. ¶ Est & Asterion herba quæ & Spondylium dicitur, quod semen habeat Asterii animalculi figura. Vide Diosc. lib. 3. in descriptione Spondylii.

Asteris, *ἀστέρης*, insula in medio Sami, & Ithacæ sita. Strabo lib. 1.

Asterno, is, ire, astravi, astratum, iuxta sterno. { *רפף raphadh*, *רפיץ riphitz*, *רפיץ riphitz*, *רפיץ riphitz*. GALL. *Coucheher*, & *estendre auprès*. HISP. *Distendero*. GERM. *Herzstrewen*. Nâben etwas legen. HISP. *Derribar algo hazia otra cosa*. ANGL. *To lie and spread out nigh another*. } Ovid. utitur eius passivo 2. Metam.

— *Nocte dièque vacant, asternunturque sepulchro.*

Asterusia, *ἀστέρυσια*, mons Cretæ, ad meridiem mare aspiciens: à quo & Asterusia Indiæ urbs nomen habet, quod illic Cretenses coloniam collocarint. Huius incolæ Asterusiani vocantur, & Asterusii, *ἀστέρυσιας* Stephano.

ASTHMA, *ἀσθμα*, flatus, anhelitus, ab *ἀσπ* spiro, *ἀσθμα*, i. e. afflo calidum ore. ¶ Est etiam Althma anhelatio, suspirium, difficultas spirandi vehementior. Unde ||

asthmaticus, a, um. { *ἀσθματικός*. GALL. *Pouff, qui a son haleine avec grande difficulté*. ITAL. *Chi spira con difficoltà, chi ha l'asma*. GERM. *Ein leichtget/der schwâchlich vnd mir Reichen achmet/ ein enghrustiger*. HISP. *Cosa que tiene difficile respiracion*. ANGL. *Vvich breasted panefullie, purse*. } Anhelus & spiriosus dicitur, quum scilicet spirare sine sôno & difficultate quispiam non potest.

Astice, *ἀστική*, regio est Thraciæ, supra Bosphorum, Ponto Euxino imminens, cuius urbes sunt Apollonia, Thymia, Almedessus, Develton, & Phinopolis. { GERM. *Ein landschafft in Thracien so an Das Euxinisch Meer stoffet*. } de hac Plin. lib. 4. cap. 11.

Astigi, civitas Bœtiæ, à qua Astigitanus ager. Plin. lib. 3. c. 11.

Astiochia, vide *Astiochia*.

ASTIPYLOR, Assentior. { *ἀστίπυλον*, *ἀστίπυλον*. GALL. *Consentir à quelque chose*. ITAL. *consentire*. GERM. *Verwilligen/ vber ein kommen*. HISP. *Consentir con otro, y otorgar*. ANGL. *To consent, to any thing, to agree*. } Liv. 9. bell. Maced. Non pendere ex alterius vultu ac nutu, nec alienis monumentis animi circumagi, astipularique irato Consuli Tribuni plebis.

astipulatio, Assensus. { *ἀστίπυλον*, *ἀστίπυλον*. GALL. *Consentement & accord*. ITAL. *Consentimento, accordo*. GERM. *Verwilligung/ mitstimmung*. HISP. *Consentimiento*. ANGL. *Consenting, according with another*. } Plin. lib. 29. c. 1. Qua de re extat etiam Annæi Senecæ astipulatio.

astipulatus, us. Attestatio, vel assensus. Plin. lib. 7. cap. 7. Consecratus est vivus, sentiensque oraculi eiusdem iussu, & Iovis deorum summi astipulatu.

astipulatio, oris, qui assentitur, { *ἀστίπυλον*, *ἀστίπυλον*. GALL. *Qui s'accorde à aucun, & est de son opinion*. ITAL. *Chi si accorda, & concorre in opinione con alcuno*. GERM. *Ein verwilliget/ mitstimmet*. HISP. *El que assi consiente con otro*. ANGL. *He that consents with another*. } Cicero. 4. Acad. Sed illud fallum esse & Stoici dicunt, & eorum astipulator Antichad.

astituo, is, ui, utum: compositum ex Ad & Statuo, iuxta statuo, præsentem exhibeo. { *ἀστίπυλον*, *ἀστίπυλον*. GALL. *Ranger, agencer*. ITAL. *Collocare*. GERM. *Neben setzen/ neben etwas stellen*. HISP. *Establecer*. ANGL. *To sett or place nigh by*. } Autor ad Heren. lib. 1.

Agrotum in lecto cubantem faciemus, & reunt ad lectum eius astitucimus. ¶ Est item Astituo, ad ignem colloco. Plaut. in Capt. sc. 1. a. 4. Tūben' an non iubes astitui aulas, patinas elui?

ASTO, as, iri, itum. Præsens, aut firmus, seu erectus sto. { *ἄστος hamadh*, *ἄστος hamadh*. GALL. *Estre prés, assister, estre debout prés quelque chose*. ITAL. *Essere presente, stare fermo in piede*. GERM. *Bestehen/ Zugesen stehen/ nâben etwas stehen*. HISP. *Estar en pie cerca de otro*. ANGL. *To stand by, to be present*. } Ponitur interdum absolutè. Plaut. in Capt. Ego miser vix asto præ formidine. Idem in Cistell. Adolescens asta, atque audi. Idem in Cas. Stultus contrivi diem, dum asto advocatus cuidam cognato meo. Idem, Continuo in genua astanti. Idem Mos. sc. 4. a. 1. Cave ne cadas, asta. Item, Astans somniat. Plaut. Men. sc. 4. a. 2. Vidi te astare ante ædes cum corona. Ibid. sc. 2. a. 4. Dicam te hic altare foris. Ibidem a. 2. bis: & altare foris. Quid malum aitas? quin retines (i. oriosus es?) Idem Merc. sc. 5. a. 2. Egone istuc dixi? Alc. Atque astante hoc Sofia. Idem Amph. Solentii astant, astant molochinarii (creditores.) Idem Aul. sc. 5. a. 3. Vide ut astitit severa fronte. Idem Mero. sc. 2. a. 2. Sicine attet, i. stans expectet. Idem Asin. sc. 4. a. 2. Vix alto præ formidine. Idem Capt. sc. 4. a. 3. Ut confidenter mihi contra astirit. Ibid. sc. 3. a. 3. Postquam ille hinc abiit, tu astas solus, Pseudole. Idem Pseud. sc. 3. a. 1. Cic. pro Archia. Quum in Sigeo ad Achillis tumulum astitisset. ¶ Aliquando significat simpliciter sto. Virg.

— *arrectisque auribus astant.*

¶ Interdum Sum, quum de rebus loquimur, quæ cadere non possunt: ut quum dicimus terram astare.

Attites, pro astantes, vel præidentes alicui rei.

Altomi, *ἀλτομί*, Indiæ populi sine ore, anhelitu tantum viventes, & odore, ab *α* privativa, & *τῶμι*, quod Latine os significat. Plin. lib. 7. c. 1.

Astræi, *ἀστράει*, Astræi, & Auroræ, sive (ut alii malunt) Iovis & Themidos filia, Iustitiæ antistita, quam Poetæ fabulantur aureo illo seculo è cælo in terram migrasse, & tandem mortalium sceleribus offensam, cælum repetivisse. Ovid. 1. Metam.

— *Vltima cælestium terras Astræa reliquit.*

Astræus, *ἀστράειος*, Anus fuit ex Titanibus, qui contra deos arma sumpserunt. Hic cum Aurora fertur concubuisse, & ex ea ventos generasse, qui ab eo Astræi fratres dicti sunt. Ovid. 14. Metam.

— *Æraque, & tumidum subitis concursibus aquor Astræi turbant, & eunt in prælia fratres.*

Astraba, tabella in qua pedes requiescunt. Intellexit scalas idoneas sustinendis pedibus: tabellâs enim illas vel scalas ferreas scandendis equis astrabas dixerunt.

|| Astraba, tabella, ubi pedes requiescant. *ἀστράβη*. ||

ASTRAGALVS, Os est pedis in animalibus quibusdam supra calcaneum, à Latinis Talus dicitur. { *ἀστράγαλος*. GALL. *Vn osselet qui est au talô, ou au bout d'une esclanche de montô, duquel on ioue au lieu de dez, garignon*. ITAL. *Tallone*. GERM. *Zinoden/ item ein spil mit wûrsten*. HISP. *Carnicol*. ANGL. *The huckle bone*. } Astragalus item ludi generis erat, in quo astragalus, hoc est, talis utebantur, iisque aut naturalibus, aut ad eorum similitudinem ex ebore, aliave materia effictis: de quo ludi genere vide plura in dictione Talus. { ANGL. *The play at the dice, the play at the huckle bones*. } Astragali quoque dicuntur septem spinæ vertebræ, quibus collum incumbit, quos *αστράγαλλος* & *παραχίλος*, Suidas appellat. Vnde Hom. lib. 10. Odyf. Elpenorem tradit in Circes ædibus de scalis delapsum, astragalos fregisse. ¶ Est item Astragalus (ut ex Dioscoride colligit Ruellius) herba quam Montanum, vel rusticum cicero appellamus. ¶ In ædificiorum quoque columnis Astragalus erat cælaturæ quoddam genus ab herbe fortasse huius similitudine dictum, cuius meminit Vitruvius, quum ait, Astragali faciendi sunt octavæ partis.

|| Astragalismus, talorum iactus, ludus puerilis, qui quaternis fiebat talis: à verbo *ἀστράγαλλος*, ludò: quod vide. ||

Astragalizo, Talis ludo. { *ἀστράγαλλος*. GALL. *toier au garignon, ou aux dez*. ITAL. *Giocare à dadi*. GERM. *Mit wûrsten spilen*. HISP. *ugar al carnicol*. ANGL. *To play at the dice, or at the huckle bones*. } Vnde Astragalizantes, *ἀστράγαλλοι*, talis ludentes, quo nomine dictum fuit opus nobilissimum Polycleti ex ære, quod duos habebat pueros talis ludentes: de quo Plin. lib. 34. cap. 8.

Astrapias, *ἀστράπιος*, gemma est colore partim albo, partim cyaneo, fulminis radios in medio habens discurrentes: unde & nomen accepit; de hac Plin. lib. ult. cap. 11.

Astrapeus, *ἀστράπειος*, dictus est Iupiter, ab Astrape, quæ est coruscatio.

¶ Item Astrapeus ventus, qui fulgetras excitat.

|| Astratura. *ἀστρούρα*: sic enim divisim est legendum; est autem idem quod strator *ἀστρούρα*. B. Vulcan. in Gloss. ||

Astrepo, is, ui, tum, are, ut Plin. in Paneg. Ac plerique irritis precibus surdas Principis aures astrepebant. Tacitus, Astrepebat huic alacere vulgus, id est, Applaudēbat. Budæus.

astreus, is, dictio dissyllaba, *ἀστρῆος*, nomen unius ex iis, qui à Perseo in aula Cephei regis sunt occisi. Ovid. 5. Met.

— *Occidit & Coledon Mindosius, occidit Astreus.*

ASTRINGO, Coniungo, contrahò, coarcto. { *ἀστρίνω*, *ἀστρίνω*, *ἀστρίνω*. GALL. *Serrer, estreindre, lier, contraindre*. ITAL. *Stringere, ligare*. GERM. *Zusammen ziehen/ zueinander zwingen*. HISP. *Apretar mucho*. ANGL. *To draw to gether, to mak streict*. } Plaut. Capt. sc. 5. a. 3. Astringite isti vehementer manus. Idem Men. sc. 1. a. 1. Quam magis astringas (hæc vincula) tantò astringunt artius: Col. lib. 3. Quum omnes furculos, quos arbor parietur, dimiseris; libro ulmi, vel vimine arborem astringito. Virg. 1. Georg.

— *Seu durat magis, & venus astringit hiantes.*

¶ Astringere frontem, pro Corrugare. Senec. epist. 10. Astringere supercillii vultum, Quintil. ¶ Astringere se furti, subaudi scelere. Plaut. Pænulo. ¶ Per translationem Astringere ponitur pro Obligare, *ἀστρίνω*: & sic genitivo inflationem, sicut Gellius notavit Sabinum scripsisse. Qui alienum tacens lucrificandi causa sustulit, furti astringitur, sive scit, sive non scit. *ἀστρίνω κλοπῆς*. ¶ Quandoque pro promittere: quia promissa

promissa, vincula fidei dicuntur. Terent. *in Eunuch.* Meam astringo fidem. Astringere milites ad stipendiorum certam formulam. Suet. *in Aug. cap. 49.* Astringere milites parsimonia (de regione inopi.) Liv. *lib. 9. d. 4.* Alii alligati, alii astricti. Senec. *c. 16. de vita beat.* Est item Astringere, *σφραγ.* Medicorum verbum, quod significat Denlare, & poros, sive meatus contrahere. X Dissoluere.

Astrictus, a, um, particip. X Relaxatus. Cic. *in Parad.* Voluptatibus astricti, i. alligati. Astricta frons, pro contracta. Mart. *lib. 11.*

Astrictoterra perusta gelu.

Ovid. *Eleg. 4. lib. 3. Trist.*

Astrictio, verbale, Astringendi actus. X *ἰνδρ κίρραον. σφραγ.* GALL. Restriction, apreté. ITAL. Stringezza. GERM. Zusammen zies hung / oder bindung. HISP. Apretamiento, asperenza. ANGL. Making streight. } Plin. Gustus amari cum astrictione.

Astrictorius, a, um, quod astringit. X *σπασκός.* GALL. Qui restreint ou peut restreindre. ITAL. Cosa che vale stringere. GERM. Das eng macht / zusammen zuecht. HISP. Cosa para mucho apretar. ANGL. That bindeth. } Plin. *lib. 24. cap. 13.* Paliuri folia astrictoriam vim habent.

Astrictè, adverb. Arcè, *σφραγιστικῶς, σπασκός.* GALL. Estroitement, serrement. ITAL. Strettamente. GERM. Eng / nich zusammen. HISP. Apretadamente, estrechamente. ANGL. Narrowly, streightly. } Cic. *3. de Orat.* Qui putat orationem, quæ quidem sit polita, atque facta quodammodo non astrictè, sed remissius, numerosam esse oportere.

Astrîos, otis, gemma crystallo propinqua, quæ si astris opponitur, fulgorem eorum rapit & regerit. Plin. *lib. 37. cap. 9.*

Astrôbolismûs, *ἀστροβόλισμος*, arborum vitium est, quum Caniculæ æstu (quam Theophrastus peculiariter *ἀστρον* appellat) humore absumpto arefcant. Lasciorum nonnulli Siderationem interpretantur. X Transfertur & ad animalia, quum pars aliqua corporis cum ipsis etiam ossibus arefcit: quod mali genus *σφακίλισμος* à Galeno appellatur.

Astrôites, *ἀστροίτης*, gemma quæ oculis piscium similis esse perhibetur. Autor Plin. *lib. 17. cap. 9.*

Astrôlabium, *ἀστρολάβιον*, instrumentum ex quo astrorum motus colliguntur.

Astrôlogiâ, *ἀστρολογία*, scientia tractans de cognitione & motu astrorum, quæ & Astronomia dicitur: quanquam non defunt, qui hæc ita distinguant, ut Astronomia sit quæ de motu astrorum differit: Astrologia autem, quæ de iudiciis agit ad vitam fortunamque pertinentibus. Verum hæc differentia non observatur. Cic. *de Senect.* In astrologia C. Sulpitium audimus. Idem *3. de Divin.* Eudoxus in Astrologia facile princeps.

Astrôlogûs, sive Astronomus, X *ἀστρολόγος, ἢ ἀστρονόμος.* ANGL. which hath skill and knowledge of the starres. } Qui astrologia, sive astronomiæ gnarus est. Cic. *2. de Divin.* Quid astrologus? cur stella Iovis, aut Veneris conjuncta cum Luna ad ortum puerorum salutaris sit, Saturni, Martisve contraria? Astrologorum prædictiones, apud eundem, *ibidem.*

|| ASTRONOMVS, *ἀστρονόμος*, astrorum scientiæ peritus, qui motuum cælestium doctrinam *ἰστού*, i. e. recenset, distribuit.

Astronomia, astronomi scientia. Veteribus astronomia & astrologia voces fuerunt synonymæ, recentiores distinxerunt, ut videre est in vocabis *astrologus*, & *astronomus*.

Astrophece, fulmen. Lex. gr. b. ||

Astrophe (quod hic pro una ex Pleiadibus corruptè legebatur.) Vide *Asterope.*

Astrum, *ἀστρον*, vide *Aster.*

Astruo, is, lux à struo, & ædificium ædificio jungo. X *בנח hanách, בביך bidbbik, בביך chibbér.* *ἀστροκατασκευάζω* GALL. Bastir & edifier joignant autruy. ITAL. Fabricare appresso, fortificare, confirmare. GERM. Heinsu bauen. HISP. Fabricar, afirmar, d confirmar. ANGL. To build by or ny anything. } Col. *lib. 1.* Nam quum veteri attribuitur recens ædificium, quasi sui genti reluctans oneri cedit. X Translate pro Assumere sumitur. Plin. *lib. 18. cap. 12.* Pueriti rerum astruxerunt, non ferre tantum annuo foetu, quantum, &c. Astruere auditis, pro augere audita, & plura affingere. Sil. *lib. 4.* Tacit. *in vita Agric.* Consulibus ac triumphalibus ornamentis prædito quid aliud astruere fortuna poterat.

Astû, generis neutri, ut cornu, pro civitate Atheniensi, quam *ἄστῦ* vocabant, sed à Latinis mutatur y, in u, & fit Astu, ut inquit Priscianus. Ter. *in Eun.* An in Astu venit? Prob. *Æmil. in Alcibiad.* Postquam in Astu venit, concione advocata, verba sic fecit. X Apud Latinos verò Astu, sive Astus, idem quod calliditas, *ἄστυς*, quæ & Astutia dicitur. Festus Pompeius apud Poetas astutiam significat: cuius origo à Græco *ἄστῦ*, hoc est, ab oppido deducitur, in quo qui versari assidue sint, cauti & acuti esse videntur. Ovid. *13. Metam.* Astu decipienda fuit. Vide infra in dictione *Astus*.

Astû, adverbialiter pro astutè ponitur, *πανέργως.* Terent. *in Eunuch.* Quod si astu rem tractavit, dii vestram fidem, quantum & quam veram laudem capiet Parmeno? Plaut. *Capt. sc. 1. a. 2.* Doli non doli sunt, nisi astu colas.

Astus, adject. videtur fluxisse Plaut. *Trucul.* Si venerit Neistum Ecastor hodie astis confertum fallaciis.

|| Astutus, astu valens. Fest. ||

Astûpêo, es, ui, ère, est ad rem vel auditam, vel visam obstupescere. Stat. *Thebaid. lib. 3.* Attupet oranti. Seneca de Tranquillit. Quisquis divitiis astupet.

Astura, *ἄστρα*, flumen Latii, & insula in fluvii ostio. Plin. *lib. 3. cap. 5.* Antium colonia, flumen Astura, & insula. Et *lib. 3.* Tenuit & nostra memoria navem Caii principis ab Astura Antium navigantis. Ab aliquibus etiam Stura dicitur. Unde Festus, Stura flumen in agro Laurenti est, quod quidam Asturam vocant.

Asturiâ, *ἄστουρία*, regio Hispaniæ in tractu Tarraconensi, Artabris, Gallæcis, Cantabris, & Vardulis finitima: equis tolutariis nobilitata, qui ab ea Asturcones vocati sunt.

Astûr, is, *ἀστυριος*, Gentile nomen est, cum significans, qui ortus est ex Asturia Tarraconensis Hispaniæ regione. Martialis pro possessivo usurpavit, Asturem equum dicens, pro Asturico, sive Asturicensi. Ita

enim habet in Distichis,

Hic brevis ad numerum rapidos, qui colligit ungues,
Venit ab armiferis gentibus Astur equus.

X Est item Astur, Hetrusci cuiusdam proprium nomen, qui *Æneæ* suppetiam tulit adversus Turnum: de quo Virg. *lib. 10. Æneid.* X Astur item, Aristoteli *ἰεγγεῖς, ἀστυρία*, GALL. *Austour*, avis est. Asturum & Falconum meminit Iulius Firmicus *lib. 5. Matheos.* Vide *Tricoches.*

Astûrês, *ἀστυριοί*, sunt Hispaniæ populi memoratissimi, Gallæcis, Artabris, Vardulis, & Cantabris proximi, aurifodinis & equis quondam tolutariis nobilitati, quibus non vulgaris in cursu gradus, sed mollis alterno crurum explicatu glomeratio est. Plin. *lib. 8.* meminit Asturum multis locis *libri 3.* Silius. Eorum tractus, Asturiæ nomen habet.

Asturia, Germaniæ urbs Ptolem. vulgo *Zodenhäusen.*

Asturica Augulta, Hispaniæ Tarraconensis urbs in finibus Asturiæ. Ptolemæus.

Astûrcônês, equi ab Asturia regione Hispaniæ ita appellati, quibus non vulgaris in cursu gradus, sed mollis alterno crurum explicatu glomeratio est. X GERM. *Seltneroff.* ANGL. *Ambling geldings, or hackneys, as a gener of Spaine.* } ut tradit Plin. *lib. 8. cap. 42.* Silius *lib. 3.*

His parvus sonipes, neque matri notus: at idem
Aut inconcussu glomerat vestigia dorso,
Aut molli pascata celer trahit esseda collo.

Talem gressum Græci *ἄστυρον* vocant, à bonitate cursus. Latini dicunt tolutarios equos, à tollendis pedibus, & tolutim glomerandis. Suet. *in Ner. cap. 46.* & Senec. *Epist. 88.* & Mart. *Epigr. 199. lib. 14.*

As tûs, us, masc. gen. *πανουργία*, Astu, astutia, à Græco *ἄστῦ*, quod Latinis oppidum sonat. Nam qui in urbibus frequentes sunt, solent esse callidiores. Silius *lib. 16.*

Non ars, aut astus belli, vel dextera dèrat.

Callidi astus. Sen. *in Troade.* Acri astus. Valerius *2. Argonaut.*

Astûtus, a, um, adject. Versutus, cautus. X *ἄστυς, ἢ ἄστυς.* GALL. *Fin, caut, rusé, malicienx.* ITAL. *Astuto, malitioso.* GERM. *listig/ gescheld.* HISP. *Astuto y cauteloso.* ANGL. *Craftie, subtil, wylie.* } Servius, Propriè astutos malitiosos vocamus. Cic. *2. Verr.* Ita fiet, ut tua ista ratio existimetur astuta, meum hoc concilium necessarium. Idem *3. Off.* Certè non aperti, non simplicis, non ingenui, non viri boni: sed versuti potius, obscuri, astuti, fallacis, malitiosi, callidi, veteratoris, vafri. Plaut. *Casin.* Nec fallaciam astutiorum ullus fecit Poëta. Idem *Afin. sc. 2. a. 3.* Astutos, audaces, valentes, &c. Et *in Pseud. sc. 3. a. 1.* Opus est hominem astutum, doctum, scitum, & callidum.

Astûtiâ, æ, Calliditas, malitia. X *ἄστυς, ἢ ἄστυς.* GALL. *Ruze, finesse, astuce, cautele.* ITAL. *Astutia, callidita, malitia.* GERM. *listigheit/ gescheldigkeit.* HISP. *Astutia, cautela.* ANGL. *Craftinesse, malice, wylinesse.* } Cic. *5. de Fin.* Quibus abest ad præcavendum intelligendi astutia. Terent. *Eunuch.* Nuac opus est tua mihi ad hanc rem exprompta memoria, atque astutia. Ita hanc instituum astutiam. Plaut. *Mil. sc. 2. a. 2.* Dum te in regionem astutiarum meorum induco. Idem *Merc. sc. 2. a. 2.* Nostris lycophantiis, dolis, astutiis. Idem *Afin. sc. 3. a. 3.* Inest spes nobis in astutia, sive dolo. Idem *Capt. sc. 1. a. 2.*

Astûtè, adverb. Callidè, versutè. *ἄστυς, ἢ ἄστυς.* GALL. *Finement, cauteusement.* ITAL. *Astutamente.* GERM. *listiglich.* HISP. *on astutia.* ANGL. *Craftelie, with wylinesse, subtiltie.* } Cic. *ad Q. Frat.* Nihil tamen nec temerè dicere, nec astutè reticere debeo. Ut lepidè, ut astutè venit in mentem malam. Plaut. *Most. sc. 3. a. 1.* Quid istuc quod volvis astutè tecum in corde. Idem *Merc. sc. 2. a. 2.*

Astûgês, *ἄστυγης*, Cyaxaris filius, Persarum & Medorum rex, & pater Mandanæ, quæ Cambysi mediocris dignitatis Persæ nupta, Cyrum peperit: quem avus in somniis quibusdam exterritus, Harpago cuidam ex intimis familiaribus necandum tradidit. Qui quum tam crudele ministerium per seipsum nollet exequi, Mitradati regio bubulco onus illud iniunxit. Erat Mitradati uxor nomine Spaco, quod Medorum lingua canem sonat. Hæc tum fortè mortuum ediderat partum, quem pro Cyro magnificè curat sepeliri: Cyrum autem ipsum, tanquam filium suum domi educat: qui postea ab avo agnitus, & in Persidem ad parentes remissus, simul atque adolevit, Harpago instinctu avo bellum intulit, eumque in prælio captum, quoad vixit, penes se habuit. Ex Herod. *lib. 1.*

Astûyalus, vide *Astylus.*

Astûyanassa, *ἄστυανασσα*, Helenæ Menelai uxoris ancilla lascivissima, dominamque profusè se dignam nacta, quæ prima de variis concubitus modis librum conscripsit: cuius exemplum postea imitata Philenis, & Elephantine, idem argumentum tractarunt. Autor Suidas.

Astûânâx, *ἄστυάνης*. Vnicus fuit filius Hectoris ex Andromache, natus post inchoatum bellum inter Troianos & Græcos, quem Vlysses, antequam naves è Sigeo solverent, è turri mira inhumanitate dedit in præceps, ne quid reliquiarum superesset, quod excidium Troiæ, & populi ruinam ulcisceretur. Hector ut plurimum vocabat Scamandrium. Virg. *lib. 2. Æneid.*

parvumque manu Astûyanâstrahebat.

Latine principem civitatis sonat, quasi *ἄστυς ἢ ἄστῦ*.

Astûcratia, filia Acoli, teste Homero *Odyss. lib. 10.*

Astûdamas, *ἄστυδάμας*, Atheniensis, & filius ejusdem nominis, ambo Tragici poëtæ fuerunt: pater etiam summus philosophus, & Socratis auditor. Suidas.

Astûdamia, *ἄστυδαμεία*, Ormeni filia, quam Hercules, patre priùs occiso, rapuit. Ovid.

Nec referam partus Ormeni Nympha tuos.

Astûllis, idis, *ἄστυλλίς*. Lactucæ latioris genus, sine caule, quæ ob insignem frigiditatem Veneri maximè creditur resistere: unde & Eunochion, & Spadonion à nonnullis est appellata. Vide Ruell. *lib. 1. cap. 10.*

Astûllis, *ἄστυλλος*, unus fuit ex Centauris: & quoniam adversario valebat, futura prænosens fratres monuerat, ne bellum adversus Lapithas assumerent: sed exorto in nuptiis bello, ipse sibi tenens, unâ cum Neisso Centauro fugam arripuit. De hoc ita Ovid. *12. Metam.*

Astylum

Astylus illo etiam metuenti vulnera Nesso. Ne fuge, ad Herculeos, inquit, servaberis arcibus.

Astylus, ἄστυλος, Crotoniata cursor, tribus Olympicis continuis vicit, stadio, diaulo, & dolicho. Quod autem in ultimo se Hieroniæ magistrum ac Syracusanum à præcone declarari fecerit, Crotoniata irasti staturam eius fregerunt, bona insuper publicaverunt. Autor Pausanias: Meminit eius Plato in legibus, qui eum non tam cursu, quam perpetuâ virginitate clarum prædicat. Fuit præterea Astylus quidam Trojanus, à Menepolemo occisus, teste Homero in princ. 6. Iliad.

Astymedusa, ἄστυμειδουσα, Oedippi fuit uxor (hanc etiam, repudiata matre, quam prius matrimonio sibi conjunxerat, sed incognitam, in uxorem duxit) quæ ut liberis prioris conjugis infensum parentem faceret (ut ferè omnium novercarum mos est) apud Patrem eos accusavit, regnum qui se de stupro appellasset, quapropter Oedippus iratus tanquam cruentum reliquit.

Astynome, ἄστυνομή, Chryse Apollinis sacerdotis filia (unde & Chryseis dicta) quæ, Chrysa oppido à Græcis expugnato, in prædæ divisione Agamemnoni cecidit. Quam tamen postea pestilentia ab Apolline immissa adactus, patri restituit. Autor Homerus in Iliad.

Astynomus, ἄστυνομός, qui urbem regit, curator reipubl. ab ἄστυνο urbe, & ἄστυνο rego, administro. ||

Astynous, ἄστυνοῦς, Princeps quidam Trojanus, quem Diomedes in bello Trojano interfecit, ut scribit Hom. lib. 5. Iliad.

Astyochoia, ἄστυόχουα, Actoris filia fuit, quæ quum sola in summum paternæ domus cœnaculum ascendisset, à patre compressa creditur. Fuit & altera ejusdem nominis, quam Hercules rapuit, & ex ea Tlepolemus genuit: de qua Homer. in Catal. navium.

Astypalæa, ἄστυπαλαία, insula est in mari Carpathio, aut certè Icario, è regione Cnidi, oppidum habens ejusdem nominis: de hac Plin. lib. 4. cap. 12. Fuit item Astypalæa oppidum in Coe insula, cuius meminit Strabo lib. 4.

Astyra, ἄστυρα, vel Astyrum in singulari, civitas Mysiæ, juxta Troadem. Est & vicus prope Adramyticum. Item civitas Phœnicia, ubi Minerva colebatur, & Bœotia, juxta Potnia. Item Italia, regio. Stephanus.

Astula, per simplex l, oppidum in agro Brixiano.

Asturus, vide Asturus.

Astus, sive ἄστος Stephano, sive (ut apud Plin. legitur) Astum, oppidum est Cretæ insulæ mediterraneum: de quo Plin. lib. 4. cap. 12.

Astychis, ἄστυχίς, Ægyptiorum rex, post Mycerinum, cuius opus fuit latericia pyramis apud Memphim, ut testatur Herod. lib. 2.

Astyla, herba est, qua sibi pecora medentur, si quando anagillidem scemnam imprudenter gustaverint. Latini Ferum oculum appellant, teste Plin. lib. 26. cap. 13.

ASYLUM ἄστυλον, ἄστυλον. GALL. Temple où il y a franchise, lieu de franchise, d'immunité, & d'assurance. ITAL. Luogo privilegiato & inviolabile. GERM. Ein Freyheit ein ort da einet frey ist. HISP. Lugar privilegiado para los mal hechoros. ANGL. Sanctuarie, a place of refuge. } Templum, aliisve quibus locus inviolabilis, consecrationis lege tutus à direptione, ad quem confugientes sine summo piaculo avelli non poterant. Dicitur Asylum ab ἀστυλο, & à verbo ἄστυλο, quod est rapio, prædor, & sacrilegio polluo. Serv. tamen Asylum dictum mavult, quasi ἀστυλο, à verbo, ἄστυλο, quod est traho: propterea quod inde avelli quempiam nefas esset. Fuit Asylum autem primum Athenis sibi constituerunt Hercules posteris, veriti vim eorum, qui ab illo fuerant vexati. Statius 12. Thebaid.

Fama est, de fessis acie post busta paterni Numinis Herculeos sedem fundasse colonos.

Hos deinde imitatus Romulus, & ipse Romæ asylum constituit inter Capitolium & Palatium in sacro luco, quod Quercetum dicitur. Asilæ Dei templum structum à Romulo. Plutarch. in Rom. Unde Pædian. in Varroem 111. à principio tres fuerunt tribus: Tatienles una, à Tatio rege: Ramnes altera, à Romulo: Luceres tertia, à Lucumone, sive à luco, quem lucum Asylum vocaverat Romulus. De hoc Virg. lib. 8.

hinc lucum quem Romulus ator Asylum Retuli.

Scribit Liv. lib. 5. bell. Maced. Templum Apollinis Delii fuisse Asylum, atque sacra templa à Græcis vocari Astyla, idem ostendit initio lib. 2. ab Urb. Ad asylum confugere, proverbialiter dicimus, quum extremum refugium intelligere volumus. Cic. actione in Verrem 3. Se quaestorem prohibitum esse dicebat quominus è phano Dianæ servum suum, qui in illud asylum confugisset, abduceret. Asylum, item statua, ad quam confugientibus ius erat asyliæ. Bud. Asylorum ius & morem abolevit Tiberius Imp. Suet. in Tib. cap. 37.

Astylla, ἄστυλλια. Ius libertatis, immunitatis & veniæ, quod is consequeretur, qui ad asylum confugiebat: quod immunitatis genus etiam hodie observari videmus in iis, qui ad divorum templa confugiunt. Budæus in Annotationibus in Pand.

Asymbolus, ἄστυμολός. GALL. Franco de pagare lo scoto. GERM. Scoten ütten gibet Sachthey. HISP. Qui come y no escota. ANGL. Scotfree, that ayed nothing. } Qui symbolum non dedit, & sine collatione accessit ad comestationem. Terent. in Phorm. Tene asymbolum venire unctum, atque lautum è balneis, &c. Gell. cap. 13. lib. 6.

Asymphonia, ἄστυμφωνία, Latine inconsonantia, ἀστυμφωνία, discors.

Asyndeton, ἄστυνδετον, sive Asyntheton, ἀστυνθετον, dici potest, incompotum, vel disjunctum. Est enim figura, quum plura sine conjunctionis vinculo proferantur, ut Veni, vidi, vici. Plaut. Cure. sc. 3. a. 1. Streptum claustrorum audio, Adituum aperire sanum, &c.

Asynthetia, ἄστυνητη. Plin. appellat crystallia, quæ pura sunt, & sine vitio.

Asystatous, ἄστυστατός, idem quod instabile, aut adeo repugnans, ut sustineri non queat. Unde genus quoddam Philosophiæ quod Arcefilas introduxit ignorantia magister, à Gellio Asystaton appellatur. Asfirmabat enim Arcefilas, sese hoc unum scire, quod nihil sciri posset. Cuius assertionis veritas subsistere non potest. Nam si hoc sciat, nihil

sciri posse: sequitur aliquid esse quod sciat. Sic inducitur dogma sibi ipsi repugnans, seseque dissolvens.

Asystatus, id est, non consistens status. Africanus hac voce usus est in l. qui quadraginta, ad leg. Falcid. ut vulgari habent codices: tamen in Not. text. ἄστυστατός legatur: iuxta Alciat. utraque lectio videtur posse defendi, nisi quod altera ad Rhetotes, altera ad Dialacticos pertinet. Vide eum cap. libri parerg.

AT

AT, particula principis apta, præteritum quum aut indignationem, aut dolorem exprimere volumus, ut iræ æstum, aut querelas significantius ostendere valeamus. ἄτ ἐχί, ἄτ ἀχ, ἄτ ἀβαλ, ἄτ ἀ. GALL. Mais. ITAL. Ma. GERM. Aber. HISP. Mas, semper, pero, mas. ANGL. But. } Virgil. 2. Æneid.

At tibi pro scelere, exclamat, pro talibus ausis Dii (si qua est celo pietas, quæ talia curet,) Persolvant gratas dignas.

Terent. At tibi dii dignum factis exitium dunt. Quandoque superborum dictorum discretivum est, ut apud eundem in Andria, At mihi scrupulus unus restat. Quandoque rerum differentiam denotat: ut Scipio est bellator, at Cato Orator. At, pro distantibus. Cic. lib. 2. epist. ad Salustium: At quem intelligebat eius belli periculum spectare. Quandoque ponitur pro Saltem, & Ovid.

Crudeles somni quid me tenuistis inertem? At semel æterna nocte premenda fui.

Et apud Virg.

Si enies humanum, & mortalia temnitis arma, At sperate deos memores fandi atque nefandi. Nunquam te aspiciam posthac: at semper amabo.

Catull. Quandoque adversativum. Virg. 4. Æneid.

At regina gravi iam dudum saucia cura.

Nam quum Æneas quiesceret, Regina turbabatur, quod est contrarium.

nec Romulus illas

Condidit, at nostri Roma nepotis erat.

Pro Atque, vel tamen. Ovid. 6. Fast. At ego te sacra coronam surripuisse Iovi scio. Plaut. Men. sc. 5. a. 5. Si me derides, at patrem meum non potes. Ibid. sc. 1. a. 5.

At non per dubias errant mea carmina laudes.

(i. neque verò.) Tibul. lib. 4. Non dedit, at dabit. Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1. Iupiter te perdat. P. Te volo. B. At ego vos ambos. Mox, Non licet colloqui? At mihi non lubet. Ibid. Elleborem potabis xx. dies: at ego te fodiam xxx. Idem Men. sc. 5. a. 5. At mehercule id dixisti cum cruciatu tuo. Irascentis. Idem Cure. sc. 3. a. 1. Non habeo aurum. E. At tu quædo habebis, tū dato. Pseud. sc. 3. a. 3. At tu scelestus sola secum mormurat? Idem Aul. sc. 1. a. 1. At scelestus, viden' ut ne me quidem dignum existimat, quem adeat. Idem sc. 2. a. 1. Domum ire cupio. At uxor non finit. Men. sc. 5. a. 5. Feci insipienter, at non malitiosè tamen. Idem Merc. sc. 6. a. 2. At tu ne clam me comeses prandium? Idem Menach. sc. 2. a. 4. Bellator vale. L. At tu ægrota. Idem Cure. sc. 3. a. 4. At faciem eorum cum videas, haud videntur mali. Idem Pseud. sc. 2. a. 1. At ita me machara & clypeus juvent, nisi virgo mihi, &c. (i. Minantis & irascentis.) Idem Cure. sc. 4. a. 4. At Iupiter te perdat, diique omnes. Idem Most. sc. 2. a. 1. At Iupiter bene te amet. Idem Merc. sc. 2. a. 2. Potin' aliam rem ut cures. C. At. P. Bar. Idem Pseud. sc. 3. a. 1. Componitur cum Enim, ut, Atenim ἀτὰρ γὰρ νῆδι ἀνά. Est autem hæc particula anthyphorica in primis accommodata. Cic. 2. de nat. deor. Atenim minora dii negligunt: sic enim dicitis. Idem in Divin. in Verrem, Atenim istum soli Siculi persequuntur, cives Romani, qui in Sicilia negotiantur, defendunt, diligunt. Atenim ille amat meretricem. } GALL. Voire-mais. } Plaut. Men. sc. 2. a. 2. Atenim scin' quid est? Idem Pseud. sc. 2. a. 2. Nolo faciat. C. Atenim ne quicquam me vis. Ibid. sc. 3. a. 1. Atenim, Seneca. cap. 7. de consol. ad Marc.

Atabulus, ἀτάβουλος. Ventus Apulix peculiaris: unde etiam Apulus peculiariter epitheto appellatur. Horat. 1. Satyr. 5.

Incipit ex illo montes Apulia notos

Ostentare mihi, quos terret Atabulus:

Quem locum explicans Porphyrius, Atabulum dictum ait, ἄταβος τὸ πῶς ἀπὸ βλάβης, hoc est, à noxa, detrimentoque inferendo. Est enim frigidissimus, teste Plin. lib. 17. cap. 24. & si flaverit circa brumam, omnia exurit, frigore arefaciens, ut nullis postea possint solibus recreari. Gell. cap. 12. lib. 2.

Atabyria, ἄταβυρία, unum est ex vetustis Rhodi insulæ nominibus, ductum ab Atabyro rege, ut Plinio placet lib. 5. cap. 13. sive (ut alii malunt) ab Atabyri, editissimo totius insulæ monte.

Atabyris, ἄταβυρίς, mons est editissimus totius Rhodi insulæ, Iovi Atabyro sacer, cuius meminit Strab. lib. 14.

Atacini, ἄτακίνοι, populi Narbonensis provinciæ, Atacis amnis acicola, qui circa Narbonensem Martium fluit, à quo & nomen acciperunt. Meminit horum Pompon. lib. 2. & Hermolaus in Plinium, qui etiam Atacinarum familiam Romæ illustrem, nomen hinc traxisse existimant.

Atalanta, ἄταλάντη, Schœne, vel ut alii malunt, Iasij Argivorum regis filia, virago, & forma, & viribus corporis præstans, quæ prima apud Calydonium sagitta vulneravit. Hæc quum mira corporis velocitate præstaret, & à nuptiis omnino abhorreret, sylvis tantum & venatu sese oblectabat, prociisque suis cursus certamen proposuit, in quo victum, mortis poena, victorem, conjugii sui præmium sequeretur. Multis itaque superatis, tandem ab Hippomene, Veneris consilio victa, nupsit victori: quumque in æde Magnæ matris, nulla numinis habita reverentia, cum illo concubisset, in leonem conversa est, & Hippomenes in leonem. Vide fabulam apud Ovid. lib. 10. Metam. Vide Muretum ad Catull. Fuit & Atalanta, uxor Acasti, regis Iolci, quæ Pelei amore capta, quum ab eò repulsam tulisset, amore in odium commutato, Peleum apud virum derulit, quod vim sibi inferre conatus esset. Quamobrem Acastus uxoris delationi temerè fidem habens, Peleo bellum intulit: qui Tyndaridis (quorum in Colchica

Colchica navigatione (socius fuerat) in auxilium vocatis, Acastum praelio superavit, captoque Iolco, Atalantam supplicio affecit. Ex Suida. Imò duæ Atalantæ apud Poetas reperiuntur: Arcadica una, Argiva, seu (ut alii aiunt) Bœtica altera: illam Iasii, aut Iasonis, aut Iasonis: hanc Schœenci filiam fuisse ferunt: illam Milonionem, hanc verò Hippomeni nupsisse: unde Schœneida Atalantam vocant Poëta. Atalantæ etiam meminit Sueton. in *Tiber. cap. 44.* ¶ Est & Atalanta, fons in portu Cyphantarum: dictus quòd ibi venatrix femina situ & æstu languida confederit, & petra venabulo eius percussa laticem præbuerit: sic Pausanias. Hinc Atalantæus, adject. Stat. 4. *Thebaid.*

Iamque Atalantæ implerat nuntius aures.

Atalantæ, es, *αταλάντη*, exigua est insula Eubœæ adiacens, è regione Opuntiorum: cuius meminit Thucyd. *lib. 2.*

Atamulum, genus vasis. Lege *Atanuvium*, & vide Glossarium Latino-Græcum.

¶ Atanuvium, est poculi fictilis genus, quo in sacrificiis Romani utebantur sacerdotes. Fests. ¶

Atarbicis, *αταρβίσις*, civitas in Propontide insula. Steph.

Atargata, apud Strab. *lib. 16.* deæ cuiusdam nomen est, quæ apud Assyrios colebatur; ab aliis Atergatis dicitur. Vide infra.

Atarna, *αταρνα* Stephano, urbs in ora Myfiæ, è regione Lesbii.

Atarnes, *αταρνης*, Darii Persarum regis frater, filius Hystaspis, cuius filiam unicam nomine Phrataganam Darius uxorem duxit, ut testatur Herod. *lib. 7.*

Atarphyini, *αταρφυϊνί*, gens magna Arabiæ. Steph.

Atar, interjectio est paulatim percepti atque intellecti mali, *ατ*, *ατ*: Terent. in *Eunuch.* Atar, data herculè verba mihi sunt. Servius in *Arto*: Atar, est aliquid de improvise deprehendentis. Quandoque est interjectio timoris, Terent. in *Eunuch.* Atar, mihi homo formidolosus es? Atar illic homo huc iturus est, ibo ego illi obviam. Plaut. *Amph.* Atar modò in mentem venit. Id. *Asin. sc. 2. a. 3.* Atar perii, aperitur bacchanal, adest. Idem *Aul. sc. 2. a. 4.* Atar senem, eecum ipsum, *ibid. sc. 5. a. 4.* Atar autem, timentis est ex improvise. Diomedes *lib. 1.*

Atavus, est abavi, vel abaviæ pater. { *αταύς*. *διαπαππός*. GALL. *l'ayeul*, ou pere grand du bisayeul. ITAL. *Terzo avolo*. GERM. *Dranc des großvatters*, oder der großmutter. HISP. *Tercero abuelo*. ANGL. *My great grandfathers father*. } Terent. in *Phorm.* Memoriter progeniem vestram usque ab avo atque atavo proferens. Cic. *pro Cal.* Num patrem tuum videras, non patrum, non avum, proavum, atavum audieras Consul esse fuisse?

Atax, *αταξ*, fluvius est Galliæ Narbonensis, ortum habens ex Pyrenæo monte, qui infunditur in mare Tyrrenum. Luc. *lib. 1.*

Miris Atax gaudet Latias non ferre carinas.

Atæ, *ατα*, Latinis Noxa dicitur. Ab Homero dea fingitur, quæ homines malis implicat, mentesque seducit, & perturbat: cui repellendæ & placandæ, Litæ Iovis filia opposita sunt, quæ tanto sunt tardiores, quanto noxa est gravior. Vide Erasmus in *Adagio*, Ira omnium tardissime senescit.

Atæchnia, *αταχνη*, ANGL. *Vnskilfulness*, lack of knowledghe. } Ruditas, imperitia. Quint. *lib. 2. cap. 21.*

Ategia, tentoria, calæ.

Atër, a, um. Obscurus, niger, ab atterendo dictum, quòd quæ atteruntur, livorem contrahant. { *ατηρ* *schachor*. *ατ*. GALL. *Noir*, obscur. ITAL. *Nero*, oscuro. GERM. *Schwarz*, finster. HISP. *Negro*, obscuro y no lympio. ANGL. *Black* as a cole, brove, stinking. } Cic. 5. *Tusc.* Alba & atra discernere non poterat Democritus luminibus amissis. Ter. in *Adelph.* Tam excoctam reddam atque atram, quam carbo est. Plaut. *Men. sc. 5. a. 5.* Dic mihi album, an atrum vinum potas? Atrum vestem lauteatis foribus inducere. Senec. *cap. 16. de cons. ad Polyb.* Atrabilis, succus est frigidus & siccus, qui ex multa adustione atrum colorem contrahit: Græci *μαλαχλίαι* vocant. Cic. 3. *Tusc.* Hanc enim insaniam, quæ iuncta stultitiæ patet latius, à furore disjungimus. Græci volunt illi quidem, sed parum valent verbo: quem nos furorem, *μαλαχλίαι* ipsi vocant. Quasi verò atrabilis solùm mens, ac non sæpe vel iracundia gravior, vel timore, vel dolore moveatur. Atrabilis agitat hominem. At te atra pix agitet. Plaut. *Capt. sc. 4. a. 5.* ¶ Interdum Atrum capitur pro funesto: unde Atri dies, advesi, & infelices vocabantur, quibus Romani insignem aliquam cladem acceperant: ut dies ante quartum Calend. Nonas, vel Idus, ater habebatur, quod ante quartum Cal. Sextiles clades ad Cannas credatur accepra. Gell. *lib. 5. c. 17.* De atris diebus Plut. in *Lucullo*. Atrum agmen, pulveris nube coopertum. Virg. 12. *Æneid.*

campoque atrum capit agmen aperto.

Servius. Cupressus atra, Virg. 3. *Æneid.* id est, nigra & funesta: nam inferis consecrata est, quia cæsa nunquam revirescit. Et paulò post, Atra autem, quòd atratos lares significet. Hæc Servius.

Atërätüs, a, um, Ater factus. { *ατηρ* *kodher*, *μαλαχίαι*. GALL. *Noirci*, portant le deuil. ITAL. *Fatto nero*. GERM. *Geschwetz*, *schwartz* gemacht. HISP. *Hecho negro*, ò *vestido de color negro*. ANGL. *Blacked*, made *Blacke*. } Ut atratus fluvius, atro colore tinctus. Cic. 2. *de Divin.* Quid, quòd fluvius atratus sanguine fluxit? ¶ Atratus item veste lugubri indutum significat. { ANGL. *Cladde in murning apparel*. } ¶ Albus. Cic. in *Vatin.* Cedò, quis unquam cenavit atratus? ita enim illud epulum est funebre, ut munus sit funeris, epulæ quidem ipsæ dignitatis.

Atërätüs, atis, Nigror. { *ατηρ* *kadrúth*. *μαλαχίαι*. GALL. *Noirceur*. ITAL. *Nerezza*, *Negrezza*. GERM. *Schwartz*. HISP. *Negror*, *ne rura*. ANGL. *Blackness*. } Plaut. in *Pæn.* Ita replebo atritare, atrior multò ut fiet quam Aegyptii. ¶ Aliquando pro immanitate capitur.

Atror, is, pro Atritate. Gell. *lib. 2. cap. 26.* Rubidus autem est rufus atrore, nigrorèque multo mistus.

Atërämëntüm, ab atro colore dicitur. { *ατηρ* *dejo*. *μαλαχίαι*. GALL. *Encre*, *peinture noire*. ITAL. *Inchiostro*. GERM. *Schwartz* farb / *Dinten*. HISP. *Tinta para escribir*, ò *tinta de los pintores*, ò *tinta de los zapateros*. ANGL. *Inke*. } Cuius duo sunt genera, scilicet Scriptorium, *μαλαχίαι*

ατηρ. Herm. quòd & Librarium dicitur, quòd librarii in transcribendis libris eo uterentur: & Tectorium, à tectoriis quo pictores utebantur. { ANGL. *Pinters inke*. } Cic. ad *Quint. Fratr.* Calamo & atramento temperato, charta etiam dentata res agitur. ¶ Ebur atramento candefacere, dixit Plaut. *sc. 3. a. 1.* pro genuinæ formæ cultum atque ornatum externum inducere, quo decus illud nativum obscuretur magis quam illustretur. Proinde lena puellæ naturali forma præditæ, tamen cerusâ ad oblinendas malas postulanti, Una, inquit, opera ebur atramento candefacere postulas. ¶ Est & Sutorium atramentum, quod inficiendis pellibus futores coriarii usurpant *μαλαχίαι*. Vulgò hoc à vitri similitudine Vitriolum nominant. Plin. *lib. 34. c. 12.* Græci cognationem æris fecerunt nomine & atramento sutorio: appellant enim Chalcanthum. { ANGL. *Copperas or vitria*. } Cic. *lib. epist. 9. ad Pat.* Iam pater eius accusatus est à M. Antonio: Sutorio atramento absolutus putatur. Subesse videtur proverbium. Sentit, opinor, hominem absolutum fuisse iudicium corruptela, non citra infamiam. ¶ Atramentum pro sanguine est sepiis. Plin. *lib. 9. cap. 19.* Ubi sensere se apprehendi, effuso atramento, quod pro sanguine his est, infuscata aqua absconduntur.

Atërämëntarium, vasculum quo atramentum continetur. { *ατηρ* *keseth*: *μαλαχίαι*. GALL. *Cornet à ancre*. ITAL. *Calamaro dove se tiene l'inchiostro*. GERM. *Dintensafz*, *Dintenhoth*. HISP. *El tintero de tinta para escribir*. ANGL. *An inkeborne*. }

Atërämñä, *ατηράμνη*, à Theophrasto appellantur legumina coctu contumacia: cuiusmodi Plato ea esse tradidit, quæ per boum cornua ferendo in terram ceciderunt. Græcis enim *ατηράμνη*, idem quod incoctilis, & indomitus. Vide Ruell. *lib. 2. cap. 38.*

Ateramnos, herba. Plin. *lib. 17. cap. 17.*

Aterium, *ατηριον*, civitas Siciliæ. Steph.

Athiacus, i, genus volucris gradens super quatuor pedes, longioraque retro cura habens, de quo sit mentio in Levitico.

Athamania, regio Illyriæ, secundum alios Thessaliæ. Steph.

Athana, oppidum. Plin. *lib. 6. cap. 28.*

Athanes, fluvius est Scythiæ Thraciæ in Istrum defluens.

¶ Athara, *αθηρα*, pultis seu polentæ quoddam genus: ab *αθηρ*, arista. ¶

Atharabis, urbs Ægypti. Steph.

Athera, *αθηρα*, forbitiuncula pulicula liquidæ similis, ex zeæ tenuissimo polline.

Atheus, a, um, *αθεος*, or, quasi sine Deo, impius, gonios. ab *α* particula privativa, & *θεος*.

Athetoma, *αθητομα*, & *αθητομα*, tuberculum in capite nasci solitum, cui subest aliquid puliculae simile. ¶

Atiscoti, populi Britannici.

Atergatis, *ατεργαις*, quam & Atergatam & Derecro Strab. *lib. 16.* appellat, Deæ cuiusdam nomen, quæ apud Ascalonem Syriæ civitatem colebatur. Hanc Plinius prodigiosam Atergatim vocat, quòd simulachrum eius monstro simile effingeretur, superiori parte mulierem, reliqua piscem referens. Hanc ferunt fuisse matrem Semiramidis, quæ ob amissam pudicitiam tantum animo dolorem concepit, ut sese in lacum præcipitem dederit: quòd quæ cadaver eius ab urinatoribus inveniri non posset, creditum est eam in piscem fuisse transformatam. Quo factum est, ut deinceps à piscium esu vicini populi religiosissime abstinerent. Unde & Atergatim dictam volunt, quasi *ατηρ* *γατις*, quod Syris sine piscibus sonat. Macrobi. 1. *Satur.* duo fuisse Assyriorum numina tradit, Adad, & Atergatim, ex quibus omnia gigni arbitrantur: per Adad nimirum Solem, per Atergatim terram intelligentes. Vide Cæl. Rhod. *lib. 23. cap. 5.*

Aternus, fluvius est Italiæ, in ora Ferentanorum, per agrum Adrianum in mare Adriaticum illabens. Plin. *lib. 3. cap. 12. c. 13.*

Ateste, civitas regionis Venetæ, ut tradit Plin. *lib. 3. cap. 19.*

Athamäs, *αθαμας* Suidæ, Æoli fuit filius & Thebarum rex, qui Nephelem in uxorem duxit, & ex ea Hellen & Phryxum genuit. Sed quum Nephele furore Liberi patris concitata in sylvas abiisset, Athamas liberis suis Ino Cadmi filiam superinduxit novercam: quæ privignos identidem apud patrem accusans, eò illos compulit, ut consensu aureo ariete (quem quidam è Neptuno & Theophae genitum tradunt, & eius vellus à Phryxo mari consecratum, postremo inter sydera relatum) fuga sibi consulere, Quapropter Ino irata furias in Athamantem immisit, quæ in tantam rabiem eum duxerunt, ut quum Ino ad se euntem videret, hanc leenam & filios suos ejusdem catulos arbitratus, raptum Learchum ex filii alterum saxo illiserit. Quod Ino videns cum Melicerta altera prole fugiens, se ex rupe in mare præcipitem dedit, & deorum miseratione in deam marinam mutata est: quam Græci quidem Leucotheam, Latini autem Marutam appellant. Vide infra in dictione Ino. ¶ Hinc Athamantis, id est, Helle ejusdem filia.

Athamantädës, id est, Phryxus, Melicertes, vel Learchus Athamantis filius. ¶ Athamas etiam est Thessaliæ mons, ut habet Plin. *lib. 4. c. 8.* Est etiam fluvii nomen, qui decrecente luna, ligna sibi admota succendit, ut autor est Ovid. 15. *Metam.*

Admotis Athamantis aquis incendere lignum

Narratur, minimos quum Luna recessit in orbes.

Athamanteus. Ovid. 4. *Met.*

Athamanticus. Plin. *lib. 20. c. 23.*

Athamanes, *αθαμανεις*, populi sunt Ætolia: de quibus Plin. *lib. 4. cap. 2.*

Athanasius, *αθανασιος*. Præsul Alexandrinus, educatus ab Alexandro eius civitatis Præfule: olim Diaconus in Concilio Nicæno fuit. Arianorum deinde maximas perpressus insidias, ad Constantem Galliarum principem aufugit: de quo plura Volaterranus.

Athänätös, *αθηναϊος*. GALL. *Immortel*. ITAL. *Immortale*. GERM. *Unsterblich*. HISP. *Immortal*, cosa que no puede morir. ANGL. *Immortell*, no subject to death. } Dicitur immortalis, quòd nomina Deo Opt. Max. convenit. ¶ Fuit etiam Athanasius vir incredibili corporis robore, quippe quem thorace plumbeo quingentorum pondò, & cothurnis totidem pondò indutum, per icenam ambulantiem Plinius se vidisse testatur *lib. 7. cap. 20.*

ATHENARUM, arum, ἀθηναι, civitas Græciæ totius celeberrima, disciplina- rum omnium aliarum, & amplissimarum coloniarum fecundissima gen- nitrix, in ea Achaia parte sita, quæ quod magna sui parte litoralis est, olim Acte, & deinde Attica, vocata fuit, quasi Actica. Hanc Cecrops primus condidit, unde & Cecropia dicta: postea à Mopso Mopso- pia, & ab Ione Xuthi filio Ionia, & à Minerva Athenæ. Græci enim Minervam, ἀθηναι dicunt. Horat. 2. epist.

Adjecere bona paulo plus artis Athenæ. Amabat meretricem Athenis, Plaut. Mil. se. 1. a. 2. & Pseud. se. 1. a. 1. Serve Athenis pessime. Ibid. se. 3. a. 1. Athenis nemo nequior. Ibid. Cic. 1. de Orat. Ut omittam Græciam, quæ semper eloquentiæ prin- cept esse voluit, atque illas omnium doctrinarum inventrices Athe- nas, in quibus summa dicendi vis & inventa est, & perfecta. Tres au- tem (ut quidam asserunt) fuere Athenæ, ab unis Athenæi, ab al- teris Athenienses, ab aliis Athenipolita dicti sunt.

Athēniensis, adjectivum, ἀθηναιος. Cic. pro Flac. Adfunt Athenienses, unde humanitas, doctrina, religio, fruges, iura, leges ortæ, atque in omnes terras distributæ putantur. Athenensium inconsulta tem- eritas, H. 7. ἀθηναιος δυσωπία. Quadrat in eos, quibus malè con- sulta vertunt bene. Nam id olim vulgò tributum est Atheniensibus, quod ipsi quidem socorditer consulerant, parùmque prospicerent: verum Minerva civitatis præces illorum malè instituta bene vertere consuevit.

Athēnæum, ἀθηναιον, locus erat Minervæ dicatus, ad quem Poëtæ, alii- que scriptores Græci scripta sua deferrebant, quemadmodum Poëtæ Latini ad Apollinis templum. Accipitur item pro auditorio publico, ad quod conveniebant studiosi, ut aut Poëtæ recitantes, aut Rhetor- es declamantes, aut Philosophos, aliarumve disciplinarum profes- sores audirent. Dictum est autem Athenæum, ἀθηναιον, hoc est, Minerva studiorum antistita. Iul. Capit. Postea verò ubi adolevit in Athenæo, controversias declamavit, audientibus etiam Imperatori- bus suis. Lamprid. Ad Athenæum audiendum & Græcorum, & La- tinorum Rhetorum, vel Poëtarum causa frequenter processit. Est & Athenæum promontorium Campaniæ, non procul à Pompeiis, in extrema sui parte Minervæ sacellum habens, ab Vlysse conditum. Autor Strabo lib. 5.

Athēnæus, ἀθηναιος, Cifex Peripateticæ sectæ Philosophus fuit tem- pore Augusti. Fuit etiam hoc nomine Grammat. Naucratis, qui sub M. Antonio claruit, qui libros Dipsosophistarum varia erudi- tione refertos conscripsit, quos Hermolaut Byzantius in Epitomen contraxit. Plura de hoc vide apud Suidam.

Athēniōn, ἀθηναιων, pistor insignis fuit, Glaucionis Cotinthii discipu- lus, cujus opera enumerantur à Plin. lib. 35. cap. 11.

Athēnōdōrōs, ἀθηναιόδωρος, Philosophus fuit, Augusti familiaris, quem quod naturâ ad iram proclivorem videret, hoc illum præcepto in- struxit: Quum ira, Cæsar, te ceperit, nihil prius neque dixeris, neque feceris, quàm ipsa quatuor & viginti elementa litera- rum Græcarum tecum ipse percurreris, & memoria recensueris: ut ita concitatio illa, quæ momentosa est, mente aliò traducta, parvi temporis interjectu languescat. Hic fuit Discipulus Dionysij Arco- pagitæ. Composuit opus varium, quod ἀθηναιος inscripsit. Fuit & Athenodorus sculptor eximius. Plin. lib. 34. cap. 5.

Athenopolis, ἀθηναιόπολις, oppidum Massiliensium. Plin. lib. 3. cap. 4.

Athēos, ἀθεός. Impius; qui negat Deum esse, qui est sine Deo.

Athērōmāta, ἀθέρωματα, tubercula sunt ex genere apostematum, ita di- cta, quod humorem pulci similem in se contineant. Nam ἀθέρω, Græ- cis pulvis genus ex olya, sive filigine confectum. Vide Galen. lib. 11. Meth. lib. 7. c. 6.

Ather, cris, ἀθήρι. In hordeo dicitur summa spicæ cuspis, ut ex Galeni autoritate docet Ruellius lib. 1. cap. 2.

Athēnus, ἀθηναιος. Fluvius effluens è lacu, qui in Apennino, est supra Carnos insubens, & labitur in Istrum. Autor Strabo lib. 4.

Athēsis, ἀθηναίος. Fluvius qui ex Tridentinis alpiibus Tridentinum alluit, & Veronam dividit: deinde per latus Padis paludeis gradiens, non longè à Brundulo portu in Adriaticum mare insluit. Plin. lib. 3. cap. 16.

ATHLĒTA, Pugil, luctator, ad luctationem & certamen institutus. ἄθλητα, ἀθλητής. GALL. Lucteur. ITAL. Maestro di lotta. GERM. Ein sechter/ ein ringet/ kempffer. HISP. Luchador. ANGL. A great wrestler or runner at armes, a champion. Ab ἀθλία, quod est certo. Pollax hoc nomine Gymnicos omnes intelligit, πωλαγρας, θρωαίος, πωλαγρας, θρωαίος, hoc est, luctatores, cursores, pugiles, item disco & saltu certantes. Cic. 2. Tusc. Faciunt idem, quum exercentur, athlete. Ex libro Varronis 2. & 3. probat Victo- rius, Athletas etiam vocatos, qui in aliquibus rebus ceteris antecel- lerent, cap. 9. lib. 24. Athletarum spectaculum (& mox sequitur) pu- gillum. Suet. in Aug. cap. 44.

Athlētica, absolute dicitur ars certandi, ἀθλητική. Subaudita voce ἀθλη, ut cum dicimus Dialectica, Rhetorica, Grammatica, & cetera artium nomina, quæ ferè sunt Græca. ANGL. The art or skill of wrestling. Unde apud Iurisperitum legitur, ignominiosos non esse, qui athleticam virtutis gratiâ exercent.

Athlēticus, a, um, ἀθλητικός. ANGL. Belon. ing to wrestlers or cham- pions. Quod athletarum est: ut, Athletica certamina. Athleticus victus, id est, plenissimus. Cels. lib. 4. cap. 6. Athletico victu corpus firmandum est.

Athlētice, id est, optimè & firmissimè. ANGL. Stron. lie, flightlie, like a champion. Plaut. in Bacch. Beneque usque valuit. C. Pan- craticè, atque athleticè.

Athlibis, urbs Ægypti, & alia Arabia. Steph.

Athlorhētēs, ἀθλορηται, certaminum Iudex. ANGL. Judge of wrest- lers or champions. Quo verbo utitur Suetonius: Athlotheræ in gymnais erant, hoc est, curatores, constitutoresque certaminum, iidem qui ἀθλορηται, & Agonothetæ. Horum erant liatores masti- gophori, id est, flagiferi, ad movendam turbam, & cohibendas seditiones. Bud.

Athlum, ἀθλον, certaminis premium, quod victori datur: item labor. ||

Athmodum, pars Cæropidis tribus. Steph.

Athocari, populi sunt Scythici in Asia. Herod.

Athōs, ἄθος Stephano, vulgò Monte sancto. Mons inter Macedoniam & Thraciam tantæ altitudinis, ut usque ad insulam Lemnon umbram porrigere dicatur. Unde locus factus proverbio, Athos celat latera Lemniæ bovis, ἄθος καλύπτει τὰ ὀπίσθια τῆς βοῦς. Vbi quis officit aut molestus est, aut gloriam cuiuspiam obscurat, aut alioquin obfi- stit. Tradunt in Lemno bovis fuisse simulachrum ingens, candido fa- ctum lapide. Id Athos mons tamen longo distans intervallo, tamen ad summam celsitudinem obscurat umbra sua. Ita dictus à Gigante ejusdem nominis. Situs est hic mons in Cheironeso, quæ Chalcidicæ regioni angusto Isthmo annectitur: quem Xerxes bellum Græciæ intrens perforavit, montemque ipsu nâ continente abscidit. Huc alludit Iuven. Satyr. 10.

— creditur olim Velificatus Athos, Servius in illud Virg. 2. Æneid.

Quantus Athos, aut quantus Erix: Athon metri necessitate, non Athos legendum præcipit, existimans nimirum posteriorem syllabam corripit. Qua tamen in re fallitur, quum apud Græcos ἄθος, scribatur per θ magnum. Meminit Catull. de com. Beren.

Athribitis, Præfectura Ægypti. Vide Stephan. in Psenaco, & in Athlibis.

Athrys, huius Athrys, fluvius est Thraciæ in Istrum fluens.

Athymbra, urbs Cariæ iuxta Menandrium, ab Athymbro condita, & Nissa postea dicta. Steph.

Atgyras, portus & fluvius iuxta Byzantium, & sinus quidam, & fluvius Scythiæ. Steph.

Atimētus, ἀτιμητός. Libertus Cæsaris fuit, ut deprehenditur ex in- scriptione sarcophagi, quem Homonææ uxori suæ defunctæ posuit cum elegantissimo epitaphio: cuius exemplum videto infra in di- ctione Homonææ.

Atinā, ἀτινία, civitas iuxta Pontinas paludes: dicta à morbis, qui Græcè ἄτιναι dicuntur, quos paludis vicinitas creat. Mart. lib. 10.

— Quo circe præca gloriatur Atina. Inde Atinates populi, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 5.

Atinia, æ, genus ulmi rarissimum ferens sameram (ita enim ulmi semem vocant) eamque inter frondes, quas prima germinatione edit, laten- tem. Colum. lib. 5. cap. 15.

Atintania, ἀτιντανία, pars Macedoniæ, ab Atintane Macedonis filio dicta.

Atizoes, ἀτιζώης, gemmæ species argenteo nitore fulgens, magnitudine trium digitorum, ad lenticulæ figuram, odoris iucundi. Vide Plin. lib. 37. cap. 10.

Atlantica Insula, ἀτλαντιδης νήσι. Vulgò Isole beate, quas Beatas vo- cant: septem quidem hæ sunt, parvo inter se divisæ mari, decem mil- libus stadiorum ab Atlante distantes. Imbres illic rari mediocresque, venti autem plurimum suaves ac roriferi, solum verò pingue, nec arari ullo modo, plantarive desiderat: sed etiam ex se, absque ullo humano studio fructum producit, dulcem quidem & otiosam multi- tudinem nutrire sufficientem. Aër syncerus, ac temperatus & medio- cri mutatione per tempora contentus. Nam qui à terra perstant venti, ut Boreas & Aquilo, propter longinquitatem per vasta inania in- cedentes spatia fatigantur, & deficiunt priusquam ad eas insulas per- venerint. Qui verò à mari pelago Argenteæ & Zephyri, raris quidem & temperatis imbres ex pelago afferunt. Plurima verò per humidi- tatem aëris cum summa facilitate nutriunt, ut etiam apud Barbaros inebrem decantata, ibi Elysiis campos esse, & beatorum domicilia ab Homero decantata.

ATLAS, antis, ἀτλας, Mauritanix rex fuit, qui humeris cælum susti- nuisse dicitur, quod primus cursum Solis & Lunæ, syderumque om- nium versationum rationes, vigore animi, solertiæque deprehende- rit. Hic fuit Promethei frater, qui quum monitus esset oraculo, ut caveret à Iovis filio, nullum hospitio suscipiebat: quod Perseus Iovis ex Danaë filius indignè ferens, ostendit ei caput Gorgonis, quo conspecto, Atlas in montem conversus est tam excelsum, ut eius cacumen cerni nequeat. Hinc factus est locus fabulæ, ut Atlas rex Mauritanix cælum humeris suis fultite dicatur. Ferè è medio monte nubes incipiunt: hyeme & æstate nivem hæbet. Columnam cæli indigenæ appellant. Atlas cælum, ἀτλας τῆς οὐρανῶς, subaudien- dum τῆς οὐρανῶς, sustinuit. Dici solitum de iis qui sese magnis & mo- lestis involvunt negotiis, ipsique sibi malum quoddam accerserunt in- sidias, præceptus datus est in mare Atlanticum. Ab eo monte populi incolentes, Atlantes dicuntur, qui soli sunt anonymi; hoc est, sine nominibus: nam in universum Atlantes nominantur; singulis nul- lum proprium nomen imponitur. Solem orientem, occidentemque dira imprecatione contuentur, ut exitialem ipsis agrisque. Neque insomnia visunt qualia reliqui mortales. Plinius, Solinus, Herodot. autores. Ex Atlante ingentia flumina oriuntur, inter quæ Nilus. Aug. lib. 18. de civ. Frater Promethei Atlas, magnus fuisse astrologus di- citur: unde occasionem fabula invenit, ut cum cælum portare con- fingeretur: quamvis mons eius nomine nuncupetur, cuius altitu- dine potius cæli portatio in opinionem vulgi venisse videatur. Dio- dorus lib. 4. Ferunt Atlantem Astrologiæ fuisse peritissimum, deque sphaera primum inter homines disputasse: qua ex re visus est cælum suis humeris sustinere, locum præbente fabulis sphaeræ inventione. Scribit quidam duos esse montes in Mauritania Atlantes dictos: alterum columnis Herculis viciniorem, alterum in interiore Libya. Remotior ab Atlante rege in eum converso dictus est, quem cæli columnam nominant. Tres autem Atlantes fuisse memorantur. Vnus rex Italiæ, & pater Electæ uxoris Coryti. Alter rex Arcadiæ, & pater Maïæ, ex qua natus est Mercurius. Tertius Maurus, qui di- ctus est Maximus. Hic primus Navium construxit, navigavitque. Cæsumit nomen. Quam à Poëtis Atlas pro hominis simulacro sus- tinente columnas ædium, aut ipsum ædificium, ad similitudinem Atlantis cælum humero torquentis, qui etiam Latino vocabulo Te- lamones

lamones appellatur. Fiebant autem ferè gibbosâ figurâ, more eorum, qui onera dorso gestant: erantque omnino duo, interdum averfi, interdum se invicem spectantes. Martial.

Non aliter ridetur Atlas cum compare gibbo.

¶ Est & Atlas, teste Herod. lib. 4. fluvius ex Hæmo monte nascens, & Aquilonem versus in Istrum defluens.

Atlânticus, a, um, ἀτλαντικός: ut Atlanticum mare, id est, ea pars Oceani, quæ Mauritaniam ab Occidente alluit: ita dictum ab Atlante monte, qui eam Oceani partem respicit. Cic. de somnio Scipionis. Omnis terra quæ colitur à vobis, parva quædam insula, circumfusa illo mari, quod Atlanticum, quod magnum, quod Oceanum appellatis in terris. Mar. Oceano.

Atlânticus, a, um, Horat. Carm. od. 34. Atlanteusque finis concutitur. Pleiades Atlanteæ, apud Ovid. 3. Fast.

Atlântidēs, æ, & per epenthesin Atlantiades, ἀτλαντίδης, ἢ ἀτλαντιάδης. Patronymicum masculinum: quo Poëta utuntur per Mercurio Maiæ filio & nepote Atlantis. Ovid. 8. Metam.

Venit Atlantiades positus caducifer alis.

Atlantides, Insulæ fortunatæ, Plutarch. Atlantidos arva Calypsus, Tibul. lib. 4.

Atlântis, idis, sive Atlantias, adis, ἀτλαντίς, ἢ ἀτλαντίας, Patronymicum femininum, significans filiam, vel neptem Atlantis. Virg. 8. Æneid.

Elebra Atlante cretus.

Silius lib. 16.

Vixque Atlantiadum rubescerat ora fororum.

Ubi Atlantiades sorores vocat Pleiades, de quibus supra. ¶ Atlantiades, ἀτλαντίδης, Vergiliæ dictæ sunt. Atlas enim ex Pleione Oceani filia, ut ait Higinius (alii, Deucalionis) habuit quindecim filias, quæ uno vocabulo Atlantides dicuntur. Verùm quinque ex his Hyades sunt nominatæ, à fratre Hyante à sororibus plurimum dilecto: reliquæ Pleiades à matre dictæ. ¶ Vergiliæ dicuntur, quia cum Vere exoriuntur. Et sunt septem, quarum sex clarissimè apparent: septima verò, quia Sisypho nupsit, non videtur. Cicero ait, Hyadas à plucendo dictas. Nostri Siculas vocant à suis, quoniam sues luto gaudent. Indicant enim pluvias.

Atlântis nodus, primus spinæ articulus vocatur à Plin. lib. 18. cap. 9.

ΑΤΝΕΡΟΣ, otis, filius abnepotis, vel abnepotis, ἀτνερός. GALL. Le neveu de mon neveu en droite ligne. ITAL. Nipote di mio nipote per dritta linea. GERM. Der enckel meines enckels. HISP. El tercero nieto, ò nieto del nieto. ANGL. My nephew's nephew.

ΑΤΝΕΡΤΙΣ, filia abnepotis, vel abnepotis. Inst. lib. 3. tit. 6. ἀτνερτίς. GALL. La niece de ma niece en droite ligne. ITAL. Figliuola della nipote in terza generazione. GERM. Die tochter meines kindes tochter. HISP. La tercera nieta, nieta de la nieta. ANGL. My neese neese.

ΑΤΡΟΧΙΟΝ, ἀτροχίον, dicitur omnis medicina quæ conceptum abigit, hoc est, spem partus interceptit. Plin. lib. 29. cap. 4. Tertium genus est eodem phalangii nomine araneus, lanuginosus, grandissimo capite: quo dissecto inveniri dicuntur intus vermiculi duo, adalligatæque mulieribus cervina pelle, ante Solis ortum, præstant ne concipiant. Vis ea annua est, quam solam ex omni atrocio dixisse fas sit: quoniam aliquarum fecunditas plena liberis tali venia indiget.

ΑΤΟΜΟΣ, gen. scem. individuum corpusculum, quod τμήμα, id est, sectionem non recipit. ἀτόμος. GALL. chose si petite qu'on ne la scauroit diviser. ITAL. Atomo, indivisibile. GERM. Etnd ing das man nit theilen kan. HISP. Cosa no partible en partes, que no se puede partir. ANGL. A mote in beesunne.

¶ Res quæ τμήμα, id est, sectionem non recipit. Nam atomos infecabilis dici potest, ab α, & τιμή, divido, seco. Unde & Atomi dictæ sunt quas Lucretius minores dixit esse illis corpusculis, quæ insulis per fenestram radiis Solis, videmus. Unde Epicurus ex suis atomis mundum struit, & universa conformat, & eandem dissolutione dissolvit. Cic. 1. Acad. Quid est enim magnum, quum causas rerum efficientium sustuleris, de corpusculorum (ita enim appellat atomos) concursione fortuita loqui? Vide Gifanium in Lucretium. ¶ Sunt etiam atomi in corpore, ut lapis quum dividitur usque ad minutiam, quæ dividi & secari non possit. ¶ Dicitur etiam eadem ratione Atomus, minimum, & infecabile temporis momentum. ¶ Similiter in numeris unitas.

ΑΤΡΟΣΙΑ, ἀτροσία, filia fuit Cypri, quæ primùm Cambysi, & post eius mortem Darii nupsit. Herod. lib. 3.

Atque, Conjunctio copulandi vim habens, || ab ad, & que, At pro Ad, veteri scripturâ. ἄτ, ἄτ. GALL. Et mesmes, ensemblement. ITAL. Insieme. GERM. Und/ auch. HISP. Semejante. ANGL. And, also. ¶ Plaut. Capt. sc. 3. a. 2. Corde & animo, atque viribus clavim cedo, atque abi intrò, atque occlude ostium. Idem Most. sc. 1. a. 3. Qui stellarum ortus comperit atque obitus. Catul. de com. Beren. Virg.

genus inde Latinum,

Albanique patres, atque alta mænia Roma.

¶ Quandoque pro Atqui: ut, Atque hec antè dixeram: (i. Atqui.) Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1. Atque ego (i. atqui.) Idem Pseud. sc. 3. a. 2. Atque ædepol monuisti probè (i. atqui.) Idem Men. sc. 4. a. 1. Atque ille minus, minùsque curare (pro atqui, vel tamen.) Idem prolog. Aul. Ad cœnam atque condicam foras (pro atqui.) Idem Men. sc. 2. a. 1. Atque hoc haud verisimile videtur (pro atqui.) Idem Most. sc. 2. a. 1. ¶ Quandoque adverbium, quod pro Quam poni solet, ἄτ: ut Perius,

qui tu impunitior exis,

Atque hic?

Suet. in Cæs. Velut gravius atque ipse sensisset. Cicer. in Cat. Simulachrum Iovis contra, atque fuerat, ad Orientem conversum. Idem de somnio Scipionis. Stellæ errantes versantur retrò, contrario modo atque cœlum. Idem Attic. Hoc ad officium meum æquè atque ullam rem pertinet. Eundem animum mihi gratum esse oportet, atque olim (i. quàm.) Plaut. Most. sc. 3. a. 1. Longè aliam atque olim orationem prædicas. Idem Asin. sc. 3. a. 1. Tam consimilis est atque ego. Idem Amph. Nullus est adæquè Acherons atque ego, ubi sui in lapidicinis (i. quàm.) Idem Capt. sc. 4. a. 3. Me verberare alio modo, atque

ego tē soleo; vis. Idem Pseud. sc. 5. a. 1. Quandoque pro celeriter, & statim, ἄτ. Virg.

Atque illum in præceps pronò rapit alveum amni.

Ubi cœnavimus (inquit) atque illi tacent (i. statim.) Plaut. Capt. sc. 1. a. 3. Audio. B. Atque in pauca confer (i. confestim.) Idem Pseud. sc. 5. a. 1. Vide Gell. cap. 29. lib. 10. & Catull. ad Ortallum.

Atque illud pronò præceps agitur decursu.

Item pro Sed. Cic. ad Terent. lib. 14. epist. 4. Sed si hoc fuit liberis nostris gratius, nos vivere: cætera; quamquam ferenda non sunt, feramus: Atque ego qui te confirmo, ipse non possum. ¶ Quandoque pro Ecce. Atque id mihi prodest. Plaut. Men. sc. 6. a. 5. Atque hic quidem Euclio est. Idem Aul. sc. 6. a. 1. ¶ Quandoque pro festinè, & intrepidè geminatum invenitur. Ennius:

Atque super muros scandit Trojânâ iuventius.

¶ Quandoque pro Postquam. Plaut. in Amph. Neque se Luna mutat quoquam, atque exorta est semel. ¶ Atque aded, particula est augmentativa, qua utimur quum significantiis graviùsque verbum leviori subjungimus. Cic. pro Sext. Rosc. Hoc consilio; atque aded hæc amentia impulsus. Idem Attic. lib. 1. Ego princeps in adiutoribus, atque aded secundus fui. Tu me vidisti? Atque his oculis quidem. Plaut. Mil. sc. 4. a. 2. Respondit his verbis; atque aded fideliter. Idem Curs. sc. 3. a. 2. Vide Adeo. Vidisse osculantem, atque id eum alieno. Idem Men. sc. 4. a. 2. Atque arguo eam me vidisse osculantem (i. præterea, insuper.) Ibid. sc. 3. a. 2. Eequid habet æceti in pectore? Atque acidissimi. Idem Pseud. sc. 4. a. 2. Magnus, atque etiam maleficus. Ibid. sc. 2. a. 1. Atque ita; vide Ita. Atque utinam; vide Utinam.

Atqui, Sed, sed enim, at enim, || ab at, adverbativa conjunctione, & quæ ut Alioqui. || ἄτ, ἄτ. GALL. Mais toutesfois. ITAL. Ma certamente, percioche. GERM. Aber. HISP. Mas empero, mas. ANGL. But, nevertheless.

Atqui ego certè cognoram à parva virgine magnanimam,

Catull. de com. Ber. At pol quin dixi rectius? Plaut. Asin. sc. 3. a. 4. Atqui pol non ferens, Ibidem sc. 3. a. 3. Ter. in Adelph. Atque ex me hic non est natus, sed ex fratre. Cic. pro Mil. Atqui excelso loco superiorem se fore putabat Milo.

Atractylis, ἄτρακτύς. GALL. Espece de charbon, qu'on appelle safran bastard. ITAL. Specie di cardo. GERM. Ein gattung einer distel mit roten. HISP. El cardo huso. ANGL. A kind of thistle. ¶ Spina est, ex qua mulieres colas faciebant, unde & nomen habet. Ατρακτύς enim dicitur ἀτρά τὰς ἀρακτῶνας ἀρακτῶνας ἢ ἀρακτῶνας ἢ ἀρακτῶνας: i. ex eo quod rusticæ mulieres hinc fusos comparant. Eius duæ sunt species, quarum unam Cartamum agrestem, alteram Carduum benedictum vocant officinæ. Vide Plin. lib. 21. c. 17. & Ruellium lib. 3. cap. 55.

Atracis, populi Arabiæ felicis. Plin. lib. 9. cap. 28.

Atrani, populi Hirpinorum in Italia, apud Plin. lib. 3. cap. 11.

Atratinus, Oratoris nomen est, qui Cælium accusavit, defendente Cicerone.

Atrax, ἀτραξ, fluvius Ætoliæ, à quo Atraces quidam populi cognominati sunt, ut scribit Plin. lib. 5. cap. 2. ¶ Est item Atrax, Thessaliæ oppidum, à quo Hippodamia Pirithoi uxor, Atracis Ovidio dicta est: & Atracia ars, Statio pro Magia, quæ apud Thessalos plurimum viguit.

Atracis, ἀτρακίς, populi sunt Ætoliæ, quibus nomen dedit Atrax fluvius per agrum eorum in mare Ionium illabens, teste Plin. lib. 4. c. 2. Atracis, idis ἀτρακίς, gentile femininum ab Atracibus deductum Ætoliæ populis: aut etiam ab Atracæ Thessaliæ civitate. Unde Ovidius Hippodamiam Pirithoi uxorem, Atracidem vocavit.

Atracis (inquit) ambiguos traxit in arma viros.

Atracius, a, um, ἀτρακίς, possessivum deductum ab Atracia Ætoliæ regione: sive ab Atracæ Thessaliæ oppido. Unde Atraciam artem Statio appellavit Magiam, quæ apud Thessalos plurimum viguit. Sic enim habet ille lib. 1. Thebaid.

qualis per nubila Phœbus

Atracia rubet arte color.

Atrax, ἀτραξ, civitas inter Euphratem & Tigrim. Steph.

Atreates, appellatur à Cæsare populi inter Belgas, quos hodie Atreates vocamus. Vulgò Arras, vel, Artois.

Atreaticæ vestes, ἀτρακίς ἀτρακίς, vestes erant coloris xerampelini, hoc est, siccatas virium frondibus similes, quæ apud Atreates optima fiebant. Suidas Atreaticas vocat, alii Atreaticas, à coloris scilicet nigredine. Vide Cæli. Rhod. lib. 16. cap. 10.

Atræus, dissyllabum, ἀτραίος, Pelopis & Hippodamiæ filius fuit: patrem Agamemnonis & Menelai: qui ab ipso Atreidæ dicti sunt. Fratrem habuit Thyestem, qui fratris uxori stuprum intulit. Atræus verò fratri filium epulandum apposuit. Ob quæ facinora Sol, ne pollueretur, cursum retrosum dicitur convertisse. ¶ Hinc proverbiali figura dicimus, Atrei oculi, ἀτραίος ὄμμα, de torvo truculentòque aspectu; his enim oculis in Tragœdiis inducebatur Atræus.

Atræus, a, um, ἀτραίος, Adjectivum est trium syllabarum. Statio 8. Theb.

I precor, Atrei si quid tibi sanguinis unquam.

Atridēs, æ, ἀτραίδη, pluraliter Atridæ, arum, Atrei filii, Agamemnon & Menelaus. Virg. 1. Æneid.

Atridas Priamumque, & savum ambobus Achillem.

Atrides minor, & major. Ovid. 12. Metam.

Non minor Atrides, non bello maior, & avo.

Fassòque ignoscat Atrides.

Idem 13. Metam.

peterat majoris frater Atrida.

Ibidem,

pugnandi tempore mecum

Eligit Atrides.

Ibidem. ¶ Non soli Atridæ amant uxores. Dicitur solitum, quoties significamus suam quemque pati injuriam, contumeliam, aut damnum, nec oportere quemquam impune lædi. Hom. Iliad.

gali municipii Attellani. § Attellani histriones, ab Attella oppido dicti. Cic. in Epist. fam. Quando tu secundum OEnomaum Accii, non ut solebas Attellanum, sed ut nunc fit, mimum introduxisti.

Attellānus, a, um; aliud adjectivum. Cic. 2. de Div. Totum omnino factum etiam Attellanum versu iure mihi esse irritum videretur.

Attellāna, a, uia dicitur, Latine sunt fabulae, quae ab Attella Oscorum civitate sumptae fuerunt, in quibus ridiculae personae inducebantur, & argumentis dictisque jocularibus respondebant satyricis fabulis Graecis. Proprie autem Attellanicum dicebatur exodium. Liv. lib. 7. Juventus histriionibus fabellarum actu relicto, ipsa inter se more antiquo ridicula intexta versibus jacitare coepit, quae exodia postea appellata, confertaque fabellis potissimum Attellanis sunt: quod genus ludorum ab Oeis acceptum tenuit juvenus. Gallice Farces, Comedies. Vide Adrianum Turnebum c. 17. lib. 3. ad vers. Suet. in Calig. c. 2. Attellanae poetarum. Idem in Galba, c. 13. Attellanus canticum exorsus.

Attenuo, instrumentum arctis: forte Ratis.

ATTĒMPĒRO, as, adapto. § ἄττην τικκέν. GALL. Addresser vers quelque pari. ITAL. Accommodare. GERM. Erwas zu im fügen. HISP. Ataviar. ANGL. To mak meete or fitte. § Senec. epist. 30. Sic gladiator, tota pugna timidissimus, jugulum adversario praestat, & errantem gladium sibi attemperat.

ATTĒMPĒRĀTĒ, adverbium, Tempestivē, in tempore. § ἄττην ἰσως. GALL. En temps & lieu, tout à point. ITAL. Temperamento, con modestia. GERM. Eben recht/ zu rechter zeit. HISP. A buen tiempo. ANGL. In season, in tyme and place evenright. § Terent. in Andr. Itane attemperatē venit hodie in ipsis nuptiis?

ATTĒNDĒO, Adverto, cogito, considero, quasi animum intendo. § ἄττην ἰσως. GALL. Estre attentif, estendre ses yeux ou son esprit vers quelque chose. ITAL. Attendere, considerare. GERM. Warten/ auffmercken. HISP. Considerar, estar atento. ANGL. To tak head, to considerer, to have thee eyes and mynd fixed or anything. § Ponitur autem interdum absolute. Cic. 2. de invent. Si diligenter attendimus, haec apta esse inter se intelligemus. § Nonnunquam cum accusativo. Ibid. Hoc autem in horum locorum expositione oportebit attendere. Idem pro Archia, Quoniam me in hoc novo genere dicendi tam diligenter attenditis. § Aliquando accusativus mutatur in ablativum. Terent. Nunc quid petam ea causa, equo animo attendite. Suetonius in Galba, c. 5. in Calig. c. 55. § in Neron. c. 56. juxta dativo. Inter liberales disciplinas attendit & iuri, id est operam dedit. § Ponitur quoque cum praepositione Ad. Terent. in Adelph. Nimirum ad rem in senecta attentis sumus. Dicimus etiam animum attendere, pro intendere, & mentem in re aliqua fixam habere. Cic. 3. Offic. Et quum animum attenderis, turpitudinem videas adjunctam. § Hinc attentos, d. ληκωσες, dicimus auditores, qui ad ea quae dicuntur, intendunt animum. Cic. 1. de nat. deor. Praebebo igitur me tibi vicissim attentum contra Stoicos auditorem. § Et attentum patremfamilias, id est, consideratum, prudentem, sui negotii bene gerentem. Cic. pro Quintio, Quintius fuit P. Quintii hujus frater, sane ceterarum rerum paterfamilias & prudens & attentus: una in re minus consideratus, qui, &c. § Et attentam vitam, pro diligente & curiosa. Cic. pro Roscio Amer. Tamenne haec attentam vitam & rusticana relegatio, atque amandatio appellabitur?

ATTĒNTĒO, ut Speusippus inquit, est intentio animi ad dicendum. § ἄττην ἰσως. GALL. Attention, soing d'ouir ou de faire quelque chose. ITAL. Attentione. GERM. Auffmerckung/ wartnehmung. HISP. Atencion. ANGL. Attention, or earness in hearing. § Cic. 3. de Orat. Reliqua quae sunt in cura, attentione animi, cogitatione, vigilantia, &c.

ATTĒNTĒ, adverbium, Animo intento, diligenter, § ἄττην ἰσως. GALL. Attentivement, soigneusement. ITAL. Attentamente. GERM. Scharffsichtig versuchen. HISP. Con atencion. ANGL. Heede fullie, attentivelie. § Cic. ad Catonem, Seis enim quam attentē te audire soleam. Parum attentē dictum (i. oscitanter, non exacte.) GALL. Sans y penser. Gell. cap. 15. lib. 4.

ATTĒNTĒO, as, ex Ad & tento, Tento, pertento, periculum alicujus rei facio. § ἄττην ἰσως. GALL. Attenter, essayer, esprouver. ITAL. Tentare. GERM. Vnderstehn. HISP. Tentar, provar, onisfar. ANGL. To essay, to proove, to assaille, to sett upon deceite. § Plin. in pref. lib. 6. Nemo apud nos quidem, qui attentaverit. § Aliquando videtur idem esse quod inchoare. Cic. in Orat. Melius est praeterire, quam attentatum deserere. Item manu invadere, vel infidiis adoriri. Cic. pro Sestio. Capuam propter plurimas belli importunitates, ab illa impia & scelerata manu attentari suspicabatur. Attentari sententia dicitur, quum per appellationem, an justa fuerit discutitur. Ulpian. in l. eleganter, §. 1. versic. tunc enim, ff. de cond. ind. Tunc enim rescriptis locum esse credendum est, quum de sententia indubitata, quae nullo remedio attentari potest, transigitur. Attentare locos singulos in agendo. Quint. Attentari pudicitia dicitur, quum id agitur, ut ex pudico impudicus fiat. Paul. IC. & Senec. lib. 2. de ira, Servi pudicitiam attentari non vult, qui non pepercit lux? Lachrymis attentare aliquem. Valer. 4. Argon. Tum precibus, tum me lachrymis, & supplice dextra Attentare veso.

ATTĒNTĒVO, as, significat subtilem facio, minuo, imminuo. § ἄττην ἰσως. GALL. Amenuiser, attenuer, appetisser, amoindrir. ITAL. Attenuare, assottigliare. GERM. Kleinern/ ringen/ kleiner ynd subtiler machen. HISP. Adelgazar lo grueso. ANGL. to diminish, to make thinne or lesse, to appayre, to make woorse. § Ovid. Eleg. 6. lib. 4. Trist. Cuncta potest igitur tacito pede lapsa retustas, Praterquam curas attenuare meas.

Et Eleg. 1. lib. 4. Curas attenuasse lyra. Attenuare magna (eloquentia sua.) Senec. cap. 18. de consol. ad Polyb.

ATTĒNTĒTĒ, adverbium. § ἄττην ἰσως. GALL. Petitement, sobrement, chibement. ITAL. Attenuatamente, sottilmente. GERM. Seringerter weis. HISP. Adelgazamiento. ANGL. Breislie, skarfsie. §

Cic. de clar. Orat. Oratorum bonorum duo sunt genera: unum attenuate, pressēque: alterum sublate, amplēque dicentium.

ATTĒNTĒTĒO, is, verbale. § ἄττην ἰσως. GALL. Amoindrissement, diminution. ITAL. Attenuazione, diminuzione. GERM. Minderung/ Kleinung. HISP. Adelgazamiento. ANGL. Diminishing, or making thime and woorse. § Author ad Her. lib. 4. Defensoris narratio simplicem & dilucidam expositionem debet habere cum attenuatione suspicionis.

ATTĒNTĒTĒS, a, um, imminutus, depressus: ut, Attenuata oratio, id est, humilis & depressa. Cic. ad Heren. Attenuata oratio est, quae demissa est usque ad usitatissimam puri sermonis consuetudinem. Suet. in Tib. c. 21. Attenuatus continuatione laborum.

ATTĒTĒRO, ivi, tum: facit atterui praeteritum apud Tib. lib. 1. El. 4. Aut operi insuetas atteruisse manus.

Rem aliquam ad aliam tero, & quodammodo confrico. § ἄττην ἰσως. GALL. Frotter l'un à l'autre, frayer à quelque chose. ITAL. Fregare. GERM. Anreiben/ zerreiben. HISP. Gastar usando la cosa, fregar. ANGL. To wear by rubbing. § Atteruntur eo ingenia. Quint. Plin. lib. 9. cap. 5. Anguillae atterunt se scopulis. § Significat & comminuo. Colum. lib. 5. cap. 6. Nam demissum ex eo palmitem germinantem inferior atteret, & fructum decutiet. Virg. 4. Georg.

— aut errans bucula campo Decutiat rorem, & surgentes atterat herbās.

ATTRĒTĒS, ior, istinus, imminutus, detritus. § ἄττην ἰσως. GALL. Vse, consumé, frotté, frayé. ITAL. Vstato, consumato, frusto, frolo. GERM. Zerreiben/ zererschleissen. HISP. Gastado, usado. ANGL. Vvorne, bruyfed muche used. § Cic. 6. in Verr. Ut rictus ejus, ac mentum paulo sit attritius, quod in precibus & gratulationibus non solum id venerari, verum etiam osculari solent. Attritae opes, apud Liv. pro imminutae.

ATTRĒTĒS, us, verbale. § ἄττην ἰσως. GALL. Frottement, usure. ITAL. Triamento, consumamento. GERM. Anreibung/ zererschleissung. HISP. Gasto, por uso. ANGL. Vearing, bruyfing, much using. § Plin. lib. 9. cap. 45. Contactos pisces, attritūque petrae scalpentes prurimum invadit. Attritae facultates. Sueton. in Galba, cap. 3. Et attritum patrimonium, idem in August. cap. 40.

ATTĒSTĒOR, seu antestor, aris: Testor, testem facio, sive advoco. § ἄττην ἰσως. GALL. Prendre ou appeller à tesmoin, attester, tesmoigner. ITAL. Accettare per testimonio, affirmare. GERM. Zezeugen. HISP. Tomar por testigo, d. dexir testimonio. ANGL. To call of tak in witness. § Cic. pro Mil. Is qui ita natus est, & ita consuevit, te Magne tamen attestaretur. Plin. lib. 11. c. 45. Est in aure ima memoriae locus, quem tangentes attestamur. Pro eodem veteres dicebant Antestor. Vide suo loco. § Ponitur etiam pro Testimonium dico, affirmo, comprobo. Plin. in Praefat. lib. 4. Hoc attestabatur vel inimico iudici se approbari posse. Cic. pro Syll. De his tantum dicam quod satis est, attestante memoria omnium. Attestatus est Cato, pro Testatus. Gell. c. 14. lib. 4. Attestata fulgura dicebantur, quae iterato fiebant, videlicet significationem priorum attestantia. Festus. § Attestari, proprie est absenti denuntiare.

ATTĒSTĒTĒO, a, uia dicitur, Macrobius comment. lib. 2. c. 9. Sed describi hoc nostra attestatone non debuit, cujus situs nobis incognitus perseverat. § Attestationes dicta testium sunt, vel testimonia ordine iuris scripto deducta.

ATTĒTĒO, is, ere, attextui, attextum, Addo, adjungo, applico. § ἄττην ἰσως. GALL. Tistre avec, adjoyster avec. ITAL. Tessere appresso, aggiungere. GERM. Anwaben/ zu im setzen. HISP. Texer sobre otra cosa, añadir. ANGL. To weave or adde to another. § Cic. de univers. Vos autem ad id quod erit immortale, partem attextitote mortalem. Varro lib. 9. c. 5. Nos interea secundum actum de majoribus attextamus. Caesar, Pinnae, loricaeque ex cratibus attextuntur.

ATĒTHĒS, idis, a, uia dicitur, Cramni filia, a qua regio Attica (ut quidam existimant) dicta est, quum prius Aetia, ab Aetiaone diceretur, sive ab Aetia rege, ut Favorino & Lycophroni placet: sive ab Aetia, quod litus significat, propterea quod ea regio, sicut scribit Strabo, magna ex parte litoralis sit. Qua voce etiam utuntur Latini. Virg. 5. Aeneid.

At procul in sola secreta Troades acta Amisum Anchisen flebant.

Praecipuae regionis hujus civitates fuerunt Athenae, Eleusis, Marathon, & aliae nonnullae. Atthidem praeterea Poetae Lusciniam appellant, ad fabulam nimirum respicientes, qua Philomela Pandionis Aethiensem regis filia in hanc avem dicitur esse transformata. Martial. Sic ubi multifona fervens acer Atthide lucus.

ATTĒTĒA, a, uia dicitur, regio est Achaia, ab agro Megarensi usque ad Sunium promontorium extensa: olim Aetia appellata, & Aetia, quod maxima ex parte litoralis sit, teste Strab. lib. 9. Urbes praecipuas habet Athenas, Eleusinem, Marathonem, & alias nonnullas.

ATTĒTĒS, a, um, a, uia dicitur, quod ex Athenis est, vel quod ad Athenas pertinet: ut Regio Attica, a, uia dicitur. § Atticus advena. Atticus prope. In violentos & feroces vicinos dicebatur: Duris apud Zenodotum ait ex Atticorum moribus natum, quod olim finitimos e sedibus suis exigere consueverint. Craterus inde manasse putat, quod Athenienses, qui Samum missi fuerant, indigenas expulerint. Arist. lib. Rhetor. 3. Proinde proprie quadrabit in eos, qui ita nuper in manus aliquod asciti sunt, ut superiores ejiciant. Athenae Atticae, vide Aethena. Atticum Talentum, vide Talentum. § Attica bellaria, Attica de cupidis. Transferri potest ad rem quamcumque majorem in modum suavem ac jucundam. Plat. Polit. lib. 3. § Lepos Atticus, Attica eloquentia, pro summa. Ter. Eunuch. Dixi in hoc Atticam esse eloquentiam? § Huic finitimum est, Attica musa, Attica pro venusta lepidaque oratione. Nam inter dicendi genera laudatur in primis Atticum. Neque ulla lingua loqui sciat Attica, Plat. Aeth. sc. 1. a. 4. Hunc hincem colere pati juventutem Atticam? Idem Pseud. sc. 2. a. 1. Nemo adaeque parcus juventute ex omni Attica? Idem Mostel. sc. 1. a. 1. § Atticus testis, Atticus legitur

legitur in Collectaneis Diogeniani, pro probatissimo atque incorruptissimo teste. Quod si quis per ironiam torqueat in testem vanum, non inconcinne dixerit. § Attica fides, Ἀττικὴ πίστις, legitur apud eundem de minimè vanis, minimèque perjuris: inde narum, quod apud Atticos templum esset Fidei deæ constructum, cuius etiam meminit Plautus in *Aulularia*. § Velleius Paterculus *hist.* 2. Ad eò enim certa Atheniensium in Romanos fides fuit, ut semper & in omni re, quicquid sincera fide gereretur, id Romani fide Attica fieri prædicarent. § Atticus in portum, Ἀττικὸς εἰς λιμένας. In eos dicebatur, qui illis virtutem ostentare solent, ubi tutum est, ubi nihil opus. A nautis Atticis sumptum, qui portum ingressuri, ostentandi sui gratiâ magnifice sese gerebant, in ipsa re, hoc est, in prælio navali, non perinde strenui.

Atticè, adverb. Ἀττικῶς: ut, Atticè loqui, hoc est, lingua Attica. Cic. *de clar. Orat.* Nam si quis eos, qui nec ineptè dicunt, nec odiosè, nec putidè, Atticè putat dicere, is rectè me Atticis probat neminem.

Atticissimus, Ἀττικισμὸς, est quædam peculiaris Attici sermonis elegantia. Cic. *de clar. Orat.* Et ille Latinus Atticissimus ex intervallo regustandus.

Atticizo, as, Atticè loquor, Ἀττικίζω. Plautus, Non Atticizar, sed Silicizar. Nam quemadmodum Attici inter Græcos omnes ornatissimè loquebantur, ita Siculi omnium pessimè. Unde etiam Cic. Q. Cæcilius irridet, quòd linguam Græcorum non Athenis, sed in Sicilia didicisset.

Attigo, sine n, idem quod Attingo. § ANGL. *To touche softlie.* Nam sicut Tango, ita & Tago dicimus. Plaut. *in Mostell.* Abscedite, telis ne attigant. *Ibid. sc. 2. a. 2.* Ædes ne attigatis.

Attiguis, Proximus. § ANGL. *That is nigh or toucheth another.* Ab Attingendo, sicut Contiguus à Contingendo, ἄσπαστος. Apul. *lib. 4.* Contra proclive montis attigui fugâ me liberavi.

Attilius regulus, Consul Romanus, qui primo bello Punico, quum Carthaginenses sæpè vicisset, tandem per insidias captus, & postea Romanus missus est à Carthaginensibus pro permutandis captivis: sed quum Romam venisset, ipsemet permutationem dissuasit, & Carthaginem rediens, crudelissimè est necatus. De hoc multa Cic. *lib. 3. Offic.*

Attillus, Piscis satis grandis, qui in pado inertia pinguescens, ad mille aliquando libras captus est, catenato hamo, nec nisi boum iugis extractus. Plin. *lib. 9. c. 15.*

Attinæ, lapides scè mutò attinentes, in specie maceriarum congesti.

Attinèo, es, ui, ex Ad, & Teneo, idem quod teneo. § ἴππυ ἀχάξ, πῖπ χαλάξ. *κατέλα.* GALL. *Retenir.* ITAL. *Ritenere.* GERM. *Behalten.* HISP. *Retener.* ANGL. *To hold, to retene.* § Plaut. *Capt. sc. 2. a. 2.* Nam iam cultros attinet. Tacit. *lib. 1.* Ni proximi prehensam dextram vi attinissent. Tu pallam ante oculos attines (i. tenes.) Plaut. *Men. sc. 1. a. 5.* Attinere, pertinere, decere, convenire. § ἀσπαστός, ἀσπαστός. GALL. *Il appartient, il convient, il est besoing.* ITAL. *Pertinere, convenire.* GERM. *Gehören/ antreffen/ geizimmen/ zustehn.* HISP. *Convenir, atener à pertener algo.* ANGL. *It belongeth, it perteneeth.* § Terent. *in Adelp.* Iamne me vis dicere, quod ad te attinet? Quid ea messis attinet ad meam lavationem? Nihil plus quàm lavatio ad messem.

Plaut. *Most. sc. 3. a. 1.* Nam quod attinet ad argumentum, bene est. Idem *prol. sc. 3. a. 1.* Quid istæ picturæ ad me attinet? Idem *Men. sc. 2. a. 1.* Te de alia re rescivisse censui, quod ad me attinet. Idem *Aul. sc. 6. a. 5.* Quid istæ ad vos attinet? Idem *Cure. sc. 2. a. 5.* Nihil hoc Iovis ad iudicium attinet. Idem *Pseud. sc. 1. a. 1.* Aliquando significat Retinere. Idem *ibid.* Ita me attinuit, ita me detinuit cliens. Tacit. *lib. 14.* Seneca rarus per urbem, quasi valetudine infensa, aut sapientiæ studiis domi attineretur, Attineri publica custodia, idem *lib. 3.*

Attingo, is, igi, actum, Leviter tango: minus est enim quàm tango, ut inquit Donatus. § ἴππυ ἀχάξ, πῖπ χαλάξ. GALL. *Atteindre, toucher tant soit peu.* ITAL. *Toccare leggiermente.* GERM. *Anrühren.* HISP. *Alcanzar tocando alguna cosa ligeramente.* ANGL. *To rouch softlie, to mention or handle brieflie.* Terent. *in Adelp.* Tetigin' tui aliquid? AE. Si attigisses, ferres infortunium. Non oportet ætatem istanc pigmentum attingere. Plaut. *Most. sc. 3. a. 1.* Me quidem si attigeris. Idem *Men. sc. 2. a. 5.* Ne me attingas, si sapis. Idem *Asin. sc. 3. a. 2.* § Aliquando pro retinere vi. Idem *Merc. sc. 5. a. 2.* Ausus es mulierem attingere (i. retinere vi.) Nihil attingit ad rem. *Ibidem.* Hoc ideo fit, quia quæ nihil attingunt ad rem, &c. id est, quæ nihil ad rem attinent, sive pertinent, attingit me sanguine, cognatione, Plaut. *epist. 144.* Nec iis tantum, quos sanguine attingit, &c. Cic. *4. Verr.* Quo quisque te maximè cognatione, affinitate, necessitudine aliqua attingebat, attingere rem aliquam, pro tractare. Idem *4. de finib.* § Attingem, pro attingam, ab attingeo, ut claudèo, vivo. Sic & claudèbo, vivebo, attingebo, antiqui dicebant.

Attinctus, verbale. § ἀφί. GALL. *Astouchement.* ITAL. *Toccamento.* GERM. *Anrührung.* HISP. *Tocamiento.* ANGL. *Touching softlie, brief mention.* § Virg. *Æneid.*

*Ille inter vestes, & lavia pectora lapsus
Volvitur attractu nullo.*
Varro *lib. 2. c. 5.* Corium attractu non asperum.

Attollo, is, Elevo, erigo. § ἴππυ ἀχάξ, πῖπ χαλάξ. GALL. *Lever haut, eslever.* ITAL. *Elevare, inalzare, togliere.* GERM. *Erheben/ aufheben.* HISP. *Alzar à quisar.* ANGL. *To lift up, to exalte.* Liv. Quumque se quisque attollere, ac levare vellet. Attollebantur Ciceronis studio Brutus & Cassius. Velleius. § Aliquando ponitur pro aufero. Pacuvius, Custodite istum vos, ne cum quis attollat, nève quis attingat. § Aliquando pro affero. Plaut. *in Casina.* Quid si prope quis attingat, siamquò pro obviam? Hoc verbum facit præteritum Attuli. Diomedes, Affero, attuli, quoniam & à Fero, Tuli dicimus: quanquam & id perfectum quod est attuli, ex alio proficisci reperimus apud veteres, ex eo quod est Attollo. Attollere pro Educare. Plin. *lib. 11. cap. 39.* Ne feminae quidem in pectore mammas habent,

Calepini Pars 4.

nisi quæ partus suos attollere possunt. Pacuvius. *apud eundem Dio med. lib. 1.* Custodite hunc vos, ne quis vim attulat, neve attigat. ATTONDÈO, es, attondi, attonsum. Tondeo, ἴππυ ἄχάξ, πῖπ ἄχάξ. GALL. *Tondre tout au court, raire, raser.* ITAL. *Radere, tondere à fatto.* GERM. *Gar beschâren.* HISP. *Mucho rasquillar.* ANGL. *To sheare, to shave.* § Attondere aliquem auro, per metaphoram. Plaut. *Bacch.* Is me scelus auro usque attondit doctis indoctum dolis.

Attondèns, particip. § ἴππυ ἄχάξ. ANGL. *Which sheareth or shaveth.* § Virg. *2. Georg.*

*Curvo Saturni dente relictam
Persequitur vitem attondens.*

Attonsus, part. § ἴππυ ἄχάξ. ANGL. *Shorne, shaved, shered.* § Cell. *lib. 4. cap. 3.* Neque inutile erit caput attonsum habere. Cic. *5. Tusc.* ut Epaminondas consiliis nostris laus est attonsa Laconum. Item Attonsumus. Plaut. *Capt. sc. 2. a. 3.* Strictim attonsumum dicam? id est, emuncturum.

Attono, as, attonui, ἀττονέω. Verbum rarissimè lectum: quod stupore facere videtur significare. Ovid. *epist. 4.*

*Aut quas semidea Dryades,
Fauisque bicornes
Numine contractas attonuere suo.*

Attonitus, Consternatus, perturbatus, propriè propter casum fulminis stupefactus. § ἴππυ ἀχάξ, πῖπ ἄχάξ. GALL. *Estonné, esbaky, esserdu.* ITAL. *Stupefatto, attonito.* GERM. *Erschrocken/ versürzt.* HISP. *Attonado, espantado.* ANGL. *Astonled greatlie, affrayed, abashed.* § Servius, Attonitus dicitur, cui casus vicini fulminis, & sonitus tonitruum dant stuporem, Virg. *3. Æneid.*

*Talibus attonitus visis ac voce decorum,
Et Ovid. Eleg. 9. lib. 3. Trist.*
Pallor in attonita virginis ore fuit.

Periphrasis.
Non aliter stupui, quàm qui Iovis ignibus ictus.
Item, Attonitus, id est, stupefactus. Suetonius *in Cas. cap. 28.* Attoniti sacerdotes Bacchi vino, sono, &c. Liv. *lib. 9. d. 4.* Virg. *6. Æneid.*

*nec enim ante debiscent
Attonita magna ora domus.*

Ubi Servius, Attonitæ domus, stupendæ, non stupentis, Attonito non tacere sono bacchantium. Ovid. *Eleg. 4. c. 5. Trist.* Sic attonito Ajax, truculentus Hercules. Quint. Ergo attonitæ facientis, attonitos: ut, Mors pallida, Tristis Senectus.

Attonitè, adverb. ἴππυ ἀχάξ, πῖπ ἄχάξ. Plin. *lib. 30. cap. 1.* Britannia, quæ hodie eam (Magiam) attonitè celebrat tantis cæremoniis, ut dedisse Persis videri possit.

Attraho, is: ad me traho, allicio. § ἴππυ ἀχάξ, πῖπ ἄχάξ. GALL. *Attirer, attirer, tirer à soy.* ITAL. *Allettare.* GERM. *Zu im ziehen/ an sich ziehen.* HISP. *Traer à sí.* ANGL. *To draw to me, to intise, to pull, to me.* § Cic. *Attico,* Quum id malum, quod vitare poterat, ultrò accersas, atque attrahas.

Attractio, verbale, ἴππυ ἀχάξ. Attractionem apud Quintilianum legimus pro eo positam, quod Donatus ad verba congregandi vocat: qualia Summatim, Viritim, Ostiatim, & id genus similia. Eius verba sunt *lib. 4. cap. 1.*

Attractus, particip. ἴππυ ἀχάξ: ut, *Attractus spiritus.* Virg. *3. Georg.*
*Tum verò ardentem oculi atque attractus ab alto
Spiritus, inter dum gemitu gravis.*

Intelligit difficilem respirationem.

Attrahō, significat manibus tracto, palpo. § ἴππυ ἀχάξ, πῖπ ἄχάξ. GALL. *Manier, taster, toucher doucement.* ITAL. *Maneggiare.* GERM. *Berühren/ be tasten/ angreifen.* HISP. *Tratar sobaiando la cosa, manosear.* ANGL. *To handle often, to touche softlie.* § Plaut. *in Persa,* Ne me attracta subjugatrix. Liv. *5. ab Vrbe:* Quod id signum more Hetrusco, nisi certè gentis sacerdos, attractare non esset solitus. Sic Cic. *de Arusp. resp.* Attractare contaminatis manibus. Et Virg. *2. Æneid.* Attractare sacra. Regias etiam attractamus gazas, Liv. *lib. 34.* Cic. *pro Calio.* Est enim dictum ab illis, fore qui dicerent, uxores suas à cæna redeuntes attractatas esse à Cælio. Suet. *in Ner. c. 26.* Attractare uxorem alienam.

Attractatio, ἴππυ ἀχάξ, attractatus. Lamprid. *in Heliogabalo,* In convivii exoletos maximè iuxta se ponebat, corumque attractatione, & tactu præcipuè gaudebat.

Attractatus, us, verbale, Tactus. § ἴππυ ἀχάξ. GALL. *Maniment, attonchement par pl. sieurs fois.* ITAL. *Maneggiamento.* GERM. *Betastung/ oder angreifung.* HISP. *Sonajamiento.* ANGL. *Of en handling or touching.* § Cic. *2. Tusc.* Nam attractatu, & quassu saxum amplificatis dolorem.

Attrèmo, is, ere, Ad vocem alicujus contremiscere, ἴππυ ἀχάξ. Statius *8. Theb.*

*Dixerat, atque illi iam dudum regia tristis
Attremit oranti.*

Attribuo, is, Impono, committo, assigno, ascribo, destino, tribuo. § ἴππυ ἀχάξ. GALL. *Attribuer, bailer, assigner.* ITAL. *Assegnare, attribuire.* GERM. *Zugeben/ zumessen.* HISP. *Attribuir à alguno à dar.* ANGL. *To gyve, to impute, to assigne.* Liv. *6. bel. Pun.* Cæterorum curam benignè tunc dorum C. Flamini Quæstori attribuit. Cæf. *lib. ult.* Nostri, sicut superioribus diebus, ut cuique erat locus attributus, ad munitionem accedunt. § Unde Attributione pecuniæ, quas nunc Assignationes dicimus, ἴππυ ἀχάξ. Varro *de lingua Latina.* Tributum, inquit, dictum à tribubus, quòd ea pecunia, quæ à populo imperata erat, tributim à singulis pro portione census exigebatur. Ab hoc ea quæ assignata erat, attributum dictum. Ab eo quoque quibus attributa erant pecunia, ut militi reddant, Tribuni ærarii dicti. Id quod attributum erat, Æs militaris dictum.

Attriplex, duplex, dolosus. Lege *Alter triplex.* Et infra. *Biplicitas.*

Attubernalis, vicinus. Festus: *Attubernalis, habitator contiguata.*

M 2

borna, quod genus domicilii antiquissimum Romanis fuisse testimonio sunt extera gentes, qua adhuc tabulatis habitant adificiis, unde etiam tecta castrensia, quamvis pellibus contegantur, tabernacula tamen dicuntur.

Attropatia, vide Atropatia.

Attulo, is, pro Afferro. Vide Tulo. Naxu. apud Diomed. lib. 1. Dotem ad nos nullam attulat; pro afferat.

Atuacutum, ἀτυάκτις, Ptolemæo, urbs est inter Tungros, post Tabullam flumen sita. Sunt qui Antuerpiam esse credant: sed hoc Ptolemæi descriptioni non convenit. Antuerpia enim sita est ad Scaldem fluvium, qui etiam à Cæsare eodem nomine dicitur, Oceanique sinu aliiuitur: Tungri verò in Mediterraneo sunt, multum à Scaldè distiti. Vide Beccani Origines.

Atura, oppidum est Galliae Aquitanicæ.

Aturia; ἀτυρία, pars Assyriæ, in qua Ninus civitas est. Strabo ab initio lib. 3.

Aturius, Galliae fluvius, teste Ptolem. vulgò le Dou.

Aturnus, vide Atyrus.

Atryla, ἀτρίλας, Hunnorum rex fuit ex Scytharum genere, qui subacta Pannonia, Italiam ingressus, Aquileiam subvertit, & in Germaniam transiens, plurimas vastitates edidit: indeque domum reversus, dum novis nuptiis operam dat, vino plenus, effuso è naribus multo sanguine suffocatus est. Hic tot cladibus rem Christianam afflixit, ut apud omnes, Dei flagellum, fuerit appellatus.

Atypus, ἄτυπος, dicitur qui non satis expedito plectro linguæ utitur, quasi aërem non feriens, vel quasi non satis verba exprimens, conformansve. Gell. lib. 4. cap. 12. Balbus autem, inquit, & atypus vitiosi magis, quam morbofi sunt. Hujus vitii meminit & Ulpianus l. idem Oflines 10. §. quæstum, ff. de adit. edict. ibi: Quæstum est an balbus, & blæsus, & atypus, sique qui tardius loquitur, & varus, & varius sanus sit.

Atyrus, fluvius Aquitanicæ, è Pyrenæis montibus descendens, hodie penè nomen retinens, de quo Ptolemæus. Et ita legendum apud Lucanum lib. 1.

— tunc rura Navetis

Qui tenet, & ripas Atyri, qua littore curvato

Aturnus vocatur ab Aulonio in Mosella,

— Tarbellicus ibi Aturnus.

Atys, ἄτυς apud Poetas pueri formosissimi libmen est, quem Cybele casto amore adamavit, cumque sacris præfècit ea lege, ut perpetuò castitatem conservaret. Sed quum postea voci sui parum memor, Sangariti-dem nympham compressisset, ab irata Dea in furorem actus, testes sibi exsecuit: quumque etiam manus sibi afferre donaretur, miseratione Cybeles in pinum arborem mutatus est. Vide Ovid. 10. lib. Metam. § Atys alius fuit, Cræsi Lydiæ regis filius, qui quum antea semper mutus fuisset, in eo tandem prælio, quod Lydiæ servitatem attulit, quum Cyri militem videret, sublato ense patri suo eadem illaturum, nimia loquendi cupiditate linguæ vitulum abruptit; claraque voce patris sui interitum deprecatus est. Authoꝝ Herod. lib. 1. & Gell. cap. 9. lib. 5. ubi tamen non nominat. § Atys alius fuit ex Hercule & Omphale prognatus, qui filios habuit Lydum, à quo Lydia dicta est: & Tyrrenum, à quo Tyrreni appellati sunt; de quibus Strab. lib. 5. § Atys alius fuit ex India, ex Limniacæ Gangis fluvii progenitus, & in Andromedæ nuptiis occisus à Perso: corripit autem primam Ovid. lib. 5. Metam.

— erat Indus Atys, quem flumine Gange

Edita Limniacæ vitreis peperisse sub undis Creditur.

Atys Sylvius, Alba Sylvii filius, quem Eusebius Ægyptum Sylvium vocat. Hic quum vigintinovem annis regnasset, Casy filio relicto diem clausit.

A V

Au, Interjectio est conturbatæ mentis. Terent. in Andr. Diciturane quod rogo! m. Au. d. Concede ad dextram. Au, interjectionem esse silentium injungentis, docet Linæer ex Terentii Eunuchis; Au! ne comparandus hic quidem ad illum est. Quod tamen rectius Hau, per aspirationem legitur. Est quoque hæc particula apud Afranium in Emancipato. Au mi homo, immò ædepol vos supremum meum concubretis diem. Item in eodem, Au quid me cenēs, obsecro non audivisti. Sospiter lib. 2. Atque bis in locis videtur exclamandi particula potius, quam silentium imponendi. § Est etiam præpositio, unde Aufero, & Aufugio, de qua vide Gell. cap. 3. lib. 15.

Avalites sinus, ἀβαλίτης, ἄβαλις, in dextra parte rubri maris. Vide Abalites. Stephanus.

Avālia, vide Abella.

Avantici, ἀβαντίων, Ptolemæo, populi Helvetiis finitimi, quos Ptol. lib. 2. cap. 9. inter Sequanos collocat. § GERM. Wiselsburg. §

Avaticum, oppidum fuit Biturigum, flumine & paludibus cinctum: de quo multa apud Cæs. de bell. Gall. Sunt qui credant hoc oppidum esse, quod Galli vocant Viarri. en Berry.

Avārvs, quasi avidus æris, tenax, parcus, restrictus: { חילי chili. φιλία φιλοχία. GALL. Avaritioux, chiche, convoiteux de biens. ITAL. Avaro, avido, ingordo. GERM. Geizig, Karg. HISP. Avariento, à codicioso. ANGL. Niggard, greedy, covetous of goods. } Dicitio composita est (ut Nigidius voluit, referente Gellio,) sive (quod Gell. cap. 5. lib. 10. magis placet) simplex nomen est, ab avendo dictum: & semper in reprehensione est. Avidus verò ab avendo, etiam in laude ponitur. Salustius, Laudis avidi, pecuniæ liberales erant. Horat. 1. 2. pist.

— Semper avarus eget.

Terent. in Eunuch. Ab meretrice avara. Avara terra dicitur, quum id quod in se recipit, ampliore scænore non reddit. Adulationes avaræ, pro avatorum. Plin. in Panegy. 67. Ovid. Eleg. ult. lib. 4. Trist.

— Nec avaria Tibullo

Tempus amicitia fada dedore mea.

Avatior comparat. Plaut. Capt. Ne tuum animum avatiorum faxint divitiæ meæ.

Avāritia, vox ab Alc. observata in Codice Theodosiano, functionis nomen, etiam quæ collatione lustrali exigebatur de rebus promercedibus & venalitiariis: eam sustulit Iustinian. lib. 11. Codic. initio.

Avāritiā, Cupiditas, aviditas, tenacitas, { אצבז beisab. φουλαγευελα. GALL. Avarice, chicheté, convoitise de biens. ITAL. Avaritia. GERM. Geiz/ geizigkeit. HISP. Avaritia à codicia. ANGL. Niggardness, hardenness in spearing expences. } Cic. 4. Tusc. Avaritia est opinatio vehementis de pecunia, quasi valde expetenda sit, inhærens, & penitus insita. Terent. in Phorm. Quia egens relicta est misera, ignoratur parens, negligitur ipsa: vide avaritia quid facit. Homium avaritiā factus sum improbius coquus. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 3. Avaritia gloriæ, pro cupiditate, Curtius lib. 9. Rursum avaritia gloriæ, & insatiabilis cupido famæ, nihil invium, nihil remotum videri sinebat. Profundâ avaritiâ homo. Salust. Jugurth. 11.

Avāritiēs, ei, idem. { ANGL. Niggardness. } Lucret. lib. 3.

Denique avarities, & honorum caca cupido,

Qua miseros homines cogunt transcendere fines Juris.

Avāre, adverb. Tenaciter, parcè. { αλιονχικως. GALL. Chichement, avaricieusement, eschagement. ITAL. Avaramente. GERM. Geiziglich. HISP. Avarienta, y codiciosamente. ANGL. Niggardlie, greedy. } Cic. 3. offic. Nihil tamen avare, nihil injuste, nihil libidinosè, nihil incontinenter esse faciendum.

Avāritèr, Avidè. Plaut. Curc. sc. 2. a. 1. Hoc vide, ut ingurgitat impura in se merum avariter.

Avāsis, ἀβασίς, urbs Ægypti, quæ & Oasis vocatur: causam nominis vide apud Steph.

Avatha, vel Avara, ἀβαθα, ἢ ἀβαρα, τὰ, oppidum, αὐαθία est Arabum, Stephanus.

Auc. apud Valer. Probum, notam esse auctoris, auctoritatisve, scribit Alc. lib. 3. cap. 9. Parerg. Lex. l.

|| Auca, sæpe aucta. Fest. ||

Avācēps, aucūpis, qui, vel quæ aves capit. { אוקיפס jakúsch. οὐκίψος ήψος. GALL. Oiseler, preneur d'oiseaux. ITAL. Vccellatore. GERM. Ein vogler/ oder ein voglerin. HISP. Caçador de las aves. ANGL. A birder, a taker of birds, à hawker. } Colum. lib. 8. c. 10. Qui ab aucupibus in hunc usum nutriti, quasi alletores sint captivorum. Plaut. Asin. sc. 3. a. 1. Nutris quando concinnavit aream, effundit cibum, aves affuecunt. Aucups syllabarum, per translationem dictum à Cic. de Orat. & Plauti in Milite. Circumspicito dum, ne quis nostro aucups sermoni fiet:

Aucūpium, & Aucupatio, Avium captio. { אוקיפס mckésch. οὐκίψος ήψος. GALL. Oisellerie, chasse aux oiseaux, prise d'oiseaux à la lu, ou autrement. ITAL. Vccellazione. GERM. Vogelfangung. HISP. Casa de aves. ANGL. Hawking; taking of birds. } Plaut. in Asin. sc. 3. a. 2. Hic noster quæstus aucupii sumillimus est: de quæstu lenonio. § Per translationem accipitur pro illecebris. Cic. de Orat. Sic minimè animadvertetur delectationis aucupium. § Aucupia pro captis avibus. Senec. de Providentia, Quid ergo? felicior esset, si in ventrem suum longinqui littoris pisces, & peregrina aucupia congereret.

Aucūpot, deponens, Aves capio. { אוקיפס jakúsch. οὐκίψος ήψος, ἢ ὄκω. GALL. Chasser aux oiseaux, tendre aux oiseaux, tendre à quelque chose. ITAL. Vccellare, cercare. GERM. Voglen, vdgelfahen. HISP. Caçar aves, buscar con manna. ANGL. To hawke, to tak or chase birds or fowles. } § Per translationem verò significat, artificium quoddam & solertia quæro, capto; magna diligentia confector, ἢ ἐπισημ: ut, Aucupari gratiam alicujus. Cic. ad Luc. lib. 5. Non vereor, ne assentatiuncula quadam aucupari tuam gratiam videar. § Aucupari rumusculos imperitorum hominum, Cic. lib. 3. de leg. § Reperitur etiam Aucupo, as, voce activa. Plaut. Most. sc. 1. a. 2. Circumspiciendum, num quis est sermonem nostrum qui aucupet. Idem in Asin. sc. 2. a. 5. paulisper mane; aucupemus ex insidiis clanculum quam rem gerant. Idem Men. sc. 2. a. 4. Huc concedamus, ex insidiis aucupa.

Aucūpatoriūs, a, um, quod ad aucupium pertinet. { Αὐκίψος. GALL. Appartenant à prendre oiseaux. ITAL. Cosa che appartiene à pigliare vccelli. GERM. Das zu dem voglen gehrt. HISP. Cosa perteneciente à caçar aves. ANGL. That belongeth to hawking. Unde aucupatorii calami viscati, quibus utimur ad capiendas aves. Plin. lib. 16. cap. 36. Quum igitur anno permanerit inundatio, proficiunt in aucupatorium quoque amplitudinem.

Auctonius, filius Appollinis & Cyrenes Penci filia.

Aucula, urbs Cusculorum Ptolemæo. Alii Aquila.

Avādeo, es, ausus sum. Non dubito, fidens sum. { אבדעו dalá, כסב bā-túch; vólquā. GALL. Oser. ITAL. Ardire essere audace. GERM. Dörst sich. HISP. Osar. ANGL. To be bold or hardie. } Plaut. Vix domo egredi aude. Ecquis audet mihi suppetias ferre. Idem Men. sc. 6. a. 5. Ita me obstinatè aggressus, ut non audeam quin promam omnia. Idem Asin. sc. 1. a. 1. Etiamne mentiri audes? Idem Men. sc. 1. a. 5. Pol si te, audeam, meum patrem nominem. Idem Capt. sc. 1. a. 2. Nihil me adjuvare audes? (pro potes, conaris.) Idem Pseud. sc. 1. a. 1. Non audes mihi, scelestè, subvenire? (vis.) Idem Asin. sc. 4. a. 2. Ecquid audes de tuo addere? Idem Men. sc. 2. a. 1. Quis unquam de egestate cogitare ausus est? Senec. cap. 9. de cons. ad Marc. Etiam audes reverti, mea gratia. Plaut. Men. sc. 3. a. 4. pro vis, dignaris. Sic, Sodes, i. si vis.

— Et ausus erat reges incessere dictis

Thersites,

Ovid. 13. Metam. Cur ausus es facere? Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1. Iungitur aliquando cum accusativo. Ovid. lib. 6. Metam.

— Hei nihil est, quod non effrano captus amore

Ausit: nec capiunt inclusas pectora flammæ.

Et Virgil. 12. Æneid.

— hac præmia, qui me

Ferro ausint tentare, ferunt.

Aliquando sine accusativo, & ferè semper Infinitivus tum ad jungitur. Tibul. l. b. 4.

— Et quandoque meâ poterunt audere camana.

Audens,

Aūdēns, participium, Non timidus, *τολμῶν, ὄν*, Virg. 10. *Aeneid.*
Audentes fortuna iuvat.
 Suet. *in Cas. cap. 58.* Dubium cautiōne, an audentior. Et Quint. *Au-*
dentior & excellior Aeschines.
Aūdēns, nomen ex participio, Confidens. *ἄρρηκτος*. ANGL. *Bolde,*
hardie. Quint. *lib. 9.* Illa adhuc audentiora, & malorum (ut Cic. *exi-*
stimat) laterum, quae profopocrae dicuntur. Virg. 6. *Aeneid.*
Tu ne cede malis, sed contra audentior ito.
Aūdēndum, *ἄρρηκτιον*. ANGL. *Vvorhie or meete to be adventured.* }
 Tib. 1. *Eleg.*
Audendum est, fortes adiuvat ipsa Venus.
 Audendis omnibus paratissimus Antonius. Velleius.
Aūdētēr, adverb. Audacter. *ἄρρηκτος, ἄρρηκτος*. GALL. *Har-*
diment. ITAL. *Audacemente.* GERM. *Stäuentlich/ dappferlich.* HISP.
Osadamente. ANGL. *Boldelie, hardelie.* Tacit. *lib. 4.* Quidam au-
 dentius apertis in collibus viscebatur. Et *eod. lib.* Audentius iam one-
 rat stianum.
Aūsūs, a, um, particip. *τολμῶν*. Livius, Exules, obarati, ausi capitalia
 plerique. Quint. Hoc genus injuriæ (stupri) verecundius inest pas-
 sis, quam ausis. Ovid. 1. *Trist.*
Conscia percussit meritorum pectora Colchis
Ausa, atque ausura multa nefanda manu.
Ausum, ausi, nomen substantivum, Cœptum, cogitatum. *ἄρρηκτος*.
 ANGL. *An adventurouse act, an interprese.* Silius *lib. 5.*
Funditur unanimo nisu & concordibus ausis
Pilorum in Pænos nimbis.
 Virg. 6. *Aeneid.*
Ausi omnes immane nefas, ausoque potiri.
AVDĀX, modò fidens dicitur. *ἄρρηκτος, ἄρρηκτος*. GALL. *Hardi, te-*
meraire, audacieux, aventureux. ITAL. *Audace, arditio, temera-*
rio. GERM. *Stäuel/ Dapffer/ tun/ tect.* HISP. *Atrevido, osado, sin pru-*
dencia. ANGL. *Bold rashe hardie.* Virg. 5. *Aeneid.*
Quique pedum cursu valet, & qui viribus audax.
 Ovid. 3. *Fast.*
 ——— *audacem fecerat ipse timor.*
 Idem *Eleg. 3. lib. 1. Trist.*
 ——— *Audaces cogimur esse metu.*
 Incedit ornatus audax suis virtutibus. Plaut. *Capt. sc. 3. a. 5.*
Ille per ignotas audax erraverit urbes,
 de Vlysse Tibul. *lib. 4.*
Iam simul audacis veniunt certamina Martis.
 Ibid.
Si quid adhuc audax ex precipitiq; petendum est.
 Ovid. 13. *Metam.* Audax aūdes id dicere? Plaut. *Men. sc. 8. a. 5.* Quid
 peius muliere atque audacius? Idem *Merc. sc. 3. a. 2.* & *Amph. sc. 3.*
a. 1. Surriperet hic patri audacissimè, i. improbissimè. Idem *Pseud.*
sc. 3. a. 1. Ego unam vidi mulierem audacissimam. Idem *Asin. sc. 1. a. 3.*
Ibidem sc. 2. Astutos, audaces viros.
 ——— *latis audax Hispania terris,*
 Tibul. *lib. 4.* Item facinus audax incipit (i. periculosum.) Plaut. *Au-*
lul. sc. 4. a. 3. Modò temerarius. Idem, Pergin' audax hoc facinus per-
 sequi? Interest tamen inter temerarium & audacem, quòd Tem-
 rarius est is, qui sine respectu salutis objicit se periculis, nihil timens.
 Audax verò qui sine ratione impetum facit, nihil providens. Atque
 hoc modo Corn. Fronto *de vocab. diff.* distinguit.
Aūdācūlus, diminutivum. ANGL. *A pretie hardie felovo.* Gell.
cap. 21. Aderat reprehensor audaculus verborum. Et *lib. 15. cap. 5.*
 Rabula audaculus.
 Audacia ab avidè agendo dicta, Festus, & Audacitas Flodoardo, nimia
 confidentia. *ἄρρηκτος, ἄρρηκτος*. GALL. *Audace, presumption,*
temerité. ITAL. *Audacia, ardire, temerità.* GERM. *Stäuelheit/ vers*
messenheit. HISP. *Osadiaz, atrevimiento.* ANGL. *Boldnesse, rashnesse,*
hardinesse. Speusippus, neque securitatem inquit, qua quis malum
 neque futurum expectat, neque præsens horrefcit. Et accipitur in ma-
 lam partem pro nimia confidentia; quum quis sine ullo aut periculi
 metu, aut pudoris respectu rem aliquam temerè aggreditur. Cic. Nec
 vires eis, nec audacia, nec tela defuere. Salust. Audacia pro muto ha-
 betur. Homini cui nulla in pectore est audacia. Plaut. *Mof. sc. 1. a. 2.*
 Quæ isthæc audacia est? Idem *Pseud. sc. 2. a. 5.* O hominis impudē-
 tem audaciam. Idem *Men. sc. 1. a. 5.*
Aūdācētēr, & Audactēr per syncopen, audenter, confidenter. *ἄρρηκτος*
ἄρρηκτος. GALL. *Hardiment, audacieusement.* ITAL. *Audace-*
mente. GERM. *Stäuentlich.* HISP. *Osadamente.* ANGL. *Boldlie,*
rashlie. Cic. *pro Rosc.* Multa sceleratè, multa audaciter, multa im-
 probè fecisti. Idem *de clar. Orat.* Magis audactēr quàm paratè venie-
 bat ad dicendum. Mulier es, audactēr iuras. Plaut. *Amphitr.* Porrigē
 audaciter ad salutem brachium. Idem *Pseud. sc. 4. a. 2.* Loquere auda-
 cter, idem *Capt. sc. 2. a. 2.* Gaude audactēr. *Ibidem sc. 1. a. 4.* Prorogare
 vitam, audactēr dicito: idem *Pseud. sc. 2. a. 3.* Audaciter dicunt con-
 tumeliam. Idem *Curc. sc. 1. a. 4.*
AVDĪO, is, iui, itum, propriè significat Sonum auribus accipio, dicitur & *av-*
diō, id est, à voce, cuius proprium est ut audiatur. *ἄρρηκτος*
ἄρρηκτος. GALL. *Oïir, escouter.* ITAL. *udire.* GERM. *Hören/ losen.* HISP.
Oyr. ANGL. *To heare.* Virg. audiendi vocabulum etiam ad ea tran-
 slulit quæ auribus & sensu carent, quum ait *lib. 1. Georg.*
 ——— *& frustra retinacula tendens*
Fertur equis auriga, neque audit curru habenas.
 Aliquando Audire est intelligere. Idem 1. *Aeneid.*
Progeniem sed enim Troiano è sanguine duci
Audierat.
 Interdum est postulata petenti concedere. Idem 9. *Aeneid.*
Audiat, & genitor cæli de parte sinistra
Intonuit lauvum.
 Interdum credere, accedere. Cic. *in Tusc.* Nec Homerum audio, qui
 Ganymedem à diis raptum ait. Interdum præcipienti parere,
ἄρρηκτος, ἄρρηκτος: & hoc tam cum accusativo, quàm cum dativo. Cic.

de nat. deor. Tu Cotra si me audias, eandem causam agas. Si me au-
 dias, observes. Plaut. *Amph. sc. 3. a. 4.* Et cum dativo: Ego sum lovis
 dicto audiens. Idem *Amphitr.* Audientem dicto sibi me herus emit. Idem
Men. sc. 4. a. 2. Quint. Audientem dicto non esse. Cic. Et audiens esset
 huic ordini, id est, obediens. Invenitur & Audio cum adverbio bene,
 vel malè, & ponitur pro laudor & vituperor: *καλῶς ἄκωσ*, Aristoph.
 Terent. Bene dictis si certasset, audisset bene. Cic. *in Verrem.* Ne gratia
 in provincia malè audiret. Audire Socratem, aut Platonem: pro,
 discipulum esse Socratis. Cic. 1. *Acad.* Iam Polemonem audiverant
 assiduè Zeno & Arcefilas. Audio à, è, ex, & de. Ut, *audi vi, vel ex, vel*
de patre meo, idem significant, inquit Valla. Quid ego ex te audio?
 Plaut. *Mof. sc. 1. a. 2.* & *Mil. sc. 3. a. 2.* & *Men. sc. 9. a. 5.* Est Dicus qui
 omnia audit, & videt. Idem *Capt. sc. 1. a. 2.* Audin' quæ loquitur?
 Idem *Men. sc. 5. a. 5.* & *sc. 1.* & *2. a. 2.* & *Pseud. sc. 3. a. 1.* Me vocem
 loquentis audire visus sum. Idem *Aul. sc. 6. a. 4.* Ex me audibis vera,
 pro Audies. Idem *Capt. sc. 4. a. 3.* Audin' ut deliramenta loquitur?
 Idem *Men. sc. 5. a. 1.* Quid ais bone vir? Audio. Idem *Curc. sc. 2. a. 5.*
 Vigila, i. expergiscere. P. Audio. Idem *Men. sc. 2. a. 2.* Pietas prohibet.
 B. Audio (*ειδω*). Pietatem igitur noctu amplexator pro Phœnicio.
 Idem *Psetid. sc. 2. a. 1.* Quasi affuerim simulabo, atque audita eloquar.
 Idem *Amphitr.* Verum est, quod olim est auditum fabularier. Idem
Pseud. sc. 2. a. 1. Neque vidi, neque audi vi peiorem; nec dici, fingive
 potest. Idem *Curc. sc. 1. a. 5.* Audire quasi per nebulam. Vide *Nebula.*
 Audire Iudex, Præfectus urbi, Præfes, dicitur qui cognoscit. Sic, Au-
 dire causam, id est, nosse, l. 1. ubi Gothofr. *de lit. contest. l. 6. §. 3. C. de*
appell. l. 6. & l. 26. ff. eod. Audire causam ex integro, l. 2. C. *si ex fals.*
instrum. Audire de, aliter acceptum. Terent. *in Adelph.* De Pfal-
 tria hac audivit, id illi nunc dolet. Audire de capite, pro Cognoscere.
 Sepec. *lib. 2. de benef.* Parum scèdè furiosèque superbus erat, qui de
 capite viri Consulatis loccatus audiebat. Sic & Cic. *pro Flac.* Audibo,
 pro Audiam, nōre antiquo. Plaut. *Capt.* Audientes, Catechumeni.
 Tertull. Hujus verbi composita sunt, Exaudio, Inaudio, Obau-
 dio, Subaudio, de quibus omnibus suo loco. Festus, Auditavi, sæpè
 audi vi.
Aūditiō, ipse audiendi actus, auditus. *ἄρρηκτος*. GALL. *L'ouye.* ITAL. *L'udire.* GERM.
Hörung. HISP. *Obra de oyr.* ANGL. *Hearing.* Cic. *de Fin.* Dantque
 se ad ludendum, fabellarumque auditione ducuntur. Eadem auditio-
 nes & doctores colere. Gell. *cap. 2. lib. 18.* Egressus ex auditione. *Ibid.*
c. 1. lib. 14. Audire, audiendi attentio, est enim aliud paulò quàm
 auditio. Plaut. Exurge præco, fac populo audientiam, hoc est, fac ut
 populus audiat. Cic. 1. *Verr.* Quantam denique audientiam orationi
 meæ improbitas illius factura sit. Illud verbum, est Latium, Ca-
 nonistæ tamen, ut pleraque alia, minus propriè usurpant: Audientia
 causarum, audientia literarum. Auditiuncula, diminutivum. Gell.
lib. 13. cap. 18. Auditiuncula quædam de Catonis familia aspersus est.
Aūditiōrium, locus ubi audiuntur præceptores, aut Oratores. *ἄρρηκτος*
ἄρρηκτος. GALL. *Auditoire, parquet d'audiance.* ITAL. *Auditorio.* GERM.
Ein ort da man einem redend zuhört. HISP. *Lugar para oyr.* ANGL.
An auditorie, a place where oratours or maisters teacher. Quint.
lib. 2. cap. 11. Sed cuius rei gratià plenum sit auditorium. Circa scho-
 las & auditoria assiluis. Sueton. *in Tib. cap. 11.* Idem Quintil. Audi-
 toriis se, non iudiciis comparat. Per metonymiam accipitur pro ipsa
 auditorum turba. *lin. in Epist.* Nam proximè frequenti auditorio
 inter se coram multi ordinis nostri clarè jocabantur. Auditorium
 etiam pro foro & Tribunali ponitur. Paul. *in l. contra, de re iud.* Is
 qui ad maius auditorium vocatus est, si litem inchoatam deseruerit,
 contumax non videatur. Quintilianus tamen forum & auditorium
 opponit *lib. 10. cap. 1.* Sed alia ratio est litium & disputationum fori
 & auditorii, præceptorum, & periculorum.
Aūditiōis, verbale, Discipulus, is qui audit, is apud quem agitur, *ἄρρηκτος*
ἄρρηκτος. GALL. *Auditeur.* ITAL. *Auditore.* GERM.
Ein zuhörer. HISP. *Oydor.* ANGL. *That heareth, an auditor.* Cic.
Attic. lib. 16. Sed notentur Eclogarii, quos Salvius bonos auditores
 nactus, in convicio dumtaxat legat. Iuven. *Satyr. 1.*
 Semper ego auditor tantum.
Aūdītus, Sensus audiendi, vis illa, qua soni percipiuntur. *ἄρρηκτος*
ἄρρηκτος. GALL. *Ouye.* ITAL. *udito.* GERM. *Gehör.* HISP. *El*
sentido de oyr. ANGL. *Haring.* Plin. *lib. 10. cap. 69.* Auditus cui ho-
 minum primò negatus est, huic & sermonis usus ablatus. Cic. *pro*
Marc. Vereor ut hoc quod dicam, non perinde intelligi auditu possit,
 atque ego ipse cogitans sentio.
AVĒ, sive HAVĒ, vel Habe (b pro u, ut sæpè in P. Flor.) verbum est de-
 fectivum: in secunda persona singulari Ave, & plurali Avere, in infini-
 tivo Avere, teste Diomede *lib. 1.* *ἄρρηκτος* Mart. *lib. 5.*
Exprimere, Ruffe, fidecula licet cogam
Ave Latinum, & non potest Gram.
AVĒHO, is, Abduco, sive aliò veho, *ἄρρηκτος*. GALL. *Charrier ou porter de*
lieu à autre. ITAL. *Condurre altrouve.* GERM. *Dannen führen/*
hinweg führen. HISP. *Traer à algun lugar.* ANGL. *To carye frome, or*
away. Sueton. *in Cas.* Stipendiarium quoque pronuntiatum, & ab-
 strahentibus statim eripuit, occultavitque apud se diu, & mox ex præ-
 fectura proficiscens in Hispaniam, inter officia prosequentium, fas-
 celsque licetorum lectica sua avexit. Terent. *in Adelph.* Is venit ut se-
 tum avehat. Quot eras annis natus cum te pater à patria avehit?
 Plaut. *Men. sc. ult. a. 5.* Illam invitam in Ephesum avehit (aliàs ad-
 vehit) ubi Athenis advehtam scio. *Ibid.* Meminit me dezzare à patre
 (in turba) atque inde avehi (de surreptione.) *Ibid.*
 Avelburgum, oppidum Marchiæ Brandeburgensis.
 Avella, oppidum Campaniæ: à quo Avellanae nuces. Silius *lib. 8.*
 Avellanā, *ἄρρηκτος*. GALL. *Noifette, avellaine, noix de*
haye. ITAL. *Noci vola, nofella, nochia.* GERM. *Ein Haselnus.* HISP. *El*
avelana. ANGL. *A silbert or basill nut.* Quæ cum cistylis arboris, quæ
 alio nomine dicitur nux Pontica, quòd in Asiam Græciamque primò
 è Ponto venerit: eadem & Prænestina dicitur, quòd Prænestini his
 abundant, sive (ut Macrobio placet) quòd Prænestini ab Annibale
 M 3 obsidione

obsidione cincti, his nucibus famen toleraverint. Primum autem dicitur sunt Abellinae ab Abellino Campaniae oppido, quod a Virg. appellatur Abella, a Silio Avella. Plin. lib. 15. c. 21. Caeteris quicquid est, solidum est ut in avellanis, & ipso nucum genere; quas antea Abellinas patrio nomine vocabant.

AVELLŌ, is, avelli, avulsi, avulsū, a loco vellō, abstrahō, aufero; ἄρνη nathak, πρη καθάκι. GALL. Arracher, retirer à force, offer bon gré malgré. ITAL. Sbarbicare, stirpare à forza. GERM. Abreissen/dannen reissen. HISP. Arrancar de lugar. ANGL. To draw or plucke away through force. Cic. de Senect. Et quasi poma ex arboribus, si cruda sunt, vi avelluntur. Virg. 2. Aeneid.

Fatale aggressi sacro avellere templo Palladium.

Terent. in Andr. Ita magnae, ut sperem posse avelli, id est, abduci; disjungi.

AVULSOR, ἀνασπαστής, & Avulsio, ἀνασπασμός, verbalia. Plin. lib. 17. cap. 10. Aut enim semine proveniunt, aut plantis radicis, aut propagine, aut avulsione. Idem lib. 9. c. 45. Ubi avulsorem sensere, contractae multo difficilius abstrahuntur.

AVENĀ, a, Herba est nota ex frumentaceo genere, equorum praecipue pabulis nascens, tritico foliis & culmo similis, semen habens ejusdem nominis, e summo pendens culmo, locustarum quandam similitudinem referens, duplici crure divaricatarum. Ita forte dicta, quod eam avenit edere pecudes, in primis equi. ἄβην. GALL. Avoine. ITAL. & HISP. Avena. GERM. Haber. ANGL. Oates. Nomen accepisse putatur ab eo; quod ad fructum non veniat. Numeratur enim inter vitia segetis, veluti quidam frumenti abortus. Soli enim caelique vitio interdum accidit, ut triticum, hordaeumve in avenam degeneret. Nonnunquam etiam idem evenit vitio feminis, si illud aut imbecillum fuerit, aut cariosum. Vide Plin. lib. 17.

Et levis obfesso stabat avena solo;

Ovid. 4. Fast. Est & alterum avenae genus, quae Avena Graeca a Plin. vocatur, & a Graecis ἀρζιλωψ, quod morbum curet ejusdem nominis. Haec in hordeo nasci gaudet, ut lolium in tritico, multiplici- que radice solum emacians, illi praecipit alimentum. Ponitur interdum avena pro calamo, sive culmo segetis, ex quo pastores sibi fistulas conficere solent: quo fit, ut pro itylo, sive caractere bucolico accipiat. Virg. 1. Eclog.

Sylvestrem tenui musam meditaris avena.

AVENĀCĪS, a, um; quod ex avena confectum est. ἄβην. GALL. D'avoine. ITAL. Di avena. GERM. Das von Haber ist. HISP. Cosa de avena. ANGL. Oatmeal. Plin. lib. 30. Vel cum farina hordeacea, vel avenacea.

Avenaria, Cicadae species est, quam nonnulli Frumentariam vocant, quoniam simul cum frumentis arescentibus apparet. Author Plin. lib. 11. cap. 17.

Avenio, nis, ἄβην. Stephano, vulgò Avignon; Oppidum est Narbonensis Galliae, ad Rhodanum, Cavarum metropolis: de quo Plin. lib. 3. cap. 4. Hodie Pontificiae ditionis est. Clementi enim sexto eius nominis Pontifici, urbem hanc cum vicino agro vendidit Iohanna Siciliae regina, ut est videre apud Volaterranum.

AVENTINVS, i, ἄβην. Unus ex septem urbis Romae montibus, cuius radicem Tyberis praeterlabitur. Ita dictus ab avibus (ut ex sententia Nævii refert Varro) quarum ob situs opportunitatem, amnisque vicinitatem maxima ibi copia erat. Vel ab Aventino Albaeorum rege, qui in eo extinctus est, & sepultus. Cur autem Aventinus mons extra pomerium esset, docet Gell. cap. 14. lib. 13. Vel ab adventu hominum, qui ad Dianae templum, quod eo in monte à communi Latio conditum fuit, commeabant. Vel ab adventu: quod Varroni magis probatur. Erat enim hic mons à reliquis paludibus discretus. Unde ratibus ad eum advehebantur, quadrantem pro naulo persolventes. Fuit item Aventinus, cognomento Sylvius, Albanorum rex, Romuli Sylvii filius, & pater Proca, à quo nonnulli Aventino monti (in quo sepultus est) nomen factum existimant. Est praeterea Aventinus apud Virg. 7. Aeneid. nomen filii Herculis Rhea, qui Turno adversus Aeneam suppetias tulit.

AVENTINVS, a, um, adjectivum: ut, Ars Aventina, apud Ovid. 6. Fast. Et Aventinum iugum, apud eundem lib. 3.

AVĒO, es, verbum defectivum, sine praeterito & supino. Significat concupisco. ἄβην. GALL. Souhaiter, desirer, convoiter. ITAL. Desiderare, appetere. GERM. Begären/ rünschen. HISP. Codiciar, desear. ANGL. To covet, to desire greatly. Cic. lib. 1. Offic. Itaque quum sumus negotiis curisque vacui, tum avemus aliquid audire & discere. Idem ad Attic. lib. 1. Valde avo scire quid agas. Vere etiam, à nimia cupiditate, pro gaudere ponitur: unde salutantes quoque Ave, χαίρει, dicimus, id est, gaude & letare.

AVĒNS, partic. Horat. 2. Serm.

non est mihi tempus aventi

Ponere signa novis praeceptis.

AVENS, pro libens. Gellius cap. 7. lib. 19.

AVĒRNVS, ἄβην, gen. mascul. in plurali Averna, orum. Lacus Campaniae prope Baias, quem locum Plutoni dicatum, & inferorum limen esse rudis vetustas credidit. Vulgò Lago de Tripergola. Vnde & pro inferorum sede à poetis usurpatur. Dicitur Avernus, quasi ἄβην, hoc est, avibus carens, sive quod aves supervolantes gravi eius odore enecentur, sive quod sulphureae exhalationes aërem usque ad eum extenuent, ut aves sustinere non possit. Lucret. lib. 6.

Principio quod Averna vocant, non nomen id ab re Impositum est, quia sunt avibus contraria cunctis.

Strabo lib. 6. Contiguus Baiis Lucrinus adest sinus, intra quem Avernus est.

AVĒRNVS, a, um, adject. Ovid. 10. Metam.

Ne staret retro sua lumina donec Avernus Exierit valles.

Virg. 2. Georg.

Tyrhenusque fretis immittitur aësus Avernus.

AVĒRNĀLIS, e, adject. ut Aquae avernales. Horat. 5. Epod. Avernales nymphae, Ovid. 5. Metam.

AVĒRRŪNCĀRE, averto, depello, à runcando deductum. ἄβην. GALL. Ofter & destourner, pousser & chasser ce qui nuit. ITAL. Discacciare, rimovere. GERM. Aufreuten/ hinweg thun. HISP. Roçar & arancar rayzes. ANGL. To put or to away the which burthet to weed. Est autem runcare, herbas vel frutices noxios ex agro evellere. Liv. 8. ab Vrbe, Placuit averruncandam Deum iram, victimas caedi. Inde Averruncallo pro eodem. Lucilius lib. 26. Dii maluerint meliora, atque amentiam averruncal- sint tuam.

AVĒRRŪNCŪS, i, Dei nomen erat apud Romanos, qui mala averruncare, hoc est, depellere atque avertere putabatur, ἀβην. Cuiusmodi apud Graecos habebantur Hercules & Apollo, quos idcirco, ἀβην, ἀβην, ἀβην, ἀβην appellabant. Pacuvius apud Vatro- nem lib. 6. de ling. Latin. Deus qui meis rebus praestitit Averruncus.

AVERTĀ, arum: sunt lora (ut Budaeus scribit in Annotat. post.) latiora, quae per terga equi jugalis excurrunt, sub alis eius succincta. Accur- sius Avertam, equorum pectorale vult esse, ita dictum, quod aversum collocetur: sicut Postilena Plauto incurvum illud corium dicitur, quod à sella in caudam definit, ab eo quod Post sellam sit. Alciato placet hoc vocabulo ornamentum capitis intelligi quo habenae figun- tur: & id quoque ab avertendo, quod equi per eam vertantur prout seffori visum est.

AVĒRTO, aliò verito, amoveo. ἄβην. GALL. Destourner, tourner d'autre costé. ITAL. Rimovere, volgere altrove. GERM. Abwenden/dannen kehren. HISP. Rebolver, empuxar de algun lugar. ANGL. To turne away, to turne bakward. Virg. Aeneid.

Nec posse Italiâ Teucrorum avertere regem.

Plaut. in Amphitr. Te volo uxor colloqui. Quod te avertisti nunc? Ecce autem avortit se. Idem Mil. sc. 2. a. 2.

Cum diceris exulis uxori;

Avertis vultus.

Ovid. Eleg. 3. lib. 4. Averte praedam. Liv. lib. 7. d. 4. Averte praedam ab hostibus nostrum salute locum. Plaut. Men. sc. 1. a. 1. Non potuit ceptos avertere cursus. Tibul. lib. 4. Avertere & alienare animum. Liv. lib. 10. bell. Punic. Hoc etiam verbo dolus quidam saepe indica- tur. Virg. Aeneid. 4.

Quo regnum Italia Libycas averteret oras.

Praedam domo avertebant. Caes. lib. 3. de bell. civ. Avertere & alienare animum. Liv. lib. 10. bell. Punic. Avertere iter. Idem lib. 1. dec. 3. (de militibus alios relinquentibus.) Cicer. de Amicit. Tu velim ani- mum parumper à me avertas, Laelium loqui ipsum putes. Ad- verto: unde avertere oculos, vel mentem dicimus, pro eo quod est; ad rem aliquam aciem oculorum, vel mentis intendere. Ponitur aliquando pro Interverto, intercipio, & efficio ne res ad eum perve- niat cuius est. Cic. 5. in Verr. Is averfa pecunia publica aufugit. At pavidò antè, Hic in quaestura pecuniam publicam C. Carboni Co- datam avertit. Idem in Frumentaria, Frumentum aversum à Rep. abreptum ab aratoribus. Avertentes dii, ἀβην, depellentes & averrunci, qui avertunt prodigia & portenta. Tarquinius Priscus in ostentario arborario apud Macrobi. Arborea quae inferum deorum, avertentiisque sunt in tutela, eas infelices nominant, Alaternum sanguine infelicem.

AVĒRSVS, a, um, qui faciem à nobis avertit, tergumque ostendit ἄβην. GALL. Qui a le dos tourné, destourné, tourné d'autre costé. ITAL. Quello che volge le spalle ver noi. GERM. Das abgewendi ist. HISP. El que buelve las espaldas. ANGL. Which hath his face turned away, turned on the other side. Adversus, evar- ti, qui faciem, anterioremque corporis partem nobis objectam habet. Cic. 3. de Orat. Adversus & aversus impudicus es, hoc est, ab anteriore parte, & à posteriore.

Aversos Solis non legeremus equos;

Ovid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Per averfa castrorum, vel averfam portam, Velleius. Aversos profuga de classe reduxi (i. terga dantes.) Ovid. 13. Metam. Aversis auribus (i. non benignè.) Livius.

— & nigras accepit ore fabas;

Aversusque iacit.

Ovid. 5. Fast. Sic hostes adversos aggredi dicimur, quum eos à fron- te invadimus: aversos autem, quum fugientes à tergo adorimus. Per metaphoram Aversum vocamus iratum, iniquum, contrarium & malè cupientem Cicer. ad Attic. lib. 8. Deos aversos esse à salute populi Romani. Idem eidem lib. 7. Ille aversissimo est à me animo. Virg. 4. Aeneid.

Talia dicentem iam dudum averfa tuetur.

Vbi Seru. Aversa, inquit, hoc est, irata. Nam si intueretur, quomodo averfa, nisi irata? Aversa Venus, dicitur praeposterus, infandus & execrandus coitus, ἀβην. Iul. Capitol. de Clodio Albino, Mulierarius fuit inter primos amatores, averfae veneris semper igna- rus, & talium persecutor. Aversa charta, id est, opisthographos, i. char- ta, ff. de bon. poss. secund. tab. Est enim ἀβην, à tergo scrip- tus. Plin. lib. 3. epist. 5. Cum dativo, ut Aversus mercaturis, qui mercaturam odit. Horat. 2. Serm. satyr. 1.

Aversaria sunt scripturae sine ordine confectae, tametsi eas Adversaria appellet Alciatus l. 1. C. de edend. num. 14. in fin. Vide supra Adver- saria.

Aversior comparativus, cuius superlativus est Avertissimus, apud Ci- cero. Senec. lib. 2. de ira, Illius vultus aversior visus est. Aversior de- fensionis. Quintil.

AVĒRSŌR, is, ἀβην. Cic. 7. in Verrem, Verres ille vetus proditor Con- sulis, translator quaesturae, aversor pecuniae publicae.

AVĒRSŌ, nis, verbale: ut, In aversione emere, In aversione venire, Per aversionem vendere, Per aversionem conducere. Aversione locare, est quum res multae simul uno pretio emuntur, venduntur, & locantur. Fortassis non ab avertendo dictum, sed ab everrendo: quasi quum omnia simul uno tempore tanquam per everriculum avertuntur. Ho- tom. in suo Lexico. Modest. l. qui officii, de contrahenda emptione & vendit.

vendit. Res in averfione empta, si non dolo venditoris factum fit, ad periculum emptoris pertinebit; etiam si res assignata non fit. Ulpian. in l. si quis vina, de pericul. & comm. rei vend. Si in averfione vinum venit, custodia tantum praestanda est. Aquila Rom. Rhetor lib. de figuris. Apostrophe, averfio, figura, qua quae ad alios dicta volumus, ad alios dicere videmur.

AVERSOR, aris, Detector, abominor, refugio, recuso. { אָבֵרסוֹר מֵאֵי, אָבֵרסוֹר מֵפָנִים, אָבֵרסוֹר מֵעֵינַי, אָבֵרסוֹר מֵקוֹלִי. GALI. Tourner le dos, destourner sa face, ne daigner regarder, rejeter. ITAL. Abominare, volgere il volto in altra parte. GERM. Die augen abwendend, ein greuel vnd unwillen haben. HISP. Aborrecer, y apartar el rostro de alguna cosa. ANGL. To turne back, to abhorre, to turne away the face frome beholding. } Ovid. in Fast.

Officiòque le vem non averfatus honorem.

Columell. Nam nec rubos averfatur capta. Averfari libros suos. Senec. cap. 3. de consol. ad Marc. Averfari adulationes. Sueton. in Tiber. cap. 2.

AVERSATIO, verb. { אָבֵרסוֹת, אָבֵרסוֹת. ANGL. Turning away, disdain, refusing. } Quint. lib. 8. cap. 3. Ego certè mihi cernere video eorum qui aderant tantam averfationem, ac timidam verecundiam. Averfatio alienorum processuum (de invidia.) Senec. cap. 2. de tranquill. & lib. 2. de ira, c. 4. & epist. 98. Infixa eius rei nobis averfatio est, quam natura damnavit.

AVERSATUS, passivè, pro averfus. Sext. Aurelius Victor in Philippo: A deo severi, & tristis animi, ut iam cum à quinquenni nullo procius cujusquam commento ad ridendum solvi potuerit, patremque ludis secularibus petulantius cachinnantem, quanquam adhuc tener, vultu notaverit averfatos.

AVERTOR, is, dep. Averfor, contemno, vel sperno. { אָבֵרסוֹר מֵפָנִים, אָבֵרסוֹר מֵעֵינַי. ANGL. To abhorre, to disdain. } à moribus & consuetudine hominum ducta significatio. Ab iis enim quae nobis sunt contemptui, faciem nostram avertimus. Boëtius,

Heu, heu quàm surda miseris avertitur aure!

id est, spernit, dedignatur. } Aliud est Avertor, passivum ab Avertor, à quo fit Averfus, de quo supra.

AUFESIA aqua; olim dicta fuit quae postea Martia dici coepit, omnium aquarum toto orbe, Plinio teste, clarissima, frigoris, salubritatisque laude caeteris praelata. Oritur in ultimis montibus Pelignorum: transit Marfos, & Fuccinum lacum, Romam non dubie petens, mox specum in Tiburtina se aperit, novem millium passuum fornicibus perducta. Primus eam in urbem ducere auspiciatus est Ancus Martius, unus è regibus: postea Q. Martius rex in Praetura, à quibus Martiae aquae nomen accepit, quum antea Aufesia diceretur. Haec ferè Plin. lib. 11. cap. 5.

AVFERO, aufero, abstuli, ablatum, ex Ab & Ferò compositum, teste Cic. in Orat. Adimo, abripio. { אָבֵרסוֹר מֵפָנִים, אָבֵרסוֹר מֵעֵינַי. GALI. Ofter, emporter. ITAL. Togliere, rapere. GERM. Hinweg nehmen. HISP. Quitar alguna cosa de lugar. ANGL. To take away. } Terent. in And. Vos isthæc intrò auferte. Cic. 3. de Finib. Commentarios quosdam, inquam, Aristotelicos, quos hinc sciebam esse, veni aufertem, quos legerem dum essem otiosus. Hic tu intrò, & hæc ornamenta aufer. Plaut. Most. sc. 3. a. 1. Nihil magis facietis ut abstulerim pallam. Idem Men. sc. 9. a. 5. Hanc arhilo domo furtivis ut abstulisse deierat. Ibidem sc. 2. 5. Tibi habe, aufer, utere. Ibidem sc. 3. a. 4. Quis surripuit. Scit qui illam abstulit. Ibidem sc. 2. a. 4. Aufer hinc palpationes. Mox aufer manum. Ibid. Ne transversos nos auferat ista vis. Senec. c. 6. de consol. ad Marc. Mors tenet quicquid abstulit. Ibid. Aufer cavillum. Plautus Aul. sc. 3. a. 4. Te solitudine atque egestate abstulit. Idem Asin. sc. 3. a. 1. Non poterit auferre à me, si quis emptor venerit. Ibidem. Circumduce, aufer (i. surripuit.) Ibidem. Meo malo à mala abstuli pallam (i. surripuit.) Idem Men. sc. 2. a. 1. Te dormire aiebas. Mensa ablata est. Idem Amph. Me demum ad se auferent. Idem Men. sc. 2. a. 5. Auferit vim presentibus malis qui futura prospexit. Senec. cap. 9. de consol. ad Marc. Abstulit eos fortuna. Abstulit dies una ei omnes virtutes. Velleius. Non si petat, auferat illa? (i. accipiat.) Ovid. 13. Metam. Nec qui me abstulerit scio. Plaut. Cure. sc. 2. a. 5. Dum auferam abs te id quod peto (i. impetrem.) Ibidem sc. 1. a. 3. Hic fur tuus est qui abstulit. Idem Capt. sc. 4. a. 5. Utinam mea auferas, quae attuli, salua. Idem sc. 2. a. 3. Quid intus servas? an auferas, quae attuli? Ibidem sc. 2. a. 1. Vide ut salvam aulam auferam. Ibidem sc. 2. a. 4. Suspensas potius me, quam tacita hæc auferas. Ibidem. Quod oras, impetratum est, ab eo auferam. Ibidem sc. 5. a. 4. Tandem ista aufer (i. mitte ista.) Capt. sc. 2. a. 5. Aufer istæc quælo (i. mitte.) Idem Cure sc. 1. a. 2. Aufer te hinc à me, si perges mihi malè loqui. Ibidem sc. 4. a. 4. Iussi hoc stercus ab ianua auferri. Idem Asin. sc. 4. a. 2. Auferetur id à me, quod promisi per iocum, de improbis auferri deest. Idem Pseud. sc. 7. a. 4. Non potest à me argentum auferri, ibidem sc. 5. a. 1. Auferendus auditor ab ea re (i. abducendus.) Quintil. Auferri ad irationem (i. rapi.) Hinc fit ablativus casus. Gell. c. 16. lib. 1. Auferre, pro furari & rapere. Plaut. Aulul. Nihil equidem tibi abstuli. Cic. ad Attic. lib. 7. Auferre pecuniam de arario. } Item pro impetrare, Cic. ad Attic. lib. 16. Adiimus ad Cæsarem, verba fecimus pro Butronis: liberalissimum decretum abstulimus. } Aufer, pro Define. Horatius 2. Serm. satyr. 7.

Aufer me vultu terrene.

abstulit, ab Aufero praeteritum est, significatque asportavit, ademit, eripuit.

ABLATUS, part. אָבֵרסוֹר מֵפָנִים. Val. 6. Argon.

nec ablatam sequitur, quaritve sororem.

ABLATUS, sublimis. Plaut. Men. sc. 6. a. 5.

Aufidena, α, αφιδενα, oppidum est in quarta regione Italiae sub Ferentanis situm, teste Prol. lib. 3. c. 1.

Aufidenates, αφιδεναται, populi quorum Plin. inter Samnites meminit lib. 2. cap. 12.

Aufidius, cognomento Lurco, qui primus pavones saginare aggressus est, ex eo quaestu reditum sexagenorum millium scitertiorum percipi-

piens, autor Plin. lib. 10. c. 20. } Aufidius Bassus, nobilis historicus fuit Quintilianæ ætate, qui de rebus Germanicis historiam conscripsit.

Aufidus, di, αφιδος, Strab. Fluvius est in Hirpinorum montibus nascentis, & præter Canusum in mare Adriaticum influens, quem ex clade Cannensi Romanorum sanguine aliquandiu rubuisse, tradit Livius 3. bell. Pun. Vulgò Fanto in terra de Barry.

Aufugio, is, Alio fugio. { אָבֵרסוֹר מֵפָנִים, אָבֵרסוֹר מֵעֵינַי. GALI. S'ensuyr, eschapper. ITAL. Fugire altrove. GERM. Hinweg fliehen. HISP. Huyr à lugar, ò de lugar. ANGL. To escape, to flee away. }

Nunc aliquò aufugiam, & occultabo aliquot dies. Plaut. Milir. sc. 6. a. 2. Tum aquam aufugisse dicito, si quis petet. Idem Aulul. sc. 2. a. 1.

Cur expectat ut exulatum aufugiat ex pectore. Idem Pseud. sc. 3. a. 4. Ne me indicetis qua platea aufugerim. Idem Men. sc. 3. a. 3. Terent. in Hecyra, denique hercule aufugerim pedem, quem redeam, si eò redeundum fiet. } Invenitur aliquando accusativo junctum, quemadmodum simplex Fugio. Cic. 1. de nat. deor. Andromeda aufugiens aspectum mæsta parentis. } Saepè etiam absolūtè, & sine casu. Idem in epistol. ad Vatinius: Dionysius, quum multos libros surripuisset, ne se impunè laturum putaret, aufugit. Interdum cum ablativo mediante præpositione A, Ab, vel Ex, Liv. Iam aliquantum spatii ex eo loco, ubi pugnatum est, aufugerat.

AUGA, α, vel Auge, es, vel Augea, α, αγγα, αγγα, mater fuit Telephi, quam Euripedes dicit ab Alæo patre (quum ab Hercule corrupta deprehenderetur) in urna quadam cum Telepho filio impositam, & in mare demersam esse: sed Palladis providentia urnam ad Cayci ostia transmissam evasisse, & Augem à Theutrante exceptam, eidem nupsisse, illumque Thelephum pro filio educasse, & regni successorem instituisse. Verba sunt Strab. lib. 13. Aliter Diodorus lib. 5. Auge (inquit) mater Telephi fuit ex Hercule, quæ à patre deprehensa gravida esse, nauiret, urgente tempore partum, Telephum peperit, quem inter virgulta abdidit, qui postea inventus est à pastoribus: Coritho regi datus est, & Telephi nomine appellatus, quòd à pastoribus inventus esset pendens ab uberibus cervæ. Auge verò à mercatoribus, qui illam à nauclero dono acceperant, in Cariam ad Theuthrantem regem delata est, ubi postea à Telepho fuit agnita.

AUGASII, αγγασιοι, populi sunt inter Massagetas, apud Steph.

Augeas, αγγεας Suidæ, Atheniensis Comicus fuit, ut author est Athenæus. } Fuit & Augeas Eleorum rex, quem Hercules sustulit. Vide infra Augias.

AVGEO, es, xi, auctum, Magis facio, amplio, addo, accessionem facio, tumulo, multiplico, || ab α particula augendis & γεω habeo. || אָבֵרסוֹר מֵפָנִים, אָבֵרסוֹר מֵעֵינַי. GALI. Croistre, augmenter, multiplier. ITAL. Accrescere, far maggiore. GERM. Mehrern/ größer machen. HISP. Acrecentar. ANGL. To augment, to amplify, to make more. } Et tum ad res, tum ad personas refertur. } Ad personas. Cic. ad Attic. Auctus Antonii beneficio sum. } Ad res. Idem in Verr. Nam locupletissimi cuiusque census extenuaverant, tenuissimi auxerant. Et ad Qu. Frat. Cæsar in nos amorem, quibuscumque poterimus augebimus. Augebis ruri numerum, genus ferratile. Plaut. Most. sc. 1. a. 1. Augent rembeis mali. Idem Pseud. sc. 7. a. 4. En me omnes adjuvant, augent: idem Men. sc. 3. a. 3. Iupiter servas me, meaque auges opes; idem Capt. sc. 1. a. 4.

Et quodcumque sua Iuppiter auget ope;

Ovid. 1. Fast. Item, Auctus nato filio. Gell. cap. 1. lib. 12. Delubris aucta novis. Ovid. 2. Fast.

Templisque frequentibus aucta, (Venus)

Idem 4. Fast.

Iam pius Aeneas regno nataque Latini

Auctus erat.

Idem 3. Fast.

Qua rex tempestate novis auctus Hymenæis.

Catull. de com. Beren. Aegritudo tanto mihi aucto est in animo. Plaut. Capt. sc. 1. a. 4. Hinc componitur Adaugeo, & Exaugeo. } Ab augeo fiunt Aucto, as; Auctus, a, um, αγγα, αγγα, Auctus, us, Auctor, & Augesco, scis. } Augifico, nonnulli ex antiquis dixerunt. Ennius, Et tabes numero augificabit suos.

AUGESCO, is, Cresco, incrementum accipio. { אָבֵרסוֹר מֵפָנִים, אָבֵרסוֹר מֵעֵינַי. GALI. Croistre, prendre accroissement, ou croissance, de venir plus grand, & plus gros. ITAL. Accrescere, aumentare. GERM. Stößer werden/ zunehmen. HISP. Crescer, acrecentarse. ANGL. To growe or waxe more. } Plin. lib. 11. Augescunt corpora dulcibus, atque pinguibus, & potu: minuuntur siccis, & aridis, & siti. Cic. in Cat. Quæ & succo terræ, & calore Solis augescens, primò est peracerba gustatu, deinde maturata dulcescit.

AUCTUS, us, verbale, Incrementum, accessio. { אָבֵרסוֹר מֵפָנִים, אָבֵרסוֹר מֵעֵינַי. GALI. Croistre, prendre accroissement, ou croissance. ITAL. Accrescimento. GERM. Zunehmen. HISP. Acrecentamiento. ANGL. Growing or waxing more, increasng. } Liv. 4. ab Urbe, Cuius rei premium fit in civitate, eam maxime statim auctibus crescere: Plin. epist. 95. Fontis mira natura, ter in die statim auctibus & deminutionibus crescit, decrescitque. Idem lib. 4. c. 12. Auctu immenso aquarum. Tantis auctibus fortuna eius viri fastigium extulit. Velleius.

AUCTUS, in plurali, Incrementa, αγγα, αγγα, auctus. Gell. lib. 2. c. 8. Non edunt, quia cæpe solum olerum omnium contra Lunæ aucta, atque damna vices minuendi atque augendi habeat contrarias.

AUCTUM, vocabatur spatium circi, quod super definitum modum victoriae adungebatur. Festus.

AUCTIO, nis, nomen ab Augeo: augendi actus, augmentum, αγγα, αγγα. Vnde etiam ponitur pro venditione quæ fit per augmentum pretii. { αγγα, αγγα. GALI. Vente de biens au plus offrant & dernier encherisseur, criée au plus offrant, Encant. ITAL. Vendita all' incanto. GERM. Ein verkauffung an einer gande/ da einer mehr gibt dan der ander. HISP. Almoneda, ò venta a quien da mas. ANGL. Open sale. or port sale. } quum sit publica rerum venditio, & res traditur plus offerenti. Iuvenalis,

Si conjugis auctio fiat.

Plaut. *in Stich.* de actione parasitica loquens, Nunc auctorem, inquit, facere decretum est mihi, *ὁμοιοπατίειν*. ¶ Auctionem vendere, apud Cicero. *in Orat. pro Quintio*, id est, auctionari, res in auctione vendere: dictum ea dicendi forma, qua à Cæsare, Vendere sectionem. Auctione dimissa testibus, argentariorum tabulis utebantur. Quintil. Vis contaminari auctionem? Plaut. *Men. se. ult. a. 5.* Auctionem hinc faciam & vendam quicquid est. Item, Vix actione tota capiet quinquagesies. *Ibidem*, Auctionem proponere. Quintil. Auctionem ducentima olim solvebatur. Sueton. *in Calig. cap. 16.* Erat autem duplex auctio, rerum privatarum quæ fiebat sine hasta: & publicarum quæ fiebat hasta in foro fixa. Nam hasta subiciebant ea quæ publicè vendebantur, sicut in bello capta. Inde hastam Cæsaris rexisse scribit Cicero, qui alibi ait, Bisiam vidimus hastam in foro ponere, & bona civium voci subiacere præconis.

Auctiōnōr, Per auctionem vendo, auctionem facio. *ἄντιπράτω, ἀπὸ πρῶτου τῆς πᾶσης, ἀπὸ πρῶτου τοῦ λαοῦ*. GALL. *Vendre publiquement au plus offrant, vendre à l'encant.* ITAL. *Vendere all' incanto.* GERM. *Verkaufen.* HISP. *Almonedear, vender in almoneda.* ANGL. *To sell openly, private goods.* ¶ Cic. *pro Quintio*, Nevius hominem multis verbis deterreret, ne auctioetur.

Auctiōnālīā, Tabulæ auctiois, instrumenta auctiois, *l. 1. D. de tutela, & rationibus distr.*

Auctiōnārius, adject. ut, Auctionaria atria, *ἡ πωλητήρια*. GERM. *Ein gangmetster.* ANGL. *Courtes rohere such open sale is made,* in quibus auctio fiebat, *ἡ ἀπὸ πρῶτου πᾶσης*. Cicero. *de legib. Agrar. 4.* Ut in atris auctiōnariis, potius quàm in triviiis, aut in compitis auctioentur.

Auctō, as, frequentativum est verbi Augeo, *αὐξάω*. Plaut. *in Amph.* Et ut res, rationesque vestrorum omnium bene expedire voltis, peregrinæque & domi bono atque amplo auctare perpetuo lucro. ¶ Huius compositum est Adaucto. Accius, Quibus rem suam, & patriam nostram quondam adauctavit pater. Lucr. *lib. 1.*

Vnde omnes natura creet res, auctet, alaque.

Auctiō, as, freq. ab Aucto: ut, Auctitare pecunias scenore, apud Tacit. *lib. 8. inquit.*

Auctārium, ii, quod super mensuram, vel pondus iustum adjicitur. Festus. Accessio. *ἄρβιθ τάρβιθ. ἰπὶ μέρους, πρὸς ὀλίγον, ἰπὶ βλῆ, ἄρβιθ ὄνυξ*. GALL. *Surcroist, le par dessus qu'on donne outre le poids, nombre, ou mesure.* ITAL. *Acere cimento, buon peso, buona misura.* GERM. *Ein zugab/ ein zumaf/ soman einem in dem tauff datzu gibt.* HISP. *Colmo de medida, d sobornal.* ANGL. *Surplusage, that is over number, measure or weight.* ¶ Item quod ad iustum pretium adjicitur. Plautus, Auctarium adjicito, vel mille nummum plus quam poscet.

Auctōr, nomen verbale ab Augeo, qui auget: cuius femininum est Auctrix. *ἄρβιθ* *babal*, *ἄρβιθ mecabber*, *αὐξήτης*. GALL. *Qui donne accroissement.* ITAL. *Accrescitore.* GERM. *Ein Mehret.* HISP. *Crescedor.* ANGL. *That augmenteth or increaseth.* ¶ Auctor verò quem Græci *αὐτῶρος* & *αὐτοῦτος* dicunt, sine c, scribendum nonnulli putant, quod sit à Græco *αὐτοῦρος*, qui falluntur. Nam & Pierius probat esse ab Augeo, & apud Festum Carisium, item in antiquis lapidibus scribitur cum c. *ἄρβιθ*. GALL. *Auteur, inventeur, ouvrier.* ITAL. *Autore.* HISP. *Autor, que da autoridad à alguna cosa.* ¶ Cic. *2. Offic.* Apud Homerum optimum auctorem nulla talis est de Ulyssæ suspicio. Legitur & in feminino genere. Ovid. *lib. 4. Fast.*

Optima tu proprii nominis auctor eris.

Figuratèque per obliquos, sicut alia verbalia in or, desinentia, neutris adjungitur. Virgil. *lib. 10.*

Italiam petiit, facis auctoribus esto.

Est autem Auctor, quasi operis factor. Unde Poëta, cæterisque operum conditores dicuntur Auctores. Valla *lib. 4. c. 32. & lib. 5. c. 30.* Neque solam qui opus aliquod facit, sed qui princeps est, & primus iubet ut aliquid fiat, aut inductor, persuasorve, Auctor vocatur: ut si quis populum ad bella concitavit, vel qui concordiam persuasit, belli, vel concordie auctor fuit. Cic. *lib. 3. Offic.* Atque huius deditiois ipse Posthumus, qui dedebatur, suator, & auctor fuit: quasi dixisset, suator & persuasor. Auctor tamen differt à Suatore. Sueton. *in Tib. c. 27.* Item nostræ Auctorem gentis (de Cadmo Thebarum conditore.) Plaut. *Amph. se. 3. a. 4.* Impero, auctorque sum, ut me castrandum loces. Idem *Aul. se. 4. a. 1.* Quid mihi es auctor huic ut mittam. Idem *Pseud. se. 3. a. 1.* Quid mihi modò auctor es? Idem *Pseud. se. 7. a. 4.*

Invidiam, si qua est, auctor (eius rei) habere potest,

Ovid. *Eleg. 4. lib. 4. Trist.*

felix Aeneidos auctor.

Idem *Eleg. 1. lib. 1. Trist.* Auctores maximi (de pictoribus.) Quintil. Auctor & admirator omnis doctrinae Scipio, i. auxit & provexit artes & studia. Velleius.

nostrum quoque sanguinis auctor Iuppiter est.

Ovid. *13. Met.* Auctor & suator, Livius. Ut auctor fieret sumendi supplicii Proconsul. Velleius, Auctor iuris celeberrimus. Qu. Mutius. Illo auctore atque agente. Cæf. *lib. 1. de bell. civil.* Auctores utriusque linguae. Sueton. *in August. cap. 88.* Sunt quidam auctores, *in Calig. cap. 12.* & *in August. cap. 94.* & *in Claud. cap. 37.* Auctor orbitatis (i. qui occidit alterius liberos.) Senec. *cap. 14. de cons. ad Marc.* Auctor, pro genitore.

Auctori data verba suo (i. patri.)

Ovid. *Eleg. 3. lib. 3. Trist.* In bona re nunquam me pudeat mali Auctoris. Senec. *c. 11. de Tranq.* (i. Publii Mimographi.) ¶ Dicitur autem author faciendi, author ad faciendum, & author facere. Virg. *in Aeneid.* Author ego audendi. Author ad aliquid faciendum. Cic. *in Anton.* Idem *ad Atticum lib. 9.* Ego quidem tibi non sum author, si Pompeius Italiam relinquit, te quoque profugere. Cels. *lib. 7. cap. 7.* Heraclides Tarentinus author est, adverso scalpello subsecare magna cum moderatione. At verò apud Plin. *lib. 10. c. 26.* Auctores sunt omnibus annis advolare Ilium ex Æthiopia aves, id est, sunt qui dicant, aut scribant, ut apud Liv. *lib. 4.* Sunt qui malè pugnatum ab his

Consi. in Algido authores sint. Author etiam significat promissorem, ut apud Liv. *lib. 2.* Authores sumus tutam ibi majestatem Romani nominis fore. ¶ Item propugnatorem, sive defensorem, aut vindicem. Idem, Sed ut inventor legis Volero, sic Lectorius collega eius author cum recentior, tum acrior erat. Item cum, cui quis fidem habet. Idem, Agitatus deinde consiliis ex omni parte assentiendo multis authoribus trepidaverat. ¶ Item primum denuntiatorem. Idem, Iisdem authoribus cognitum est Æquos Volcosque summa vi bellum apparare. ¶ Similiter approbatorem; idem *lib. 3.* Multique erant, qui mollius consultum dicerent, quòd legum ab eis latorum patres authores fuissent. ¶ Is etiam in quo est ius, potestas, dignitas, nec ab alio pendet, potest dici Author: à quo Authoritas, *αὐθεντία*, est appellata. Unde illud apud Livium, Decreverunt ut quum populus regem iussisset, id sic ratum esset, si patres authores fierent, hoc est, si auctoritatem suam interponerent, & ratum haberent. ¶ Authores sententiae sunt, quorum sententiam sequimur. Authores pupilli, in quorum administratione res eius sunt. Paulus Iureconsultus, Etiam si non interrogatus tutor author fuit, valet auctoritas eius: quam se probari dicit, id est, authorem fieri. Cum Auctor is proprie diceretur, cui propter summam auctorem & licitationem res addicta esset, & Auctoritas, Ius ex auctione quaesitum; translatum postea hoc vocabulum Auctor, ad eos qui rein quoquo modo abalienarent, ut cum quaeretur ex eo, qui rem acceperat, unde sibi ius in eam comparasset, suum illum quasi auctorem nominaret, qui sibi suam auctoritatem tradidisset. Atque hinc actum, ut Auctor dicatur is, à quo quis auctoritatem, i. ius domini in rem quampiam accepit. Auctorem Galli vocant *Garant.* Liv. *4. d. 4.* Mulieres sine auctore nihil agere possunt. Cic. *Ver. 7.* Illi intellexerunt, se id quod à malo auctore emissent, diutius obtinere non posse, id est, ab eo qui vendendi auctoritatem nullam habebat. Idem *pro Cacin.* P. Cefennius auctor fundi. ¶ Inde auctor secundus dicitur fidejussor, qui à venditore datur ob evictionem. Hotom. Inde etiam Auctor fit is qui arrogatur. Gell. *cap. 19. lib. 5.* Arrogantur ii, qui cum sui iuris sint, in alienam sese potestatem tradunt, ejusque rei ipsi Auctores fiunt. ¶ Auctor rerum, id est, rerum administrator, gestorque: ut Imperator qui bella gerit. Salust. *in Catilin.* Ac mihi quidem, tamen si haudquaquam par gloria sequatur scriptorem & auctorem rerum. ¶ Auctor rerum, pro historiae scriptore. Tacit. Matrem Antoniani, non apud auctores rerum, non diurnis actorum scripturis reperio ullo insigni officio functam.

¶ Auctoro, est obligo, auctoritate usus. ¶ Vide *Authoro.*

Auctorati, dicebantur qui suam ad gladium operam mercede locabant, seque interposito solemnium iuramento in servitutis vinculum vendebant, & flammis viri, virgis caedi, ferro necari, cautiones faciebant. Hinc verbum Auctorare, pari notione.

Auctoramentum, pretium gladiatoris, & merces auctorati.

Auctōritās, Auctoramentum. Vide *Authoritas.*

Auctificus, adjectivum, quod auget, quòdve momentum aliquod affert ad incrementum. *ἄρβιθ τάρβιθ. αὐξήτης, αὐξήτης*. GALL. *Qui fait croistre, qui donne croissance.* ITAL. *Quello ch'accreosce.* GERM. *Das zu der mehrung hülft/ das grösser macht.* HISP. *El que haze acrecentamiento.* ANGL. *That augmenteth, that giveth increase.* Lucr. *lib. 2.*

Nec porro rerum genitales auctificique motus perpetuo possunt servare creatura.

Augifico, dixit Ennius, pro Augeo, Et tabes numero augificabit suos. Obsoletum.

AVGMĒN, inis, Augmentum, moles, *ἄρβιθ*. *ἄρβιθ τάρβιθ. αὐξήτης*. GALL. *Augmentation, accroissement.* ITAL. *Accrescimento.* GERM. *Ein meening/ zunemmung.* HISP. *Acrescentamiento.* ANGL. *Increase, increasing.* Lucr. *lib. 3.*

Omnibus est unum perfectum corporis augmen.

¶ Augmine donare, pro Augere. Idem *lib. 2.*

Vnde abeunt, minuunt, quòd venere augmine donant.

Augmētum, obsonii genus, quod ex immolata hostia defectum in jecore imponendo augendi causa, Varro *lib. 4. de L.L.* Meminit & Arnob. *lib. 7.*

Augmēto, *αὐγαμίζω*, idem quod augeo. Cicero. *in Lal.* Sed vivendi est finis optimus, quum integra mente, cæterisque sensibus, opus ipsa suum quæ augmentavit natura dissolvit. Coaugmentor, vide infra in *Coagmento.*

Augiā, sive Augea, *αὐγεία*. Stephano nomen est duarum urbium, quarum altera in Locride est, cuius in Catalogo navium meminit Homerus: altera in Laconia.

Augiās, sive Augeas, *αὐγείας*, nomen regis Elcorum, ab Hercule intercepti. Huic bubile erat capiens tria bouum millia, nunquam repurgatum ante Herculis adventum, unde etiam inter Herculis labores enumeratur huius stabuli repurgatio. ¶ Augiæ stabulum repurgare, proverbialis allegoria in hominem, aut in rem majorem in modum inquinatam. Græci sic efferunt, *αὐγείας βυστασία*. Lucian. *in Pseudomante.*

Augila, *αὐγίλα*, urbs Libyæ. Steph.

AVGVR, auguris, interpretis auguriorum, qui ex volatu, pastu, cantu avium futura divinat. *ἄρβιθ menachésch. αὐγουράς, αὐγουράς*, *ὁ ἰσὶ οἰωνοῖς μαντεύμενος*. GALL. *Devin, qui devine par le chant, vol, ou autre geste des oiseaux, augure.* ITAL. *Augure, indovinator.* GERM. *Ein weissager aufs den geben den oder gesang der vögel.* HISP. *El que advina por augeros.* ANGL. *A conjektor of things to come.* ¶ Dicitur, teste Festo, ab avium garritu, sive à gestu earum, quem augures solent observare. Cic. *in Catone*, Augurque quum esset, dicere ausus est, optimis auspiciis ea geri, quæ pro Reipub. salute gererentur.

Augūralis, e, ad augurem pertinens. *ἄρβιθ αὐγουράς*. ANGL. *Belonging to chame wich gesseth rhinges to come.* ¶ ut, Auguralis cœna, quæ & Adjicialis dicitur. Varro. *3. de re rust. c. 6.* Primus hos Q. Hortensius augurali cœna posuisse dicitur. Cic. *ad Gallum*, In eas quum incidissem in cœna augurali, apud Lentulum. Augurales libri, Auguralia insignia, Porta Auguralis. Tacit. *lib. 2.* Nocte porta egressus Augurali,

vetoufneffe, gree'dineffe. } Cicer. de Senect. Habeoque senectuti magnam gratiam, quæ mihi sermonis aviditatem auxit, potionis & cibi fuffulit. Idem 3. de Finib. Erat enim, ut scis, in eo inexhausta aviditas legendi, nec salutari poterat.

Avidè, & aventer, adverb. Cupidè. } ἰπιθυμικῶς, πλιντικῶς. GALL. Ardemment, aſprement, de grande affection. ITAL. Avidamente, fieramente. GERM. Einbrünſtiglich/ begirlich. H 1 S P. Codicioſamente. ANGL. Corvetouſlie, gree'delie. } Cic. de Senect. Græcas literas senex didici, quas quidem sic avidè arripui, quasi diurnam sitim explere cupiens. De hoc etiam in dictione *Avartus*.

Avillâ, quasi ovilla, Agna recentis partus. Festus.

AVIS, volucris omnis, quæ ova parit, & pennis decorata est. } ἄγρις ἄφῃ, ὄρνις. GALL. Oiseau. ITAL. Vccello, augello. GERM. Ein vogel. HISP. Ave que pone y saca hue vos. ANGL. A fowle, à birde, al great birdes, as homme goose. Ita dicta (ut quibusdam videtur) ab aviis, hoc est, locis secretioribus, quibus aves maxime delectantur. Author ad Heren. lib. 1. Avium dulcedo ducit ad avium. Volucres autem, πῦλῶν dicuntur, quæcunque volare possunt. Unde apes, vesper, muscæ, & papiliones, volucres quidem sunt, non tamen aves. Vespertilio quoque à quibusdam inter aves non numeratur, eo quod pennatus non sit, sed pennarum loco alas habeat membranaceas, & quatuor pedes, contra avium naturam: quo fit ut media quædam species inter avem, & murem esse videatur, tametsi Valla ab avium genere cum non excludat. } Alba avis, ἄλβη ὄρνις, proverbialiter à M. Tullio in epist. fam. lib. 7. dicitur pro re nova atque auspiciata, quod quasi avem albam (inquit) videntur bene sentientem civem videre. Nam veteres pro felicissimo auspicio & omine aves albas ducebant, ac pro miraculo faustissimo habebant. Nigras verò contrà. Ovid.

Omina non alba concinuisſis aves.

Et Juvenal. sic ob nigritiem Æthiopem inauspicatam fuisse docet.

Et cui per mediam nolis occurrere noctem.

Quadrabit & in rem admodum raram & inusitatam, quod aves perpaucæ sint hoc colore. } Bonis, aut malis avibus dicimus, quum rem feliciter, aut secus cedere significamus. Ab augurum observatione sumptum. } Avis ex avibus, ὄρνις ἐκ ὀρνιθῶν, proverbii formâ dictus est Aristophani per ironiam vir nobilis, quasi bonus ex bonis prognatus. } Musarum aves, μουσῶν ὄρνιθες, non absque proverbii specie Theocritus in Thalyſia appellat Poetas, quod luciniarum in morem assidue canant sua poemata. } Meliores nancisci aves, ἀμεινῶν ὄρνιθων πτεῖ, dicuntur quibus post res adversas succedunt prosperiora. } Avibus secundis, Liv. lib. 6. ab urb. Aves comparantur cum amantibus. Plaut. Asin. se. 3. a. 1. Avis ferè est consimilis. Idem Capt. se. 2. a. 1. Avi sinistra auspicio liquido. Idem Pseud. se. 4. a. 2. (nota sinistra avi, pro fausta.) Avibus obscenis ominosus locus. Gell. cap. 14. lib. 13. Aves inferæ quæ. Idem cap. 6. lib. 6. } Nisi si qua vidit avis, πῦλῶν ἴδρις εἶδεν ὄρνιθι. Hyperbole proverbialis, de re vehementer occulta. Aristoph. in Avib. Οὐδὲς εἶδεν θησαυρὸν ἢ ἰμῶν πῦλῶν εἶδεν ἄσ ὄρνις, id est, Nemo meum vidit thesaurum, nisi forsan si qua avis usquam. Vide Suidam. } Aves crate capere. Plaut. in Asinaria: Hoc uno excepto, quod non crate, sed retibus aves capiuntur. Vide Bud. Miscellaneorum lib. 2. c. 28. Noftrates, inquit, rustici cum nive tecta est humus, ab ea vacuas areolas quasdam concinnant, in quibus superjecta crate, ordeum effundunt, variâque semina ad inescandas aves spargunt. Eæ verò sub ea desuper incumbente pascentes, fune qui machinam suspendit, clam laxato, omnes facillè opprimuntur.

Aviculâ, diminutivum, parva avis. } ὀρνιθῶν. GALL. Oiselet, petit oiseau, pou ſn. ITAL. Vccellino, augellino. GERM. Ein vögeltin. HISP. Avezilla, ò pequena ave. ANGL. A little birde. } Gell. lib. 1. Avicula est parva, nomen est Cassira, nidulaturque in segetibus.

Aviariū, ii. locus ubi aves domi nutriuntur, vel quo aves includuntur. } ὄρνιθῶν. GALL. Voliere, lieu où on nourrit oiseaux, cage, muë. ITAL. Luogo da tenere vccelli & volatili. GERM. Ein vögeltretzer/ oder fōtze ein ort/ da man vōgel zeucht oder neht. HISP. Lugar donde se crian y tienen aves. ANGL. A cage. } Cic. Qu. ratur. lib. 3. Nihil ei restabat, præter balnearia, & ambulationem, & aviarium. Col. lib. 8. c. 1. Quæ nos similiter appellamus apum cubilia apiaria, vel nantium volucrum, quæ stagnis piscinisque letantur, aviaria, vel etiam pecudum sylvestrium, quæ nemoribus clausis custodiuntur, vivaria. } Aviaria quoque à Virgilio dicuntur loca nemorosa, & secreta, quæ avibus abundant. Sic enim habet 2. Georg.

Sanguinet que inculta tubent aviaria bacis.

Ubi Servius, Aviaria, secreta nemorum quæ aves frequentant.

Aviarius, qui curam avium gerit. } ὄρνιθῶν. GALL. Oiselier, qui pense les oiseaux en volieres ou cages. ITAL. Colvi che tiene cura d' vccelli. GERM. Ein vögeltätzer/ oder pfleger. HISP. El que cria, ò guarda aquellas aves. ANGL. He that hath the cuire of birdes, à poulter. } Ol. lib. 6. de Callinis: Sic tamen, ut illustria sint loca, quod commojuus habitet aviarius Dicitur & Avicularius.

Avitium, avium genus. GERM. Ein gevōgel. Apul. Florid. Iam pulchra avis, quæ ex omni avitio longè præcellit.

Avius, a, um, quod longius distat à via, aut quod est sine via. } ἄβῆ. GALL. Sans chem'n ny voye, esgaré. ITAL. Senza via, isviato, disviato. GERM. Dngwegsan/ ombweg/ w. g die von der rechten strafs abziehen. HISP. Descaminado. ANGL. Vvithout a way. } Locus avius, Plaut. Aul. se. 3. a. 4. Vi. g. li. 2. Georg.

Avia tum resonant avibus virgulta canoris.

Salust. in Inurb. Ipse nocturnis aviis itineribus ignoratus, repente Romanos palantes aggreditur. Lucr.

Avia Pieridum peragro loca, nullius ante Trita solo.

Idem,

Avius à vera longè ratione vagaris.

Avia, substantivè. Tacit. lib. 4. ostquam saltuosos locos attigerat, dimisso quo, per dirupta & avia sequentes frustratus est. Valer. 5. Argonaut.

Hoc tibi tot casus, horrenda tot avia mensi

Cernimur.

Per avia itinerum fugiens. Velleius.

AVIÀ, Atrium, Regia, propriè est Principum domus ventis perflatilis, ut annotavit Athenæus. } ἄβῆ ἰλιὰν, ἰλιὰν ἰλιὰν. ἀβῆ. GALL. Vne sale, la cour du Prince, maison royale. ITAL. Corte del palazzo, corte de Principe. GERM. Ein Saal/ Fürstienhaus/ oder Königs hoff. HISP. Palacio de los Reyes, y grandes. ANGL. An haule a Princes houst, or palace, a courte. } Unde apud Homerum loca subdialia hoc nomine intelliguntur. Verum quoniam Principum ædes habere solent amplissima hypæthra, factum est ut aula pro regia ponatur. Seneca, Notissima vox est eius, qui in cultu regum consenuerat, quum quidam illum interrogaret, quomodo rarissimam rem in aula consequutus esset senectutem: Injuriam (inquit) accipiendo, & gratias sepe agendo. Aulæ genitivus apud Virgil. 3. Æneid.

Aulæ in mediolibabat pocula Bacchi.

Aula pro domo Minotauri. Senec. Hippolyt. } Antiqui Aulas dicebant quas nos Ollas, id est, vasa fulgura, quibus cibaria coquuntur. Plaut. in Amph. Optimo iure infringatur aula cineris in caput. } Hujus diminutivum est Aulula, à qua Plauti comædia *Aulularia* vocata est, hoc est, Parva olla. } A quo rursus fit aliud diminutivum Auxilla, ut est author Festus. Vide Olla. } Aula virginis, pro virginali secreto, apud Chryſolog.

Aular, vel Ollar, operculum ollæ, seu aulæ: ut puteal, putei tegmen, ponitur pro quovis velamine. Varro de R. R.

Aularius, aulicus, palatinus, id est, minister palatii. Gloss. Isid. }

Aulicis, a, um, denominativum, quod ad Aulam pertinet. } ἄβῆ ἰλιὰν, ἀβῆ ἰλιὰν. GALL. De cour, de sale. ITAL. Di corte. GERM. Hofstüch/ was zu dem hoff gehdrt. HISP. Cosa de palacio de grandes. ANGL. Courtly, à courtiour. } ut Aulicus apparatus. Et Aulicus, substantivè. Quia aulæ sectator est assiduus. Suet. in Nerone. & in Calig. cap. 19. Nam fortè accidit, ut in publica fame Alexandrina navis nuntiaretur, pulverem luctatoribus aulicis adduxisse.

Aulæ, ἄβῆ. Nauale Cilicum inter Tarsum, & Anchialem. Steph. }

} Sunt & fistulæ cannulæ. Pap. }

Aulæum, aulæi: vel (quod magis in usu est,) Aulæa, orum, pluraliter, ἀβῆ ἰλιὰν, ἢ τὰ ἀβῆ ἰλιὰν. Sunt vela picturata, & versicolori textura spectabilia, quæ à Græcis ἀβῆ ἰλιὰν, & ἀβῆ ἰλιὰν nominantur, quibus in splendido aliquo apparatu parietes obtenduntur. } GALL. Tapis, tapisseries. ITAL. Panno di razza, razzi. GERM. Ein gewürct oder Heyd nisch Tuch/ decte oder sergen/ Teppich. HISP. Manta de pared con figuras colgadura. ANGL. Tapistrie, arras, hanginges of houses. } } Dicta Aulæa, ab aula Attali Asiæ regis, in qua primum inventa sunt. Vnde etiam Attalica aulæa vocantur. Propertius,

Nobilis aulæis porticus Attalæis.

} Belluata tapetia, ζωατῆ, dixit Plautus, à textura belluarum, quæ in aulæis intexuntur. Singularis numerus legitur apud Cic. pro Calio, Deinde scabella concrepant, aulæum tollitur. Quia in ludis scenicis aulæum tendi solebat. Apuleius, Aulæum tragicum removeto. Virg. in Georg.

Purpurea intexti tollant aulæa Britanni.

} Legitur & Aulæa fœminino genere apud Q. Curtium, Nec quicquam (inquit) eorum quæ invicem iactata erant, Rex ignorabat, quum post aulæam, quæ lectos obdlexerat, staret.

Aulæum, tributum, ex quo solvebatur stipendium militibus aulam Principis servantibus. Buleng. }

Aulæci, apud Cæsarem, Gallie Celticae populi sunt, ad Oceanum siti, inter civitates Armoricas. Orontius credit eos esse, quos hodie vocamus Rothomagenſes, vulgò Roan.

AVLÈTÈS, Tibicen, Aulæus. } ἄβῆ ἰλιὰν. ἀβῆ ἰλιὰν. GALL. Chantre ou jouëur de floute, menestrier. ITAL. Sonatore di pisaro, cantore. GERM. Ein Pfeiffer/ ein schwegler. HISP. Tanedor de flautas. ANGL. A flut-ter, a piper, a minstrel. } Cic. pro Muræna, Postquam id assequi non potuissent, isthuc potissimum sunt delapsi, ut aiunt, in Græcis artificibus eos auletas esse, qui citharædi fieri non potuerint: sic nonnullos videmus, qui oratores evadere non potuerunt, eos ad iuris studium devenire. Hinc locus factus proverbio, Aulæus sit, qui citharæus esse non possit. } Fuit & Auletus cognomen Ptolem. patris Cleopatæ, qui præter reliquam vitæ molliem etiam choraulam exercuit, unde & nomen nactus est. Hinc ab Alexandrinis regno exactus, ad Pompeium confugit: à quo Senatui commendatus est, & à Gabinio in regnum reductus. Autor Strab. lib. 17.

Aulæticus, a, um, ἀβῆ ἰλιὰν, hoc est, tibiis idoneus: ut Auleticus calamus. Plin. lib. 16. c. 36. Orchomenius est continuo foramine pervius, quem Auleticum vocant.

Aulætris, } ἀβῆ ἰλιὰν. GERM. Ein Pfeifferin/ oder schweglerin. ANGL. A woman minstrel. } Mulier tibicina est. Nam ἀβῆ ἰλιὰν, tibia est.

Aulæcoqua antiqui dicebant, quæ in aulis, hoc est, ollis coquebantur. Vnde Aulicoqua exta dicuntur, in ollis elixa. Autor Festus.

Aulio, nis. Gloss. auliones, ἀβῆ ἰλιὰν, ab ἀβῆ ἰλιὰν tibia. }

Aulis, idis, ἀβῆ ἰλιὰν, regiuncula est saxosa Bœotia, è regione Chalcidis oppidi Eubœæ, unâ cum oppido ejusdem nominis, quod portum habet exiguum, quinquaginta non amplius navium capacem. Huc Græcorum classem convenisse ferunt, Trojanis bellum illaturam: ibidemque maris tempestate retentum Agamemnonem filiam suam Iphigeniam Dianæ sacrificasse. Strab. tamen lib. 9. placet, non in hunc portum tam angustum Græcorum classem coactam fuisse, sed in alterum majorem & profundiorum, qui Tanagræorum vico proximior est. Meminit etiam Virg. lib. 4. inquit,

Non ego cum Danais Troianam exscindere gentem Aulide iuravi, &c.

Lucanus genitivum nominativo similem facit, dicens:

Euripusque trahi cursum mutantibus undis Chalcidicas puppes ad iniquam classibus Aulim.

Cuius meminit etiam Homerus liad. 2.

Aulius, fuit conditor Sinopis, & comes Iasonis, apud Strabonem: tertius athleta nobilis pancratiast. s. cuius statuum in foro fuisse author est Pausanias. Meminit & Plin. hujus artificis lib. 34. cap. 8.

Aulædus, } ἀβῆ ἰλιὰν. GERM. Ein Flüter/ Pfeiffer. ANGL. A mjni streel

or pipev. } Qui tibiis canit, quas Græci ἀδύς vocant. Cic. pro Murana, In Græcis artificibus eos aulædos esse aiunt, qui citharædi fieri non possent. Emendati codices habent *Auletas*, non aulædos.

Aulocrene, es, regiuncula minoris Asiæ, in conventu Apameno, per quam ab Apamia in Phrygiam itur. Ibi Platanus ostenditur, ex qua pendit Marfia victus ab Apolline. Plin. lib. 16. c. 14. & lib. 15. c. 29. ¶ Auloi, vide *Vingues*.

Aulon, apud Steph. ἀύλων, urbs est Laconica, una ex centum, & alia Arcadiæ, & alia civitas, vel locus Cretæ: item Asiæ locus, & alia à Crotoniatis condita, Caulonia etiam dicta. Hæc nimirum est quam in monte Calabriæ esse diximus. Vide infra *Caulum*, & *Caulon*. ¶ Est & mons Calabriæ contra Tarentinam regionem, ferax boni vini. Mart. lib. 13.

Nobilis & lanis, & Baccho fertilis Aulon.

In eo est & oppidum ejusdem nominis. ¶ Est & nomen duarum urbium, quarum una est in Macedonia, alia in Cilicia.

Aumarium, latrina publica.

Aunicula, auctio minor supra fundum. Lege *Auñiuncula*. Gloss. Isid. Avo Pomponio, Avus Ptolemæo, fluvius est Hispaniæ citerioris, qui Celinorum populorum supra Bracaras & Gronios agrum alluit. Vide Melam lib. 3. & Pto. lib. 2. cap. 6.

Avoco, as, Alio voco, abstrahò, averto. { בּוֹשֵׁב *heschib*, ἀποκαλῶ, ἀποπέμπω. GALL. R'appeller, retirer. ITAL. Chiamare altrove. GERM. Hinweg beruffen/ anders wohin beruffen. HISP. Lllamar à lugar. ANGL. To call away, to with draw. } Lact. lib. 1. & ad studia pacis à rebus memoris avocavit. Cic. pro *Amer*. Non necesse est omnes commemorare Curtios, Marios, denique Mamercos, quos iam ætas à præliis avocabat. ¶ Avocare concionem, Impedire ne habeatur concio. Gell. lib. 13. c. 14. Consul ab omnibus magistratibus & comitiarum & concionem avocare potest. Avocari à dolore spectaculis. Senec. cap. 16. de consol. ad Helv.

Avocari alicui, pro ab aliquo. Vlpianus de *noxali actione*, Nec oberit ei quod Servianus ei potest homo avocari.

Avocatio, verbale, ἀποκαλήσις, ἀποκλήσις. Ipse avocandi actus. Cic. 3. *Tusc.* Levationem autem ægritudinis in duabus rebus ponit: avocatione à cogitanda molestia, & revocatione ad contemplandas voluptates.

Avocamentum, ἀφ' ἀγαθῶν ἀπὸ τῶν λυπηρῶν ἀγκύλιται. { ANGL. *Passime*, any things that with draweth the minue frome heavynesse. } Sunt negotia jucundiora, sive solatia animum à mœtore avocantia, id est, revocantia. Plin. in *Epist.* Ego ergo suspensus pro homine amicissimo, dum admittere avocamenta, & cicatricem pati possit. Bud.

Avolo, Alio volo, seu aliò subito discedo. { ἄνυ *nadhab*, ἄνυ ἄρῃ. ἀφίρῃ. GALL. S'en voler, se partir viste. ITAL. Volare altrove. GERM. Hinwegfliegen. HISP. Volar de lugar. ANGL. To flee or go quickly to another place. } Cic. ad *Attic.* Experiar certe ut hinc avolè.

Avrã, lenior ventorum flatus. { ἄνυ *ruach*, ἄνυ. GALL. Vn petit vent doux, l'air. ITAL. Aura, vento piacevole. GERM. Ein sanfter lufft. HISP. Ayre, viento soñil y apacible de resplandor. ANGL. A soft coole of wind the aire. } Virg. lib. 4. *Aeneid.*

at illi

Dulcis compositis spirabat crinibus aura.

Ipse genu nixus flammæ excussit ab aura, i. à flatu;

Ovid. 5. *Fast.*

Vlla nec aërias volucris perlabitur auras,

Tibul. lib. 4.

Isque per ætherias me tollens ad volat auras, (aliàs, umbras.)

Catul. de com. *Beren.*

Difficile est tamen hic remis ut aris, an aura

Dicere (Metaph.)

Ovid. *Eleg.* 1. lib. 1. *Trist.*

Dum tecum vixi, dum me levis aura ferebat,

Idem *Eleg.* 4. lib. 3. *Trist.* ¶ Interdum ponitur pro splendore. Virgil. 6. *Aeneid.*

Discolor unde auri per ramos aura resulsit.

¶ Interdum ponitur pro afflatu, & favore: quia quum fiat aura æstate, videtur æstuantibus favere. Idem *ibid.*

Iam quoque nunc nimium gaudens popularibus auris.

Aura popularis. Quint.

Læta dum venit mollior aura Deo.

¶ Horatius per translationem posuit pro venustate, & illecebris mulierum, & quodam quasi philtro, quo illæ amantes ad se alliciunt. Sic enim habet 2. *Carm.* Ode 8.

Te suis matres metuunt juvenis,

Te senes parci, miseraque nuper

Virgines nupta, tua ne retardet

Aura maritos.

¶ Metaphora sumpta est à navigantibus, quorum cursum adversi ventorum flatus sæpe remorantur. Hinc Cicero proverbii specie dixit, in *Verr. act.* 6. Remor quid egerim: erigit se, sperat sibi auram aliquid posse afflatu in hoc crimine: id est, ostendi spem. Fit autem (ut quidam volunt) Aura ab aëre, quod motus aër & splendorem faciat & ventum: & proculdubio Græcum est. Suidas, ἀύρα ἡ τοῦ πνοῦ. Aura, inquit, id est spiritus, vel si mavis, flatus. ¶ Auras Græcus genitivus, pro Auræ. Virg. 11. *Aeneid.*

— nihil ipsa nec auras,

Nec sonitus memor.

Item Aurai, pro auræ. Idem *Aeneid.* 6.

Ætherium sensum, atque aurai simplicis ignem.

¶ Aurula, parva aura. Tertull.

Auras, ἀέρας, fluvius ab Hæmo in Istrum defluens. Herod. lib. 4.

Aurati, χρυσοφόροι. GALL. Dorée. ITAL. Orata. GERM. Ein rothe forrest.

HISP. Doradilla. ANGL. A gilthead. } Piscis qui ab auri colore nomen accepit, cujus amator Sergius, Orata cognominatus. Mart. lib. 13.

Non omnis pretium, laudemque aurata meretur.

Auræ, sunt frena, quæ circa aures equorum religantur, imò pars habe-

næ, quæ circa aures ponitur. { *auralia*. GALL. Chanfre'n. ITAL. Testiere. GERM. Das theil an dem zaum das omb die ohren ist. HISP. Frenos. ANGL. The headstalles of bridles that cometh over the forehead. } Fest.

Aurææ, eques solitarius. Festo placet aurigam esse, sic enim scribit: *Aurææ, auriga: aurea enim dicebatur frenum, quod ad aures equorum religatur, oreæ quo oreæ coercerentur.* Auræam equum singularem appellaverunt, vel equitem singularem.

Auréliã, α, αὐρηία, nomen matris Caesaris Dictatoris, ut est videre apud Suet. in *Cæs.* ¶ Aurelia familia Romæ in primis celebris fuit, à Sabinis (si Festo credimus) oriunda, cui locus publicè designatus erat, in quo Soli sacra faceret. ¶ Ex hac, Aurelii plerique illustres Romani originem traxerunt, primum Aufelii dicti, sicut Papyrii, qui postea Papyrii.

Aurichalcum, vide *Orichalcum*.

Auriflamma, vexillum est Gallorum. Extant Roberti Regis tabulæ in armario Abbatie Dionysianæ, datæ anno 996. mense Ianuario, regni sui primo, quibus narrat se erga id monasterium liberalitate usum spe obtinendæ de hostibus victoriæ, referendæque in templum D. Dionysii *Auriflamma*, vexilli illius martyris & sociorum Dei beneficio invicti.

Aurigã, gen. communis, secundum Priscianum, quasi aureiga, qui, vel quæ aureum agit equum: aureax. { בּוֹשֵׁב *rachhab*, לוֹיִזָּה. GALL. *Chartier, ou roulier.* ITAL. *Carretiero.* GERM. Ein fãrcher/ ein furman. HISP. *Carretero, ò el que rige el carro.* ANGL. *A carter, à wayne man.* } Quæ vox ab aureis agendis, sive regendis dicta videtur: sunt autem auræ (ut supra ex Festo docuimus) lora quædam, quæ circa equi iugalis aures religantur. Virg. 12. *Aeneid.*

Circumstant properi aurigæ, manibusque laceffunt

Pectora plausa canis.

Aurigam video vela dedisse rati (i. gubernatorem.)

Ovid. *Eleg.* 3. lib. 1. *Trist.*

¶ Aurigo morbus, ab auri colore, quem bilis toto corpore diffusa mentitur. ¶

Avrigo, as, Currum rego. { לוֹיִזָּה. GALL. *Charrier, mener & gouverner une charrette.* ITAL. *Menare, ò guidare la carreta.* GERM. Den farten/ oder wagen furen. HISP. *Regir el carro.* ANGL. *To drive a cart.* } Suet. in *Calig.* Nec nisi ex Senatorio ordine aurigantibus. Idem in *Ner.* Mox & ipse aurigare, atque etiam spectari sæpius voluit. Aurigare. Suet. in *Calig.* c. 54. & c. 8. paucis aurigantibus. Et in *Ner.* c. 22. Et *Gell. c. 1. lib. 14.* Ducentibus stellis & aurigantibus.

Aurigor, aris, Moderor, rego. לוֹיִזָּה. Varro *Modio*, Natura aurigatur, non necessitudo. Ex Nonio.

Aurigatio, nis, verbale. { לוֹיִזָּה, לוֹיִזָּה. GALL. *Conduite de charrette.* ITAL. *L'ufficio di menar carro.* GERM. Das fãhren auff eim fãren/ oder schlitten. HISP. *Obra de regir ò governar carro.* ANGL. *Driving of a cart.* } Gell. lib. 7. c. 8. Quibus verbis, delphini amantis & pueri non abhorrentis consuetudines, lusus, gestationes, aurigationes refert.

Aurigaritius, { בּוֹשֵׁב *rachhab*, דּוֹמֵטוֹפּוֹיִס. GALL. *Chartier.* ITAL. *Carretiero.* GERM. Ein fãrcher/ oder wagenmann. HISP. *Carretero.* ANGL. *A carter, à wayne man.* } Videtur usurpati à Suet. in *Ner.* c. 5. pro eo qui curam habet instruendi aurigas in spectaculis. Perfidia verò, inquit, tantæ, ut non modo palmarios pretiosos refulsorum confidat, sed & in Prætura mercede palmarum aurigarios fraudaverit.

Auripigmentum, i. { דּוֹמֵטוֹפּוֹיִס. GALL. *Orpin, arsenic.* ITAL. *Orpimento.* GERM. *Arfenick.* HISP. *Orpimento.* ANGL. *Arsenike, colour called, Orpin.* } Genus est coloris quod in Syria invenitur in summa tellure, auri splendore, sed fragile, lapidum specularium similitudine. Vide Plin. lib. 33. cap. 4. Duo autem sunt auripigmenti genera, quæ vide supra in dictione *Arsenicum*.

Auriplices, vide *Ipsulicas*.

Avris, is, fœm. gen. Pars capitis, qua vocem accipimus & haurimus. { ἄνυ *ozen*, ἄνυ, ἄνυ. GALL. *Oreille.* ITAL. *Orecchia.* GERM. Ein ohr. HISP. *Oreja.* ANGL. *The care.* } Ab hauriendo dicitur, aspiratione detracta, quod vocem accipiat, & quasi haurire videatur. Hinc Virg. 3. *Aeneid.*

— vocemque his auribus hausi, hoc est, intellexi.

Terent. *Phorm.* Astiti, animam compressi, aurem admovi. Aures suas clausit adversus solatium. Senec. c. 2. de consol. ad Marc.

— nemo est cuius referatur ad aures.

Ovid. *Eleg. ult. lib. 4. Trist.* Pendeant auditores auribus. Plaut. *Pseud.* sc. 5. a. 1. Huc adhibete aures quæ loquar.

Et tenuit nostras numerosus Horatius aures,

Ovid. *Eleg. ult. lib. 4. Trist.* Aure explorata, non surda, nec jacenti. Et ad aurem jucundius sonat. Gell. cap. 7. lib. 1. Ne id quod fabulantur in aures immittas tuas. Plaut. *Cure.* sc. 4. a. 3. Aure agresti esse. Habeo aures, loquere quid vis. Idem *Milit.* sc. 4. a. 2. In utrunvis oculum conquiesceto. C. Oculum utrum, an in aurem? Idem *Pseud.* sc. 1. a. 1. Fac vacuas aures aurium, ut migrare dicta possint quod volo. *Ibidem* sc. 3. a. 1.

Intentaque tuis precibus se præbuit aure,

Tibul. lib. 4. Auribus hæc peraudienda sunt. Idem *Mil.* sc. 1. a. 1.

Aurium ligamenta sunt ægrotorum. Item Aurium tenus percipere.

Quint.

Aut ego præbebam factis modò versibus aures,

Ovid. *Eleg.* 7. lib. 3. *Trist.*

Nullus in hac terra, recitem si carmina, cuius

Intellecturis auribus utar, adest.

Idem *Eleg. ult. lib. 3. Trist.*

— Nec qui

Auribus accipiat verba Latina suis,

Idem *Eleg.* 1. lib. 4. *Trist.* Ad aurem invocare. Quint. Aures superbas elegit. Liv. lib. 34. Ne hoc aures delicatas redderet. Quint. Secundis, & auribus adversis aliquid accipere, Liv. lib. 6. ab urb. Aversis auribus, lib. 8. d. 4. Et secundis, lib. 2. d. 5. ¶ Alii à Græco ἀύρα deduci majunt, quod vocem significat, quæ solo aurium instru-

mentat

mento percipitur : aut certe à verbo Audio, ut Aures dictæ sint, quasi Audes. Intelligentur autem hoc nomine tam cartilagineas foris prominentes, quàm ipsa foramina. Lucret. lib. 6.

Solicita porro, plenaque sonoribus aures.

¶ Aures autem dicuntur in rebus inanimatis, quibus rem aliquam apprehendimus, quas alio nomine Anfas vocamus. Virg. 1. Georg.

Bina aures, duplici aptantur dentalia dorso.

¶ Hinc Inauris, ἐκταύριον, & Auritus, ἀράειν, de quibus infra. ¶ Auribus provchi, ἀφ' ὧν ἀκούεται, dicitur quando audientes aliquid delectabile, laborem pedum non sentimus, tanquam aures nos vehant. Apuleius, Me usque ad istam civitatis portam meis auribus provecto.

¶ Aures regie ἀρακσταί, ministri regii renunciationibus, delationibusque præpositi. Idem lib. 1. de Mundo, Erant divisa officia in comitatu regio: sed & inter eos aures regie, & Imperatoris oculi quidam homines vocabantur, &c. Ubi & Otacustarum vocabulo talis casus inclinamento utitur. ¶ Ad ambas usque aures, ἀμφὶ τὰ ὦτα, impleri dicuntur qui supra modum ingurgitant se. Sumpta metaphora à vasculis ad anfas usque impletis. Extat apud Suidam.

¶ Cæcus auribus & mente, τὸ φλῶς τὰ τ' ὦτα τὸν πνεύμα, τὰ δ' ἔμμενται οἱ: id est, Tu simul & aures, & mente, & oculis cæcus es. Quadrat in hominem planè stupidum: est autem Sophoclis versus. ¶ Auris dextra tinnit. Quo significabatur alicubi sermonem de se absentibus factum cum laude. Idemque Plinius testatur, vulgò quandoque creditum fuisse, ut si laudaretur absens, ei dextra tinniret auris, qui vituperaretur, sinistra. Lucianus in Dialogo meretricis. ¶ Ad deorum aures pervenit, εἰς θεῶν ὦτα ἤλθην. Vbi facinus aliquod clanculum patratum, refertur ab iis, qui possunt vel remunerari rectè factum, vel punire secus admissum. Simile est, Iovis auribus servare. ¶ Procul auribus nuntius veniat, δὲ πρὸς ἑμὶ ἀφ' ἧλθες ἰλθες, id est, procul absit nuntius aures. Sermo deprecantis malè auspiciatum. Suidas ex Callimacho citat Hom. Item Iliadi. 6. ¶ Purgatis auribus, pro attentis & vacuis, proverbium sapit. Plaut. in Milite, Purgatis ambo damus tibi operam auribus. ¶ Ne ad aures quidem scalpendas otium est. Proverbialis est hyperbole, quum ne minimum quidem otii superesse significamus, Lucian. in bis accusato. Οὐδ' ὅσον κηρύσσει τὸ ὦς, ἀλλ' ἰσχυρῶς ἄρα, id est, Ac ne tantisper otiosus, ut aures, sicut aiunt, scalpere vacet.

¶ Aures vellere, veteres dicebant pro admonere, à prisco ritu sumpta figura, quo in ius vocantes quempiam aurem vellicabant, attestantes eum, quem quasi testem meminisse volebant. In utramvis dormire aurem, est animo otioso, securo, vacuòque esse. Terent. He aut. utitur eo, & Basilus in epistola quadam, sed malam in partem, ita ut supinam securitatem intelligi velit. Menander in Plotio, apud Gell. Εἰ μὴ ἀμφοτέρων, δὲ ἐπιλάλησθαι, καὶ μὴ κατενόησαι, id est, In aurem utramque, si dotata fuerit, est cubatura. Eodem sensu dixit Plin. In dexteram aurem.

Auriculā, quamvis diminutivi formam habeat, non tamen parvam aures significat, sed exteriorem auris partem, aut certe mollem illam particulam, quæ etiam infima, vel ima auris appellatur. ἰσχυρῶς, ὠτίον. GERM. Ein ohrläppln. ANGL. The lug. ¶ Cic. ad Quintum Fratrem, Ad inimicitias res venisset, si quum Esernino Samniti Facideianus comparatus videretur, auriculam fortasse mordicus abstulisset: cum Clodio quidem certè rediisset in gratiam. Adagium est quod convenit in eum qui quantumvis indignetur, magis cupiat quàm possit lædere. Martialis tamen pro tota aure posuisse videtur, quum ait lib. 5.

Auriculam Mario graviter miraris olere:

Tu facis hoc, garrus Nestor in auriculam.

Auriculis rubentibus mulier. Suet. in Aug. c. 69. ¶ Demittere auriculas vulgò dicuntur, qui sua spe frustrantur: & qui dejecto sunt animo. Auriculas super humeros habere, ait Plaut. lib. 3. de Rep. c. 10. τὰ ὦτα ἐπὶ τῶν ὤμων ἔχοντες: id est, Auriculas super humeros habentes, hoc est, animis dejectis & ægris. Flaccus,

Demitto auriculas ut iniqua mentis asellus,

quum gravius dorso subiit onus. ¶ Auricula infima mollior, hyperbole proverbialis in homines minime iracundos, lenique ingenio præditos: nihil est enim in humano corpore mollius, aut flexibilius leniusque, quàm ea auriculæ pars, quæ nec osse rigeat, neque cartilagine dureseat, neque nervis intendatur. Cic. ad Quint. Fratrem lib. 2. Tu quemadmodum me censet oportere esse in rep. & in nostris inimicitias, ita & esse & fore auricula infima scio molliorem. Vide Ammian. lib. 19.

Auriculārūs, a, um, quod ad aures pertinet. ἑπίωτος. GALL. Des oreilles, qui des appartenances des oreilles. ITAL. Cosa pertinente all' orecchie. GERM. Das zu den ohren gehort. HISP. Cosa perteneciente à la oreja. ANGL. That belongeth to the eares. ¶ Vnde auricularium specillum, chirurgorum instrumentum, quod curandis purgandisque auribus adhibetur. Auricularius clyster, ἀπυρρῶν, instrumentum quo liquida collyria in aures præcipue infunduntur, apud Cell. lib. 5. c. de fistulis scripto, Per auriculariam clysterem fistulam eluere. ¶ Pro Auricularius, dicitur etiam Auricularis, & hoc auriculare: ut, Verminatio auricularis, quum putridæ aures vermibus scætant. Et auricularis digitus, parvus, quo aures mundantur.

Auriscalpium, instrumentum quo aures purgantur. ἄπολυθῆς. GALL. Vn cure-oreille. ITAL. Il cura orecchie. GERM. Ohrengruble. HISP. Instrumento para limpiar las orejas. ANGL. An eare pike. ¶

Auritus, a, um, Magnas aures habens. ἑπίωτος. GALL. Qui a grandes oreilles, bonne ouye, & attentif à ouyr. ITAL. Chi ha grand' orecchie, buona udita, & attento ad udire. GERM. Der grofz ohren hatt. HISP. Cosa de grandes orejas, à que las inhiesta, à que oye mucho. ANGL. That hat great eares, that heareth weel. Virg. 3. Æneid. Auriosque sequi lepores.

¶ Auritus item dicitur qui bene audit. Horat. lib. 1. Car. Doctus auritus fidibus canoris Ducere querens.

¶ Auritus populus, id est, aures intentas habens. Plaut. Asin. Face omnem auritum populum.

Aurōrā, x, Prima dici lux, qua sub Solis adventum aër illustratur. ἠὼρ

ἠὼρ. ἠὼρ. GALL. L'aube du jour, le point du jour. ITAL. L'aurora. GERM. Die morgenröthe, oder anfang des tags. HISP. El alva que antecede el dia. ANGL. Daybrek, the morning. ¶ Item tempus ipsam, hoc est, prima pars diei, qua lux quædam dubia in Oriente cernitur, adveniente Sole. Varr. 6. de ling. Lat. Aurora dicitur ante Solis ortum, ab eo quod ab igne Solis aureo aër aurefcit. ¶ Poëtæ fingunt auroram deam esse Tithoni conjugem, & Matrem Memnonis, quæ quòd maritum habeat senem, relicto eius cubili, ortum Solis antevertit.

AVRUM, ii. ἄνθη χρυσός. GALL. Or. ITAL. & HISP. Oro. GERM. Gold. ANGL. Gold. ¶ Pretiosissimum omnium metallorum, ab aura, hoc est, à splendore ita appellatum: aut certe à Græco αὐρός, quod divitem & potentem significat. Plin. lib. 3. cap. 3. Utinam posset è vita in totum abdicari aurum, sacra fames, ut celeberrimi authores prodidere, profcissum convitiis ab optimis quibusque, & ad perniciem vitæ repertum. ¶ Falluntur autem qui deducunt hanc vocem à Græco αὐρός, quod divitem significat, quum Græcis ea vox sit incognita, sed eius loco est ἀυρός, qua voce mollis & delicatus homo significatur. Imò verò ἀυρός reperitur apud Scap. in hac ipsa significatione: & apud Funger. in Etymolog. ¶ Aurum factum, χρυσός εἰργασμένον dicitur, quod artificis manu aliquem in usum est elaboratum. Ulpian. l. Quintus Mutius, ff. de auro & argent. leg. Cui aurum, vel argentum factum legatum est, si fractum, vel collisum fuerit, non continetur. Servius enim existimat, aurum, vel argentum factum id videri, quo commodè uti possumus. ¶ Huic opponitur aurum infectum, hoc est, rude & non elaboratum. Virg. 10. Æneid.

sunt auri pondera facti,

Infectique mihi.

¶ Aurum signatum, est pecunia ex auro cusa. Ulpian. Si autem aurum vel argentum signatum legatum est, id paterfamilias videtur testamento legasse, quod aliqua forma est expressum. ¶ In eadem etiam significatione legimus aurum absolute, & sine ulla adjectione positum. Plaut. in Aul. Effoddo aulam auri plenam. ¶ Aurum Tolosanum, proverbium Gellio lib. 3. cap. 6. de hominibus calamitosis. Hinc dictum, quòd cum Qu. Cepio Col. oppidum Tolosanum diripisset, multumque auri in eius oppidi templis fuisset, quisquis ex ea direptione aurum adtigit, misero, execrabilique exitu perit. ¶ Ponitur item aurum pro ornamentis muliebribus ex auro confectis. Terent. in Eunuch. Interè aurum sibi clam mulier demit, dat mihi ut auferam. Aurum coronarium, quid sit, docet Gel. c. 6. lib. 5. Est autem aurum coronarium, quod Imperatori triumphaturo in coronam decernebatur. Triumphalis enim corona, quæ antiquitus incorruptis adhuc Romanorum moribus ex lauro fiebat, postea ex auro fieri cœpit. ¶ Aurum igni probatum, ὁ χρυσός τῆς ἀπὸ δεικνυομένης, dicitur is cuius fides rebus adversis explorata, spectataque est. Utitur hac similitudine M. Tull. in epist. famil. Pindarus item in Nemeis, hymno 4. pluresque alii probatissimi authores. Vetus dictum, ut Aurum igne, sic innocentiam iudicio spectari. Calpur. Flac. declam. 31. Hinc Ovid. Eleg. 4. lib. 1. Trist.

Vt fulvum spectatur in ignibus aurum,

Sic, &c.

¶ Auro habet suppactum solum, proverb. figura dixit Plaut. in Bacch. de prædivite, cui tanta suppetat auri vis, ut pedibus calcet. Necavie (hospitem) aurumque huic ademit (hospiti.) Idem Most. sc. 2. a. 2.

Ipsenitor galea claro radiantis ab auro

Insidias prodet,

Ovid. 13. Metam.

offendit quod iam præfoderat aurum,

Ibid.

Effugiemque meam fulvo complexus in auro (annuli.)

Idem Eleg. 6. lib. 1. Trist. Statuam auream, ex auro Philippæo. Plaut. Curc. sc. 1. act. 3. Auro & purpura sibi amator emit meretricis mores. Idem Mostell. sc. 3. a. 1. Auro contra cedo mihi modestum. P. Cedo contra aurichalch. Emi virginem, vestem, aurum. Idem Curc. sc. 3. a. 1. Dij immortales! Aurum quid valet? Idem Aul. sc. 4. a. 1. Contempta aurum, pallam, satim' me deceat. Idem Most. sc. 3. a. 1. Equum est mihi purpuram, atque aurum dari (inquit dotata.) Idem Aul. sc. 5. a. 3. Huic (spinteri) addas auri pondo unciam. Idem Men. sc. 3. a. 3. Neque rectè, quæ in nos dicis, aurum atque argentum merum est. Idem Asin. sc. 3. a. 1. An tu verba blanda esse aurum rere? Ibid. sc. 1. a. 3. Pallam & aurum domo suppilas (i. aureum spinter.) Idem Men. sc. 1. a. 5. & sc. ult. a. 5. Pallam & aurum hoc mihi dedit. Odi aurum, multa multis suavit perperam. Idem Capt. sc. 2. a. 2.

Auratores, qui inaurant, in vetusto Lexico exponitur χρυσωταί.

Auratura, x, Quintil.

Aurātūs, a, um, quod in superficie habet aurum. ἄνθη χρυσός, χρυσωτάως. GALL. Doré. ITAL. Dorato, indorato. GERM. Verguldt, uberguldt. HISP. Dorado por parte de fuera. ANGL. Gilde with gold. ¶ Cic. post reditum in Senat. Lentuli beneficio excellenti atque divino non solum reducti sumus in patriam, sicut nonnulli clarissimi viri, sed equis insignibus, & signo aurato reportati. Suet. in Ner. Piscatus est reti aurato, purpura coccòque funibus nexis. Quando te auratam & vestitam bene habet. Plaut. Men. sc. 2. a. 5. Abusivè tamen auream domum & auream portam dicimus pro aurata. Milites aurari. Liv. 9. Tunicæ auratis militibus versicolores. Et contra aurata testæ dicit Fab. Quint. pro Aureis.

Aurāmētum, videtur instrumentum esse effodiendo, aut purgando auro accommodatum, χρυσωμύ. Plin. lib. 33. cap. 3. Hispania strigiles vocat auri parvulas massas, quòd super omnia solum in massa auramento capitur, quum cætera in metallis reperta igni perficiantur. Alii legunt, Auramento.

Aurātūrā, Quint. lib. 8. cap. 6. De hypallage, Sed nomen immuto, ut quum aurata testæ, aurea: pusillum à vero discedo, quia non est nisi pars auratura.

Aurārūs, a, um, adjectivum, ὁ χρυσός, ἰσχυρῶς. GALL. Doré. ITAL. Di oro. GERM. Don gold, oder was zum gold gehort. HISP. Cosa perteneciente à oro. ANGL. Of gold. ¶ ut, Auraria metalla. Plin. lib. 37. cap. 12.

cap. 12. Aurarium negotium. Idem in Bacch. Auraria fodina, ubi foditur aurum: quæ & Aurifodina dicitur. ἄρρηθροῦς. GALL. Miniere ou mine d'or. ITAL. Minera da cavare oro. GERM. Ein goldgruben. HISP. El minero de donde se saca el oro. ANGL. A gold mine. Plin. lib. 34. cap. 4. Vide Aurifodina. Auraria statera, Varro apud Non.

Aurarij, Aurifices, qui aliquid ex auro conficiunt, aut inaurant, ἄρρηθροῦς. GALL. Orfévres. ITAL. Orefici. GERM. Goldschmid/vergülder. HISP. Plateros que labran en oro. ANGL. Goldesmythes, gilders. Aurarii etiam fautores dicuntur, teste Ser. à nomine Aura, quod nonnunquam pro favore accipitur.

Auræus, substantivum diminutivum ab aureo cusus. ἄρρηθροῦς. ANGL. A noble; in gold. Plin. lib. 35. c. 10. Immane tabulæ premium accipit, aureos mensura, non numero. Aureus autem valet vintiquinque denarios, sive centum sestertios nummos, quum denarius quatuor esset sestertium. Vide Hotonranum in suo Lex. & Antonium Augusti. lib. 2. cap. 9.

Auræus, a, um, quod ex auro est confectum. ἄρρηθροῦς. GALL. D'or, fait d'or. ITAL. Cosa fatta d'oro. GERM. Guldin/ was von gold gemacht. HISP. Cosa de oro toha maciza. ANGL. Golden, made of gold. Cic. 4. Philipp. Sedebat in rostris Cæsar, in sella aurea coronatus. Aedes tuæ totæ conspuebant quasi essent aureæ, Plaut. Amph. Scin' quod hoc sit spinter, nescio nisi aureum pici aureos montes colunt. Idem Aul. sc. 5. a. 4. Statuam auream ex auro Philippæo. Idem Curc. sc. 1. a. 3. Illum dicis cum armis aureis. Idem Milit. sc. 1. a. 1.

Ex Ariadne aurea temporibus fixa corona foret, Catul. de com. Baren. Item quod auri colorem habet. Virg. 3. Ecl. Aurea mala decem missi, cras altera mittam.

Interdum idem quod pulchrum. Idem 10. Æneid. at non Ventus aurea contrâ pauca refert.

Aureo piscari hamo dicuntur, qui mediocri commodi cupiditate periculum adeunt, ut maximarum rerum faciant jacturam. Fit enim nonnunquam ut piscis hamum etiam ipsum secum auferat. Commemoratur inter facete dicta Octavii Cæsaris à Suetonio. Aureos montes polliceri, χρυσά ορη ὑπερυψηλῶν, proverbialis hyperbole, de iis qui immensa promittunt, spæque amplissimas ostentant: à Persarum arrogantia dicta, qui propter auri venas montes aureos jactabant. Plaut. & Terent. Aureæ compedes, χρυσῆν πόδιον, proverbiali metaphora dicitur Servitus splendida & amabilis: qualis est ferè aulicorum vita. Diogenes in epistola quadam scriptum reliquit, Aristippum in aula regia aureis teneri compedibus, ne posset avolare. Horat. de amica formosa, Tenetque grata compepe vincum. Aureus numerus dicitur cyclus paschalis decem-noventialis, vel propter præstantiam eius, quod sine ulli labore lectoris terminum paschalem & novilunium in calendario ostenderet tempore Diocletiani & Constantini Magni, sive (quod verisimilius) quia auro notaretur in fastis. Scal. lib. 3. Canon. Isagog. Aurea barba, Iovis & Neptuni insignia ornamenta. Turn.

Auræolus, a, um, diminutivum ab adjective Aureus. Auteolum collum, auri colorem referens. Varro 3. de re rust. c. 9. Aureolus libellus. Cic. 4. Acad. Malum aureolum, Catull.

Auræolus, substantivum diminutivum ab aureo nummo. Martial. lib. 5. Qui crepat aureolos, forsitan unus erit.

Idem lib. 10. Aureolos ultra quatuor ipse petit.

Aurôsüs, adject. ut aurosa arena. Lamprid. in Helio ab. Scopæ auri porticum stravit & argenti, dolens quod non posset & electri. Idque frequenter quacunq; fecit iter pedibus usque ad equum, vel carpentum, ut sit hodie in aurosa arena.

Aurêscio, is, χρυσίζω, Varro de lin. Lat. Auroram splendorem Solis existimant, seu matutinum splendorem, eo quod ab igne Solis, aut auro aer aurescit.

Aurichalcum, compos. ex aere & auro, sive quod colorem habeat aureum, inquit Festus. Vide Orichalcum. Sed aurichalcum nunquam fuisse in rerum natura, & Aristotelis & Helychii autoritate probatur: hujus verba sunt hæc, Οὐ χρυσῆ χρυσῆ, ἢ αἰνῆ χρυσῆ χρυσῆ, οἱ χρυσῆ χρυσῆ χρυσῆ χρυσῆ. Vide Scal. in Fest.

Auricomus, qui aureos crines, seu auream comam habet, ἄρρηθροῦς. GALL. Qui a les cheveux jaunes: comme sin or, qui a le chef doré. ITAL. blondo. GERM. Das guldin har hat/ oder goldgäl. HISP. El que tiene cabelladura de oro. ANGL. Which hath heave of the colour of gold. Vide Phœbus vocatus est auricomus. Batavus auricomus. Sil. lib. 3.

Aurifer, a, um, quod fert aurum. ἄρρηθροῦς. GALL. Portant or. ITAL. Che produce oro. GERM. Das gold tregt. HISP. Cosa que tiene à lleva oro. ANGL. Which bringeth or. beareth gold. Unde aurifera flumina dicuntur, Tagus in Hispania, Padus in Italia, Hebrus in Thracia, Pactolus in Asia, Ganges in India. Aurifera arbor, Cic. 2. Tusc. Auriferum nemus, Plin. lib. 5. c. 1. Aurifera terra, Mart. lib. 10.

Aurifex, fics faber aurarius, qui auri laborandi artifex est. ἄρρηθροῦς. GALL. Orfévre, affineur d'or. ITAL. Orefice. GERM. Goldschmid. HISP. Platero que labra oro. ANGL. A goldsmith. Cic. 1. Orat. Ad ea probanda, quæ non aurificis statera, sed quadam populari trutinâ examinantur. Plin. Velut aurificum arte alternas inter folia candidantibus margaritis. Fullo, Phrygio, Aurifex, Lanarius. Plaut. Aul. sc. 5. a. 3. Hoc spinter ad orificem deferas, jubæque reconcinnat. Idem Men. sc. 3. a. 3. (ut) Pallam ad Phrygionem, & spinter ad aurificem ferres. Ibid. sc. 3. a. 4.

Aurificina, ANGL. A goldsmiths shoppe. Pro aurificis officina.

Aurifodina, locus unde effoditur aurum. Plin. lib. 33. c. 4.

Aurifodina, & Auraria, in antiquo Lexico χρυσουρύθρη. Vide Aurarius.

Aurifrigium. Lecti aurifrigiis strati, apud Helmolldum, i. e. Stragulis sericis Phrygio opere factis, & auro intertextis. Est ergo quasi Auri-Phrygium, Joh. de Vovveren. in not. ad epist. 13. Sidonii, lib. 9.

Aurifur, qui furatur aurum. ἄρρηθροῦς. ANGL. V which stealth gold. Plaut. Et mihi hic auritur est.

Auriger, a, um, adject. χρυσόφορος, ut auriger taurus. Cic. 2. de Divin. Aurigeris divum placantes numina tauri.

Arbor aurigera, Valerius 8. Arponaut.

Aurigo, ANGL. The ianndis. Scribonio Largo à fellis, sive bilis suffusione, coloris aurei, & equus. Hippoc. κίρκαι νόσος: morbus regius Horatio, & arquatus. Cell. lib. 3. c. 24. GALL. Jaunisse. ITAL. Traboco di fele. GERM. Die Gselucht. HISP. Ja ytericia. Eo morbo qui laborant, κίρκαι, Icterici dicuntur, Hor. Auriginosi: morbus ipse etiam Bilis suffusio, à Plin. vocatur.

Aurilégas, qui aurum legit, id est, furatur, χρυσόλαβος, χρυσόκλιπτης.

Aurilegali, in antiquo Lexico, χρυσόκλιπται. Auriplices, vide Ipsi-

Auro, as, ἄρρηθροῦς. GERM. Vergülden. ANGL. To gilde. Aurum superpono, a quo, Deauro, & Inauro: inde auratum, inauratum, deauratum.

Aurivittis, ab aurea vitta. Goldinck.

aurugia, quasi atri rugia, id est, sculptura, ubi aurum scalpitur. Pan-

Aurūca, Latii civitas, ab Aufone Ulyssis & Calypsus filio condita: à qua Aurunci dicti fuerunt vetustissimi Latii populi, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 5.

Aula, civitas est Hispaniæ. Ptolem.

Auscari pedum dixerunt veteres pro vermiculo piloso, qui solet in fronde nasci cum multis pedibus, teste Varr. lib. 6. de L. L. Sed vide ibi Scal.

Ausci, populi sunt Aquitaniæ in Gallia. Plin. lib. 4. c. 16. vulgò Ausch.

Ausculari, veteres pro osculari dicebant: & ab osculo, hoc est, parvo ore deducitur, quod osculum dicebant. Festus.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

Ausculto, cum accusativo significat Audio, & diligenter attendo. ἄρρηθροῦς.

scil. negotiis adhibebantur. Nam & in nuptiis adhibebantur contrahendis, ut de nuptiarum successu auspicia sumerent. Unde apud Suetonium in *Claud. cap. 26.* legimus Sporum puerum Neroni nupsisse, dote inter auspices consignata. Cic. *pro Cluent.* Nubit genero focrus nullis auspiciis. Liv. *lib. 2. d. 5.* Nuptiæ velut auspiciis nobilissimis populis deductæ. Qua de causa falsum est, quod hic antea scriptum erat, Auspices etiam vocari pronubos, qui à parte mariti in nuptiis adhibentur, quemadmodum pronuba ex parte sponsæ. Auspicem præterea vocamus, cujus ductu, & autoritate aliquid gerimus.

ANGL. *A fere man, a guide.* Horat. *lib. 1. Carm. ode 7.*
Nil desperandum est Teucro duce, & auspice Teucro.

Auspiciālis, e, quod ad auspiciū pertinet, *οὐρανίου*: ut, Auspicialis pisciculus, qui aliquid portendit, aut significat futurum. Plin. *lib. 3. 1. cap. 1.* Alii legunt *Auspicalis.*

Auspiciū, Augurium, divinatio sumpta ex gestu, vel cantu avium, cujus inventionem Tiresiæ Thebano assignat Plin. *lib. 5. cap. 56.* *οὐρανίου, οὐρανίου, οὐρανίου.* GALL. *Consideration des choses à venir pour contempler & observer le vol ou cry d'oiseaux, ou telles choses.* ITAL. *Auspicio.* GERM. *Ein vogel scharung, weyffagung.* HISP. *El agüero tomado de las aves.* ANGL. *Gessing à signe or taken shewed by birdes of tinges to come.* Dictum Auspicium, quasi Avispicium, ab avibus spectandis: quemadmodum Augurium, quasi avigarrum, ab avium scilicet garritu, quem auspicientes observabant. Partim ductu, partim auspiciis suis. Suet. in *Aug. c. 2. 1.* Auspicium excusat militem. Gell. *cap. 4. lib. 16.* Auspicia majora quæ dicantur. Idem *c. 14. lib. 13.* Auspicium excusat militem. Idem *c. 14. lib. 16.* Opus est meliore auspicio. Veni huc auspicio malo. Plaut. *Aul. sc. 2. a. 3.* Ne malo cum auspicio nomen commutaveris (*à la mal'heure.*) Idem *Afin. sc. 3. a. 2.* Quantum ex augurio auspicii intelligo. *Ibidem sc. 2. a. 2.* Imperio atque auspicio heri Amphitruonis expugnata oppidum. Item, ductu, imperio, auspicio suo. Idem *Amph.* Auspicia turbare, aut retinere, vel vitare. Gell. *cap. 14. lib. 13.* Ave sinistra, auspicio liquido. Plaut. *Pseud. sc. 4. a. 2.* Cic. *2. de Div.* Nihil publicè sine auspiciis, neque domi, neque militiæ gerebatur. Auspiciorum duos fuisse genera Dion narrat: unum sine obnuntiatione: alterum cum obnuntiatione. Utroque genere potestas agendi cum populo tollebat: primò, vel si nulla omnino signa de cælo monstrarentur, nec obnuntiaretur quidquam: altero quum cælesti aliquo signo viso, quod publicam calamitatem portendere videretur, obnuntiare is, qui aspiciabatur, ei qui agere cum populo vellet. Utramque genus, lege lata, sustulit P. Clodius Trib. Pleb. Ciceronis inimicus: de quo sic in oratione pro Sextio, iisdem Consulibus sedentibus atque inspectantibus, lata lex est, ne auspicia valerent, ne quis obnuntiare, ne quis legi intercederet. Ex commentariis Alai in oratione pro Sextio. Sumitur etiam latius, ut ad alia divinandi genera extendatur. Cic. *1. de Divin.* Fulmen optimum auspiciū habetur, si sinistrum fuerit. Ponitur & pro ductu, fortuna & autoritate. ANGL. *Conduite or disposition of a captain, authoritie.* Virg. *5. Æneid.*

*En huius, nate, auspiciis illa in clypea Roma
 Imperium terris, animos æquabit Olympo.*

Nonnunquam etiam pro imperio & potestate. Idem *4. Æneid.*
*Communem hunc ergo populum, paribusque regamus
 Auspiciis.*

Dicimus &, Meis auspiciis, pro meo arbitrio, meo Marte, meisque præfidiis. Virg. *4. Æneid.*

*Me si fata meis paterentur ducere vitam
 Auspiciis, & sponte mea componere curas.*

Auspiciōr, aris, Auspicia fumo, de cælo servo, ex avium cantu gestuque futura divino, de rei eventu aves consulo. *οὐρανίου, οὐρανίου.* GALL. *Considerer par les oiseaux, deviner, commencer quelque chose.* ITAL. *Augurare, cominciare.* GERM. *Xuff die vogel achtung geben/ vnd etwas weyffagen.* HISP. *A devinar por agüeros, comenzar.* ANGL. *To devine, by birdes.* Cic. *2. de nat. deor.* Gracchus quum pomerium transiret, auspiciis est oblitus. Et quoniam veteres nihil nisi auspiciatò gerebant, sit ut auspiciari dicamus pro incipere, & negotium aliquod aggredi. ANGL. *To begime, or interprise a bussinesse.* Suet. in *Aug.* Militiam auspiciantibus non tributum modò legionum, sed etiam præfecturas alarum dedit, i. militiam incipientibus, & felici auspicio inchoantibus. Auspiciari iurisdictionem præfetti. Suet. in *Neron. cap. 5.* Auspicatis Reip. omnibus Liviam duxit uxorem. Velleius. *Col. lib. 1. 2.* Possit ab Idibus Ianuariis auspiciari cultura officia.

Auspiciatū, nomen ex participio, *αὐσπιχιατός*, felix. Quint. *lib. 10. c. 1.* Itaque ut apud illos Homerus, sic apud nos Virgilius auspiciatissimum dederit exordium, id est, felicissimum. Catul. *42.*

*Quis ullos homines beatiores
 Vidit: quis Venerem auspiciatorem?*

Auspicio, as, antiqui dixerunt, pro Auspicior. Plaut. in *Persa.* Ego auspiciavi in hunc diem. Idem in *Rud.* Non hodie isti auspiciavi rei. Nonius. M. Cato de *consulatu suo*, Postquam auspiciavi atque exercitum adduxi ponè castra hostium, &c. Sospit. *Instit. Gram. lib. 11.* Item Gell. *cap. 2. lib. 3.* ubi de ratione auspiciandi.

Auspiciatò, & Auspicabiliter, adverb. Auspicium sumpto, auguratò. *αὐσπιχιατός.* GALL. *À la bonne heure, de bonne fortune.* ITAL. *In buona hora.* GERM. *Glücklich.* HISP. *Con buena dicha y agüero.* ANGL. *Fortunatlie, luckelie.* Cic. *2. de Divin.* Romulus urbem auspiciatò gerit. Sumitur nonnunquam pro Felicitate. Terent. in *Andr.* Haud auspiciatò me huc appuli. Huius compositum est inauspicatò, hoc est, infelicitate, vel nullo auspicio prævio.

Auster, ventus meridionalis: ab hauriendis aquis dictus, licet non aspiretur in principio. *αὐστρινός.* GALL. *Vent de midy.* ITAL. *Vento ostro.* GERM. *Der Sudwind von Mittag.* HISP. *Viento de medio dia.* ANGL. *The sudwind.* Nam nebulosus atque humectus est: unde etiam Græcè eadem ratione *αὐστρινός* appellatus: quoniam *αὐστρινός* Latine humor dicitur. Virg. *4. Georg.*

Frigidus ut quondam sylvæ immurmurat Auster.

Ovid. *Eleg. 10. lib. 1. Trist.*

Anthydas javis hauserat Auster aquis.

Pro tempestate apud Iob *cap. 9.* Qui facit Arcturum, & Oriona, & Hyadas, & interiora Austri, sive ut Septuag. reddidit, promptuarum, quia inde venti prouunt cum impetu, & procedunt. Ventus hic ob violentiam floribus est inimicissimus, hinc locus factus proverbio, apud Maronem in carmine Bucolico, Floribus austrum, fontibus apros immisi, ubi quis optat nocitura. Austrum perculli, ineptissimè hic ex Plauto legebatur. Nam in loco Plauti Flaustrum legendum est, non Austrum. Vide *Percello.* Ab Auster fiunt duo adiectiva, Australis, & Austrinus, *αὐστρινός*. Cic. de *somn. Scip.* Duo sunt habitabiles, quorum Australis ille, in quo insunt, adversa vobis urgent vestigia. Plin. *lib. 18. cap. 26.* Pyrus & amygdala, etiam si non pluat, sed fiat austrinum cælum, atque nubilum, florem amittunt.

Austrinis tempestatibus tentari (i. austro.) Suet. in *August. c. 81.* Colum. *lib. 11. cap. 2.* Piscis austrinus definit occidere.

Austro, as, Humecto, *αὐστρινός*. Plaut. Austrati ad ignem sedent.

Austerus, a, um, *αὐστρινός, αὐστρινός.* GERM. *Sarret/ rauch.* ANGL. *Severe, cruel, rude, sover.* Inimicus, subacerbus, qualis est sapor fructuum qui nondum plenam maturitatem sunt consequuti. Differt autem ab Acerbo (ut docet Plato in *Timæo*, & Gal. *lib. 3. de fac. simpl.*) tanquam minus à majore: utraque enim gustata atringunt & contrahunt linguam: minus tamen eam exasperant, quæ austera sunt. Hinc Austerum vinum dicimus, quod vulgus *viride* appellat. Per translationem accipitur pro duro, aspero, gravi. Horat. in *Serm.*

Molliter austerum studio fallente laborem.

Propert. *lib. 3. Eleg.*

Qui volet austeros arte ferire viros.

Austeritas, atis, & Suavitas. *αὐστρινός, αὐστρινός.* GERM. *Sarret/ rauch.* ANGL. *Severe, cruel, rude, sover.* Inimicus, subacerbus, qualis est sapor fructuum qui nondum plenam maturitatem sunt consequuti. Differt autem ab Acerbo (ut docet Plato in *Timæo*, & Gal. *lib. 3. de fac. simpl.*) tanquam minus à majore: utraque enim gustata atringunt & contrahunt linguam: minus tamen eam exasperant, quæ austera sunt. Hinc Austerum vinum dicimus, quod vulgus *viride* appellat. Per translationem accipitur pro duro, aspero, gravi. Horat. in *Serm.*

Austerè, adverb. Duriter, severè. *αὐστρινός.* GALL. *Austrement, asprement, rudement.* ITAL. *Austemente, aspremente, duramente.* GERM. *Einsthaftiglich.* HISP. *Asperamente.* ANGL. *Soverlie, rudelie.* Cic. *pro Murana,* Attamen agit mecum austerè & Stoicè Cato.

Austrana, insula est in Oceano Septentrionali, aliàs Glossaria dicta. Plin. *lib. 4. cap. 33.*

Austrā, regio est Germaniæ ad Danubium, olim Pannonia superior dicta, Metropolim habens Viennam, frequentibus Turcarum oppugnationibus nobilitatam. *αὐστρινός.*

Austrum, vide *Haustrum.*

Aufugani, populi sunt inter Feltriam & Tridentum, ab Aufugo oppido dicti, nunc Vallis Sugana vulgò appellari solet, ubi lanæ copia fit.

Aut, Conjunctio separativa. || à Græco *αὐτὸν*, rursus, item, iterum. || *αὐτὸν.* GALL. *Ou.* ITAL. *Overo, overamente.* GERM. *Oder.* HISP. *O.* ANGL. *Ather.* Virg. *1. Æneid.*

*Aut onera accipiunt venientum, aut ægmine facto
 Ignarum fucos pecus à præsepibus arcent.*

Quid tibi est mecum, aut tecum? Aut, *αὐτὸν.* Plaut. *sc. 3. a. 5.* Non ancilla tibi, aut servæ responsant, pro Et, Plaut. *Men. sc. 2. a. 4.* Sibi que aut materiæ, pro Et. Idem *Mosel. sc. 2. a. 1.* Aliquando dubitativa: ut, Aut librum volo, aut pretium. Si semel subjiciatur, diminutiva, est: ut apud Virg. *1. Æneid.*

*Submersasque obrue puppes,
 Aut age diversas, & disjice corpora ponto.*

Quod enim gravissimum erat, Iuno primò optabat, ut scilicet submersas puppes obrueret; aut si id gravius videretur, ut saltem in partes diversas eas disjiceret. Aliquando conjunctiva, ut apud eundem *9. Æneid.*

*me primam absumite ferro,
 Aut tu magne pater divum miserere.*

Autander, *αὐτανδρῶν*, filiam habuit Tagitam. Steph. in *Tauchira.*

Autariatæ, *αὐταριατῶν* Stephano, populi in Illyrico bellicosissimi, qui quum Triballos, & Ardiaeos vicinos suos debellassent, postea à Scordiscis attriti, & tandem à Romanis penitus deleri sunt. Autor Strab. *lib. 7.*

Autem, pro Sed, sive Verùm. Conjunctio est tantum subiectiva. *αὐτὸν.* GALL. *Mais, or, ains.* ITAL. *Ma.* GERM. *Aber.* HISP. *Mas, però.* ANGL. *But.* Valla: Verò, & Autem, idem significant, & eodem in loco poni possunt, antecedente utique aliqua ditione; nunquam enim ab his sententia incipit. Collocantur autem frequenter, ut nusquam referantur, sed tantum distinguant sententiam à sententia. Hactenus Valla *lib. 2.* Terent. in *Adelph.* Æschinus otiosè cessat, prandium corrumpitur: Ctesiphon autem in amore est torus. Autem inter multas copulativas ponitur, quasi respirationis causa. Cic. *2. de nat. deor.* Tum autem rursus aperiuntur, tum recedunt, tum antecedunt, tum autem subsequuntur, tum celerius moventur, tum tardius. Illa illum nescit, neque compressam autem pater. Plaut. *Aul. prolog.* Quid tristis es? Quid autem ille abs te natus destitit? pro, Item. Idem *Men. sc. 2. a. 5.* Ille me observat canis, post autem ille hircus, *ibid. sc. 1. a. 5.* Ecce autem, vide *Ecce.* Tum autem, vide *Tum.* Autem utimur, quum verbum iam dictum reperimus cum interrogatione, corrigentes quod minus nobis dictum videbatur. Cic. *Attico,* Sed ferendus tibi in hoc meus error: ferendus autem? ignò verò etiam adjuvandum. Bud.

Authē, Alcionei gigantis filia fuisse perhibetur, quæ ob dolorem paternæ necis cum reliquis sororibus se in mare præcipitavit. Sex autem Alcionei filiarum fuisse creduntur, Pausania, Authe, Asterie, Alcippe, Methone, & Drimo, quæ ob desiderium patris ab Hercule occisi, quum in mare se dejicere vellent, in Alcyones aves sunt mutatae. Apud Suidam tamen, unde hæc videntur esse descripta, *αὐθῆ* legitur, non *αὐθῆ.*

Authenta, *αὐθεντία*, qui seipsum interimit. ||

Authenticum, *αὐθεντικός.* GALL. *Authentique & approuvé par gens d'autorité.*

sc.1.a.4. Quatuor viros sopori se dedisse autumat. Idem *Amp.* (i. narrat.) *Ibid.* Egomet mihi non credo, cum illac illum autumare audio. Hic quidem quæ illic res sunt gestæ, memorat memoriter. *Ibidem* sc.1. Audistin' me illic dicere ea, quæ illa autumat? Ut te volo esse mihi autumo (i. duco.) Idem *Capt. sc.1.a.2.* Si vera autumas. *Ibid. bis, sc.1.a.4.* Et falsa autumas, *sc.2.a.5.* Idem, Nisi hoc ita factum est, perinde ut factum esse autumo, non causam dico, eum quin similes probri. Vide *Gell. lib.15. c.3.*

Auturgos, rusticus: Auturgicon, multitudo rusticorum. L. gr. b. Auturgia, manus operatio: Auturgus, per se ipsum manu operans. Item prædia rusticorum. ||

Avus, patris, vel matris pater. { *παππος*. GALL. *Ayeul*, pere grand. ITAL. *Avolo*. GERM. *Großvater*. HISP. *Abuelo*. ANGL. *A grandfather*. } Ab avo nominatus, quod patre antiquior sit: vel à Græco *αὐός*, quod siccum significat & aridum. Aut certe à verbo *αὐάω*, quod inter cætera significat clamo, strepo. Est enim ætas illa clamorosa, & impendit loquacior. Hinc proavus, *προπαππος*, avi paterni, vel materni pater, quod sit prope avum. Abavus, *δωδωκαππος*, proavi paterni, vel materni pater. Tritavus, quasi Tercartavus, quod quartus sit ab avo. Post tritavum majores *ωστροί, νεοστροί, τεταρτοί* dicuntur. Ibi majores mei sunt fati, pater, avus, proavus, abavus. *Plaur. Merc. sc.4. a.2.* Nego novisse patrem meum. Idem dicam si avum vis adducere. Idem *Men. sc.1. act.5.*

Avus, *αἰὼς*, fluvius Thesprotiæ, ad quem Paravei populi habitant. Steph.

Avunculus, nomen diminutivum, quod non servat significationem integri, sed est matris meæ frater. { *ἀδελφὸς μητρὸς*, *μητρὰδελφός*. GALL. *L'oncle du côté de la mere*, le frere de la mere. ITAL. *Zio da lato di madre*. GERM. *Mutter mütter bruder*. HISP. *Hermano de la Madre*, *Tio*. ANGL. *The uncle by the mothers side*, à mother brother. } sic dictus, quod æquè tertius à me, ut avus est, sed non ejusdem iuris: ideoque vocabuli facta diminutio est, perinde ac minor avus. Vel dicitur Avunculus, quod avi locum teneat, & proximitate tueatur sororis filios: quemadmodum frater patris, à patre Patruus, *πατρὰδελφός*, *πατρὸς ἀδελφός* appellatur, quod sit quasi alter pater. Unde & ipsi fratrum ac sororum filii nepotes ex sorore dicuntur. *Cicer. 3. de Fin.* Eamque controversiam dijudicabis, quæ mihi fuit cum avunculo tuo, divino ac singulari viro. Avunculus major, *θεοφιλοῦς*, Theophilo, est aviæ maternæ frater. *Perfius*, Major avunculus exit. *C. Cæsar* avunculus major Augusti. *Velleius*, Mox Avunculus tantum. Item *Suet. in Aug. c.7.* Avunculum majorem Augusti vocat *C. Cæsar*: erat enim aviæ maternæ frater, ut constat ex *cap.4.* Is adolescentis illius est avunculus. *Plaut. prolog. Aul.*

Avia, patris, vel matris mater. { *μητέρα*. GALL. *La mere grand, soit du côté du pere, ou de la mere*. ITAL. *Avola*, à paterna, à materna. GERM. *Großmutter*. HISP. *Abuela de padre, de madre*. ANGL. *A granda me*, a grandmother. } *Cic. de Arusp. respons.* Tete Cn. Lentule, cujus abavia Mater D. um manibus esset accepta, spectatorem esse voluit.

Avitus, a, um: quod ab avo, aut avia ad nos pervenit, { *παππῆος*, *ωστρού*. ANGL. *That is leste by ancetours, ancient*. } *Cic. in Verrem*. Nulla res cujusquam tam patria, atque avita fuit, quæ non ab eo imperio istius adjudicaretur.

- Et cinis in tumulo positus jacui, et avito.

Ovid. *Eleg. 3. lib.4. Trist.* || **Aux**, augis, variè usurpatur apud Astronomos, præcipuè tamen significat punctum circumferentiæ eccentrici longissimè distans à terra. Ad quod terminatur linea ex centro mundi per centrum eccentrici ad circumferentiam ejusdem ducta, cui directè contrarium punctum oppositum dicitur *Augis*. ||

Auxaria, secreta nemoris dicta sunt, eo quod ibi frequentant aves, secundum *Isidorum 17. etymol. c.6.* sed maie: legitur enim *Aviaria*.

Axi, *ἄξια*, lii, Subsidium, adjumentum, quod & opem Latinè dicimus. { *ἄξια* *βοήθεια*. GALL. *Aide, secours*. ITAL. *Aiuto, aiuto*. GERM. *Hülfsbestand*. HISP. *Ayuda*. ANGL. *Aide, helph, succour*. } *Cic.* antequam iret in exilium. In meis miseriis divinum aliquod auxilium, & numen ostendite. Idem *pro Rabir.* Dii quorum ope & auxilio hæc Resp. gubernatur. En eger auxilio, qui non tulit. *Ovid. 13. Metam.* Spero me inventurum tibi auxilium argentarium. *Plaut. Pseud. sc.1. a.1.* Auxilium ut feras obsecro mihi, qui abripit. Idem *Cure. sc.1. a.5.* Arripe opem auxiliiumque properè. Idem *Merc. sc.2. a.2.* Adest auxiliium, ne time (laboranti puerperæ.) Idem *Amp. sc.1. a.5.* Assum auxiliio tibi & tuis. *Ibid.* Obtestor mihi auxiliio sitis. Idem *Aulul. sc.6. a.4.* Spes, opes, auxilia segregant. Idem *Capt. sc.3. a.3.* Tibi auxiliium in iurejurando tulit Iupiter. Idem *Cure. sc.2. a.2.* propè adest exitium mihi, nisi quid in te mihi est auxilii. Accipitur & pro ipsis militibus, qui alicui auxiliio mittebantur. *Cicer. 6. Philipp.* Non ut ex ea acie auxiliium haberemus, sed ut ipsa acies subsidium haberet etiam transmarinum. In qua tamen significatione frequentius utimur plurali numero: idem *in Parad.* Magna equitum & peditum auxilia. Idem *pro Dejotaro*. Et imperatoribus nostris auxilia mitteret. *Cæsar 1. de bell. civil.* Magnos equitatus, magna auxilia. Ubi auxilia sunt peditum copiæ. Dictum autem putatur Auxilium ab augendo, quod vires eius augeat, cui accedit. Post bellum auxiliium, *ἄξια* *βοήθεια* *ἢ* *συνδρομή*. Quoties seriùs adhibetur remedium. Refertur à *Suida*. Auxilio venire, pro venire auxiliatum. *Salust. Jugurth. 98.* Ratus id quod negotium posecebat, Jugurthum laborantibus suis auxiliio venturum. Differunt autem aliquo modo auxiliium, præsidium, & subsidium. Nam auxiliium repentinum est, & ex insperato venit: Præsidium est quod imponitur, & ad custodiam collocatur: subsidium, quod subest deficientibus, in quorum locum succedit. *Corn. Fronto de diff. vocab.* Antiqui etiam Axiliatum pro auxiliio dixerant. *Lucret. lib.5.*

Axiuum porrò genus alis omne videmus

Videre, & à pennis tremulum petere auxiliatum. Ex Nonio.

Auxilio, as, are. *Diomedes lib.1.* Auxilior, aris. Adjuvo, auxiliio sum: & dativo construitur. { *ἄξια*

ἀξια. *βοήθεια*. GALL. *Aider, secourir, donner aide, confort & secours*. ITAL. *Aiutare, nitare*. GERM. *Helfen/ handreichung thun*. HISP. *Ajudar, d traer gente para ayuda*. ANGL. *To help, to succour*. } *Tarent. in Adelp.* Ut si omnes caperent, nihil tibi possent auxiliari. Auxiliari contra aliquid. *Plin. lib.24. c.12.* Spinæ albæ semen contra scorpiones auxiliatur. Reperitur & in terminatione activa pro significatione passiva, Auxilio pro Auxilior: ut, *Gravus adversus Furium*: quibus ego primùm cum auxilio. Refert *Diomedes Gram. lib.1.*

Auxiliaris, & Auxiliarius, Opifer, medicinalis, suppetias ferens. { *βοηθητικός*. GALL. *Secourable, qui aide*. ITAL. *Aiutatore d'altri*. GERM. *Beihülff/ der da hülff beweißt*. HISP. *Ayudador*. ANGL. *That helpher*. } *Plin. lib.23. cap.1.* Vinumque & acetum ex his factum, auxiliarem contra eandem vim habent. *Africanus Pol. Cicéroni*, Militem non modò legionarium, sed ne auxiliarium quidem ullum quoquam misi. Auxiliaria cohors, apud *Cicer. de provinciis consular. bus*.

Auxiliator, verbale, pro Patrono, qui auxiliatur. *Quint. lib.12. cap.3.* Et ipse litigantium auxiliator egebit auxilio.

Auxiliatus, ut suppetiatus, pro Auxilium. *Lucret. lib.5.*

Auxillam, Ollam parvulam antiqui dicebant, ut inquit *Festus*.

Auximum, *αὐξίμω*, Piceni urbs: à qua Auximates populi dicti sunt, quorum meminit *Plin. lib.3.* Vulgò *Osinum* dicitur.

|| Auxinium, Romanum, Latinum. *Ind. Gloss.*

A X.

axamēntā, vel assamenta carmina quæ à Saliis in universos homines componebantur. *Festus*.

Axantos, insula est in Oceano Septentrionali post Hyberniam. *Plin. lib.4. cap.16.*

|| Axapides, pedites Turcici. *Lex. gr. b.*

axarē, antiqui pro Nominare posuerunt. *Festus*.

Axenium mare, *ἄξινω*, olim dicebatur, quod hodie Ponticum, & Euxinum dicitur. { GERM. *Das ungeheur Pontisch meer von wârgen der grausamkeit der umbtligenden vdschern*. } sic à truci accolatum barbarie appellatum, *ἄξινω* enim inhospitalis est. *Nam, ut Strab. lib.7. tradit*, solebant Scythæ, maris hujus accolæ, hospites immolare, eorumque carnibus vesci, calvisque uti loco poculorum. *Ovid. de Ponto,*

Frigida me cohibent Euxini littora Ponti:

Dictus ab Antiquis Axenus ille fuit.

Axia, *ἄξια*, urbs Locrorum Ozolorum, ab Axia filia *Clymeni*. Est & alia Italia. *Steph.*

Axiacæ, *ἄξιακῶν*, populi sunt Sarmatiæ Europææ, inter *Tyran* & *Bo-rysthenem* amnes, *Peucinis* & *Carpianis* proximi. Ita dicti ab *Axiacæ* fluvio ex *Peucinis* iugis nascente, qui *Carpatho* monte adherent. Hos autem populos iustissimos fuisse tradit *Pompon. lib.2.* ut qui furti omnis ignari, nec sua custodirent, nec aliena contingerent. *Mement* & *Plin. lib.4. c.12.* & *Ptol. lib.3. cap.5.*

Axiacæ, *ἄξιακῶν*, fluvius est Sarmatiæ Europææ, in *Peucinis* jugis nascens, qui *Carpatho* monti cohæret: à quo vicini populi *Axiacæ* nominati sunt, ut docet *Mela lib.2.* *Ptol. lib.3. c.5.* & *Plin. lib.4. c.12.*

|| **Axicia**, forfex quo secantur capilli, quasi excicia, ab excico, pro excico. *Turneb. lib.29. c.27.* *Plaut. in Curcul. sc.4. a.4.* *Lamb.* legit *excutia*, & interpretatur parvas scopas, quibus excutitur pulvis è vestibus. *Germanis* *Reybünste* / quas dicimus scopulas vestiarias. ||

Axiculus, diminutivum, *ἄξικουλον*, parvus assis, sive asser. *Col. lib.6. c.19.* Ita ut à posteriore parte, quæ latior est, velut in caveam quadrupes possint induci, nec exire alia parte, prohibentibus adversis axiculis. *Vitruv. lib.10. cap.2.*

axiēs, mulieres dicebantur, sive dii unà agentes. *Festus in Axioiis.*

axillā, { *ἄξια* *ἄξια* *ἄξια*. GALL. *batilab. μοχλάη*. ANGL. *The arme hole*. } Locus concavus subter brachium, ubi nascuntur pili. Quidam putaverunt diminutivum esse ab *A*la. *Cic.* tamen *in Orat.* autor est, *Alam* potius ex *Axilla* contrahi, sublata asperitate literæ *x*, ut ex *Maxilla* *Malam*, & ex *Paxillo* *Palum*.

|| **Axillatio**, obruncatio per ignominiam extremitatum, & earum suspensio axillis obruncantium. *Cerda.* ||

axim, pro egerim, *Pacuvius Peribæa*, Ut quæ egi, ago, vel axim verruncent benè. *Nonius*.

axinomantia, *ἄξινωμαντία*, genus magicæ divinationis per dolabellas scurelque, quas Græci *ἀξίνας* vocant. *Plin. lib.36. c.19. de gagate lapide.* Hoc dicuntur uti *Magi* in ea quam vocant *Axinomantiam*.

Axiachus, *ἄξιαχος*, nomen Atheniensis cujusdam clari, quem *Plato in lib. de morte contemnenda*, unà cum *Socrate* disputantem introducit, soitè quod *Socrates* illi fuerit familiaris.

axiomā, { *ἄξια* *ἄξια* *ἄξια*. GALL. *Authorité, sentence, une maxime*. ITAL. *Dignità, sentenza, parlar perfetto & intero*. GERM. *Ein vollkommener spruch*. HISP. *Dignidad, sentencia*. ANGL. *A principle or generall of any art*. } *Dignitas*, & amplitudo propter honores gestos, aut magistratum, vel etiam *authoritas*, quam *δύναμις* Græci vocant. Dictum *Axioma*, à verbo Græco *ἀξίω*, quod inter cætera significat *Dignum* iudico. Auxiomata item à *Dialecticis* dicuntur disciplinarum principia, & propositiones quædam demonstrabiles, quæ in communi sensu conceptuque versantur, neque ulla egent probatione, sed per se ipsas fidem faciunt: cujusmodi est illud, *Quæ sunt æqualia eidem, inter se quoque æqualia esse necesse est.* Accipitur item *Axioma* pro oratione perfecta, veri aut falsi significativa, quam *Cicero* nunc *Pronuntiatum*, nunc *Effatum*; *Varro* *Profatum*, & *Proloquium* appellat: nonnulli ex recentioribus Propositionem nominant: cujusmodi sunt, *Annibal* genus fuit: *Scipio* Carthaginem delevit. *Gell. lib.6. cap.8.* Et omnino quicquid ita dicitur, plena, atque perfecta verborum sententia, ut id necesse sit aut verum, aut falsum esse, id à *Dialecticis* *ἀξιώματα* appellatum est. Quidam in hac significatione vertunt *Dignitas*, quod & apud *Consecrum* legas. Est præterea *Axioma*, quod alii *Adjunctum*, alii *Connexum* dixerunt, *αὐξιώματα*: nonnulli ex recentioribus Propositionem hypotheticam appellavere. Cujus generis sunt hæc, *Si* *Plato* ambulat, *Plato* movetur.

Si dies est, solest super terram.

Axiomatici sunt, qui publica functione & dignitate in Ecclesia utuntur, Axion, ἄξιον, frater fuit Alphesibææ, quæ Alcmæoni nupsit, à quo Alcmæon ipse interfectus esse creditur, vel ut sentire videtur Ovid. à filiis Callirhoës.

Axis, lignum illud teres, circa quod rota curru vertitur. { כריח אפן be-riach ophan. ἄξων. GALL. Le bois rond autour duquel les roues d'un chariot tournent. ITAL. Asse, cardine, polo. GERM. Ein achs an einem farrren oder wagen. HISP. Eje de carro ò de carreta, abla, ripio, cabrio. ANGL. Around tree upon the which the cart wheele turneth. } Dictum ab agendo, quod rota circa illud agatur, hoc est, moveatur, Virg. 3. Georg.

Post valido nitens sub pondere saxinus axis.

Cum Hectora Theffalico vidit ab axe rapi.

Ovid. Eleg. 3. lib. 4.

Omnia cum summo posita videatis in axe (Virg.)

Idem Eleg. 2. lib. 4. Trist.

Tum patet has gentes axe tremente premi.

Idem Eleg. 30. lib. 3. Trist.

Parrhasia gelido virginis axe premor.

Idem Eleg. 1. lib. 1. Trist.

Versaque ab axe suo, &c.

Idem Eleg. 3. lib. 1. Trist.

Quaque Lycaonio terra sub axe jacet.

Idem Eleg. 2. lib. 3. Trist.

Vita procul patria peragenda sub axe boreo est.

Idem Eleg. 8. lib. 4. Nonnunquam pro toto curru ponitur, ut apud Juvenalem:

Dignus Aricinos qui mendicaret ad axes.

In cælo item, Axem vocant mundi diametron, hoc est, lineam quandam imaginariam, quæ ab uno mundi cardine in alterum tendit, quod tota mundi machina circa eam versari existimetur. Circum axem longitudinem septem circulos esse, è queis duos minimos, qui Axem extimant tangunt, ἄξωνες appellari dicit P. Nigidius apud Gell. cap. 10. lib. 3. Alio modo pro ipsiis polis accipitur, qui & Cardines dicuntur, quod circa eos rotari orbis videatur. Unus Australis, sive Antarcticus, ἀναρκτηκός appellatur, Arctico oppositus, qui terræ objectu à nobis cerni non potest: alter Septentrionalis sive Arcticus, sive Arcticus, aut Boreus, ἀρκτικός, βόρειος, qui nunquam occidens semper conspicitur, Virg. 1. Georg.

Hic vertex nobis semper sublimis: at illum

Sub pedibus Styx atra videt, manesque profundi.

Cic. 1. Tuscul. Tum globum terræ eminentem è mari, fixum in medio mundi universi loco, duabus oris distantibus habitabilem, & cultum. Quarum altera, quam nos incolimus, sub axe posita, ad stellas septem, unde horrifera Aquilonis stridor gelidas molitur nives. Altera australis ignota nobis, quam vocant Græci ἀναήθεια. Item Axis dicitur totum cælum. Virg. 4. Æneid.

— Vbi maximus Atlas

Axem humero torquet, id est, cælum sustinet.

Item Axes, tabulæ sectiles sunt, inquit Festus, quæ & à Græcis Axones appellatur, cujusmodi erant Athenis, quæ leges Solonis habebant insculptas. Gell. lib. 2. c. 12. In legibus Solonis illis antiquissimis, quæ Athenis axibus ligneis incisæ sunt. Axis quoque fera est in India hinnuli pelle, pluribus candidioribusque maculis, sacra Libero patri, ut est author Plin. lib. 8. c. 21. Col. lib. 6. cap. 19. Roboreis axibus compingitur folium, id est, assibus. Pall. lib. 1. tit. 9. Ne axes quereæ cum æculeis misceantur.

axitia. Plaut. Cure. sc. 4. a. 4. Pecten & axitia.

axium, ἄξιον, urbs in Mysia inferiori Ptolemæo, vulgò Chilia. cius, ἄξιον, vulgò Vandari, fluvius Macedonia, in sinum Thermaicum influens, de quo Plin. lib. 4. c. 10. Europus, inquit, ad Axium fluvium. Et paulò post, Mox in ora Ichnæ fluvius Axius.

Axo, vel axo: quod est assibus, seu axibus, vel asseribus sterno. Deinde est in axe scribo & nomino. Fest. Axare est nominare, scil. in axe, ahns brete schlagen.

axitiosus. Fest. Axitiosus factiosus dicebantur, quum pro egerit, manifestum est: unde Axies, mulieres, sive dii, dicebantur unâ agentes. Varro lib. 6. de L. L. alii legunt, Axiofæ mulieres: alii Actiofæ.

xon, ἄξων, Ionum fluvius in minore Asia. Plin. lib. 15. c. 27.

xonâ, ἄξων, fluvius est in extremis finibus Rhemorum. Aufonius in Mosella.

Non tibi se Liger anteferet, non Axona præceps.

axos, urbs Cherronesi Thraciæ.

axunglâ, interior pinguedo porci inveterata. { ἄξωνος Diolcoridi, ἄξωνος Æginetæ. GALL. Oing, ou viel oing, graisse de porceau, Axonge. ITAL. Sogna, songia. GERM. Barren salb/ schmalz/ oder schmâr. HISP. Unto aniejo, como para untar axes. ANGL. Swoynes grease. } Hæc ab axe plaustrorum unguendo dicta, ut facilius circa eum rota vertatur. Hæc quanto vetustior, tanto utilior est, & multas vires habere creditur, quoniam id animal herbarum radicibus vescitur. Vide Plin. lib. 28. c. 6.

axulus, ἄξυλος, Phrygis cujusdam nomen est, singulari benevolentia, & humanitate erga hospites, quem Diomedes apud Troiam interemit, ut tradit Homer. Iliad. 6.

A Z

Aza, ἄζα, oppidum est Armeniæ minoris, cujus meminit Plin. lib. 6. c. 9.

Azan, ἄζαν, mons est Arcadiæ, Cybelæ Deorum matri sacer, à quo nonnulli vicinam regionem Azaniam vocant volunt: quem tamen Stephanus ab Arcadica quadam muliere nominatam mavult, cui Azano nomen erat. Statius,

Venit & Ideis ululatus amulus Azan.

Azania, ἄζανία Stephano, regio est Arcadiæ: ita dicta à monte editissimo, cui Azan nomen est: sive (ut Stephano placet) ab Arcadica quadam muliere, quæ Azano dicebatur, ut dictum est. Azanea mala, ἄζανια κηρα, dici solitum, ubi in re perdifficili & infrugifera pluri-

Calepini Pars I.

mum fumeret laboris, aut ubi res esset cuiquam cum homine difficili, moroso, intractabili, tenaci. Huius regionis incolæ Azanes dicti sunt, ἄζανες. Arcades enim, eodem Stephano teste, olim in tres præcipuos divisi erant populos: Parrhasios, Azanes, & hisce recentiores Trapezuntios. In hac regione fons fuit: cujus aquam gustantibus tantum deinceps aquarum oboriebatur fastidium, ut ne odorem quidem earum ferre possent. Non me later, plerosque in ea fuisse sentia, Azanii fontis aquas, vini, non aquæ fastidium generare: quorum iudicio quominus subscriberem, fecit Eudoxi ipsius autoritas, cujus verba ex sexto de terræ circuitu libro refert Stephanus hunc in modum, Ἐστὶ κρήνη ἐν ἄζανίαις, ἣ τὰς γαστρίδας τῶν ὑδατῶν ποιεῖ μὴ ἔχειν ὄστυλον τῶν ὑδατῶν ἀνέγχεσθαι. Huic fonti contrariam vim obtinet, qui in agro Clitorio est, cujus aquam qui gustaverit, abstemius redditur, ut tradit Plin. lib. 31. c. 2. & Ovid. 15. Metam.

Azani, orum, ἄζανιὸν Stephano, oppidum est ea parte Phrygiæ, quæ Epitæctica cognominatur, de quo Strab. lib. 12.

Azaria, tessera, taxilli. Lex. gr. b.

Azaria, caper emissarius, de quo Levit. 16.

Azenia, pars tribus Hippoteontidis in Attica, Steph.

Azilis, Aziris, Azirus, locus, vel urbs, vel fluvius Libyæ. Steph.

Aziris, ἄζιρις, Ptolemæo, civitas est Armeniæ minoris.

Azon, vide Azâ.

Azorus, urbs Paphlagoniæ Tripolitidis. Steph.

azotus, ἄζωτος, Urbs Syriæ inter Ascalonem & Ioppen, quam ut ait Stephanus, condidit quidam è mari rubro profugus, nominis uxoris suæ Azæ. Hæc est una è quinque Philistinorum urbibus, quondam clarissima. Est & Azotus urbs Achaïæ, cuius meminit idem Steph. Azotius, a, um, adjectivum, ἄζωτος: ut, Viri Azotii, ἄζωτοι, qui Azotum habitant.

Azymus, a, um, { מצה matsah. ἄζυμος. GALL. Sans levain. ITAL. Senza levato, ò fermento. GERM. Ungeheffelt, ungesüert. HISP. Concedo ò sin levadura. ANGL. Unleavened, unleavened. } Fermenti expers: ab ἄ & ζύμη fermentum, id est, farina subacta quæ acorem contraxit. ζύμη à ζῆω ferreo, ut fermentum à ferreo. Vide plura in Zyme. Per translationem accipitur pro sumere, & non clator: nam infermentata conspersio non attollitur. Est etiam Festum apud Iudæos, cum perficitur pane sine fermento.

NOTÆ ANTIQVORVM.

Augustus, vel. avius, asoles, aut, aliquando, ager, agrum, aiunt, annus, absoluo. AA. Augustus, Augusta, Augustalis. A. A. apud agrum, aurum, argentum. A. A. C. ante auditam causam. A. A. A. Augusti. A. A. A. F. F. Ære, argento, auro, flato, feriendo, vel flando, ferendo. A. A. A. F. F. Q. V. T. Y. Auri, argenti, æris, flator fabricæ Quirinalis Tyberii. A. A. S. L. M. Apud agrum sibi locum monumenti. A, A T, ante audita.

A. B. alia bona. ABN. abnepos. ABS. absolutus. A. B. V. à bono viro. AB V. C. ab urbe condita.

A. C. alius civis. AC. actio. ACC. acceperat, acceptat. ACIN. actionem. ACON. actionum A. C. V. à claro viro. A. CVB. AVGG. à cubiculis Augustorum. A. CSL. à consulibus. A. C. S. L. E. C. à consiliis suæ legationis, & civitatis. AC. MR. Ancus Martius. AC. D. Q. T. P. Actione dotis, quæ tibi petitur. AC. D. N. actione Domini nostri. A. COSS. CI. à consulibus, vel consiliariis civitatis. AC. L. AQ. actione Legis Aquiliæ. A. C. P. VI. ad caput pedes sex. A. C. S. L. E. C. a consiliariis suæ legationis & civitatis. ACT. M. actionem mandati.

AD. auditor. AD. E. ad exactorem, effectorem. AD. F. ad finem. AD. L. ad locum. ADIAB. Adiabenicus. ADI. adjutor. ADI. P. adjutor provinciarum, patriæ, populi. ADN. adnepos. ADP. vel ADOPT. adoptivus. A. QSR. ad Quæstorem. A. D. P. ad diem pridie. AD. D. ad Dioscoridem, ad discordiam. AD. adest. AD. F. ad frontem. ADLR. adulteravit. AD. P. XII. ad pedes duodecim.

ÆDIL. Ædilis. ÆDILL. C. Ædiles Curules. ÆDIL. PL. Ædilis plebis. ÆG. æger. ÆQ. P. æqualis persona. ÆR. ærarium. ÆR. C. ære collato. ÆR. P. ære publico. Æ. D. ædem dicavit. Æ. D. S. ædem sacravit, ædibus sacris. Æ. D. IN. M. ædis inscripsit meridiem. ÆR. ST. Ærario Saturni.

A. F. alio facto. A. F. P. R. ante factum post relatam. Actum fide Pub. Rutillii. Æmilii fecit: plectitur Rutillius.

AG. agit, Agil, aggrippa, agro. AGT. agitur. AG. agor. A. GO. Aulus Gellius.

A. H. alius homo.

A. I. à iudice.

A. L. alia lege. A. L. Æ. arbitrium litis æstimandæ.

AM. amicus. AM. N. amicus noster. AM. P. amabilis persona. AMS. amicus. AVR. aurum, aureum. AMN. amantissimus. AM. NT. AMAN. amicus noster amantissimus. AMPHITR. amphitheatrum.

AN. Annius. AN. N. ante noctem. AN. M. actionem mandati. ANN. annis. ANT. antea. ANT. T. C. ante terminum constitutum. ANG. P. Angeli percussio. ANM. anima. ANN. SEN. Annæus Seneca.

A. O. alii omnes. AO. P. auro puro, posito.

AP. apud. AP. IVD. apud iudicem. APP. Appius, appellat. A. P. Q. Aulus Publius Quintus. A. P. R. C. anno post Romam conditam. AP. N. apud nos. APPN. appellantur. APPS. CLV. Appius Claudius. A. P. CLN. ad pedes columnarum.

ARM. P. arma publica. ARM. E. arma eius. ARC. arca. ARG. argentum. ARR. Arrius. A. S. TT. à supra tectis. A. S. à suis. A. S. L. F. à sua lege fecit.

AT. autem. A. TE. à tergo. A. T. M. D. O. aio te mihi dare oportere. ATQ. atque. ATR. autoritas, autor. A. TR. Aulus Trebatius. A. TP. annuo tempore. A. TT. ante titulum. A. TR. TP. ad turtem Tarpeiam, A. T. AB. adolescentis testiculo abscidit.

AVG. Augustus. AVG. N. Augustus noster. AVR. Aurelius. AVT. vel AVTS. vel AVC. auctoritas, auctoratus, auctor. AVT. P. R. auctor provinciarum Romanorum. AVGG. Augusti. A. V. C. ab Urbe condita.

A. X. annis decem.

B

LITERA muta est, quæ non in sonum suum, sed in sonum e literæ finitur. Hanc Græci βήτα nominant. Non modò impeditus & obscurus ejus sonus, sed nullus apparet: dùmque sibi exitum parat, irrito laborat conatu, & omnium in cassum niteretur, si vocalis destitueretur adminiculo: hæc enim, velut cæteræ, mancipatum & vincitum eripit, ac soluit: quo morbi vitio laborant & cæteræ mutæ.

Dum profertur incipit à labiorum compressione, & e vocalem sibi sociam assumens, diducuntur labra, & exit. B cum P consentit, ut quem Græci Pyrrhiam, nostri Byrrham; Pyrrhum, Byrrhum; Palatium, Balat um; Poplicolam, Boblicolam. Terent. Scaur. de Orithogr. Gerit virtutem, & potestatem mediam inter p & ph. Quare nos ob literarum affinitatem, dictiones, Græcas traduentes, nonnunquam p & ph in illam convertimus, ut cum apud Græcos πύξος scribatur, apud nos buxus: & quod illi αμφω, nos ambo transcribimus. ¶ At è contrario, quod illi per b scribunt, nos in ph commutamus: triumphus. ¶ Convertitur quod b in u, euphoniae, vel differentiae causa, idque in duobus tantum verbis, teste Cicerone, Aufero pro Abfero, Aufugio pro Abfugio. Transit etiam in f, ut Sufficio: in c, ut Occurro: in g, ut Suggero: in m, ut Summitto: in p, ut Nubo, psi. ¶ Sonum ejus & auget & minuit ratione loci, qualitate antecedentium, aut subsequentium vocalium, aut consonantium simplicium geminatarum, aut diversarum coëuntium inter se: hac solâ ratione, b amat m ante se, quod m terminat in labiorum compressu, in quo b incipit. In fine cujusque dictionis syllabam corripit. ¶ B & V. sæpe inter se commutantur, ut arabus, provincia, servus, pro aravus, provincia, servus. ¶ Sed corruptè.

Baal, { Ἰαββαῖ βαβαί. Suidæ, & ait August. est nomen apud Tyrios, quod datur Iovi. Nam Baal Punici videntur dicere dominum, unde Balsamen, quasi dominum cæli dicunt: Sæmen quippe apud eos colum appellatur. Vide in Bahal.

Baba, notæ fatuitatis homo, Senecæ ævo. ¶ Babactes, βαβακτες, unum ex nominibus Bacchi, ἄπὸ τῆς βαβακτείας, quod est vociferari. Bacchæ enim in Liberi patris Orgiis inconditos quosdam ululatus edebant.

Babe, βαβέ, adverbium Græcum, pro quo nos interjectione admirantis Papæ utimur. Plaut. Pseud. sc. 5. a. 4. Exultantis initio scenæ. Babe! nunc demum mihi animus in tuto est loco. Et ibidem sc. 3. a. 1. P. Fur. B. Babe.

Babate, garrite, βαβακτεία, quod & vagire vertit Gaza. ¶ Babba, Plinio βαββα Stephano, Africæ oppidum est, ad Atlantem montem. Huc ab Augusto colonia translata est, & à nomine avunculi Iulia campestris appellata. Plin. lib. 5. cap. 1.

Babilus, Animal volatile, quod vulgò Barbellus dicitur, de quo Ambr. lib. 9. Hex. Fertur hic corniger vermis converti primum in speciem caulis, atque in eam mutari naturam, inde processu quodam fieri babilus, nec tamen formam figuramque custodit, sed laxis & latioribus foliis pinas videtur assumere. Ex his foliis mollia illa Seres depectunt vellera, quæ ad usus sibi proprios divites vendicarent. ¶ Babit, γαυ. Gloss. i. e. superbit.

Babiger, Stultus. Gloss. Isid. à Baba, vel βαβίω. ¶ Babrantium, βαβραντίον, locus circa Chium, Steph. videtur autem etiam Babras dici apud eundem. Babras enim, inquit, oppidum est Æolidis prope Chium, à quo Gentile Babrantius.

Baburrus, Isid. lib. 10. Etymol. Baburrus, stultus, ineptus. Gloss. Baburra, ἀβουρ, ἀβούριος, καβούριος.

Baburrus, stultus. Glossæ Latinæ: baburrus, stultus, ineptus. In Glossario vetere: Baburra, ἀβουρ, ἀβούριος, καβούριος. Est & reburrus, qui significat eum, qui capillos non habet, & est calvus.

Babylon, { Ἰαββὺν babil. βαβυλών. ¶ Vrbs nobilissima ad Euphratem fluvium sita, olim Chaldææ totius caput, à qua magna Mesopotamiæ, Assyriæque pars Babylonia appellata est, ut scribit Plin. lib. 6. c. 26. Hanc Strabo lib. 16. à Semiramide conditam tradit. Hebræorum verò literæ originem eius ad Nemrod gigantem referunt, & à linguarum confusione ita nominatam volunt. Hæc postea à Nino, vel Semiramide instaurata, mœnibus ac hortis pensilibus, temploque ac arce maximè fuit admirabilis: campi planitie undique conspicua, naturâ loci lætissima, castrorum facie, mœnibus per quadrum disposita. Murorum eius vix credibilis relatu firmitas, & magnitudo, ut potè qui in latitudinem cubitos quinquaginta habuerint, in altitudinem ducentos. Ambitus eius quadringentorum octoginta stadiorum fuisse traditur, Euphrate fluvio mediam eam interficiente. Murus coctili latere atque interfuso bitumine compactus. Quem tam latum fuisse quidam scribunt, ut quadrigæ sibi invicem incurrentes, facillè pertransire possent. Unde & inter septem spectacula orbis numerantur. Fossa extrinsecus latè patens, vice amnis circumfluit. A fronte murorum centum portæ erant. Hæc urbs cum aliquando defecisset, & Semiramis circa cultum corporis occupata esset, soluta adhuc à lera criatum parte, ad eam recuperandam cucurrit: nec prius decorem capillorum rededit in ordinem, quàm urbem in suam potestatem restitutam vidit. ¶ Est & Babylon Ægypti castellum, ut ait

Strabo lib. 17. naturâ munitionum, à Babyloniis quibusdam conditum, qui relicta patriâ, sedem ibi permittente rege sibi delegerant. Hic postea collocata fuit una ex tribus legionibus, quæ Ægypto praefidii gratiâ impostæ erant. A Ptolemæo Babulis, βαβυλίς, appellatur. Non procul distat à Delta Nili insula, eam partem spectans, in qua sita est Memphis amplissima Ægypti urbs, quæ hodie Cayrum appellatur.

Babylonia, βαβυλωνία, regio est majoris Asiæ, à Septentrione Mesopotamiæ partem spectans, ab ortu Susianam, à meridie sinus Persici partem, & ab occasu Arabiam desertam: ita dicta à Babylone urbe splendidissima, quæ olim Assyriorum regia fuit, & Chaldææ totius caput.

Babylonicus, a, um, βαβυλωνίος, possessivum à Babylone formatum: unde Babylonicæ vestes, & Babylonica stragula dicta sunt, quæ diversos colores habebant intextos, quod genus Babyloniæ maximè celebratum fuit, teste Plin. lib. 8. cap. 48. & Plut. in Caton. Censore. Eadem Babylonica substantivè dicuntur. Plin. loco iam citato. Metellus Scipio Babylonica triclinaria tertium octingentis millibus vendidit, in criminibus Capitonis posuit.

Babylonius, βαβυλωνίος, Gentile nomen à Babylone formatum. Cic. 2. de Div. Nam quod aiunt, quadringenta septuaginta millia annorum in periclitandis experiundisque pueris, quicunque essent nati, Babylonios posuisse, falluntur. Babyloniis adjectivum. Lucan. lib. 6.

Mœnia mirentur refugii Babylonia Parthi.

Babyrsa, castellum munitissimum Atropatiæ regionis Mediæ propè Artaxata urbem. Strab. lib. 11.

Babyrace, βαβυρακκί, urbs Persica. Stephanus.

Bacantes, α. Suid. βακάντες, γολακίς: nempe illud est ex vacans factum, otiosus.

Baca, est lamina auri, &c. fortè Barra. Ita enim etiam hodie Hispanis vocatur lamina, vel massa, & discus.

Bacar, vas vinarium, simile bacroni. Fest.

Bacauda, Bagauda. Vide Baguates. ¶

Bacularii, teste Rhenano, à Bacillo nominati sunt, quia primi studii auctoritatem, quæ per exhibitionem baculi concedebatur, iam consecuti fuissent: ut fuerit velut quoddam mancipationis signum in hujusmodi aliquod studium, baculi traditio. Vulgus Bacularios, eruditi Baccaureos vocant, quod vide.

Baccales (quod huc ex Herod. corruptè translatum erat.) Vide Cannabales.

Baccam, βακκίον, Hispaniæ gens. Steph.

Bacca, geminato cc, & sine aspiratione, continent intra sui nominis ambitum fructus diversorum generum, lauri, oliuæ, corni, myrti, & aliorum hujusmodi. τὰ ἀκτιόδρα. Gæll. Graine qui croit aux arbres, ou menu fruit, comme de laurier, d'olivier. ITAL. Fruti menuti d'alberi, come le chiocciole. GERM. Ein beer, oder torn, als der stbaum, torbaum. HISP. El fruto menudo, como azeyruna. ANGL. Small frutte not pressed together, as baybearies, olives. ¶ Differentur ab acinis, quod acini densius nascantur, ut in urvis; bacca dispersius & rarius. Vide Plin. lib. 15. cap. 14. & Vallan lib. 6. cap. 14. Cic. 1. Tuscul. Ergo arbores seret diligens agricola, quarum aspiciet baccam ipse nunquam. Idem 1. de divinatione, Ut agricola quum florem oleæ videt, baccam quoque se visurum putat. ¶ Bacca egent oleo, τὰ σιμφυλα φῦται ἐν αὐτῷ, de re absurda. Nam incredibile est, illi opus esse oleo unde nascitur oleum. E baccis autem olivarum exprimitur oleum. ¶ Est & Bacca gemma candida & baccæ more rotunda, quam unionem dicimus, ἡ κερμαίον. ANGL. A pearle. ¶ Virg. in Culice.

nec Indi Conchea bacca maris pretio est.

Baccapulus, in quo mortui deferuntur. Lege Baccal, Capulus.

Baccifer, ferens baccas. ¶ GERM. Das beer oder böner trege. ANGL. That beareth bearies as sloen, of goosebearies. Plin. lib. 16. cap. 10. Ex omnibus sola baccifera. Sen. in OEdip. Hedera baccifera.

Baccarium, vas aquarium. Est quod alibi Isidorus, Baccario, arceoli generis. Festus: Baccar, vas vinarium, simile bacroni. Quod in margine est, baccioni, vel batroni. Pergit idem Festus: Baccionem dicunt genus vasis longioris manubrii. Hoc alii trullam appellant. In margine est, baccar, baccarium, baccario, bacrio.

Baccula, diminutivum, parva bacca. ¶ GERM. Ein klein beer. ANGL. Little small fruite, as havobearies. ¶ Plin. lib. 25. Omnes colore buxco, caulibus parvis, flore purpureo, ferunt bacculas parvas, ut cappares.

Baccatus, a, um, Gemmatus unionibus, seu margaritis ornatus, βιβακίον. Virg. 1. Æneid.

collòque monile Baccatum.

Baccalaureus. Hoc nomine vocatur, qui in Academicis studiis primum gradum & publicum doctrinæ testimonium est consequutus. Vide supra Bacularius.

Baccalia, lauri species est, à baccarum fertilitate dicta, de qua vide Plin. lib. 5. cap. 13.

Bacchar, is, vel Baccharis, βάρραξ, Dioscoridi, herba est radice odorata, folio aspero, magnitudine inter violam & verbascum, anguloso caule, quæ coronis admisceri solet. Austici in Gallia, Diva Maria chirothecas appellant, ut tradit Ruell. lib. 5. c. 37. ¶ Virgilius hac herba fascinum depelli scribit. Plin. scribit hanc alio nomine à Græcis Molampason dici: officinæ vocant Martubium nigrum.

Bacchemon, teste Lactantio, Persici fuit filius & Andromedæ, & ut idem dicit,

dicit, apud quosdam populos Orientales imperavit (ex Bocatío) qui postea ab Achæmenide Baccho montis filio Achæmenides appellati sunt: hi Apollinis ritus se invenisse asserunt.

Bacchides, βακχίδης, Nomen proprium viri, quod apud nos luctus fortis, vel vetustas in vomitu dici potest.

Bacchides, Ducis proprium, qui Sinopem urbem Luculo prodidit. Strabo lib. 12.

Bacchilio, fluvius qui de Vicentinis montibus defluit.

Bacchius, gladiatoris nomen, de quo Horat. in Sermonibus lib. 1. sat. 7.

Bruto pratore tenente

Ditem Asiam, Rupili & Persi par pugnat, uti non

Compositus medius cum Bittho Bacchius: in ius

Acres concurrunt.

Ubi Acron, Bitthus & Bacchius gladiatorum nomina celebrata apud Suetonium Tranquillum sub Augusto. ¶ Est & Bacchius, βακχίδης, pes metricus ex brevi & duabus longis, ut petentes, renides: ita dicitur, quòd hymnis in Bacchum in dithyrambis esset usitatissimus. Est dactylo trimeter.

BACCHVS, { βακχος. GERM. Der Gott des weins. } Iovis ex Semele filius, putatus est deus vini, & pro ipso vino poni consuevit. Hic multi nominis fuit: nam primum Dionysius, deinde Liber pater dictus est, & postremò Bacchus, ut Diodoro placet, à Bacchis mulieribus, quas βακχίδες, hoc est, insanientes, & immodestè se gerentes, in Indiam expeditionem parans, multas secum habuisse fertur. Idem & Osiris dicitur, & Bromius, & Lenæus. A Græcis etiam δημόπιος, quòd bis natus fuisse, & duas quasi matres habuisse fingatur. Ferunt enim Semelen ex Iove gravidam, quum ab eo amatore Deo (qui se illi daturum quicquid petisset, per Stygiam paludem iuraverat) Iunonis dolo hoc sibi munus rogasset, ut talis secum, qualis cum Iunone solebat, nocte una concumberet, fulmine fuisse exustam, puerumque utero exemptum, Iovis femori fuisse insertum, quem ille postea maturo partus tempore, more gravidæ mulieris est enixus. Hic orbem ferè terrarum peragravit: multas nationes domuit: Indos debellavit, & primus omnium triumphavit, vinctus Indico elephantò, ut scribit Diodorus. Primus emere ac vendere instituit, & diadema regum ac triumphum invenit. Dicitur etiam Bacchus fertur, δὸς βακχίδης, hoc est, à vociferando, & ululando, adjecta litera κ, quo vastior ille Mænadam sonus in ipso Dei nomine redderetur. ¶ Cicernus Bacchus, ἐπιβίβητος δίνουτος: de re vehementer contempta: sumptum adagium à potu ex leguminibus confecto, qui vinum imitatur. ¶ Crudelis Bacchus, ἀμείλιχος δίνουτος. Baccho quondam vivos homines sacrificare mos erat: unde in crudeles convenit, sive quòd temulentia feroces reddat & immites. ¶ Nihil ad Bacchum, ἐδὲν αὐτὸς δίνουτος: ubi quis ea nugatur, quæ ad rem præsentem nihil attinent: quæ eleganter dicimus ἀνεπιβίβητος. ¶ Multi Thyrsigeri, pauci Bacchi, ποταμοὶ τοὶ θυρσηφόροι, παῦροι δὲ τὶ βακχοὶ: id est,

Plures Thyrsigeros, paucos est cernere Bacchos.

Carmen hexametrum proverbio Græcis celebratum, quo significatum est compluribus mortalium adesse virtutis insignia, aut etiam famam, qui tamen vera virtute vacent.

Bacchæ, bacchæ, & Bacche, es, { βακχία, ἡ. GERM. Ein Nonne oder priesterin Bacchi. } Ovid. Eleg. 1. lib. 4. Trist.

Vique suum Bacche non sentit sanctia vulnus.

Bacchis initiari. Liv. lib. 9. d. 4. Bacchæ bacchanti si velis adverterier, ex insana insanio facies. Plaut. Amph. Ad Bacchas veni in bacchanal coquinatum. Idem Aul. sc. 1. a. 3. βακχία μεγάλη, Bacchi sacrificula, quæ & Mænas, & Thyas, & Bassaris appellatur. Mulieres etiam tertio quoque anno ad Citharonem montem catervatim cum Thyrsis convenientes, ut ibi Bacchi Orgia magno cum ululatu celebrarent, Bacchæ dicebantur. Ovid. 9. Metamorph.

Vique tuo mota proles Semeleia Thyrsò

Ismaria celebrant repetita triennia Bacchæ.

Cic. Fab. lib. 7. Bacchis verò ubi est apud me locus? At pulchellæ sunt: novi optimè, & sæpe vidi. ¶ Bacchæ more, βακχίας τρώω. De tetricis ac taciturnis dicitur solitum, quòd essent huiusmodi Mænades illæ, Bacchico afflata furore. Author Diogenianus. At Iuvenalis retulit ad vitam intemperantem,

Qui Curios simulant, & Bacchanalia vivunt.

¶ Est etiam Baccha, villa quædam circa Mæotidem. ¶ Bacchânâl, vel Bacchanale, { διοβήιον, βακχία. GERM. Der orth da mans das fest Bacchi halt. ANGL. Days whereon they solemnised Bacchus feastes in riote and dronkenesse. } Locus in quo Bacchi festa celebrantur. Plaut. Aul. sc. 1. a. 3. Ad Bacchas veni in Bacchanal coquinatum. Item, aperitur Bacchanal, adesto. Idem sc. 1. a. 3. Bacchanal te exercuisse oportet. Idem in Amph. Bacchanalia, quæ & Dionysia, διοβήιον, Bacchi festa, in quibus viri per noctem fœminis & teneræ ætatis turpiter miscbantur per dolum. Unde est illud apud Iuven. Satyr. 2. Qui Curios simulant, & Bacchanalia vivunt. Hæc à multis Græciæ urbibus triennio quoquo celebrabantur. ¶ Est autem hoc nomen pluralis numeri tantum: facitque genitivum Bacchanalium, vel Bacchanaliorum: quod & in cæteris festorum nominibus observatur. ¶ Vocant Germani Fastnacht, quasi noctem jejunii, quando incepturi Quadragesimam, ab hac præparatione inchoant meditationem passionum Christi. ¶

Bacchârî, Furor, insanio, { βραχνη hischaghghed. βακχία. GALL. Turongner, estre sol & enragé, vivre dissolument. ITAL. Impazzire, furiare. GERM. Wüten/ tobens/ schreyen/ als die trunckenen/ halb vnstunnig sein. HISP. Enloqueerse, embriagarse. ANGL. To rage, to rayle like a dronken man, to be woode angrie. Propriè est Baccharum, quæ furore quodam correptæ, magnis clamoribus Liberi patris Orgia celebrabant: quamquam & latius sumitur pro furere, insanire, & clamoribus tumultuque omnia implere. Virg. 4. Æneid.

Savit inops animi, totamque insensa per urbem

Bacchatur: qualis commotis excita sacris

Thyas, ubi audito stimulant trieterica Baccho

Orgia nocturnisq; vocat clamore Citharon.

Calepini Pars I.

Cic. de clar. Orat. Quòd eos quorum altior oratio actioque esset ardentior furere & bacchari arbitrareretur. Bacchari dicuntur venti, dum flant impetuosius. Horat. 1. Carm.

Thracio bacchante magis interlunia vento,

Ovid. 1. Trist. eleg. 2.

Boreas bacchatur ab Arcto.

Genus dicendi, quod inanibus locis Bacchatur. Quint.

Bacchâtus, partic. Virg. 2. Æneid.

medius Italum bacchata per urbes,

¶ Legitur Bacchatus in passiva significatione, pro eo quod est à bacchantibus frequentatus, aut peragratus. Virg. 1. Georg.

virginibus bacchata Lacanis Taygeta.

Vbi Taygeta bacchata, dixit ea forma, quæ alibi, Terra acri regnatà Lycurgo. Sed hoc rariùs.

Bacchâns, antis, aliud participium. Cic. 4. in Catil. Versatur mihi ante oculos aspectus Cethegi, & furor, in vestra cæde bacchantis, Bacchæ bacchanti adverterier. Plaut. Amph.

Bacchâtio, nati, verbale, βακχίασις. GERM. Die vbung der festen Bacchi wütung. ANGL. Dronkenesse, surfetting. ¶ Cic. 3. Ver. Sileatur de nocturnis ejus bacchationibus ac vigiliis. Hujus verbi compositum est Debacchor.

Bacchâtim, adverbium, significat More Bacchantium; βακχίασις. Apule. Quin igitur sotor hunc primum bacchatum discerpimus?

Bacchêidos, βακχίδος, denominativum fœmininum à Baccho formatum. Stat. 2. Syl.

Qualis si inbeas Ephyres Baccheidos altum

Culmen ab Inoo fert semita testa Lechao.

Bacchêus, a, um, per tres syllabas, βακχίος, possessivum à Baccho deductum. Colum. lib. 10.

Per amica silentia Musis

Pierii nemoris Bacchea voce frementem.

Virg. 6. diphthongum dividens, per quatuor syllabas extulit, lib. 1. Georg.

Qui memorandum aquè Baccheia dona tulerunt.

Bacchêus, a, um, per tres syllabas, βακχίος, possessivum à nomine Baccho deductum. Ovid. Eleg. 6. lib. 1. Trist.

Deme meis hedoras Bacchica ferta tomis.

Bacchêdês, βακχίδης, Patronymicum masculinum à Baccho formatum, quo significatur Bacchi filius, vel nepos. ¶ Fuit & Bacchides nomen unius ex Sarrapis Assyriorum, qui à Demetrio Seleuci filio adversus Machabæos missus, ab illis est interfectus.

Bacchium, sive & Baccheum, βακχίον, genus vasis vinarii, quo in sacrificiis Bacchi utebantur. Quin ipsum etiam Bacchi templum à Græcis hoc nomine appellatur.

Bacchîadæ, βακχιάδαι, dicti fuerunt, qui è Corintho exules in Siciliam devenerunt, & urbem inter Pachynum & Pelorum ædificantes Siculi facti sunt. ¶ Hi à Bacchia Dionysii filia originem duxerunt. Strab. lib. 8. de Corintho loquens: Bacchiadæ, inquit, annis ferè cc. urbem dominatione tenuerant, & tyranni locupletissimi, & numero plurimi, & genere clari evadentes, emporium ipsum adempto metu fructuosum possedere, &c. Ovid. 2. Met.

Et quia Bacchiada bimari gens orta Corintho

Inter inaequales posuerunt mœnia portus.

Baceli, βακχίλοι, ab Augusto dicti sunt stulti, teste Sueton. cap. 87. à Bacelo quodam eunucho (ut Alciatus credit) qui corpore quidem procerò fuit, sed adèò stolidus, ut cesserit in proverbium, βακχίλοι βακχίλοι, & βακχίλοι ἴδιος est, Bacelo similis, & Bacelus es. In cinctos ac parum viros dictum, sed animo stupidos. Βάκηλος vocant stupidum, & ridiculum.

Bacis, Vates quidam Bœotius, cuius meminit Cic. in lib. de Divinat. Bacrionem, dicebant genus vasis longioris manubrii, quod alii trullam appellant. Festus. De usu autem huius vasis, vide infra in dictione Trulla.

Bacchês, βακχίς, Bacchi nomen, quemadmodum & Badactes, δὸς βακχίος, id est, clamo, vociferor. Solent enim Baccho, hoc est, vino madidi, & mulieres Liberi patris Orgia celebrantes, omnia tumultuario quodam & incondito clamore replere.

Bactrî, orum, βακτριά, Scythiæ provincia, ultra Assyriam, à flumine Bactro cognominata. Virg. 2. Georg.

neque Bactra, neque Indi

Laudibus Italia carent.

Eius provinciæ populi Bactri, Bactrii, & Bactriani, βακτριαι, βακτριαι, & βακτριαι vocati sunt, quorum rex fuit Zoroastes, magicæ artis inventor. Bactrianum regnum olim mille urbibus fuisse inclutum ferunt. ¶ Bactra item, sive Bactrum (ut apud Plinium lib. 6. cap. 16. oppidum est ejusdem regionis, Bactrianorum regum regia, & totius regni caput: ita dictum à Bactro fluvio, quum antea Ariaspe appellaretur. De Bactrianorum moribus memoriæ proditum est ab Onocrito, canes apud illos ali, quos Sepulchrales vocant, quibus parentes morbo, ætatè confectos objiciunt dilacerandos. Mulieres autem eorum splendido cultu & unguentis uti, à servis & ancillis multò magis quàm viros coli, nec nisi equo insidentes, magnoque & auri & gemmarum apparatu exultas in publicum prodire: matrimonii autem castitatem non servare, sed tam servis, quàm advenis promiscuè sese commiscere, nec à viris eo nomine accusari, quibus ipsæ dominari videntur.

Bactros, fluvius est in finibus Scythiæ Asiaticæ, à quo Bactra regio, & Bactrum urbs nomen sumpsit. Lucan. lib. 3.

Errantes Scythia populi, quos gurgite Bactros

Includit gelido, &c.

Bacvlvs, i, masculini gener. Fustis, stipes, scipio: pro quo legitur & Baculum neutrius gen. { βωβω schêbet, ἴππο makkél, ἴππο mikhám. βακχίος, βακχίος. GALL. Baston. ITAL. Bastone. GERM. Ein stâck. HISP. Cayado à bordon, palo. ANGL. Astaffe, a cud gell. } Ovid. lib. 15. Metam.

Baculumque tenens agreste sinistra,

Idem 2. Met.

Baculus sylvestris olivæ.
 Absque baculo ne ingreditor, ἀνά ξύλου μή βάδίζῃ: Inermis ne sis, ve: um semper ad manum citò depellas, si quis fortè quærat lædere.
 Viro seni maxillæ baculus, ἀνδρὸς γέροντος αἰγυθαὶ βακτηρία. Dicitur solitum de iis qui ob defectas ætate vires, lautiorè pariter & copiosiorè victu coguntur uti, ut quod senectâ deterit, utcunque farciatur cibo.
 Bacillum, neutri generis, diminutivum. ἡ δὲ βακτηρίδιον. GALL. *Bastonne*, *perit baston*. ITAL. *Bastoncello*. GERM. Ein stecklein. HISP. *Pequeno cayado* ò *bordon*, *palico*. ANGL. *A little staffe*. Cic. *de finib. bon.* Bacillum aliud inflexum & incurvatum, aliud ita natum. Bacillus in masculino genere in usu non est, à quo tamen videtur manasse compositum Imbecillus, a, um, & Imbecillis, imbecille. Vnde Imbecillitas pro infirmitate.
 Badas, Syriæ fluvius est, Memnonis sepulchro nobilitatus. Strab. lib. 15.
 Badacum, Βάδακον, civitas est Norici apud Ptol. lib. 2. c. 14. quam nonnulli putant eandem esse cum ea, quam hodie à *Saliza* vicino fluvio *Salzburgum* vocant.
 Badena, urbs alia in Helvetia, alia in Marchia, à Thermsi apud Germanos nomen suum habens.
 Badeos, Βαδῆος, urbs Felicia Arabiæ, juxta rubrum mare. Steph.
 Badius color, is est, quem & Phœniceum vocamus à colore dactylorum, quas Φοινίκης vocant Græci. ἡ Φοινίκιος χρωμῆ. GERM. Braunrot / Feste braun. ANGL. *Browne as a chestene*. Idem & Spadiceus dicitur, & Baius, ab eo quod termitem unâ cum fructu à palma revulsam, Græci Στάδιον καὶ Βαίον, appellant. Vide Thylefij libellum *de coloribus*.
 Bādīzārē, significat ire. ἡ Βαδίζων. ANGL. *Togo*, *to walke*. Plaut. *in Asin.* Demam hercle jam de hordeo, tolutim ni badizas.
 Badiza, Βαδίζα, urbs Britannicæ. Steph.
 Bæa, Βαία, mons Cephalinæ, à Bæo Vlyssis gubernatore. Steph.
 Bæaca, Βαίακη, civitas Chaoniæ. Steph.
 Bæbæ, Βαίβω, oppidum Caricæ. Steph.
 Bæcy la, Βαίκυλα, urbs Ibericæ juxta Herculis columnas. Steph.
 Bæcū. Gloss. Isid. Bæcū est lamina auri ab aure ad aurem, qua familiares regum utebantur: ornamentum colli ex auro & gemmis, quod alio nomine torques dici potest. ||
 Bænacus, vide *Bonacus*.
 Bænua, vide *Benna*.
 Bænis, Βαίνης, apud Strab. lib. 3. fluvius est Lusitanicæ, omnium ejus regionis fluviorum longè maximus, cujus fons est apud Cantabros. Alio nomine vocatur Minius.
 Bælampsa, Βαίλωψα, civitas in Arabico sinu circa rubrum mare, quæ domus est Solis.
 Bæsi, Βαίσι, vide *Scythopolis*.
 Bætharrhus, Βαυθάρριος, magnus vicus in Palæstina. Steph.
 Bætharra, Βαίθαρρα, urbs Celticæ. Steph.
 Bætiræ, Βαυτίρρα, urbs Galliæ Narbonensis. Ptolem. lib. 2. c. 10. fortè *Be siers*.
 Bætica, Βαίτικη, ITAL. *Il regno di Granata*. GERM. Das Königreich Granaten in Hispanien. Hispaniæ regio Australis, à Lusitania Ana fluvio discreta: ita dicta à Bæti amne, qui eam mediam perfluit. De hac Plin. lib. 3. c. 1. & 2. Hodie bona hujus regionis pars *Granata* dicitur, à g. ani tinctorij copia, quod Græco nomine Coccum appellamus. Alij scribunt Bætis, & Bætica.
 Bætis, Βαίτις, GERM. Ein Fluss in Hispanien des Königreichs Granaten. Fluvius est vterioris Hispaniæ, qui ex Tarraconensis agri finibus labens, Australicamque regionem, quæ ab eo Bætica appellatur, mediam percurrens; tamen non procul à Gadibus in Oceanum Occidentalem illabitur. Hujus fluvij aquis lanas optimè tingi, autor est Martialis, quum ait:
*Bætis olivifera crinem redimite corona,
 Aurea qui nitidis vellera tingit aquis.*
 De eo Plutarch. *in Sertor.*
 Bæticolâ, Accola Bætis fluvij. Sil. lib. 1.
 & vulgus Iborum,
 Baticolâsque viros spatiis agitabat iniquis.
 Bæticus, a, um, adjectivum, ἡ Βαιτικός. ANGL. *Pale colour betwene russet and blake*. ut Bæticus color, obscurus, qui & pullus dicitur, & Hispanus, & Nativus. Nam in Bætica Hispaniæ regione vellera naturâ pulla sunt, ex quibus tenuiores sibi vestes conficiunt, quæ fidelissimè colorem suum servant, neque facillè maculis inficiuntur.
 Bæticitus, a, um, aliud adjectivum. Pullatus. ANGL. *Chalde in mourning apparell*. Mart. lib. 1. Et bæticitus, atque leucophæatus.
 Bætium, Βαίτιον. Urbs Cappadociæ. Steph.
 Bætulon, Βαίτυλον, Hispaniæ fluvius est in Tarraconensi tractu, circa montem Iovis, non procul à Barcinone in mare influens. Hispani hodie sua lingua *Besonem* vocant: meminit hujus fluvij Pompeius Mela lib. 2. Est item Bætulon oppidi nomen in eodem tractu: quod recensent Plin. lib. 3. & Ptol. 2. cap. 9.
 Bætulus, Βαίτυλος, dicitur saxum illud fasciis obvinctum, quod pro Iove devoravit Saturnus, ut testatur Hesychius. Vnde locus factus proverbio, Etiam bætulum devorares, ἡ Βαίτυλον ἀν κατεπινοίς. In voracem & omnia concoquentem. Vide Priscianum qui docet eum Addid & Abaddir dici à Latinis.
 Bæus, Gubernator Vlyssis. Vide *Bæa*.
 Bæadonia, pars Macedoniæ maximè australis. Ptolem.
 Bæcanum, auctore Ptolemæo, Nerviorum civitas, alio nomine Tornacum.
 Bagaudæ, Rittershusio sunt latrones, factiosi, rebelles.
 Bagia, nutrix. Gloss. gr. b.
 Bagitzes, pueri honorarij. Lex. gr. b. ||
 I agoas, Βαγάσας, teste Curtio, Eunuchus fuit, ab Alexandro Magno turpiter adamat. Hunc Orsines Satrapes inter Persa nobilissimus, quum Regis amicos omnes muneribus affecisset, solum præterit,

admonitūque à quodam, eum regi esse charissimum, respondit, se amicos Regis; non scorta colere.

Baguntinus, Pannoniæ fluvius est, in Savum influens, auctor Plin. lib. 3. cap. 25.

Bahal, ἡ Βαβὰ Bahal. Βαβὰ. numero singulari, inquit Hieronymus, Tyriorum Deus habebatur. Bahalim pluraliter, deos, sive idola significat, & est masculini generis. Vbicumque enim in sine Hebraicæ dictionis im syllabam legimus in numero plurali, est generis masculini. Vbi autem orb, numero plurali, generis fœminini.

Baia, Βαία, dona quæ ab Imperatore & Patriarcha quotannis distribuebantur septimanâ, quæ ante diem Palmarum; vnde & nomen. Nam Βαίων est palma. Imperator autem palatinis suis, Patriarcha clericis dabat. Gloss. Græcob. Meursij. ||

Baia, arum, Βαίαι, civitas Campaniæ, secus Campanum mare sita, situs amœnitate, & aquarum salubritate celeberrima: ita dicta à Baie Vlyssis focio illic sepulto. In hujus agro aquæ calidæ sunt, & ad voluptatem, & ad varios morbos commoda. Silius,

docet ille repentes

Vnde ferant nomen Baia, comitèmq; dedisse
 Dulichia puppis stagno sua nomina monstrat.

Horat. lib. 1. Epist.

Nullus in orbe sinus Baiis præluet amœnis.

De Baiarum luxuria Senec. epist. 52. Hinc fit Baianus, a, um, ut sinus Baianus, qui hinc Miseno monte, illinc Putcolis clauditur. Baiana littora, & Ora Baianæ, apud Statium.

Bairon, Historicus: scripsit brevium rerum ab Alexandro gestarum. Auctor Suid.

Bājv̄lo, as, Porto. ἡ Βαΐνα Βαΐνα, ἡ Βαΐνα Βαΐνα. Βαΐνα. GALL. Porter sur ses espauls. ITAL. Portare. GERM. Tragen. HISP. Llevar ò traer carga a cuestas. ANGL. To beare upon the shoulders. Plaut. *in Asin. sc. 3. a. 3.* Ego bajulabo, tu, ut decet dominum, ante me ito inanis. Quintil. lib. 6. c. 1. Ego te bajulare non possum.

Bajulûs, qui corpore suo vecturas onerum facit vitæ quærendi gratiâ, ex Gell. cap. 3. lib. 5. ἡ Βαΐνα Βαΐνα, ἡ Βαΐνα Βαΐνα. Φορτωτής, φορτωτής, ἡ Βαΐνα Βαΐνα. GALL. Portefaix, crocheteur, gaignedenier. ITAL. Fachino, bajulo. GERM. Ein träger / factträger. HISP. Bastajo ò ganapan. ANGL. A bearer of burdens, or porter. Cic. *in Parad.* Vtrum potius in bonis est quærendum quid bajuli atque operarii, an quid homines doctissimi senserint? Idem 2. *de Orat.* Remigem aliquem, aut bajulum nobis oratorem descriperat.

Baius, Servio Βαίος, vel Baias, Straboni Βαίαι, vnus ex focis Vlyssis fuit, à cuius nomine Baia appellatæ creduntur. Vide *Baia*.

Baius color, idem est cum spadiceo, sive badio, in equis in primis laudatus. Φοινίκιος χρωμῆ. GALL. Baye, bayard. ITAL. Baio. GERM. Xestebraune farb. HISP. Vayo. ANGL. Browne as a chesten. ita dictus est παρὰ τὸ Βαίον, quo nomine Græci appellant palmæ termitem unâ cum fructu avullum, qui huius est coloris.

Bala, Βάλα, civitas Galilææ. Steph.

Balæna, æ, vastissima maris bellua, ex genere cetorum, quam Plin. tradit in Oceano Indico ad quaternum jugerum magnitudinem crescere. ἡ ἰσθὶν ταννίν. Græcis Φαλαίνα dicitur, παρὰ τὸ τίς Φῶς ἔχει. Vnde & Latine Balænam appellarunt, φ aspirata in β mediam suam conversa. Vide Plin. lib. 9. cap. 3. 4. 6. GALL. Baleine. ITAL. Balena, pesce. GERM. Ein walfisch. HISP. Ballena. ANGL. A great fishe named a whirlepole. ||

Balænata virga, id est, virga è balænarum cartilaginosa duritie. Petronius Arbiter: Donec Quartilla balænatam tenens virgam, aléque succincta infelicibus dari missionem.

Balanca Plinio, Βαλάνια Stephano, oppidum in confinio Syriæ & Phœnicæ, cuius meminit Plin. lib. 5. cap. 23.

Balani Sardiani, Βαλανοὶ σαρδανιοί, à Græcis olim appellabantur, quas nos Castaneas dicimus. Primum enim Sardibus creduntur provenisse, ut tradit Plin. lib. 15. cap. 26.

Bālānvs, i, gen. fœm. Βάλανος. GALL. Toute sorte de gland, grosse chasteigne, marron. GERM. Ein Eychel. ANGL. All kinde of acornes or mast. Generale nomen est, omnia continens, quæ apud nos Glandis vocabulo comprehenduntur. Præcipuè tamen hoc nomine dactyli appellantur, & olivæ, & si quæ sint alia, quæ nucleos intus habent. Balanus myrepisce, Βα ανος μυρική Dioscoridi, fructus est arbutula myricæ similis, magnitudine nucis avellanæ, ex cuius cortice saporiferus liquor exprimitur, quem vocant Oleum balaninum. Sunt qui credant esse glandem eam, quam vulgò nucem muscatam vocant: quibus tamen non arbitror adhibendam fidem, quum descriptio ei non conveniat. Constat enim glandem myrepiscam lignoso intus esse osse, quod nux odorata non habet. Potius itaque Ruellio crediderim, nucem odoratam, quam nos muscatam vocamus, veteribus fuisse incognitam. Glandem autem myrepiscam Plin. vno nomine vocat Myrobalanum, quasi dicas glandem vnguentariam. Ita enim de eo scribit lib. 22. cap. 21. Myrobalanum, Troglodytis & Thebaidi, & Arabiæ, quæ ludæam ab Ægypto distinguit, commune est, nascens vnguento, ut ipso nomine apparet. Quo item indicatur, & glandem esse arboris, heliotropio, quam dicemus inter herbas simili folio; fructus, magnitudine avellanæ nucis. Hactenus ille. Myrobalanum Celsus videtur accepisse pro vnguento ipso, quod ex glandis myrepiscæ commisto liquore conficitur. Ita namque ait lib. 4. c. 9. Fit ex vnguento & palmulis, quod Myrobalanon vocant. Ad hanc etiam significationem allusisse videtur Mart. lib. 14.

Quod nec Virgilius, nec carmine dixit Homerus,

Hoc ex vnguento constat, & ex balano.

Nam si de glande ipsa intelligas, non video quo modo dicat Myrobalanum constare ex balano & vnguento. Balanus etiam à Græcis vocatur extrema membri virilis pars, quam etiam Latine Glandem vocamus. Hoc etiam nomine dicuntur quæ à pharmacopoliis vocantur *Suppositoria*, quæ ad subducendam alvum podici inseruntur: ita dicta, quod figurâ glandis similitudinem referant. Balanus item est nomen urbis in Epiro. Balanus item piscis marinus. Plin.

Plin. lib. 31. cap. 11. Plaut. Rud. Ostreas, balanos capramus, conchas, marinam urticam. ¶ Balani, Castaneartum genus excellens. Plin. lib. 15. cap. 23. Sardibus ex provenere primum. Ideo apud Græcos Sardonios balanos appellant: nam divus Tiberius postea balanum nomen imposuit excellentioribus satu factis. Hic autem Balanus aut est etiam masculinum, aut Sardonias legendum est.

Balanitis, huius balanite, βαλανίτης, gemma subviridis, & Corinthio similis æri, secante mediam flammea vena. Author Plin. lib. 37. c. 10.

Balanitis, idis, βαλανίτης. Genus est castaneæ rotundius, & maxime purgabile, & sponte proficiens, à rotunda glandis effigie ita appellatum. Plin. lib. 15. c. 23.

Balanatus, a, um, adject. Hoc est, balanino oleo perfusus. Persius Sat. 4. Tu quum maxillis balanatum gausape peccas.

Balaninum, a, um, aliud adject. ex balano factum: ut, Balaninum oleum. Plin. lib. 23. Balaninum oleum repurgat varos. Idem lib. 13. c. 1. Increvit deinde Mendesium, balanino resina mista.

BALARÈ, proprium est vocis ovis, aut hædi. ἄλαρα. Gall. Beeler. Ital. Belare. GERM. Blårren / schreyen wie ein schaaff oder geys. HISP. Belar las ovejas à corderos. ANGL. To bleate. ¶ Quint. lib. 1. c. 5. Iamne balare quidem, aut hinnire fortiter diceremus, nisi iudicio vetustatis niteremur. Ovid. 4. Fast. Tactaque fumanti sulphure balat ovis.

Sil. lib. 15. — cui mille sub altis Lanigera balant stabulis.

¶ Balare, ad hominem translaturum. Varr. 2. de re rustic. cap. 3. Cui Cossinius, Quoniam satis balasti, inquit, ô Faustule noster, accipe à me cum Homericis Melanthio Cordo de capellis. Id est, tractasti & docuisti de ovibus, quarum proprium est balare.

Balatum dicebant antiqui, quod nos Palatium. Vide supra in litera B, statim initio.

Balato, as, frequentativum. Plaut. in Bacch. Pastor harum dormit, quum ex cunt. Sic à pecu balitantes.

Balatus, us, nomen. ἄλαρα. Gall. Belement, cry de brebis. Ital. Voce di pecora, di agnello. GERM. Das blårren eines schaafs. HISP. El balido de ovejas à cordero. ANGL. Bleating. ¶ Plin. Gustatum à pecore, caprisque balatum concitat.

Balatrones, inquit Festus, & Blateas, antiqui appellabant, bullas luti ex itineribus, aut quod de calcamentorum soleis raditur. Balatrones pro nihili hominibus, & nullius pretii videtur accepisse Varro de re rustic. lib. 2. c. 5. quum inquit, Videbo jam vos balatrones, & huc afferam meum corium, & flagra. ¶ Dicti autem putantur Balatrones à balatu & vaniloquentia, ut annotavit Porphyrio in illud Horatii 1. Ser. satyr. 1. Mendici, mima, balatrones, hoc genus omne Mæstum, ac sollicitum est cantoris morte Tigelli.

BALAVSTIVM, βαλαυστίον. Gall. La fleur d'un grenadier. Ital. Fiorell di melagrana. GERM. Granatapfelblüt. HISP. Flor del granado. ANGL. Tho floure of an pomeg arnette. ¶ Flos mali punici, utilis non modo medicinis, sed etiam tingendis vestibus, quas sibi concolores facit. Proprie autem hoc nomine appellatur sylvestris puniceæ flos: nam sativæ Cytinus dicitur.

Balaustinus, a, um, ut Balaustinus color, à floribus huius similitudine dictus.

Balbina, Virgo Romana & martyr Quirini, liberata à strumæ vitio per Alexandrum Pontificem, sepulta in via Appia juxta patrem: qui ambo sub Traiano sunt passi. Author Volater.

Balburia, βάλβυρα, m. Vrbs Lyciæ. Steph. Vide Budo, apud eundem.

Balbus Cornelius. Vide Cornelius.

BALBVS, qui vitio linguæ non bene potest exprimere verba, & obscure loquitur, hæsitans. ¶ Hoc vitio laborare Aristoteles & Alcibiades, qui R. in L. detorquebant. Scal. lib. 1. de causis L. L. cap. 14. ἄλαρα. Gall. Begue. Ital. Balbo. GERM. Stammer / statzer. HISP. Tartamudo. ANGL. A stammer, a stammerer or stutterer. ¶ Persius Satyr. 1. Rancidulum quiddam balba de nave loquutus.

Cic. 5. de Orat. Quumque ita balbus esset, ut ejus ipsius artis, cui studeat, primum literam non posset dicere, &c.

Balbe, adverbium, Obscure, imperfecte, blæsè. Nonius ex Varrone.

Balbutio, is, Imperfecte loquor, quadam linguæ hæsitacione & confusione trepido. ἄλαρα. Gall. Begayer, parler mal & indistinctement. Ital. Balbare. GERM. Stammen / sich heftig an der red stoßen. HISP. Tartamudear. ANGL. To saffle, stammer or stutter in speaking. ¶ Horat. in Serm. Balbutit Scæurum pravis fultum malè talis.

Id est, balbutiendo appellat Scæurum. Solent enim parentes filiorum puellorum adhuc infantiam imitari, blandius cum illis collocuri. Cic. 3. Tusc. Me quidem auctore etiam Peripatetici, veteresque Academicus balbutire desinant aliquando.

Balbutinax, significat lingua balba loqui, sicut senes. ἄλαρα. GERM. Stammen / oder statzen. ANGL. To saffle or stutter in speaking. ¶

Balcea, vrbs citra Propontidem. Steph.

Baldraca, Puella generis obscuri, peregrinæque conditionis, quæ quamvis multarum rerum ob paupertatem esset indiga, noluit tamen corporis sui facere copiam Othoni Imperatori, quamvis multa promittenti, ut scribit Volater.

BALÆARES, ἄλαρα. Vide Majorica, & Minorica. ¶ Dux insulæ ante Hispaniam, 30000. passuum intervallo à se invicem distantes, quarum major, quæ Orientem spectat, 100000. passuum longitudinem habet, circuitum autem passuum 480000. cujus præcipua oppida olim fuerunt Palma, & Pollentia. Alterius in 60000. tantum passuum longitudo extenditur: circuitus autem in passuum 150000. ¶ Dictæ Baleares (ut quidam volunt) à Baleo quodam Herculis comite ibi relicto. Aut certe δὸς ἄλαρα, hoc est, à jaculando, propterea quod fundæ jaculatione Baleares peritissimi habiti sunt. Tradit enim Lycophron, & post eum Florus lib. 3. c. 8. eam hisce in insulis observatam fuisse consuetudinem, ut esurientibus filiis à matribus jentaculum in sublimi trabe proponeretur, quod illi contingere non poterant, nisi prius funda dejecissent. A Græcis dicti sunt βαλανίται, eo quod nudi aliquandiu vitam egisse dicantur, nec vestibus utentes, nec calceis. In hisce insulis tantus olim cuniculorum proventus fuit, teste Plin. lib. 18. c. 52. ut in eos præsidium militare ab Augusto petere sint coacti. Hodie ab Hispanis, quorum imperio parent, Majorica, & Minorica appellantur. ¶ GERM. Zwei insulen bèn Hispanien / welche sent Majorica und Minorica geheissen werden. ¶ Baleares etiam dicunt incolæ harum insularum. ¶ Inde fit possessivum Balearis, & arc. Virg. lib. 1. Georg. Stupea torquentem Balearis verbera funda.

BALÆARICVS, a, um: ut, Balearica funda. Ovid. 2. Met. Non secus exarsit, quàm quum Balearica plumbum Funda jacit: volat illud, & incandescit eundo.

¶ Balearica vina. Plin. lib. 12. c. 7. Balearica vina ex insulis conferuntur Italia primis. Balearicæ cochleæ, quæ herbis non vivunt, sed utæ modo inter se coherent, à terræ cavis non prorepentes: unde & cavatica à Balearibus appellantur. Author Plin. lib. 8. c. 39.

Balesium, auctore Plinio, Apuliæ oppidum est maritimum, non procul à Brundisio. Plin. lib. 3. c. 11.

Baliardus, Philosophus quidam Græcus ac Peripateticus, Parisiis prodit, vir doctissimus, ab orthodoxis tamen in quibusdam aberrans, à quibus nec per synodum jussu regis Ludovici, hujus gratiâ coactam avelli potuit, sed in quodam loco deserto cum sociis nonnullis omnem ævum abstinendo exegit. Volaterranus lib. 22.

Balias, sive Balias (nam & in Græcis quibusdam todicibus βαλίας legitur, in aliis βαλίας) unus fuit ex equis Achillis, à Baleo colore ita dictus. Commemoratur autem Hom. lib. 6. Iliad. tres Achillis equos, quorum duos Balias & Xantum immortales fingit, ex Zephyro vento, & Podarge Harpyia progatos: tertium autem mortalem nomine Pedasum.

Balienus, Avunculus Catilinæ, Lucretium Afellam, consulatum contra voluntatem Syllæ, ad perturbandum civitatis statum petentem occidit jussu Syllæ tunc Dictatoris, accusatus postea, ac damnatus, Pædianus.

Balimenses, populi in Latio, qui alias Trebulani dicuntur. Plin. lib. 3. cap. 5.

Balinum, & Palineæ, arum, idem quod Balneum, & Balneæ, arum. ἄλαρα. Gall. Bain ou esuves. Ital. Bagno. GERM. Bad. HISP. Baño. ANGL. Stevnes or bayne. ¶ Cic. Attic. lib. 2. Balineum calefieri jubeo. Plaut. Pænul. Numnam ita balineis circumductus pallio? Plinius epist. 3. Quid balineum illud, quod pluribus sol implet, & circumit? Dictum autem putatur Balineum, δὸς ἄλαρα, hoc est, à glandibus quæ in balneo succendi solent. Scribit enim Suidas, glandes hominibus apud antiquissimos, cortices verò earum igni alimenta præbuisse.

¶ Baliotos, vult Alciatus dici Afros à balio colore tritici. Vide Plaut. in Pæn. 5. 5. ¶

Balis, vrbs juxta Libyæ Cyrenem, βαλίας, dicta quod Balis Deus in ea coleretur. Steph.

¶ Balista, vide Ballista. ¶

Balius, color, ἄλαρα. Gall. Bay, bayard. Ital. Baio. GERM. Rosten braune farb. HISP. Vayo. ANGL. Browns like a chesten. ¶ In equis laudatissimus est, à quo Homerus unum ex equis Achillis Balias, sive Balias appellavit. Nonnulli varium interpretantur, maculique multis distinctum. Tylesius autem in libello de coloribus, eundem esse existimat cum eo, qui & Spadiceus, & Baius, & Phœniceus appellatur.

¶ Balivus, nomen officii est, quod in sermonem transit ex Gallico. Est prætor, qui ruri causas audit: dicæctus, nomarcha. ¶

Balla, vrbs Macedonia. Steph.

Ballaria, a, à Romana appellata est herba, quæ à Dioscoride βαλάρια ἄλαρα, hoc est, Lychnis coronaria, & à Gallorum vulgo Candalaria dicitur. Vide Ruell. lib. 3. c. 57.

¶ Ballerus, piscis lacustris. Rondel. ¶

BALLISTA, gemino II, à βάλλω, jacio. Machina est qua saxa torquentur, vel sagittæ. De saxa jacente (quæ & major ballista appellari potest) Valer. Maxim. lib. 1. Quum telorum jactu perforari nequiret (intelligit serpentem ab Attilio Regulo interemptam) ad ultimum ballistarum tormentis undique petitam, silicem crebris & ponderosis verberibus procubuisse, &c. Et sive trabs, quæ versilis appellatur, fuerit, sive alterius generis, modo saxa majora & graviora jaciatur, hoc nomine intelligitur.

Quam grave ballista mœnia pulsat onus, Ovid. Eleg. 2. lib. 1. Trist. Meus est ballista pugnus, Plaut. Capr. sc. 1. a. 4. Vide Exballistare. ¶ De sagittas jacente (quæ & minor) Lucan, lib. 2. Tortaque per tenebras validis ballista lacertis Mullifidas jaculata fates.

Et D. Hieronymus contra Iovin. Ballista quanto plius retrahitur, tanto fortius emittitur. ¶ Hanc Hebr. vrbs mech. Græci βαλίστρα. Gall. Arbaleste, instrument de guerre à jetter pierres ou autres choses. Ital. Balestra. GERM. Ein gewerff / ein instrument mit dem man schiesst / ein schlingen. HISP. Trabuco à ingenio, ballesta. ANGL. Anengin of warre to cust darles or stones, à sling, dicuntur quæ & Phœniceis invenisse Plin. tradit lib. 8. c. 56. aliis Saturnum à Iove pulsum, & in Græciam profugum ballistarum usum docuisse scribentibus.

Ballistarium, locus ubi sita est ballista. Plautus, Intenta est ballista probe, quam ego haud multo post emittam è ballistario. Vbi etiam Ballistam accipere videtur pro telo.

Ballistarivus, ii, qui facit ballistas, ballistarum artifex. ¶ ANGL. A maker of slinges. ¶ Paternus in l. vlt. D. de jur. immunitatis.

¶ Ballivi, vide Balivus.

Ballo. Gloss. Græcol. βαλλίζω, ballare, saltare, nempe jactare corpus. Hinc ballistea (quasi βαλλίστεα) & saltatiunculas conjungit Vo-piscus in Arel. vide Gloss. Græcol. Meursii. ¶

Balioctæ, ἄλαρα. Gall. Marrubin noir. Ital. Marrobio nero. GERM. Stinctender andom. HISP. Marrubios negros. ¶ Herba est marrubio similis,

similis, quæ & Melamprasion à Græcis appellatur. Officinæ Marrubiastrum vocant, aut Marrubium nigrum. Vide Dioscor. lib. 3. Plin. lib. 27. cap. 8. & Ruell. lib. 3. cap. 58.

Bällucä, æ, vide Ballux.

BALNEVM, & in plurali numero Balneæ, arum, vel Balnea; orum, { **μαρχέτσηθ** *marchéseth*. **θαλασσίον**. GALL. *Bain ou estuves*. ITAL. *Bagno*. GERM. *Bad*. badstuben. HISP. *Baño*. ANGL. *A bayne or stowe, washing place*. } Loca sunt publica, vel privata, in quibus aut sanitaris, aut abstergendarum sordium causa lavamur. Cic. *Terentia uxori*, Labrum si in balneo non est, fac ut sit. Idem *Attico*, Balneum calefieri jubebo. Idem *pro Sext. Roscio*, Occiditur ad balneas Palatinas rediens à cœna Roscius. Illud autem ferè observatur à scriptoribus: Ille (hospes) in balneas iturus est. Huc veniet postea. Plaut. *Asin. sc. 2. a. 2.* De usu & ratione lavandi in balneis ac religione, legendus Plut. in *Cat. Cens.* Balnea in plurali numero de publicis tantum dicuntur: Balneum in singulari, locus in domo nostra, ubi privatim lavamur. Ratio hujus diversitatis videntur, quòd in publicis balneis plura ad lavandum fuerint loca. Habebant enim mulieres lavationes suas à viris separatas. Erant præterea in balneis tria veluti cœnacula (nisi regiones malis appellare) quorum summum plenum erat aëris calidi, qualia hodie sunt Germanorum hypocausta: hæc balneorum pars Laconicum vocabatur. In medio cœnaculo erant aquæ calidæ: in imo, frigidæ. Ex his facile ostendi potest quid sit discriminis inter balneas, & thermas. Balnea enim tantum dicuntur in quibus lavamur. Unde summa illa balneorum pars, quam Laconicum vocari diximus, & cryptæ quædam sicca in littore Baiano calidi aëris plena, balneorum appellatione non veniunt, quæ tamen Thermæ aptè dici possunt. Thermæ enim dicuntur quæcunque loca calida, sive illa sicca sunt, sive calidis lotionibus accommodata. Frigidum itaque balneum sub thermarum appellationem non venit. Nam *θερμη* calorem significat. Valla in *Raudensium* hujusmodi ponit differentiam, ut Thermæ dicantur quæ naturâ calida sunt: Balnea, etiam quæ calefiunt igni. Quod non omnino verum esse constat multis, tum Martialis, tum aliorum testimoniis, qui Neronis & Titi balnea Thermas vocant, quæ certè igni calefiabant. ¶ Balneum est etiam potus genus non delicari. Luitprand. in *Leg.* Non proderit tibi balneum, quo te assiduo potas in amorem beati Ioannis præcurforis. Gloss. Meurs. ¶ Unde autem dicatur Balneum, vide supra in dictione *Balium*. ¶ Teneri calidis balneis, *καλὸν θερμολογίαις*, in molles & luxu diffuentes dicebatur: nam antiquitus calida balnea deliciarum nomine taxata fuisse vel Homerus testis est *Od. 8.* inter voluptariæ vitæ delicias ea commemorans. ¶ Herculana balnea, *Ἡρακλεία λουτρά*. De impendio ferventibus balneis dicebatur, quales legimus & thermas Neronianas. Aristoph. in *Nebulis*. ¶ Quid cani & balneo? *καὶ κύνων καὶ βαλανεῖον*. Quadrabit in eos qui ad rem quampiam prorsus sunt inutiles, ita ut in balneo nullus est omnium canum usus. Hoc adagio utitur Lucianus adversus ineruditum, & in Parasito.

BALNEOLUM, diminutivum est. Juvenal. *Satyr. 7.*

— quum iam noti celebrésque poeta
Balneolum Gabiis, Roma conducere furnos
Tentarent

Cic. apud Non. in *Baln.* Pœnus balneola suspendit, inclusit pisces.

BALNEARIÏ, orum, Ea pars villæ, sive ædium, in qua balnea sunt, & nunquam etiam ipsum balneum. } *τὸ λουτρον, τὸ θαλασσίον*. GALL. *Le lieu ou la maison où sont les bains: & estuves*. ITAL. *l' uogo da bagni d'stufe*. GERM. *Das orth im haus; da die badstüb oder das bad ist*. HISP. *El lugar donde ay baños*. ANGL. *Places where baynes, or stower ar.* } Cic. ad *Quint. Frat. lib. 1.* Sed tamen nihil ei restat præter balnearia, & ambulationem, & alvearium. *Ibid.* In balneariis assa in alterum apodyterii angulum promovi. Col. lib. 1. c. 6. Balnearia Occidenti æstivo obvertantur, ut sint post meridiem, & usque in vesperum illustrata.

BALNEARIÏS, e, quod ad balneum pertinet: ut Balneare argentum, quo qui in balneo lavabant utebantur. Scævola in *l. vlt. de auro, & argento legat.* Sempronix dominæ mex hoc amplius argentum balneare: quæsitum est an etiam id argentum, quo diebus testis in balneo uti consuevit, legato cedat. Spartianus in *Adrian.* Ex quo ille locus balnearis innotuit.

BALNEARIÏUS, a, um, Balnearis, quod ad balneum pertinet. } *θαλασσίον*. GALL. *Estant du bain, ou estuves*. ITAL. *Cosa pertinente à bagni d'stufe*. GERM. *Das zu dem bad gehörr*. HISP. *Cosa del baño*. ANGL. *Belonging to a bayne or stowe.* } ut, Vestis balnearia, Servus balnearius. Item Balnearia instrumenta, cujusmodi sunt olearia, lintea. Pro quibus etiam Balnearia absolute. Apul. lib. 3. Milonem iussit cum balnearibus assequi.

BALNEATŌR, qui curam habet balnearum. } *καλασσίον*. GALL. *Maître des bains ou estuves*. ITAL. *Maestro de bagno, stuffaro*. GERM. *Ein bader*. HISP. *El bañador*. ANGL. *Maister of the baynes or stoves*. } Cic. *pro Cel.* Familiaris facta erat balneatori. Plaut. *Truc.* Omnes amatores balneatores sient. ¶ Hujus fœmininum est balneatrix, *καλασσίον*. Mulier cui balnei curandi cura incumbit.

BALNEATŌRIÏS, a, um, ¶ Balneator. *καλασσίον*. ANGL. *Maister of the baynes or stoves*. } Id nominis vulgato convitio dicebatur in hominem alienarum rerum plus satis curiosum. Propterea quòd hujusmodi genus hominum, quoniam in otio vivit, neque suis negotiis distinctur, aliena curare consuevit. Quod ad balneum pertinet, *καλασσίον*. Mart. Iureconf. Instrumento balneatorio legato, balneatores continentur, quoniam sine his balnea usum suum præbere non possunt.

BALCŌM, *βάλειον*, urbs Macedonia. Steph.

BALSĀ, *βάλσα*, à Plin. lib. 5. c. 2. numeratur inter Cyrenaicæ regionis oppida. ¶ Est etiam hoc nomine urbs Lusitaniæ, non procul à Sacro promontorio, & Anæ fluvii ostiis, quam vulgò nunc *Tavilla* dici credunt. Commemoratur à Plin. lib. 4. c. 22. & Ptolem. lib. 2. c. 5.

BALSĀMITA, ut inquit Dioscorid. albæ violæ, liliæ autem pyreanthæ magnitudine conspicitur, folium turæ proximum, atque longè candidius, perpetuò virens. In Iudæa solum quadam valle, & Ægypto nascens, his differens modis: scabritia, proceritate, gracilitate: quòd

igitur tenui & capillacea coma est, Theristum vocant, quasi demessile: fortasse quoniam ob gracilitatem facile demetatur. Plura Plin. lib. 12. cap. 25. Theoph. lib. 9. cap. 6.

BALSĀMUM, neutri generis. } *בַּלְסָמִים* *pannagh*, *יֵרֵךְ יְפוֹרִי*. *βάλσαμον*. GALL. *Baume*. ITAL. & HISP. *Balsamo*. GERM. *Balsam*. ANGL. *Balme bearbe*. } Arbuscula vini terrarum Iudææ quondam concessa, viti similior quàm myrto. Virg. 2. *Georg.*

Quid tibi odorato referam sudantia ligno,

Balsamâque, & baccas semper frondentis acanthi?

Seritur maleolis, ut viris, & colles implet vinearum modo, sustinens sese sine adminiculis. Intra tertium annum est fructifera: proceritas intra bina cubita subsistit. Præferitur omnibus odoribus. Inciditur vitro, lapide, ossileve cultellis, & succum emittit eximie suavitatis, quem Opobalsamum dicunt. Nain *ὀπὸς*, Græcis succus est. Summa opobalsami probatio est ut lac coagulet, & in veste maculas non faciat. Lignum quoque ejus in pretio est, Xylobalsamum appellatum, quod officinæ unguentorum pro succo substituebant. Carpo balsamum, fructus balsami: *καρπὸς* enim Latine fructus. Vide Plin. lib. 12. cap. 25.

BALFAMELÆON. } *βαλσαμύλαιον*. ANGL. *Juice of balme bearbe*. } Succus est oleo persimilis, qui in eunte autumnum, ex imis balsami fructibus partibus scarificatis profluit, ut post Aëtiū refert Ruell. lib. 15. c. 35.

BALFAMINUS, a, um, adjectivum, ut Balsaminum oleum, *βαλσαμίνιον*. Plin. lib. 23. c. 4. Balsaminum longè pretiosissimum omnium, ut in unguentis diximus, contra omnes serpentes efficax.

BALTEUS, & Balteum in singulari; in plurali neutrum tantum } *βελτῆ* *abnét*, *βίλτῆ* *azór*. *ζασίρ*. GALL. *Baudrier*. ITAL. *Corregia, cinta da spada*. GERM. *Ein ūtter gürtel/ mit spangen oder bullen gezier/ ein woffen riemen*. HISP. *Vanda de cavallero; tiros d'espada*. ANGL. *Arword girdle*. } Militare cingulum, vel zona bullis ornata. Virg. 12. *Æneid.*

— infelix humero quo apparuit alto - Balteus.

Balteum, inquit Varro, est cingulum è corio bullis ornatum. Idem, ut author est Sospiter, Tuscum ait esse vocabulum, in lib. 18. *verum humanarum*. Plinius vult masculino genere funiculum significare: neutro autem lora ad alligandum apta. Balteus gladii. Senec. *epist. 77.* Sinus togæ, velut Balteus. Quint. Liv. lib. 9. apud Nonium, Auratæ vaginæ, auratæ baltea illis erant.

BALIA, Insula est in mari Germanico, quæ mari Baltico nomen dedit. Meminit hujus insulæ Plin. lib. 4. cap. 13.

BALUX, ucis, Minutior auri particula ab Hispanis dicitur, cujusmodi in arrugiis, aut puteis penè pura inveniuntur, nullaque opus habentes coctione. A Græcis *χρυσάμμο*, quasi aurea arena dicitur. } HISP. *Oro de tibar noapurado* vocant. ANGL. *A peete or roedge of gold*. } Plin. lib. 33. cap. 4. Aurum arrugia quæsitum non coquitur, sed statim suum est. Inveniuntur ita massæ, necnon in puteis etiam denas excedentes libras. Palacras Hispani, alii Palacranas, iidem quod minutum est, Balucem vocant.

BAMBACIŌN, *βαμβάκιον*, *βάμβάξ*, & *βαμβάκις* Suidæ. } ANGL. *Cotton*. } Lanæ genus candidissimum, in exiguo nascens frutice, quem nonnulli Gossipion, plures Xylon appellant, teste Plin. lib. 19. c. 1. Fert hic frutex fructum barbatae nuci non dissimilem, quæ dehiscens velut inculcarum lanæ glomum detegit, ex qua deinde vestes fiunt, quæ à nonnullis bambacinæ appellantur, à peritioribus Xylina, vel Gossipinæ. Vulgus *Coronium* vocat, à similitudine fortasse illius lanuginis, quæ foris in malo coroneo gignitur. Vide Ruell. lib. 2. c. 150.

BAMBALIO, focer M. Antonii, quod Cic. à balbutiendo deducit *Phil. 2.*

¶ Bambata, æ, Scilla quæ aliquo intinctu condita est, à *βάμβαξ*, quod ut Hefychius docet, est Syracusis pro *βαμβάκιον*, intinctus, à *βάπτω*. ¶

BAMBERGA, urbs Episcopalis Franconiæ.

BAMBŌRUM, flumen Mauritaniæ crocodillis & hippotamis refertum, ut scribit Plin. lib. 5. cap. 1.

BAMBYCE, *βαμβύκη* Straboni. Mesopotamiæ civitas est, sive (ut Plinio placet) Syriæ Cœles, in qua Atergatis Dea colebatur. Hæc alio nomine Hieropolis, hoc est, sacra civitas, appellatur, & Edessa. Vide latius in dictione *Edessa*.

¶ Bammon vasculum aceti, appositum ad intingendum in mensa. Lex. gr. b. ¶

BANAS, apud Plin. lib. 5. c. 1. Romanorum colonia est in Mauritania Tingitana, Valentia cognominata.

BANAURIDES, *βαναυρίδες*, insulæ Thuscix, à Banauro filio Ajacis. Steph.

BANĀUSÏS, } *βανῆσχος* *charásch*. *βανῆσχος*. GALL. *Mecanique, artisan*. ITAL. *Mecanico, artigiano, artiere*. GERM. *Ein handwerksman/ der ob dem se t vnd in dem ofen sein arbeit macht*. HISP. *Suzio, hazedor de alguna arte d'obra*. ANGL. *A handie traftisman, a man of occupation*. } Propriè dicitur artifex, qui circa caminos & fornaces exercetur, quique opera sua igni conficit: *βανῆσχος* enim Peloponnensis caminus est, & *βανῆσχος*, incendere. Per translationem tamen latius sumitur ad viliores omnes operas, quæ manuum opificio victum quaerunt. Id quod & Hieronymus annotavit lib. 1. *adversus Pelagium*. Aristot. in *Polit.* inter servum & banausum hoc unum interesse ait, quòd ille natura servit, banausus mercede.

BANCHÏS, *βάνχης*, piscis marini genus, quem & Myxona vocari author est Plin. lib. 32. c. 7. ¶ Est & banchus inter mugiles minimus, quem Aristoteles Chelonem vocat.

BANDUM, *βάνδον*, signum & vexillum.

BANISÆ, al. Balsanisæ, populi Traciæ. Steph.

BANTIA, *βάντια*, urbs Italiæ. Steph.

BANTI, populi Thraciæ, *βάντιος*. Steph.

BANNUM, Exilii species, quæ antiquis dicebatur Proscriptio. } ANGL. *A manner of condemnation that who soever findeth a man may kill him*. } Hinc Banniti dicebantur qui carebant jure togæ, quibus aqua & igne interdictum erat. *C. de Episc. & cler. in not.*

BANUTRI, Getuli sunt, incolæ Tingitanæ provinciæ, ut scribit Plin. lib. 5. cap. 2.

¶ Bapheus, tinctor, Baphiorum procurator. Buleng. ¶

BĀPHIĀ, } *βαφεία*. GALL. *Teinturerie, le lieu où on teind*. ITAL. *Tintureria*. GERM. *Die fäiber ein orth da man färbt*. HISP. *Tintoreria, tingat*

lugar de tintores. ANGL. The place where they dye, a dyeing house. } Dicuntur loca tincturæ in quibus tinguntur panni; nos Tinctoria dicimus. Lampridius in Alexand. scribit, Probum fuisse baphiis præpositum: βαφῆ enim tinctura dicitur, unde Dibapha, bis tincta. Hinc adjectivum Baphicus, id est, tinctorius, ut Coccus baphicus, granum tinctorium. Vide Dioscoridem & Galenum.

Baphii sunt ministri tingendæ Imperatoris purpuræ: Gothof. ad l. 2. C. de murilegul. lib. 11.

Baptæ, βαπτῆ, Athenis erant sacerdotes Cotyttus, impudicitia deæ, cui nocturna sacra peragebant saltationibus, & omni voluptatum generi indulgentes. Dicti autem sunt Baptæ, ὅτι ἔβαπτον, quod qui sacris illis initiatur, aqua calida tingentur. Iuvenal. 2. Satyr.

Cecropiam soliti Baptæ lassare Corytto.

In hos Eupolis Comœdium inscripsit, quam ab illorum nomine Baptas appellavit, in qua molliciem & eorum libidinem depinxit. Quam ob causam ab illis in mare præcipitatus est, & submersus. Vide plura de his apud Suidam, & Politianum Miscellaneorum cap. 10.

Baptēs, βαπτῆς. Gemma est mollis, sed præstantissimi odoris. Plin. lib. 37. c. 10.

BAPTISMVS, & Baptisum. βαπτισμὸς, & Baptisma, atis. βάπτισμα, Latine immerio, vel intinctio dicitur, à βάπτω, immergo. } תבילת rehilah. GALL. Baptesme. ITAL. Batefimo. GERM. Tauf. HISP. Baptismo. ANGL. Baptisme, dipping. } Gregorius, βάπτισμα Græco eloquio dicitur, quod Latine Tinctio: quia ibi homo Spiritu gratiæ in melius immutatur, & longè aliud quàm erat, efficitur. Primum enim scædi eramus deformitate peccatorum, in ipsa tinctioe reddimur pulchri dealbatione virtutum.

Baptisterium, est locus, vel vas ex ligno, aut lapide ita ædificatum, ut in illud aqua infundi possit, in quam lavandi causa aliquis se possit immergere. } βαπτιστήριον. GALL. Cuve, ou autre grand vaisseau dans lequel on se lave, la voir. ITAL. Lavatorio. GERM. Taufstern badstein/ badzuber. HISP. Lavador, lugar do se lavan. ANGL. A fonte or vessel, to washin. } Hoc in cellis, id est, in locis secretioribus solet alix Frigidariæ, in quibus lavamur frigida: alix Tepidariæ, in quibus tepida aqua abluimur. Plin. jun. ad Apollinarem, Cella frigidaria, in qua baptisterium amplum, atque opacum.

Baptizo, as, βαπτίζω, est mergo, tingo, lavo, à βάπτω intingo: religiosam & Ecclesiasticam actionem significat in Christianismo. Quum ejus vim Latini expriment, dicunt tingere.

Baquetes, qui usitatiùs Bacauda, vel Bagauda dicuntur, pro rebellibus. } Barabbas, per duplex bb, est Syra dictio, sicut & sequentes duæ, qua apud nos significatur filius patris. } בר אבבא bar-abbá. βαρεββας. GERM. Ein vatterson. } Componitur enim ex בר bar, quod apud illos filius dicitur, & אבבא abbá pater. Sedulius, Tum coluere Bahal, tunc elegere Barabbam.

Barace, insulæ Gedrusiæ. Steph. Barach, ברך barák. Nomen viri proprium, & apud nos significat fulmen.

Baracum, βαρακον. Oppidum Africae in tractu Cyrenaico, cujus meminit Plin. lib. 5. c. 5.

Baracura, βαρεκυρα. Emporium Indiae extra Gangem, Authore Ptol. lib. 7. c. 2. hodie Bangella, civitas fecundissima, & regnum latissimum.

Baragasa, Æthiopiæ oppidum, de quo Plin. lib. 6. cap. 29. Aliqui unum Æthiopiæ oppidum ultra ponunt in littore Baragasa.

Baramalacum, Nabathæorum oppidum non sperandum in ea parte Arabiæ, quæ est intertermina Syriae, ut author est Plin. lib. 6. c. 28.

Barangi, hi, claves servabant urbium, in quamcunque civitatem Imperator venisse.

BARATHRVM, } תהום tehom. βάραθρον. GALL. Abisme, gouffre, lieu profond & dangereux. ITAL. Abyssa, profondità. GERM. Ein grausame tieffe grub/ oder loch/ ein solches war vor zeiten zu Athen/ vnden voll maurvnd taat/ in welches/ sie die vbelthäter versancten. HISP. Lugar sin fondo, abismo. ANGL. A deep and dangerous goulffe or pitte. } Locus Athenis fuit immensæ profunditatis, in imo mollis & cœnoscus, in quem noxios & damnatos deturbabant. Hinc factum est, ut loca omnia profunda, unde quis emergere non possit, ab illius similitudine Barathra dicantur: cujusmodi apud inferos Tartarum fingunt poëtae, qui Bis patet in præcept tantum, tenditque sub umbras. Quantus ad aetherium cœli suspensus Olympum.

Hoc etiam nomine appellantur terræ cavitates, quæ fluvios hauriunt, alii in locis rursus emeruros. Transfertur quoque ad alia. Martialis Barathrum fœmineum, pro locis muliebribus, dixit. Idem stomachi inum hiatum Barathrum appellavit, quum ait: Extremo ructus si venit à barathro.

Horat. de lurcone quodam loquens lib. 1. epist. 16. usurpat pro ingluvie & voragine. Apud Demosthen. ponitur pro pernicie, ut annotavit Harpocration.

Barathrus, βαραθρον, barathro dignus: ut ὀλεθρον Græcis pro advectione usurpatur.

BARBĀ, utroque numero, non solum hominum, sed & brutorum quadrupedum est, } ἄρῃ Zachán. πάριον. GALL. Barbe. ITAL. & HISP. Barba. GERM. Ein bart. ANGL. A beard. } Plaut. Bacchid. Cano capite, atque alba barba. Virg. 2. Æneid.

Squalentem barbam & concretos sanguine crines.

Horat. lib. 1. Sermon. Vique lupi barbam varia cum dente colubra.

Plin. lib. 28. c. 13. Afferunt & magi sua commenta: primum omnium, rabiis hircorum, si mulceatur barba, mitigari. Silius numero plurali etiam de homine dici posse ostendit lib. 13.

Indociles nunc pœpexis in pœtora barbâ Verre re humum.

Hujus nominis composita possunt declinari secundum tertiam & secundam declinationem: ut Imberbis, & hoc Imberbe: Imberbus, a, um, quod est sine barba.

Et nitet inducto candida barba gelu,

Calepini Pars I.

Ovid. Eleg. 14. lib. 3. Trist.

(Tum) Barba refecta mihi bisve, semelve fuit.

Idem Eleg. ult. lib. 4. Trist. Barbam radere & rasitate definebant rei. Gell. cap. 4. lib. 3. Veteres quando barbam radebant, ibid. & lib. 13. cap. 8. Homines desides operi barba & pallio. Idem lib. 2. c. 9. Hæc tu qui cum hircina altas barba. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 4. Barba aurea Diis tribuebatur, ut Iovi, Neptuno, & Æsculapio apud Valer. lib. 1. Ob id dixit Perseus,

Præcipui sunt, sitque illis aurea barba.

Sueton. in Caligula, Plerumque vero aurea barba fulmen tenens, ac fuscina, aut caduceum Deorum insignia. } Ante barbam doces senes, ὅτι ἡ ἀρετὴ διδασκαλίας τὴν γρηγορίαν. Quum imberbis majorem natu docet. Est autem figura proverbialis, quod ait Perseus, ante pilos. } Barba non facit Philosophum, ὅτι τὸ φιλοσοφῆσαι πρῶτον πρῶτον πρῶτον. Plutarch. Convenit in eos, qui barba pallioque philosophos se profitentur, quum cætera cultui non respondeant. Hæc non conveniunt barbæ illi, atque togæ Philosophorum. Quintil. Barba autem ponebatur in luctu. Sueton. in Calig. cap. 5. & 10. & Suet. in Neron. cap. 12. } Περίουκ πάριον, de prolonga barba dicebatur. Aristoph. in Concionantibus. } Barba tenus sapientes, ἔκ πάριον σπουδαί: ἢ, ἄπο πάριον σπουδαί: ἢ, ἄπο πάριον φιλοσοφῆσαι. id est, Barba tenus sapientes, & sophistæ & philosophi. Usurpatur apud Plutarch. Huc alludit Horatius quum ait, iussit sapientem pascere barbam. } Barbam vellere, ἢ πάριον τεινῆσαι. Sumptum à gestu, quo summum contemptum ac ludibrium significamus.

Bārbulā, æ, diminutivum. } παρβύλιον. GALL. Barbette, petite barbe. ITAL. Picciola barba. GERM. Ein bartlin. HISP. Pequeña barba. ANGL. A little beard. } Cic. pro Calio, Aliquis mihi ab inferis excitatus est ex barbati illis: non hac barbula, qua ista delectatur, sed, &c.

Bārbātus, dicitur qui barbati habet, } ἡμπαριον. GALL. Barbu. ITAL. Barbuto. GERM. Gebartet/ der ein bart hat. HISP. Barbado, con barba. ANGL. That hath a beard, bearded. } Unde illud, Si promissa facit prudentem barba, quid obstat Barbatus possit quin caper esse Plato?

Cic. 1. de natur. Deorum. Isto enim modo dicere licebit, Iovem semper barbatum. Barbati proverbiali joco apud Romanos dici consueverunt homines priscis ac simplicibus moribus, rusticaneque veritatis: quod illic serò receptum sit barbam radere, aut tonderi. Plin. lib. 8. c. 59. Cic. de Finib. Barbatus, pro forti, vel magnæ auctoritatis. Perseus de Socrate, satyr. 4.

Barbatum hac crede magistrum

Dicere, sorbitio tollit quem dira cicuta.

Iuvenal. Sat. 1. Barbatos licet admoveas mille inde magistros.

Bārbātūlūs, diminutivum. } ANGL. That hath a yond beard, } ut, Barbati juvenes, & Mulli barbati, ἡμπαριον. Cic. in Paradox. Barbatiulos mullos exceptare de piscinis. Idem ad Att. lib. 1. Concurabant barbati juvenes: totus ille grex Catilinæ.

Bārbigē, a, um, adjectivum, qui barbam gerit. } παρβιγέος. GALL. Qui porte barbe. ITAL. Chi porta barba. GERM. Der ein bart tregt. HISP. Cosa que tiene de trae barba. ANGL. That beareth a beard, bearded. } ut, Barbigeræ pecudes. Lucr. lib. 5.

Quippe videre licet pinguescere sape cicuta

Barbigeras pecudes: homini que est acre venenum.

Barbasterili, Duribuccius, fortasse, Nudibuccius, tamen Duribuccius: alludit ad illud proverbium Hispanorum, Poca barba poca verguenza.

Bārbītiūm, ponitur pro barba. } ANGL. A beard. } Apulcius, Hircino barbitio Philosophorum mentiebatur.

Barbalissus, βαρβαλισσος, castellum in Oriente muris cinctum. Steph. Barbara, Virgo Nicomediensis Dioscori nobilis viri filia, à quo in turrim est conjecta, quod se Christianam profiteretur: ac post omnibus probris nudata; converberatumque corpus, ab eodem ad præfident ducta, jugulataque in eadem urbe (sub Maximiliano. Demum Venetiis (quod translata est) condita. Author Volaterranus.

Barbarium, βαρβαριον, apud Strab. lib. 3. Promontorium est Lusitaniæ inter Tagi & Calybis ostia.

Bārbārālexis, βαρβαράληξις, figura, qua dictionem barbaram & peregrinam Latinæ, aut Græcæ admiscemus orationi: ut Gaza & Magalia, apud Virgilium.

BĀRBĀRI, } ἄρῃ λοβῆ. βαρβαροι. GALL. Barbares, qui ne sont point de nostre langue, estrangers, incivils, mausades. ITAL. Rozzi nel parlare, mal costumati en lingua & provincia esterna. GERM. Die ein rauhe vnd grobe sprach haben/ Aufslender mit frömbden sprachen. HISP. Peregrinos en lengua y costumbres, barbaros. ANGL. Barbarous, that ar not of our language, that hath no civillitie. } Factitio nomine, inquit Strab. lib. 14. dicti sunt ab initio, qui difficulter, asperè, atque duriter loquebantur, quasi duriloqui, & crassilingues: quemadmodum blæsi atque balbi dicuntur, qui lingua impediti sunt. Dicti Barbari à βάρβαρ, absona voce, in quæ loquebantur homines Athenas adventantes, quum primum Græcè loquerentur, Barbari dictionem incidebant. Omnes igitur qui crassè loquuntur, Barbari dicuntur: quales olim habitati sunt omnes gentes, præter Græcos. Unde Plautus Nævium Poëtam Latinum, Barbarum dixit, in Menach. Nam os columnatum poëtae ineffe audivi barbaro, cui bini custodes semper totis horis accubant. In eodem Lex barbarica, id est, Romana: & Marcus vertit barbarè, i. Romanè atque Latine: Nunc etiam ab hoc nomine exempti sunt Latini, quod hi mitiorem linguam habeant, ac magis cultam. Quin etiam inter hos, si quis non rectè proferat, barbarè loqui dicitur. In summa, Barbari dicuntur illiterati, malis moribus, feri, crudeles. Cic. pro Fonteio, Immanis ac barbara consuetudo hominum immolatorum. } Barbarus ex trivio, βαρβαρος ἐκ τριβίου. In hominem dicebatur extremæ humilitatis ac prosum nullius pretii: perinde quasi dicas, extremum ac vilem servulum aliudè è trivii emptum, non dono datum, aut domi natum. Lucianus, Barbarus aliquando pro Latinus ponitur. Fit è causa mea Lydii barbari (id est, Italici.) Plaut. Cure. sc. 2. a. 1. Os columnatum ineffe

poetae audivi barbaro (i. Latino, Naevio sc.) Plaut. Mil. sc. 2. a. 2. Et Barbarè vertit, id est Latinè, apud Plaut. in prolog. Asin. Et barbarica lex, i. Romana. De qua re infra. Contra etiam Barbarus Latino: item barbarè scribere, & latinè, opponuntur sicut Barbara, & Latina terra. Ovid. Eleg. 1. lib. 3. Trist.

Si qua videbuntur casu non dicta Latinè: In qua scribebat, barbara terra fuit.

Idem Eleg. 1. lib. 5. Trist.

Non sunt ipsa (scripta) suo barbariora loco.

Et Velleius, Sermone barbarus, rudis studiis, &c.

Barbare, adverbium, { βαρβαρῶς, βαρβαρῶς. ANGL. Barbarously, rudely. } ut, Barbarè loqui. Cicer. 2. Tusc. Ut enim si Grammaticum se professus quispiam, barbarè loquatur. Barbarè vertit, i. Latinè. Vide paulò antè. Quod nunc barbarè loqui, olim rusticè dicebant. Gell. cap. 16. lib. 13.

Barbaricus, a, um, { βαρβαρῶς. ANGL. Barbarous, that speaketh rudely. } Eiusdem significationis est cum barbarus, hoc est, ferus, & malis moribus. Apul. Feris ac barbaricis moribus. Virg. Barbaricum aurum dixit, pro multo, aut ex Barbaria advecto. Æneid. 2.

Barbarico postes auro, spoliisque superbi Procubère.

Barbarica pavimenta, quæ & Subregulanea dicebantur, ea testis tuffis, rudere & calce constantia, & festucis pavita: de quibus Plin. lib. 36. c. 2. § Cœnum barbaricum, βαρβαρῶς βαρβαρῶς, pro vehementi stupore mentis, apud Plat. de Repub. lib. 5. Barbarica lege jus meum prosequar (i. Romana.) Plaut. Capt. sc. 1. a. 3. Quid tu urbes Barbaricas juras (i. Italas.) Ibid. sc. 1. a. 4.

Barbaricum, neut. gen. Clamor exercitus dicitur, quod eo vociferandi genere Barbari utantur. Festus.

Barbaricarii, { ANGL. weavers of cloth of baudkin, embroiderers. } Textores artificesque barbaricæ vestis, qua ex auto & coloratis filis effigies hominum & animalium exprimentur. Aliter Phrygiones dicuntur. Alciatus.

Barbaria, βαρβαρία, Barbarorum regio, & gens fera. Cic. 3. in Catil. Quale bellum nulla unquam barbaria cum sua gente gessit.

Inter inhumana nomina barbaria Graia urbes.

Ovid. Eleg. 9. lib. 3. Trist.

Me sciat in media vivere barbaria.

Barbaria quædam mentis exilium, tempus, barbarumque locum scriptorum. Idem Eleg. ult. lib. 3. Trist.

Barbariam, rigidos effugiamque Getas.

Idem Eleg. 1. lib. 6. Trist. Barbaria, item Rusticitas, duritia, sævitia. Cic. 1. de Orat. Neque enim si multitudo litium, si varietas causarum, si hæc turba, & barbaria forensis dat locum, vel vitiosissimis oratoribus, &c. Hic Cicero videtur Barbariam pro barbariem posuisse, per communem oratorum phrasin. Ovid. 3. Amorum, eleg. 7.

Ingenium quondam fuerat pretiosius auro:

At nunc barbaria est grandis habere nihil.

Id est, hic agrestis & rudis habetur, qui pauper est.

Barbaricarium, ut Festus habet, appellatur clamor exercitus, videlicet quod eo genere barbari utantur. ||

Barbari, { βαρβαροί. GALL. Barbarie, incivilité, rudesse, impropreté. ITAL. Barbaria, inciviltà, crudeltà. GERM. Stobheit, ungeschicklicheit. HISP. Barbaridad, fiereza, crueldad. ANGL. Barbaritie, incivilitie, lack of knowle dge, & good maners. } Ad imitationem pertinet, & significat incivilitatem, feritatemque. Cic. pro Corn. Balbo. In veteratam quandam barbariem ex Gaditanorum moribus disciplinaque delevit. § Accipitur etiam pro ipsis barbaris. Idem 1. de nat. deorum, Ægyptii, & Syri, & ferè cuncta Barbaries. § Item pro vitioso, & inquinato sermone. Idem de clar. Orat. Sed omnes tum ferè, qui nec extra urbem hanc vixerant, nec eos aliqua barbaries domestica infuscaverat, rectè loquebantur.

Barbarissimus, βαρβαρισμός. Ea voce non utebantur ante Augusti ætatem. Gell. cap. 6. lib. 13. & cap. 20. lib. 4. Vide Mart. Epigr. 17. lib. 6. Est contra Romani sermonis legem, aut scripta, aut pronunciata vitiosè dictio. Fitque duobus modis, scripto & pronunciatione: & hoc quadrifariam, adjectione, detractione, mutatione, transpositione literæ, syllabæ, temporis. Adjectione literæ, ut Reliquias Danaum, pro reliquias: syllabæ, ut Mavors, pro Mars: temporis, ut Italiam fato profugus, ubi prima syllaba quum corripitur, producit. Detractione literæ, ut Argyripa, pro Argyrrippa, apud Virg. 12. Æneid. syllabæ, ut Sallamentum, pro Sallamentum: temporis, ut Fervere Leucaten, auroque effulgere fluctus. Mutatione literæ fit barbarissimus, ut Olli, pro Illi: syllabæ, ut Pernices, pro Pernicies: temporis, ut Unius ob noxam. Transportatione literæ, ut Tymbre, pro Tymber: temporis, ut dominus, penultima producta.

Barbarizo quidem est barbaris faveo, barbaros imitor moribus & sermone. Sed barbarissimum à postremo hoc dicimus. ||

Barbesula, Hispaniæ Beticæ oppidum est, in conventu Gaditano: & fluvius, qui urbi nomen fecit. Vide Plin. lib. 3. cap. 1.

Barbitos, βάρβιτος, Instrumentum musicum, quod pulsatur plectro, vel calamo. Hor. lib. 1. Carm. ode 32.

Barbite carmen age dic Latinum

Lesbio primum modulate civi.

Fœminino autem genere usus est Ovid. in epist. Sapphus ad Phoenem.

Nec facit ad lachrymas barbitos ulla meas.

§ Dicimus etiam Barbitum in neutro genere. Aufonius in Philomusum.

Hoc genere & chordas & plectra & barbita conde.

Barbus, sive Barbo, { ἄρα. GALL. Poisson appelé Barbeau. ANGL. A barbill, siche. } Piscis mugilis speciei, etiam barbatus, cujus rostrum longius, caudæ pinna rubescit: ovis vis purgatrix ad τριγυραετην usque. Aufonius:

Liverius laxos exercebat barbe natatus.

Vide Mullus.

Barbustinus, homo qui habet barbam plenam proxiinis. Lege prurigi-

nis, vel potius, porriginis, hoc est, fursurum. Gloss. Græcol. πύργος, fursures, & πύργος, ἢ ἐν τῇ κίφῳ δὲ πύργος. Porrigium.

Barca, est navigii genus, scapha quæ onerariis subferuit. Gallis est barque, Italis & Hispanis barca, Belgis barcke, vel berche. ||

Barcæ, βάρκη, una est ex quinque Libyæ Cyrenaicæ urbibus, quæ Pentapolim efficiunt, ita primùm dicta à Barcæ regina: postea Ptolemæis appellata, ut testantur Strab. lib. ult. & Plin. lib. 5. c. 5.

Barcæ, βάρκη, regionis hujus incolæ. Virg. 4. Æneid.

Hinc deserta siti regio, lateque furentes Barcæ.

§ Est item Barcæ promontorium in occidua Africa parte, Oceano imminens: cujus meminit Plin. lib. 5. cap. 1.

Barcanda, concha ærea. Ænea concha.

Barcænis, sylvæ est Germaniæ, Suevos à Chetuscis dividens. Volaterranus credit eam esse, quæ hodie sylvæ nigra vocatur, non procul ab agro Badensi. { GERM. Der Schwamwald. }

Barcha, cognomen fuit nobilissimæ apud Carthagenenses familiæ, ex qua fuerunt Annibal & pater ejus Amilcar. § Inde Barchina factio est, quæ Barcharum potentia favebat, & eorum in gerendo bello auctoritatem sequebatur. Frequens eorum mentio est apud Livium lib. 2. bell. Pun.

Barcino, βάρκινον Ptolemæo, urbs est apud Hispanos, totius tractus Tarracensis celeberrima, quæ vulgò Barcelona dicitur. Aufonius ad Paul. num.

Tarraco, & ostrifero superaddita Barcino ponto.

Bardaius Judex. Juvenal. sat. 16. || Item Gallus militaris.

Bardariotæ, milites stationarii cum baculis ante januam custodientes, præcuntes Imperatorem equitantem turbam submoventes, quibus præerat Primicerius, Primivirgeus vestibus ruffis indutus. Lex. gr. b. ||

Barderate, urbs est Galliæ Togatæ ad Apenninum. Author Plin. lib. 3. cap. 5.

Bardēsānēs, βάρδσαίνης, nomen proprium historici Babylonii, qui in duo dogmata Indos gymnosophistas dividit, quorum alterum appellat Brachmanas, alterum Samaneos: qui tantæ continentia sunt, ut vel pomis arborum juxta Gangem fluvium, vel publico oryzae & farinae alantur cibo: & quum Rex ad eos venerit, adorare illos solitus sit. Hic doctrinam rerum cœlestium, omnium Chaldæorum excellentissimus fuit, cujus mentionem facit Euseb. lib. 6. Preparat. Evang.

Bardesene, Mesopotamiæ Præful, Syrorum lingua doctissimus, & vehementis dialecticus, adversus Marcionem patria lingua scripsit: sed & Græcè ad Antoninum, sub quo fuit, librum de Fato, aliaque complura, ut ait Euseb. lib. 4.

Bardines, βάρδίνης, fluvius juxta Damascum. Steph.

Bardocucullus, genus vestis omni tempore commodæ, cum qua etiam cubare soliti erant imbrum tempore in castris milites, & in agris rustici. Martialis Epigr. 128. lib. 14.

Gallia Santonico vestit te bardocucullo,

Cercopithecorum penula nuper erat.

§ Sunt qui dicant Bardocucillum esse tegmen capitis villosum, cujus usus translatus sit à populis Galliæ, qui dicuntur Bardi. Manteau, cappe de Bearn. Bardiacus autem genus vestis quod cucillum non habet. Martialis lib. 4. Lassus bardiaci os quod evocat. Versus est Phaleucius.

Barduli, sunt Cantabrorum in Hispania populi, qui & Turguli & Turpari dicuntur. Plin. lib. 4. cap. 22.

Bardus, Stultus, stupidus, hebes, tardus. { נבאל, בדר bāhar. βάρδ. GALL. Morne, lourdaut, estourdy. ITAL. Stolto, pazzo, grosso. GERM. Ein Narr, ein Dölpell, unverständiget. HISP. Grossero, bono, que poco sabe. ANGL. Foolish, stultish, dull and slow. } Cic. pro Cæciliis Nimis audacem, nimisque bardum. Idem de Fato. Stupidum esse Socratem dixit, & barbarum, quod jugula concava non haberet. Bardi etiam apud Gallos vates erant, aut Philosophi, qui virorum fortium laudes decantabant: de quibus Lucanus,

Plurimi securi fudistis carmina Bardi.

|| Bardiacus, ad bardos pertinens. Mart. lib. 4. epigr. 4.

Lassi bardiaci os quod evocat.

Et Juvenal. Sat. 9.

Bardiacus judex datur hac punire volenti.

Barducium, hastile, jaculum, securicula levis. Cerd. Rigalt. ||

Barea, oppidum est Hispaniæ citerioris, Beticæ tamen adscriptum, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 3.

Barene, βάρην, urbs Mediæ, vicina Ecbatanis. Steph.

Baretium, βάρηιον, regio ad mare Adriaticum. Idem.

Bargasa, urbs Cariæ, à Bargaso filio Barges & Herculis, quem Lamus Omphales, & Herculis filius persecutus est. Steph. Vide Cyarda.

Bargeni, populi sunt Africae, ex Troglodytis, ut scribit Plin. lib. 6. c. 29. in descriptione sinus Maris rubri, Troglodytici, & Æthiopici.

Bargus, Thraciæ fluvius est in Hebrum cadens. Plin. lib. 4. c. 1. Flumina in Hebrum cadentia, Bargus, Suemus: unde Bargusii.

Bargylla, orum, βάργυλλα, Steph. Oppidum est Cariæ, ita appellatum à Bargyllo Bellerophonis comite, qui ex Pegasi ictu interiit. § Unde Bargyllitici campi, quorum meminit Plin. lib. 5. cap. 29.

Bargylus, mons Syriæ, in confinio Phœnicis, cujus meminit Plin. lib. 5. cap. 29.

Bariades, βαριάδης, Indorum rex, bellum adversus Dionysium gessit: meminit Steph. in civitate ηἰρενα.

Baris, βάρης, apud Ægyptios dicebatur cymba, qua cadavera vehebant ad sepulturam. Propert. lib. 3.

Baridos & contis rostra Liburpa sequi.

§ Est item Baris Pamphylia oppidum, in præfectura Pisidica, cujus meminit Ptol. lib. 5. c. 5. § Est & fluvius Indiæ.

|| Baritus, vide Barritus. ||

Barium, βάριον Ptolemæo, Apuliæ oppidum est, teste Plinio lib. 3. c. 11. quod servato antiqui nominis aliquo vestigio, vulgò Barri vocatur. Horat. 5. satyr. 4. Bari mœnia piscosi. Ubi Bari dixit, gro Bari.

Barnichius, βάρνικος, fluvius est Peloponnesi, in Alpheum influens, qui & Epieus appellatur à Strab. lib. 8.